

భూతి సారము

(ప్రథమ భాగము)

తిరువాయుశాస్త్రి రాఘువయ్య

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు
తిరుపతి

భక్తి సారము

(గ్రహించి భాగించు)

రచయిత
తిరువాయిపాటి రాఘవయ్య

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు, తిరుపతి.
2004

BHAKTI SARAM (TELUGU)

by

T. Raghavaiah

T.T.D. Religious Publications Series No : 635

© All Rights Reserved

First Edition : 2004

Copies : 2000

Published by

Sri Ajeya Kallam, I.A.S.,
Executive Officer,
Tirumala Tirupati Devasthanams,
Tirupati.

DTP by:

Nithya Graphics, Tirupati.

Printed at

Tirumala Tirupati Devasthanams Press,
Tirupati.

విషయ సూచిక

పుట

1.	తిరుప్పల్లియెళుచ్చి (తొండరడిప్పాడి ఆళ్వార్)	1
2.	అమలనాదిపిరాణ (తిరుప్పాణి ఆళ్వారు)	24
3.	వాడినేఁవాడి (తిరుమంగైయాళ్వార్)	47
4.	తిరుప్పల్లాందు (పెరియాళ్వార్)	73
5.	తిరుప్పావై (ఆండాటీ)	100

ముందు మాట

దక్కిణ భారతదేశంలో అవతరించిన వైష్ణవ భక్తిరోమణులలో ఆళ్వారులకు ప్రత్యేక స్థానం వుంది. ఏరు భగవంతుని గుణవిశేషాలను ద్రావిడభాషలో గీతికలుగా గానం చేశారు. ఆళ్వారు అనగా భగవంతుని భక్తిసాగరంలో మునిగి, లోతును కనుగొన్నవారు అనే అర్థం వుంది. భగవత్త్త్వాన్ని ప్రతిపాదించి లోకోద్ధారణ కావించిన పస్నేందుమంది ఆళ్వారుల భక్తిమార్గం సర్వులకు మార్గదర్శకం. ఈ మహాత్ములు శ్రీమన్మారాయణుడి అనంత కళ్యాణ గుణాలను అన్యభక్తితో పాశురాల ద్వారా కీర్తించారు. ద్రావిడదేశంలో పామరుల నుంచి పండితుల వరకు కూడా భక్తితో ఈ పాశురాలను పాటుకొని ఆనందిస్తుంటారు. ఈ పాశురాలకే “నాలాయిర దివ్యప్రబంధం” అనే ప్రసిద్ధమైన పేరు వుంది. దివ్యశక్తులు కలిగి హరిపదసేవలో నిరంతరం లీనమై రచన చేసినందువల్ల వీటిని పేదాలవలె భక్తులు పరిగణిస్తున్నారు. అమృత ప్రవాహంలా భక్తిసారాన్ని లోకానికి అందించిన భాగవతోత్తములు ఆళ్వారులు. తమ మృదుమధుర కావ్యగానంతో సర్వేశ్వరుని తమ చెంతకు రప్పించుకొన్న మహాఘనులు ఏరు. ప్రజల అజ్ఞానాంధకారాలను తమ ‘భక్తి’ అనే ప్రకాశం చేత తెలిగిస్తూ తమ దివ్యప్రబంధాలను శ్రీమన్మారాయణుని చరణాలను అలంకరించారు.

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం వారు తమ ధార్మిక ప్రచురణల్లో భాగంగా భక్తిసారాన్ని రెండు భాగాలుగా ముద్రిస్తున్నారు. ఈ మొదటి భాగంలో ఐదుగురు ఆళ్వార్లచే రచింపబడిన ప్రబంధాల విశేషాలు వివరింపబడినాయి. అవి తిరుప్పల్లి యెఱుచ్చి (తొండరడిప్పుడి ఆళ్వారు), ఆమలనాది పిరాణ (తిరుప్పాణి ఆళ్వారు), వాడినేఁవాడి (తిరుమంగై ఆళ్వారు), తిరుప్పల్లాండు (పెరియ ఆళ్వారు), తిరుప్పాపై (ఆండాళి). ఏరందరు నిస్యార్థంగా దైవాన్ని పూజించి కీర్తించి ముక్తిని పాందారు.

మొదటిదైన ‘తిరుప్పల్లి యెతుచ్చిని’ శ్రీరంగనాథసుప్రభాతంగా చెప్పాలి. అనేకమైపు దేవాలయాల్లో దీనిని సుప్రభాత స్తోత్రంగా పరిస్తారు. రెండవదైన “అమలనాది పిరాణ” ప్రబంధంలో తిరుమల శ్రీనివాస, శ్రీరంగనాథుల స్తుతి కలదు. మూడవదైన “వాడినేణ వాడి”లో తిరుమంత్ర మహిమ కొనియాడబడింది. మంగళాశాసనము “తిరుప్పల్లాండు”ను దివ్యస్తలాలలో ద్రావిడవేదాధ్యయనం చేసేందుకు ముందు వీరు పాడిన ఈ తిరుప్పల్లాండును పరిస్తారు.

నిత్యానుసంధానం చేసే కొన్ని పాశురాలను గ్రహించి తెలుగులో భావ వివరణను శ్రీ తిరువాయిపాటి రాఘవయ్య ఇచ్చారు. దేవస్థాన ప్రచురణగా వెలువడుతున్న ఈ గ్రంథాన్ని భక్తులు ఉపయోగించుకోగలరని మా ఆకాంక్ష.

కార్యనిర్వహణాధికారి
తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు, తిరుపతి.

ఉపాధ్యాతము

“శ్రీ భక్తిసారము” శ్రీ మద్రామానుజాచార్యులకు పూర్వము చాల కాలము క్రిందట వెలసిన ఆశ్వారులలో కొందరును, శ్రీరామానుజుని కాలమున వారి శిష్యరత్నములుగా వెలుగొందిన కొందరును, అచార్యుల వారి తరువాత వెలసిన విశిష్టాద్వైత వైప్పవభక్తులు కొందరు వ్యక్తపరచిన, భక్తిభావమును వీపులీకరించు పుత్రకము.

భక్తిభావమన్న విషయమును గూర్చి విపులముగా నెరుగదలచిన వారు, నాచే రచింపబడిన వాస్తవము (వ్యాసపంచకము), శ్రీ తిరుమల తిరుపతి వేంకటేశ్వర దివ్యవైభవము, శ్రీ ఆశ్వారులదివ్య వైభవము, శ్రీరామానుజ దివ్య వైభవము అను గ్రంథములు జదివి, భక్తియోగ, భక్తితత్త్వ, భక్తిభావ, భక్తిప్రదర్శన, భక్యనుభూతుల గూర్చి గ్రహింపగలరు.

భక్తియోగమున గీతాచార్యుడు శ్రీకృష్ణభగవానుడే భక్తుడిట్టివాడని నిర్వచించియున్నాడు గదా!

“అద్యేష్టా సర్వభూతానాం మైత్రః కరుణ ఏవ చ
నిర్వమో నిరహంకారః సమదుఃఖముః క్తమీ॥
సంతుష్ట స్వతతం యోగీ యతాత్మా దృఢనిశ్చయః॥
మయ్యర్పితమనోబుధి ర్యోమద్వక స్వమే ప్రియః॥

(గీ. 12అ, 13, 14 శ్లో)

సర్వజీవులయెడ ద్వేషము లేనట్టివాడును, స్నేహకరుణా భావములు గలవాడును, మమకారము అహంకారము లేనివాడును, కష్టసుఖములను సమముగా నెంచువాడును, సహనము గలవాడును, తృప్తిగలవాడును, యోగయుక్తుడును, దృఢనిశ్చయుడును (అసగా సర్వాంతర్యామియగు ఈశ్వరశక్తికి శరణాగతు డయినవాడును) నాయందు భక్తిగలవాడును అయిన చేతనుడు నాకు ఇష్టుడు.

“అనపేక్ శుచి ర్ద్రక్ ఉదాసీనో గతవ్యధః ।

సర్వరంభ పరిత్యాగి యో మధ్వక్ స్పు మే ప్రియః ॥ (12-16)

కోరికలులేనివాడును, త్రికరణ శుద్ధిగలవాడును (ఆలోచన యందును, మాటయందును, చేష్టయందును సమముగా మెలగు వాడును), కార్యాచరణయందు సమర్థుడును, తటస్థుడును, దిగులుజెందనివాడును, సమస్తకార్యములందు కర్తృత్వమును వదలిన వాడును, (అనగా స్వలాభము కొరకు కామ్యకర్మముల వదలిన వాడును), నాయందు భక్తిగలవాడును అయినవాడు నాకు ఇష్టుడు.

“యో న హృష్యతి న ద్వేష్టి న శోచతి న కాంక్షతి।

శుభాశుభ పరిత్యాగి భక్తిమౌ య స్పు మే ప్రియః ॥ (12-17)

ఎవడు సంతోషమున నుప్పంగడో, ఎవడు అన్యల ద్వేషింపదో, ఎవడు కష్టమున శోకింపదో, ఎవడు శుభాశుభ భేదముల పాటింపదో, అట్టివాడు భక్తుడు, నాకు ప్రియుడు.

“సమశ్శత్తో చ మిత్రై చ తథా మానావమానయోః ।

శీతోష్ణసుఖుదుఃఖేమ సమ స్పుంగ వివర్జితః ॥

తుల్య నిందా స్తుతి రౌనీ సంతుష్టి యేనకేనచిత్తః ।

అనికేతః స్థిరమతి ర్భక్తి మా న్యే ప్రియో నరః ॥

స్నేహాతులయందును విరోధులయందును, మానావమానము లయందును, శీతోష్ణములయందును, సుఖుదుఃఖములయందును, సమభావముగా నుండువాడును, దేనియందును తగుల్చాటు లేనివాడును, ప్రశంసను నిందను సమముగా స్వీకరించువాడును, ఆలోచనాయుక్తుడును, దౌరకినదానితో తృప్తిని బొందువాడును, గృహాదులయందు పేరాన లేనివాడును, స్థిరమనస్కుడును, సర్వల యందు ప్రేమ, భక్తి గలవాడును అయిన ఉత్తమమానవుడు నాకు ప్రియుడు.

ఈ విధముగా ఆలోచనాయుక్తుడై సత్యము నెరిగినవాడును, స్వార్థరహితుడును, సర్వప్రియుడును, సమభావముగలవాడును, కార్యశారుడును, సేవాతత్త్వరుడును అయిన సజ్జనుని భక్తుడని గీతాచార్యుడు పేర్కొనెను. కానీ కర్మస్వాసిని, కొన్నిమూడాచారముల గట్టిగా పాటించువానిని, ముక్కమూసికొని యేకాంతమున కూర్చొను వానిని, సోమరిని, ఏవో కొన్ని ఆహారపదార్థముల విసర్జించినవానిని, అర్థములేని నియమవ్రతుని, తాంత్రికుని, కట్టు బొట్టు జుట్టు నందు ఒక నియమమును పాటించువానిని, శరీర వ్యాయమయోగముల ప్రదర్శించువానిని భక్తుడని చెప్పలేదు గీతాచార్యుడు.

నిజమైన భక్తునకున్న అనేక సద్గుణములలో మూలమైన ఉన్నత తమ గుణములు సర్వాంతర్యామియయిన ఈశ్వరశక్తికి శరణాగతు డగుట, విశ్వమానవ సాభాత్యము, స్వార్థరాహిత్యము, కర్మఫలత్యాగ మంసునవి. ఈ నాల్గు నుగుణముల కును మూలమైనది స్వార్థరాహిత్యము. ఈ దైవగుణమైన స్వార్థరాహిత్యము మానవులందు ఏ నిష్పత్తిలో నుంచే ఆ నిష్పత్తిలో ప్రపంచమున లేక సంఘమున శాంతిసుఖములు వర్ణిలును, భేదభావములు అంతరించును, భయమునకు అశాంతికి తాపుండదు.

ఈ భక్తిభావము, ఈ సమాన ప్రేమభావము, ప్రాచీనబుషుమలు వేదములయందును, ప్రస్తానత్రయమనబడు ఉపనిషత్తులు బ్రహ్మమాత్రములు భగవదీతలయందును తేటతెల్లముగా వ్యక్తము జేసినను, ఈ భావరత్తము అడుగంటుచూ, మూడవిశ్వసములే పైకితేలుచూ వచ్చుచుండినవి. దీనికి కారణము మానవుని అజ్ఞానము, స్వార్థపరత్వము.

“సర్వేజనాః సుఖినో భవంతు”, “ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః” అను మంగళశాసనములు వేదములయందు ప్రస్తానత్రయమునందు ఫోషించుచున్నను, ఏలాకో వర్ణభేదములు, పురాణములకాలమున పైకివచ్చి సంఘము యొక్క అనైక్యతకు, వర్ణద్వేషములకు, ఆస్పుశ్యత

మున్నగు ఫోర సాంఫిక దురాచారములకు మూలమయి తిష్ఠవేసికొని కూర్చున్నవి.

సత్యకామజాబాలి, అరుంధతి, శబరి, ధర్మవ్యాధుడు మొదలగు ఉదాహరణముల పరికించినయెడల, ఉపనిషత్స్కాలపు బుమలును, పురాణకర్తవ్యాసుడును, ఆదికవి వాలీకియు వర్ణభేదములను, (జ్ఞానార్థనమునను, భక్తిమార్గమునను) స్త్రీపురుష భేదములను, నిరసించిరనియే తెలియుచున్నది. ఈ వర్ణద్వేషమహామారి దుర్ఘష్టవశమున భారతసంఘమున ఏ కాలమున ఏ పరిస్థితులలో తలదూర్చోకదా! ఈ మహామారి తోకనుబట్టే ప్రవక్తలు ఎన్నిమార్లు ఏంత బలీయముగా లాగినను, తోక తెగివస్తున్నదేగాని, దాని శరీరము తల సంఘదేహమును వదలలేదు. బల్లికి తోకతెగినను, మరల యథాప్రకారము పెరిగి పెద్దదగునటులు ఈ మహామారి తోక మరల మరల అంకురించుచున్నది. ప్రజల మానసిక వరివర్తన మేనాటికయినను ఈ దోషమును నిర్మాలింపగలదేమో!

ఆధ్యాత్మిక విషయమున కడవటి నిబంధన అనదగు భగవద్గీతయందు గీతాచార్యుడు ఏచ్చబేని పలానిజాతి పురుషులు, పలానిజాతి స్త్రీలు ఆధ్యాత్మిక గ్రంథ పరమమునకుగాని, ఆధ్యాత్మిక సత్యసాధనకుగాని, భక్తిభావమునకుగాని, అర్పనా ప్రార్థనలకుగాని నిషేధింపబడినవారని చెప్పలేదు!

మహామహుడును జగద్గురువును అయిన శంకరాచార్యులవారు మానవసరంఘమును సమానపరచి, ద్వేషరహితము జేసి, వారిని ఉళ్ళవింప జేయుటకై వేదాంతము అద్వైతమును ప్రకటించుచున్నదని తనసి ధ్యాంతమును వెల్లడించియున్నాడు; నర్వము సర్వాంతర్యామియగు ఈశ్వరశక్తియే యనియు, ప్రతి మానవుడు ఆ పరాశక్తి అంశమేయనియు, ప్రతిది ఆ పరాశక్తి రూపమే యనియు తెల్పుతూ, “తత్త్వమసి” అను బ్రహ్మసూత్రమును తన అద్వైత సిద్ధాంతమునకు మూలముగా స్వీకరించినాడు. (తత్త+త్వం+అసి)

“నీవు అదియే అగుచున్నావు). మానవుల యందు ఇట్టి అభేదమును, భాతృభావమును పెంపాందింపజేసి, వారియందు అడకువ ఆత్మగౌరవము, ఆత్మవిశ్వాసము, ఆత్మయతలను పెంపాందింపజేయ నిశ్చయించిన అద్వైత సిద్ధాంతమును ఆచరించుచుండినవా రనబడు పండితులు ఆగ్రవర్షజులు అనబడువారు శంకరాచార్యులు గతించిన కొంతకాలమునకు “అహంబ్రహోన్ని” అను బ్రహ్మసూత్రమునకు వక్రభాష్యము నిచ్చి”, నేను బ్రహ్మను, నేనే బ్రహ్మను” అని ప్రకటించు కొనుచు చదువరులుగాని అన్యలను, అన్యవర్షములవారిని, హీనముగా చూచుట తటస్థించినది, అజ్ఞానమున అన్యలు శాశ్వతముగా పతితు లయిపోయినారు. అట్టియెడ సంఘమునకు ఉధరణ యేమున్నది?

వదియవశత్తాభీలో వెలసిన ఆదిశంకరునికి మార్యము ఆరుమొదలు తొమ్మిది శతాబ్దములలో అప్పుడపుడు ద్రావిడదేశమున అవతరించిన ద్వాదశాఖ్యారులు వివిధ వర్షములకు జెందియున్నవారు. అందులో ఒకరు స్త్రీ, ఒకరు పంచమ వర్షమునకు జెందినవాడు. వేదోపనిషత్తులను బ్రహ్మసూత్రములను వర్గీకరణజేసి, ఆ సూత్రముల వెదజల్లు జ్ఞాననిధి మహాభారతమును రచించియుకూడ, ఆత్మశాంతి తృప్తి ఆనందముల బొందనేరని వేదవ్యాసుడు భక్తిభావమును వెల్లడించుచు భాగవతుల కథలను శ్రీమన్మహాభాగవతమును గ్రంథముద్వారా వెల్లడించియున్నాడు కదా? అందువలన మానవునకు సుఖమును చేకూర్చు చరమోపాయము భక్తియోగమని ఆదిలోనే తెల్పుబడినదిగదా! వ్యాసుడు, వర్ణించిన యి భక్తి భావమును (తనహృదాషల సభ్యము, భాగవతకథాశ్రవణము, దాసత్వము, వందనము, అర్పన, సేవ, ఆత్మలో నెరుక, భగవత్పుంకీర్తనము, ధ్యానము అను ఈ తొమ్మిది భక్తిమార్గములను) అశ్వారులు పాటీంచి, అనుభవించి, యెల్లెడడల ఎల్లప్పుడు ఆనందసముద్రమున నోలలాడు చుండువారు. ఈ నవవిధ భక్తిమార్గములసూచించు ఒక్కపదమును వారు వచించి, చేతనుల నాభావమును పెంపాందించుకోండని వారి

రచనలయందు సూచించియున్నారు. అది వైష్ణవ సంక్లేషభావము. సర్వాంతర్యామియగు వైష్ణవశక్తితో, ఈశ్వరశక్తితో, సంక్లేషించి, విశ్వమునందలి శైవరౌద్ర శక్తులను సమముగా తిలకించి, అంగీకరించి, ఆమోదించి, సంస్కరించి, ప్రశంసించి, తాను ఆ వైష్ణవశక్తిలో నాక అణువునని గుర్తెరిగి, తాను వైష్ణవాంశము ననియే శేషేషి భావమును నెరపుకొనగలుగుటయే వైష్ణవ సంక్లేషభావము. ఈ భావము శాస్త్రియ మైనది మనస్తత్వ, సంబంధ ఆనంద జనకమును అగుచున్నది. (Psychological, Emotional and Scientific).

దీనిని ఏ అన్యమతము కాదనగలదు? అన్యమతములయందు ఈ విష్ణు భావము లేదని యెవ రనగలరు? ఎచ్చటనైనను ఎప్పుడయినను మతము స్వచ్ఛముగా మానవుని నడవడియందు పూర్తిగా ప్రతిబింబింప బడలేదు. మతము తప్ప ఎన్నడును లేదు, దానిని గ్రహింపలేకయో, దానిని పాటింపలేకపోవుటయో అను ఈ వ్యాధి ద్వయము అన్ని కాలములందు అన్నియెడలను మానవుల కొలదిగనో గొప్పగనో ఫీడించుచునే యిన్నది! నత్యము! స్వార్థరహితునకే యూ సత్యము ఎఱుక! పక్కపాతి యూ సత్యమును తన జన్మలో నెరుగజాలడు!

ఆరు మొదలు తొమ్మిదవశతాబ్ది వరకు వెలసిన ద్వాదశాళ్యారుల యొక్క విష్ణుసంక్లేషభావ ప్రాశస్త్యమును వారి రచనలు, పాపురములు, కీర్తనలద్వారా, పదియవ శతాబ్ది మధ్యకాలమునుండి పదునాకండవ శతాబ్ది మధ్యకాలము వరకు వెలసిన వైష్ణవభక్తులు శ్రీ నాథముని, వారితరువాత వెలసిన వారి మనుమడు శ్రీ యామునాచార్యుడు, గమనించినవారై భక్తి పూర్వకమయినట్టియు వైష్ణవ సంక్లేషభావమును వర్ణించునట్టియు ద్వాదశాళ్యారుల రచనలన్నిటిని సేకరించి సంకలన పరచిరి.

యామునాచార్య శిష్యరత్నము శ్రీ రామానుజాడు ద్వాదశాళ్యారుల రచనలయిన ద్రావిడ దివ్యవేదమును గ్రహించిన వాడై, తన

ఆచార్యుడు యామునుడు (ఆశవందార్) స్తులముగా దెల్పిన విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతపు వెలుగున ఎంతో శ్రమపడి, పరిశోధనలు గావించి, కడకు విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంత సత్యమును ప్రపంచమునకు ప్రకటించి, ప్రబోధించి, వ్యాపింపజేసి, స్థిరపరచి కృతకృత్యుడాయెను. ఎట్లు?

పరాశరుడు తన విష్ణుపురాణమున తత్త్వత్రయ జ్ఞానమును వెల్లిడించెను. ఈ జ్ఞానమును మహాభారత కర్త వ్యానుడు భీమ్యపర్వమున, నారాయణోపాభ్యానమున సూచించి యున్నాడు. బోధాయన బుపిచే రచింపబడిన బోధాయనవృత్తి అను గ్రంథమున ఈ తత్త్వత్రయ జ్ఞానము విపులీకరింప బడినదని తెలిసికొన్న శ్రీరామానుజాచార్యులు (క్రీ.శ. 1017-1137) ఈ గ్రంథమును కాళ్ళిరమున, రాజు సహకారముతో పాందెను. ఈ మూలముల నాధారముగా జేసికొని, పరిశీలించి, రామానుజుడు తత్త్వత్రయ జ్ఞానమును వశపరచుకొనెను.

అచిత్, చిత్, ఈశ్వర అనునవి తత్త్వత్రయము. ఈ మూడును కలిసి విశ్వము-విశ్వేశ్వరము అగుచున్నవి. ఈ మూటిని మించి అన్యము విశ్వమునలేదు. విశ్వములోని భౌతిక పదార్థములన్నియు, భౌతిక పదార్థ భాగములన్నియు అనగా పృథివి, అస్య, తేజస్సు, వాయువు, ఆకాశముఅను పంచభూతము లన్నియుకలిసి ‘అచిత్’ అగుచున్నది. ఈ అచిత్తునందున్న ప్రాణులన్నియు “చిత్” అగుచున్నది. ఈ రెంటి యందును, అనగా జడ పదార్థములయందును, ప్రాణులయందును వ్యాపించియున్న సర్వవ్యాపక శక్తి “ఈశ్వర” అనబడుచున్నది. ఇట్టి ఈశ్వరశక్తి యూకారణమున “చిదచిద్విష్టు” అనబడుచున్నది. అనగా చిత్, అచిత్ల రెంటి యందును వ్యాపించిన శక్తి అనిభావము. ఇందుగలడు, అందులేదు (ఇందు గలదు - అందు లేదు) అను సందేహము వలడు. ఈశ్వరశక్తి సర్వవ్యాపియగుటచే విష్ణు: అని చెప్పబడినది. కేవలము వ్యత్పత్తి అర్థమును బట్టివచ్చిన

మాటయిది. విష్ణుడిని అన్నమాట, ఒకదైవమూర్తి (Personified God) పేరుగాదు. కేవలము కారణయుక్తమై శాస్త్రీయమునూ అయి ఉన్నది.

సర్వము ఆ యిశ్వరశక్తియే - ఇతరమైన జడపదార్థము, జీవకోటి అసత్యము, మిథ్య (లేక) మాయ అని చెప్పినది అద్వైత సిద్ధాంతము. కాని చిత్త, అచిత్త, ఈశ్వర అను మూడు తత్త్వములు ఒకటికాదు, అద్వైతమైన ఈశ్వరశక్తి వానియన్నిటిలో ప్రవహించుచున్నను.... ఈ మూటికిని వానివాని ధర్మములున్నవి. ఈ మూడును వేర్చేరు. ఈ మూడును అది మధ్యాంతరహితములే - ఈ మూడును అనాదులే - దేని విశిష్టగుణము దానికి ఉన్నది - కాని అద్వైతియమైన అద్వైతమయిన ఈశ్వరశక్తి చిత్త, అచిత్త అను రెండు తత్త్వములయందును నిండియున్నది. దానికి రూపనామక్రియలను కలుగుజేయుచున్నది. ఇదియే తత్త్వత్రయ జ్ఞానము. “ఏకమేవాద్వైతియం” అను బ్రహ్మసూత్రము నిర్వచించు ఈశ్వర తత్త్వజ్ఞానము. ఏకం+ఏవ+అద్వైతియం = అది ఒక్కటే, అద్వైతియ మయినది. అది నీయందు ఉన్నది. కాని అది నీవుకాదు. అది సర్వము నందును ఉన్నది, కాని నర్వజడ వదార్థము అదికాదు... తత్త్వమసి=“నీవే అది” కాదు. దాని అంశమునీవు; దాని అంశము నీలోనున్నది.... అని వివరించుటచే, తత్త్వత్రయ జ్ఞానమువలనను, ఏకమే వాద్వైతియం - అనుబ్రాహ్మణసూత్రమువలనను, మానవుడు ఈశ్వరశక్తికి శరణాగతుడగుట తటస్థించుచున్నది - “అహంబ్రహ్మస్మి” అనుబ్రాహ్మణసూత్రము యొక్క దివ్యమార్గము అపమార్గముగామారి, అహంభావమునకు దారిదీసి దివ్యఅద్వైత సిద్ధాంతమును కుంటుపరచినది. ఈ అపమార్గముల నుండి (అనగా అదిశంకరుడు భావించి, బోధించిన దానికి అన్యముగా తయారైన దానినుండి) తప్పించి, చేతనులను దివ్యమార్గమునకు త్రిపుటకు శ్రీరామానుజుడు శ్రమించెను.

శాస్త్రీయమయిన తత్త్వత్రయ సత్యజ్ఞానమును మూలముగానొని శ్రీరామానుజుడు విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతమును ప్రబోధించెను. ఈ శాస్త్రీయ

జ్ఞానమును ప్రబోధించి, మానవులను మూర్ఖవిశ్వాసముల నుండి తప్పించి, వారిని శాంతికాముకులుగా, ఆనందమయులుగా తయారుచేయుటకు మునిత్రయమువారు (శ్రీనాథముని, యామునాచార్యులు, రామానుజాచార్యులు) ఆళ్వారుల విష్ణుసంస్థేషభావమును, భక్తిమార్గమును, ప్రబోధించిరి.

నిజవైన జ్ఞానము గలవానికే, ఆత్మజ్ఞానము గలవానికే, భక్తిమార్గము కలుగును - జ్ఞానము భక్తి వేర్పేరుగాదు. ఈ విషయము ఆదిశంకరుని లక్ష్మీనృసింహ ప్రాతము, వారి భజగోవింద శ్లోకములందు కావించిన సంబోధనలలో వెల్లడియగును. జ్ఞానయోగము మేలా భక్తియోగము మేలా అనుప్రశ్న బాలునిది, అజ్ఞానిది. భక్తిభావము చాల ఉన్నత సోపానము, సోపానపరంపరలో.... “స్వధర్మజ్ఞానవైరాగ్య సాధ్యభక్త్యేక గోచరమ నారాయణపరబ్రహ్మ” అని పెరియాళ్వారు ఆనతిచ్ఛియున్నారు. మానవుని పరిపక్వస్థితికి తీసికొనిపోవ నాలుగు మెట్లుగల నిచ్చెనయందు స్వధర్మము మొదటిది; భక్తికడపటిది - మధ్యలో జ్ఞానమున్నది.

ఈ భక్తి అనబడునది ధ్యాననిష్ట, తపస్సుకాదు. ఇది విష్ణు సంస్థేషభావము, విశ్వమానవసోదరత్వము అవుతుంది.

గీతాశ్లోకము (12-12)ను గమనింపుము:-

శ్రేయోహజ్ఞానమభ్యసాత్ జ్ఞానాధ్యానం విజిష్యతే।

ధ్యానాత్మర్మఫల త్యాగస్త్యాగాచ్చంతి రనంతరమ్॥

మూర్ఖ అభ్యాసమునకంటే జ్ఞానముగాప్పది. జ్ఞానముకంటే ధ్యానము (తపస్స) గాప్పది. ధ్యానముకంటేను కర్మఫలత్యాగము గాప్పది. ఏలయనగా త్యాగబుద్ధి వలననే నంఖుమునకు, ప్రపంచమునకు ఆనందము (శాంతి) చేకూరును - అని భావము.

కావున, జ్ఞానము మెట్టు, ఎక్కడనున్నదో పరికింపుము. కర్మఫల త్యాగము అన్నిటికంటే గాప్పదని వచించినాడు గీతాచార్యుడు.

త్యాగబుద్ధి యెట్టివానికి కలుగుతుంది? స్వార్థరహితున్కు. స్వార్థరహిత్యము ఎవరికి కలుగుతుంది? విశ్వమానవ సౌభాగ్య భావముగలవానికి. ఇది యెట్టివానికి కలుగుతుంది? విష్ణు సంశోషభావము, శరణాగతి, భక్తిభావములు గలవానికి. కావున నిజమైన భక్తి అనునది శరణాగతి భావము - స్వార్థరహితసేవ అవుతుంది.

కావున శ్రీమద్రామానజాచార్యులవారు తత్త్వత్రయ జ్ఞానముచే ప్రతిపాదింపబడిన తనవిశిష్టాద్వైత నిద్ధారితముచే శరణాగతి - స్వార్థరహిత్యము - సంఘసేవ భావములను ప్రభోధించెను.

ఈ భావములు విష్ణుసంశోష భావమున ఉదయించును. విష్ణు సంశోష భావము మీదు మిక్కిలి మానవునకు నిత్యానందమును చేకూర్చును.

భక్తులెల్లరు ఈ విష్ణు సంశోషభావమున ఆనంద పరవశలైయుండి రనుటకు ప్రహ్లాదుడు, భీష్ముడు, విభీషణుడు మొదలగువారు తార్యాణము. భారత, భాగవత, రామాయణాది పురాణేతిహాసములం దెందరెందరో భక్తుల చరితములున్నవి గదా! వారెల్లరు స్తవసీయులే.

“ఈ విష్ణు సంశోషభావమునునది శైవము కాదు” అనుట పారపాటు. ఇదివరలో చెప్పబడిన విధమున శైవము, రౌద్రము అను అంశలు రెండును సర్వవ్యాపితమయిన వైష్ణవశక్తి యొక్క అంశలే. విశిష్టాద్వైత నిద్ధారితమునునది తత్త్వత్రయ జ్ఞానమున కు సంబంధించినది. తత్త్వత్రయ జ్ఞానమును కాదనువారెవరు? తత్త్వత్రయ జ్ఞానసత్యమునుసరించి ఆలోచనాయుక్తుడగు మానవుడు విశ్వశక్తికి శరణాగతుడుతాడు. శైవుడనబడువాడు విశ్వశక్తికి శరణాగతియగువాడే. సర్వవ్యాప్తమయిన ఈశ్వరశక్తిని శుభముగా భావించి, అధిదైవతము శివుడు అనుమూర్తిగా భావించి ఆరాధించువారు శైవులు. ఈ సర్వవ్యాప్తమయిన వైష్ణవశక్తి అనంతకళ్యాణ గుణప్రపూర్వమూర్తిగా శ్రీమన్మారాయణమూర్తిగా భావించినవారు వైష్ణవులు. కాని యూ శైవముగాని, యూ వైష్ణవముగాని శరణాగతి భావమును.

వెలయింపజేయు విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతమునకు సంబంధించినవే. నిద్ధాంతము ఒకటే - అయివ్యక్తులు ఊహించుకోనిన దేవతాస్వరూపములు వేరు. ఇందు భేదములకు, కలహమునకు తావులేదు. ఒకటేకైవిశిష్టాద్వైతముయితే మరియుకటి వైష్ణవవిశిష్టాద్వైత మవుతుంది. అంతవరకే, తత్త్వత్రయ జ్ఞానముగలిగి, ఈశ్వరశక్తికి శరణాగతి యగుట ప్రథానముగాని, తానుదైవశక్తిని ఏ రూపమున ఊహించుకోని ధ్యానించుచున్నాడో అనునది ముఖ్యముకాదు, దైవశక్తిని శివుడుగా, శ్రీమన్నారాయణునిగా భావించుటకుతోదు, వివిధములయిన అనంఖ్యాక రూపములనాపాదించి దైవము నారాధించువారున్నారు. అందువలననే ఆదిశంకరాచార్యులవారు అద్వైత సిద్ధాంతమును ప్రబోధించిరేగాని, మానవులు ఊహించుకోని దైవారాధన చేయుక్రమములలో ప్రవేశించలేదు. అందువలన శాస్త్రీయముగా అద్వైత సిద్ధాంతము విగ్రహారాధనను ప్రోత్సహింపుకున్నను, ఆదిశంకరుడు దానిని వ్యతిరేకించలేదు. ఏ మతమును కాదనలేదు; ఏ ఆచారమును కాదనలేదు - తన అద్వైత సిద్ధాంతమునే ప్రబోధించినాడు, షణ్ముతస్థాపన కూడచేసినాడు. ఆదిశంకరుడట్టి వాడుకాగా, అన్యలు తరువాతకాలమున, వారిదివ్య సిద్ధాంతమును ప్రకృతునెట్టి ఆదిశంకరుడు శైవుడు అనిప్రచారము చేసినారు. ఆయన మనమనుకొను విధమున శైవుడుకాడు, వైష్ణవుడుకాడు - అద్వైతి. మరణమునకు ముందు తల్లికోర్కెననుసరించి వైష్ణవుల తిరుమంతమనబడు అష్టాకరీ మంతమును ఆమె చెవులో వేసినాడట!

కానీ శ్రీమద్రామానుజుడు విశిష్టాద్వైతి, వైష్ణవుడుకూడాను. వైష్ణవము శైవమునకు వ్యతిరేకముయినది కాదు. వైష్ణవములో ఒక అంశము శైవము, శుభస్వరమైనది. విష్ణునహాప్రానామ స్తోతమున శివ, శంకర పదములున్నవి గదా! సర్వంతర్యామి యయిన ఈశ్వరశక్తిని అనంతకల్యాణ గుణవరిమూర్ఖముగా (అనంతకల్యాణ గుణవరిపూర్ణనిగా) భావించి, సంశేష పుడవలసినదని నుడివిన

యామునాచార్య సూతమును రామానుజుడు తన గద్యత్రయమున విపులీకరించియున్నాడు. ఈ సంశేష భావము, తదనుజనిత పరమానందము ఆళ్యార్లు పాందిన అనుభవ విశేషము.

కావున శ్రీరామానుజుడు ప్రబోధించిన విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతాంశముల నొకసారి పరిశోధించిన యీ సత్యానుభవములు మనస్సునకు రాగలవు: సర్వంతర్యామియగు ఈశ్వరశక్తికి (వైష్ణవశక్తికి - విష్ణువునకు - శ్రీమన్నారాయణమూర్తికి) శరణాగతి చేసినవాడు స్వార్థరహితుడగును - అట్టివాడు లోకకల్యాణార్థమై కర్మఫలత్యాగియై సతతము కర్మయోగి గానుండును. ఇందు సైతిక, సాంఘిక విలువలు (Ethical and Social) ఉన్నవి. అట్టి కర్మఫలత్యాగి అనంతకల్యాణ గుణప్రపూర్ణునితో (భగవంతునితో) సంశేషించి జీవించుటచే, అతడు అనందమయుడుగా నుండును. ఇవి ఆధ్యాత్మిక ఆనందద్రేక అనుభవములు (Spiritual and Psychological experience). ఇది విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతము యొక్క విశేషత.

వైష్ణవ సంశేషభావమును సక్రమముగా గ్రహింపతగియున్నది. ఈ సంశేషభావమనునది సర్వులకు ఉండునట్టిదే! ఇది మానవుని మనస్తత్త్వగుణము (Psychological and emotional aspect). సామాన్యమయిన భాషయందు “ఉహించుట” (Imagination) అని అంటాము.

ఈ ఉదాహరణముల గమనింపుడు - 4, 8 సంవత్సరముల మధ్య వయస్సులయిన బాలబాలికలు కలిసిమెలసి, స్త్రీ పురుష భేదమునెరుగక కొన్ని ఆటలనాడు కొనుచుందురు. ఒక నాలుగు సంవత్సరముల అమ్మాయి తానుతల్లిగా భావించుకొని, ఒక చిన్న రబ్బరుబోమ్మనో, కొయ్యబోమ్మనో తనబిడ్డగా భావించుకొని, ఆబిడ్డకు స్నానము చేయించడం, ఇతరులు ఆకార్యక్రమమున సహకరించడము, ఆ బిడ్డకు తనకు ఇంకను ఏర్పడని స్తునములనుండి పాలు ఇచ్చినట్లు ఉహించి ఆటలాడుకొనుచుండడం, ఈ లోపల

నాకసారి బిడ్డకు ముద్దిదుట, ఒకచో లాలిపాట పాడుట, నిద్రపుచ్చుట, బిడ్డయేడ్చుచున్నదని కోపించి ఆ బిడ్డను తిట్టట మొదలగు అనేక చేష్టలతో ఆడుకొనుచుండటము మనము చూచెదము. తటాలున ఎవరైనను పెద్దవారు సమీపించిన, ఆ బొమ్మను విసరి క్రిందవేసి సిగ్గున పరుగిదును. ఇట్టి ఆటలు ఎన్నో పనిబిడ్డలు ఆడుట మనము చూచియున్నాముగదా! ఆ నాలుగు సంవత్సరముల పసిబిడ్డ బొమ్మతో సంళేషపడినపుడు దాని ఆనందమును, అనుభవమును గమనింపుడు. బిడ్డ బొమ్మను తనబిడ్డగానే చూచినది తాత్కాలికముగా - కాని తరువాత విసరివేసినది - అది బొమ్మేగదా అని - ఇది సంళేషభావము. బిడ్డపిచ్చిగా ప్రవర్తించినదని అంటవా? కాదు.

అట్లే ఆళ్వారు, నిజవైన భక్తుడు, అనంతకల్యణ గుణపరిపూర్ణనితో సంళేషించి ఆనందిస్తాడు. భగవంతుని అతడు కోరేకోర్కెలేదు; భగవంతుడతని కోర్కె తీర్చేది లేదు. స్వార్థరహితునకు కోర్కెలు లేవుగదా! భక్తుడు కోర్కెలు లేనివాడని అన్నాము కదా! ఈ అత్మానందమే, భగవచ్ఛక్తి ప్రాపుకోరిన వానికి, లభమయ్యది.

భక్తుడనబడే ఒకానొకడు తాను ఈశ్వరశక్తిని ఊహించిన విధముగా తన అధిదేవతను తాను కలలోనో, లేక మెలకువలోనో మతిభ్రమ వలననో; తన హృదయాద్రేక భావమున చూచినానని చెబుతాడు. “నీవెక్కడ దేవుని చూచావు? నాకు చూపు ఆ దేవుని” అని మనము అతనితో వాదులాడనవసరము లేదు. అతని మనః ప్రవృత్తి అట్టిది; అతని విశ్వాసము అట్టిది, అతని ఊహ అట్టిది ..... అతడు తనదైవమును చూచినది సత్యము (మానసిక తత్త్వాన్తర్థము Psychological truth) ... కాని దైవము అతనికి ప్రత్యక్షముకాలేదు. ఇది సత్యము.

కుమారుడు, ఏకైకపుత్రుడు, యువకుడు దూరదేశమున విద్య నభ్యసించుచున్నాడు. తల్లి పలుమారు ఒంటరిగా, ఏకాంతముగా, నిశ్చబ్దముగా పరుండి కుమారుని తలచుకొని, తనమనో నేత్రములతో

వానిని చూస్తుంది. సంశేషపడుతుంది. తనలోతాను చిరునగవు నవ్వుతుంది. దూరముగా నున్నాడే యెప్పుడు వస్తాడో అన్ని మరల కనీరు కారున్నంది. ఇక్కడ తల్లి కుమారుని విగ్రహమును తనమనమ్మన చూచినది. ఇది సత్యము. కాని కుమారునకు ఇది అంతయుతెలియదు. అతడు ఆమెకు ప్రత్యక్షముకాలేదు.

అట్టి కుమారుడు బహుకాలమునకు ఇల్లు చేరగా, తల్లి అనంద బాప్పుములతో వానిని ఆలింగనము జేసికొని, “నాయనా - నీవు చాలమార్లు కలలో కన్డావురా - చాలాకులాసాగా ఉన్నట్లు అగపడ్డావురా... ఒరే, ఒకసారి, నీవివివాహము చేసికొన్నట్లు అగపడ్డావురా”, అని తల్లిఅంటే, తల్లిప్రేమకు, ఆమె భ్రమకు ఆశ్చర్యపడిన విద్యావంతుడయిన కుమారుడు, “అట్లనా! అమ్మా! నేను కలలో కనపడ్డానా! నీ కోడలితో కలిసి అగపడ్డానా? ఎక్కడ నీకోడలు? పిచ్చి తల్లి” అని అంటాడు.

జీవియన్నియు సంశేషభావములకు ఉదాహరణములు. కాని యిట్టి సంశేషభావము వలన మానవుడు పొందు అనుభూతి, అనందము అనిర్వచనీయము.

ఒకతల్లి తన యేకైక కుమారుడు ఐదు సంవత్సరముల వానిని పోగట్టుకొన్నది. ఆమె దుఃఖము అనిర్వచనీయము గదా - కాని యేకాంతముగా తన పడకపై పరుండి, ఆ బిడ్డ తన ప్రక్కనే పండుకొన్నట్లు సంశేషించి, తన అనుభవములనన్నటిని మానసికముగా అనుభవించుచూ, మరల తెలివికివచ్చి దుఃఖిస్తుంది. జ్ఞాపకము తెచ్చుకొనుచూ, గతించిన అనందమును, గతించిన దుఃఖమును మరల మరల ఈ తల్లి మానసికముగా అనుభవిస్తుంది. అనుభవింప ప్రయత్నిస్తుంది. ఈ అనుభవము ఆంగ్ల కవియైకడు “Sweet Sorrow” అన్నాడు - “మధురావేదన”.

సంశేష భావమట్టిదని చెప్పుచున్నాను. ఈ సంశేష భావము కొన్నియెడల పరమానందము, కొన్ని యెడల తృప్తి, శాంతిని

కలుగుజేస్తుంది. ఇది మానసిక తత్త్వశాస్త్రము బాగుగా తెలిసికొన్న వానికి బాగుగా అవగాహనకు వస్తుంది.

అనంతకల్యాణ గుణపరిపూర్ణమును, త్రిభువన నుందరమును అయిన వైష్ణవ (సర్వవ్యాపిత) భక్తిని శ్రీమన్నారాయణమూర్తిగా భావించి, సంశోధించి, ఆనందసముద్రమున స్నానమాచరించుచుండినవారు అళ్వారులు. కులశేఖరాళ్వారు తనయొక్క తిరుమొళిలో శ్రీరాముని కుమారునిగా భావించి, తాను దశరథునిగా భావించి, సంశోషభావమున ప్రేమను పాపురములద్వారా వ్యక్తముచేసినారు. ఈ పాపురసంపటి ద్రావిడ భక్తి సారస్వతమున నోకదివ్య ఖండము. పెరియాళ్వారు తాను యశోదాదేవిగాను, శ్రీకృష్ణుని తన కుమారునిగాను సంశోషపడి, తల్లి బిడ్డకు స్నానము నుండి అలంకరణ నుండి, అన్నపానాదులనిడి నిద్రపుచ్ఛినంత వరకు గల కార్యక్రమమును, దివ్యపాపురములతో తిరుమొళిని ప్రకాశింపజేసినాడు. అండ్రాట (గోదాదేవి) తాను గొల్లభామగా భావించి, శ్రీకృష్ణుని తనప్రియునిగా భావించి, తన ప్రియదైవముగా భావించి, సంశోషపడి, తిరుపొవై ప్రబంధమును రచించియున్నారు గదా? ఇట్లు ఆళ్వారుల దివ్య సంశోష భావములు, దివ్యానుభవములు, దివ్యానందముల గూర్చి, విషులముగా చదువరులు నాచే రచింపబడిన “అళ్వారుల దివ్య వైభవము” అను గ్రంథమును పరించి తెలిసికొని ఆనందింపగలరు!

విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంత ప్రతిపాదకుడు శ్రీరామానుజునకు (క్రీ.శ. 1017 - 1137) పూర్వము (6 మొదలు 9వ శతాబ్దములవరకు) వెలసిన వైష్ణవ భక్తులు, ద్వాదశాళ్వారులచే రచింపబడిన కొన్ని సంశోష భావ ప్రబంధములను, శ్రీరామానుజుని కాలముననే వారి శిష్యులు కొందరిచే రచింపబడిన భక్తిసార సారస్వత ఖండములను, శ్రీరామానుజుని తరువాత తనసిద్ధాంతావలంబకులగు భక్తులు కొందరు రచించిన భక్తిసార ప్రబంధములను, ఏరి, క్రోఢీకరించి, “శ్రీ భక్తిసారము” అను పేర నేను వెలుగనకు దెచ్చుచున్నాను. ఇవియన్నియు ద్రావిడ

ప్రబంధములే. నంస్కృత భాష కొలదిమంది పండితులకే వశవైయున్నందునను, అదియు నేడోబక కులమున కు సంబంధించియేయున్నందునను సంస్కృతమును అన్ని కులముల వారు పరింపకూడదనియు, వేదములు అనగా సంస్కృత వేదములను అన్ని వర్ణములవారు పరింపరాదనియు కొన్ని సంఘ దురాచారములు ప్రబలియున్న కాలమున, ఆ సంస్కృతము దెలిసిన కొలదిమందియు భావమునెరుగక సంస్కృత శ్లోకముల వల్లె వేయుచున్నందునను, దేవాలయములలో సైతము చదువు వానికిని, వినువానికిని అర్థముగాని సంస్కృత శ్లోకములు పరింపబడుచున్నందునను అర్థముగాని చదువు వ్యధముని భావించిన మహాకోవిదులు, విజ్ఞానవంతులు, మేధావులు, దయాసముద్రులు, విశ్వమానవ సాభ్రాతము నెరపు ఆళ్యారులు, వారు గొప్ప సంస్కృత పండితులయ్యును, సర్వులు గ్రహించుట కొరకు, వారు జన్మించి మనలిన ద్రావిడ దేశమున భాషింపబడు తమిళము, లేక, ద్రావిడము అను భాషయందు దివ్యబ్రక్తి ప్రబంధముల వెలయింపజేసిరి. వారి విచక్షణా జ్ఞానము, వారి లోకకారుణ్యము అనిర్వచనీయములు!

ఈ ద్రావిడ భక్తిసార సారస్వత ఖండములను “నిత్యాను సంధానము” అను గ్రంథము నుండి గ్రహించిన నేను, ఆంధ్ర పాఠకులు గ్రహించుటకు గాను ప్రతి ద్రావిడ పాశురము యొక్క భావమును తెచుగున ప్రాణి, దాని క్రింద విశదమయిన వివరణమును ఒసంగి యున్నాను. ఈ వివరణము, సత్యము, విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంత లక్షణములను ఆధారముగా జేసికొని, యివ్వబడినది. వైష్ణవ విశిష్టాద్వైత భక్తజనులుగానున్న ఆంధ్రులు ఈ గ్రంథమును జదివి, గ్రహించి, భక్తిభావమును పెంపాందించుకొని నాశ్రమను ధన్యముచేయుదురు గాక! ఒకమాట చెప్పాలంటే, సర్వులు దైవశక్తి సర్వవ్యాపితమని నమ్మువారు గాన, పదము యొక్క వ్యుత్తుత్యర్థము ప్రకారము, అందరు అనగా ప్రపంచ ప్రజలందరు వైష్ణవులే - విశిష్టాద్వైతము విశిష్టముగా శాస్త్రియమైనదిగావునను, అది భక్తిని సేవాతత్తురతగా నిర్వచించునదిగా

పును, ఈ సిద్ధాంతమును స్వీకరింపని వారెవరుందరు? కావున అంధమున రచింపబడిన యా “శ్రీ భక్తి సారము” అంధము నెరిగిన పారకులనందరిని ప్రభావిత మొనరింపగలదని విశ్వసిస్తూ ఉన్నాను. ప్రస్తుతము యా గ్రంథము, “శ్రీ భక్తిసారము” - మొదటి భాగము, అయిదుగురు ఆళ్వార్లచే రచింపబడిన ప్రబంధముల భక్తిసారమును చదువరులకు రుచిచూపును.

శ్రీ వైష్ణవ విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతము గీతాచరమ శ్లోకమునందును, తిరుమంత్రమునందును ప్రతిభింబించుచున్నదిగావునను, శ్రీ తిరుమలేశుడైన శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి గీతాచరమ శ్లోకార్థ (తిరుమంత్రార్థ) ప్రదాతగా, తన ఉపాయ అభయస్తములతో సప్తగిరీశుడుగా వెలుగొందు చున్నాడుగావున్న, ఈ గ్రంథమును స్వామికి అంకితమొనరించుట తగునని తలంచితిని. భక్తిపూర్వకముగా ఈ గ్రంథమును తిరుమలేశుని పాదపద్మములకంకితముగావించి అనందించుచున్నాను.

సుమారు 34 నంవత్సరముల కాలము నిస్స్వార్థముగా ఉపాధ్యాయ వృత్తి సేవలందించి పారశాల, కళాశాలలయందు బిడ్డలకు విద్యాబోధన నల్గొన నేను, అనవరతము వారు సద్గుణవంతులగుటకే యొక్కువ కాలము వినియోగించినానుగాన, ఇప్పడు “రిటుయర్” అయిన తరువాత ప్రజాసీకమునకు మతసత్యము, ప్రేమ, భక్తి అనునవి సేవాభావములని ప్రబోధించుటకే యా గ్రంథముల రచియించితిని. నాగ్రంథముల సారమును సర్వులు గ్రహించుటయే నాయైకై ధ్యేయము.

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానముల పాలకవర్గము వారు నాచే రచింపబడిన విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంత సారభముగల గ్రంథములను “స్నేధు ప్రచురణలు”గా స్వీకరించినందులకు వారికి నాధన్యవాదములనర్పించు చున్నాను. విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంత గ్రంథములను, వైష్ణవ భక్తిగ్రంథములను, అచ్ఛౌత్తించి, ప్రచురించి ఆ

గ్రంథములను భక్తులకు, ప్రజలకు అందజేయుట నిజముగా దేవస్థాన పాలక వర్ధము వారి విధ్యుక్త ధర్మము కూడా. విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతముచే ప్రతిపాదింపబడు తిరుమంత్రార్థ ప్రదాత తిరుమలేశుడుగాన, తిరుమలేశుడు దివ్యాచార్యుడు. తిరుమలేశుని ఆలయము ఒక దివ్య విశిష్టాద్వైత పీరము. కావున తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములవారు విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంత ప్రచారకులుగానుండుట ధర్మము.

శైవము, వైష్ణవము అనునవి ఆధ్యాత్మిక సిద్ధాంతములుగావు. ప్రతిదియును ఒక నమ్మకము, ఒక ప్రార్థనా విధానమును, ఒక అర్పనావిధానమును కలిగియున్నది. ఇవి వరస్వర విభిన్నములుగానున్నను, పదముల అర్థమును బట్టి, ఏకేశ్వర సర్వవ్యాప్తము కల్యాణగుణములను బట్టి, వైష్ణవము, శైవము అనుపదములు పరస్పర సంబంధమునే కలిగియున్నది. అవి యొంత మాత్రమును పరస్పర విరోధములుగావు. అందువలన శైవభక్తి గ్రంథములను వైష్ణవ దేవాలయకర్తలు ప్రచురించినను తప్పులేదు. కానీ వనరులు గలిగిన వైష్ణవాలయములు విశిష్టాద్వైత, వైష్ణవ శారభముల వెదజల్లు శారస్వతమును విరివిగా ప్రచురించకున్న, అదిలోవవే అగును. దేవాలయమున జరుగు నర్వదివ్య కార్యక్రమములను అర్థయుక్తముగా సంశేషభావముతో భక్తులు ఆనందింపగలుగటకు శాస్త్రియమత జ్ఞాన శారభము అవసరము, ఈ విషయమును గుర్తించిన తిరుమల తిరుపతి పాలకవర్ధమువారు, ఈ విశిష్టాద్వైత, వైష్ణవ భక్తి గ్రంథములను విరివిగా ప్రచురింపబూనుట యొంతయో ప్రశంసింపతగిన విషయము. ఈ నూతన కార్యక్రమమున ఈ సిద్ధాంతము శాస్త్రియముగా దేశమంతటను, విదేశములయందును ప్రబలి, మానవాభ్యుదయమునకు దోహదము చేయగలదు. నిజము చెప్పవలయునంటే, యిట్టి శారస్వత సేవను తగిన విధముగా మనదేశమున దేవాలయములు గాని, మతపీఠములుగాని చేయనందుననే అర్థయుక్తమైన సిద్ధాంతమునకు బహుళప్రచారము ననుగిలినది. ప్రజల విశ్వాసమువలననే సిద్ధాంతము, అట్లా,

అతుకుకొనియున్నదని చెప్పాలి. ప్రచరణల ప్రచార ప్రభావమున సిద్ధాంతము ఉజ్జ్వలమగుగాక!

విషయ గ్రహణమే ప్రధానమని భావించినవాడనై యా గ్రంథ రచనము నందు సాధ్యమైనంతవరకు సులభ పదజాలమునే వాడితిని; దార్శనిక విషయ రచనగావున కొన్నియొదల సాంకేతిక సంస్కృత పారిభాషిక పదముల నువ్వుగాంచుట అనివార్యమయినది. మూలవిషయము ద్రావిడ భాషకు సంబంధించినదగుటచే కాలది తమిళపదములు అరుదుగా వ్యాఖ్యములకొరకు ఉపయోగించితిని; కాని అట్టి పదముల ప్రక్కన బ్రాహ్మణ్లో సమమగు ఆంధ్రపదముల జీర్ణయున్నాను. పదసంధులను, శకట లఘురేఫ భేదములను పాటింపలేదు. పారకులు ఈ భాషా విషయముల గమనింతురు గాక.

ఈ గ్రంథమును బహుప్రజానీకోపయోగము కొరకు (దేశవిదేశ ప్రజానీకము కొరకు) ఆంగ్లమున రచించుటకు త్వరలో ప్రయత్నింప బోవుచున్నాను. ఇదివరలో రచించిన శ్రీరామానుజదివ్యవైభవము, వాస్తవము, ఆశ్వారుల దివ్యవైభవము అను గ్రంథములకు ఆంగ్లరచనల గావించియున్నాను. శాస్త్రియమైన విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంత సర్వజనామోదమును కోరుచు ఆంగ్లమున రచింప సంకలించితిని.

ఈ గ్రంథములను బహుళ జనులు చదువు అవకాశములు, సదుపాయములు కలిగిన, అయ్యది ఈ గ్రంథకర్తకు తృప్తిని అనందమును చేకూర్చును.

భక్తాంధ్రిరేణువు, భక్తజన విధేయుడు
తీరువాయిప్పాటి రాఘవయ్య

1. తిరుప్పల్లి యెళుచ్చి

(శ్రీరంగనాథుని మేలుకొలుపు)

“తిరుప్పల్లి యెళుచ్చి” అను నామముగల పది తమిళపాశురముల ప్రబంధము శ్రీ తొండరడిప్పాడి ఆళ్వారుచే రచింపబడినది.

తిరు = శ్రేష్ఠమయిన, పవిత్రమైన; ప్పల్లి = పడక; యెళుచ్చి = మేలుకొలుపు. పదుకనుండి అనగా నిద్రనుండి లేపుటకు గావింపబడిన మేలుకొలుపు పాటలు అని భావము. నిద్ర అనునది ఇక్కడ ధ్యానము. పదుక అనునది శేషశయనము.

“తిరుప్పల్లి యెళుచ్చి” అను నీ దివ్య ప్రబంధమును “శ్రీరంగనాథ సుప్రభాతమ్” అని అనవచ్చును. శ్రీరంగమున స్వామి దైనిక కైంకర్యములు గర్భగుడియందు “తిరుప్పల్లి యెళుచ్చి” పరనముతో ప్రారంభమగును. ఈ ప్రబంధకర్త తొండరడిప్పాడి ఆళ్వారు. ఇట్లు ఆచంద్రార్గ్రమగు కీర్తిని గడించిన వారైరి - మృతజీవులు, సతతస్నేరణీయులు.

ఇది శ్రీవేంకటేశ్వర సుప్రభాతమును బోలినది. ప్రాచీనకాలమున రచింపబడిన యాప్రబంధము ననుసరించియే శ్రీవాదిభీకర మహా గురువరుయలు శ్రీవేంకటేశ్వర సుప్రభాతమును రచించినారు; ఇది సంవ్యూతమున నున్నది, తిరుప్పల్లి యెళుచ్చి తమిళమున రచింపబడినది. తిరుప్పల్లియెళుచ్చి అనేక వైషణవ దేవాలయములందు సుప్రభాత స్తోతములో చదువబడుచున్నది.

ప్రబంధములోని భక్తిసారమును గ్రోలుటకు వూర్యము, ప్రబంధకర్త తొందరడిప్పాడి ఆళ్వారుల దివ్యచరితమును ఇచట కొలదిగా సందర్భచితముగా స్వర్యించుకొందము.

దివ్యప్రబంధమున దెల్చినవిధముగా ఏరు ద్రావిడదేశమున (దక్కిణ పాండ్యదేశమున) కలియుగాది 298, ప్రభవనామ సంవత్సర, మార్గళి, జ్యోతిషమునక్కత్తులు శ్రీవిష్ణుమూర్తి యొక్క వైజయంతీ మాలాంశమున వైష్ణవ శోభియరులకు మండంగుడి యనుగ్రామమున జన్మించిరని వైష్ణవభక్తులు విశ్వసింతురు.

తల్లిదండ్రులు ఏరికి గావించిన నామకరణము విప్రనారాయణుడు. ప్రారంభమున నామకరణ మహాత్మవ సందర్భమున నారాయణ అని పిలిచిరి. గ్రామమున వారిది యేకైక గౌరవ బ్రాహ్మణ కుటుంబముగాన, ఈ నారాయణ నామధేయము ఇతరులకును ఉండుట వలన ఈ బిడ్డయెడ గ్రామవాసులకున్న ప్రేమగౌరవముల కారణమున ఈ విల్లువానిని అందరు విప్రనారాయణుడని పిలుచుచుండిరి.

విప్రనారాయణుడు బాల్యమునవే వేదవేదాంగది సకల శాస్త్రములు సులువుగా నభ్యసించెను - ఏకసంధాగ్రాహిగావున... మరియు ఆఖ్యారు లందరు స్వాచార్యులు గదా....

విప్రనారాయణుడు సమస్త శాస్త్రవిజ్ఞాన సంపన్ముడై, సర్వులు సంతోషించి, ప్రశంసింపేదగిన సద్గుణరాశియై, ఉభయ కావేరి మధ్య దివ్యప్రదేశ మయిన శ్రీరంగమున శేషయనుడగు శ్రీరంగనాథుని సేవింప నపేక్షించి, యోవన దశయందే శ్రీరంగక్కీతమునకు అరుదెంచి, శ్రీరంగనాయ కుని కన్నులార, మనసార దర్శించి, సేవించి, పెరియపెరుమాళ్లను (దేవదేవుని) దివ్యరూప సౌందర్యాదులతో సంశేషించి, మిగుల భక్తియుక్తులతోనుండిరి. (పెరియ=పెద్ద, గొప్ప; పెరుమాళ్ల = స్వామి, దేవుడు; పెరియపెరుమాళ్ల= దేవదేవుడు - శ్రీరంగనాథుడు)

విప్రనారాయణుని నివాసస్థలము దేవాలయపు పుష్పతులనే వనమే. ఆయన శ్రీరంగనాథునకు దాస్యంబొనర్చ వలయునని తలచి, స్వామియర్థనకు తులసిని ప్రేమించినవాడై, అనుదినము స్వామికి తులసి మాలలను సమర్పించచుండెను.

ఇట్లు దివ్యజీవితమును గడుపునట్టి ఏరు దురదృష్టవశమున దైవభక్తురాలుగా శ్రీరంగము వచ్చియు తొట్టుపాటున మరల ప్రాపంచిక నుఖములు గోరిన దేవదేవియను వేళ్యకన్యా సాందర్భముచే అకర్షింపబడినాడు. మానసికముగా చెడినను, శారీరకముగా చెడలేదు. ఈ లోపల ఆమెపైనున్న ప్రేమవ్యసనమున భగవత్కైంకర్యమును విడనాడి, కొంతకాలము మానసవ్యసనమున మునిగియుండెను. కొలది దినములలోనే విషయాంతరమందలి రుచిని అతినీచమని యెరిగి వ్యసనము నుండి గట్టునపడి, జరిగనదానికి యొంతో చింతించి, తాను మైలపడ్డానని భావించి, (అవశ్యమను భోక్తవ్యం కృతంకర్మ పుభాశుభమ్ = చేసిన కర్మఫలితము మంచిదైనను, చెడ్డదైనను అనుభవించి తీరవలసినదేగదా అని భావించి) తనగుణమునకును, తనపేరునకును తన ఆత్మకును కథంకము గలిగినందులకు ఎంతయో పరితపించి, దుఃఖించి, సర్వపాపప్రాయశ్చిత్తార్థము భగవత్ భాగవత శ్రీపాదతీర్థమును స్వీకరించి, వరిశుద్ధుడై, తొండరడిప్పాడి (భక్తాంఘ్రించువు) బిరుదాంకితుడై, పెరియపెరుమాశ్చ తనకు సర్వమని, తనకు సర్వవిధబంధువని, తిరుమంత్రానుసంధానముచే ధ్యానించి, ఆ మంత్రవైభవమును చర్చచేసి, ఆనందించి, తిరుమంత్రానిష్టుడై, తనకు పెరుమాశ్లు అనుగ్రహించిన తదీయ శేషత్వమును ప్రార్థించి, అట్టి అర్థవిశేషములను సకలచేతనులు తెలిసికొని ఉజ్జీవించునట్లు, పెరియపెరుమాశ్లు శ్రోతగను, తాను వక్తయునై, “తిరుమాలై”, “తిరుప్పల్లి యెళుచ్చి” అను రెండు ప్రభంధములను ఆనతిచ్ఛినవారై, కరుణచే లోకమును ఉద్ధరించి, సుఖింప జేసిరి. ఆళ్ళారులందరు సర్వసంగపరిత్యాగులే.

(తొండ = భక్తునియొక్క, రడి = పాదములయొక్క, ప్పాడి = ధూళి. తొండరడిప్పాడి = భక్తులపాదధూళి - దీనికి సమావార్ధకమైన సంస్కృత సమాసము “భక్తాంఘ్రించువు”. భక్త = భక్తునియొక్క, అంఘ్రి = పాదముల యొక్క, గేఱు = దుమ్ము, రజము. ఈ బిరుదములను

తనకై తానే స్వీకరించిన విప్రవారాయణుని శరణాగతిభావమును, దాసానుదాసత్వ భావమును ఏమని పాగడగలము?

ఇట్లు విప్రవారాయణుడు, తరువాత భక్తులచే తొండరడిప్పాడి ఆళ్వారు అని ప్రశంసింపబడెను. ఆళ్వారు అనగా భక్తియొక్కలోతు నెరిగిన వాడు అని భావము. భక్తి అను సముద్రమున నెల్లప్పుడూ పరమా నందమున ఈదువాడు అని అర్థము.

వైష్ణవభక్తులు వీరిదివ్య చరితమును. వీరు గావించిన లోకసేవను, ఈ విధముగా కీర్తింతురు :-

శ్లో॥ కోదండే జ్యేష్ఠనక్కత్తే।
మండంగుడి పురోద్ధవం।
చోభర్యాం వనమాలాంశం।
భక్త పద్మేణు మాత్రయే॥

శ్లో॥ త మేవ మత్య పరవాసుదేవం
రంగేశయం రాజవదర్థ టీయమ్।
ప్రాబోధకీం యో కృతసూక్తిమాలాం।
భక్తాంప్రియేణుం భగవంత మీడే॥

ప్రస్తుత మిచట “తిరుప్పల్లి యెఱుచ్చి” అను ప్రబంధముయొక్క భావమును, భక్తిని, విష్ణుసంశోషభావమును గమనించి తరింతముగాక!

తిరుప్పల్లి యెఱుచ్చిలో భక్తుడు ప్రభాతవేళ స్వామిని పడుకనుండి మేలుకొలుపుతాడు.

శ్రీరంగనాథులయందు కేవలము అర్చాపపత్తియే చేయక, సాక్షాత్ పరమపదనాథుడే యని భావించి, (personified diving god before him) సంశేషించి, మేలుకొలుపుటయను ఈ ప్రబంధము, ద్రావిడ దివ్య ప్రబంధమున (నాలాయిర ప్రబంధమున - 4000 శ్లోకసముదాయ మయినది) ఒక భవ్య భక్తి సారస్వతమణి.

ప్రతి ద్రావిడ పాశురము యొక్క తాత్పర్యమును మొదట బేర్చిని, తరువాత వివరణముల నోసంగుచున్నాడను. భక్తు లతిశ్రద్ధతో పరించి, భావమును గమనింపవలయును. ప్రతి ఆళ్వారును తన దివ్య ప్రబంధములకు కడపట ఫలశ్రుతిని బేర్చిను చంద మేమన - ఈ ప్రబంధమును భావయుక్తముగా పరించి, భావమును జీవితమున పాటించినయేడల - అని యుండును. పూర్వపు నంప్రుత ప్రబంధముల వెనుక పరిపాటిగా ఫలశ్రుతిని దెల్పునపుడు - దీనిని పూర్తిగా ఒకసారి చదివిన, సగము చదివిన - పాతిక చదివిన - ఒక్క శ్లోకము చదివిన, శ్లోకపాదము చదివిన - పాదార్థము చదివిన - అయిఫలము లభించును - అని సామాన్యంగా తెలుపబడియున్నది. అలోచించి చూడ హాస్యస్వదమేకదా! ఈ మార్గమున బడి, భావమును లెక్కింపక, కొన్ని శ్లోకములు కంఠష్టముజేసి కొన్ని వర్గములవారు పండితులుగా గర్వులుగా మనుచుండి, సంఘనాశనమునకు కారకు లయిరి అందువలననే, ఆ దౌర్ఘాగ్యస్థితి నెరిగిన ఆళ్వార్లు నంప్రుతపండితు లయ్యును, అందరు గ్రహింపగలుగటకు వేదార్థమును తమిళపాశుర - కీర్తనలలో ప్రాసారి. మరియు పరించి అర్థము చేసికొమ్మని పొచ్చరించి యున్నారు. సర్వులకు జ్ఞానజ్యోతిని జూపుటకు మొట్టమొదటిసారిగా నమ్మాళ్వారు నాల్గు వేదములను తమిళములోనికి తర్వామా చేసినాడు. నంప్రుత వేదములను అన్యభాషలోనికి తర్వామా చేయుటకు ఇదియే ప్రథమము ఇది 8వ శతాబ్ద్యాంతమున జరిగినది.

ఈ పొచ్చరికతో తిరుప్పల్లియెశుబ్సి ప్రబంధమును పారకులు పరింతురు గాక!

1. మొదటిపాశురము :

“ఓ శ్రీరంగనాథా! తూర్పున నూరుగ్గుడు ఉదయించెను. దట్టములగు చీకటులు అంత మొందినవి. భగవదారాధనకు అనుకూలమగు మంచి ఉదయకాల మిది: పుష్పములు విరివిగా

వికసించినవి. పుష్టించిన పూలు మకరందమును ప్రవించుచున్నవి. దేవతలు, రాజులు గుంపులు గుంపులుగా, వారి వాహనములగు గజతుర గాదులయొక్కయు వాద్యముల యొక్కయు ధ్వనులు నముద్రఫోషమువలె శబ్దింపగా, సేవార్థాలై వచ్చి యెదురుగా ద్వారమున నిండియున్నారు, స్వామీ! కావున దేవరవారు మేల్కొంచి, వీరలకు సేవచేసి, కైంకర్యమును అంగీకరింపుము - ఓ రంగనాయకా!”

వివరణము: సూర్యుడు తనస్వరూప సిద్ధికొరకు దీపమై వచ్చి, తూర్పున ఉదయించినాడు. తన విధ్వంశు ధర్మమును నెరవేర్పుకొన్నాడు. తన స్వరూపసిద్ధిని పొంది కృతకృత్య డయినాడు.

వెలుపలి చీకటిని పోగాట్టుటకు సూర్యుడు డయింపగా, లోపలి చీకటియగు అజ్ఞానమును పోగాట్టుటకు, స్వామీ! మీరు మేల్కొనగూడదా!

స్వామీ! మిమ్ములదర్శించి పూజించుట కొరకు దేవతలు, రాజులు వచ్చియున్నారు. వీరలకు కృపచేయుము - అన్నప్రసాదు వక్త, ఆళ్వారుకుడా వారిలో కలిసియున్నారు. వీరలు అన్నప్రసాదీప్యము, కలయిక వెల్లడి యగుచున్నది. ఆళ్వారు తాను దాసానుదాసునిగా భావించుకొంటాడు, తనకంటే తక్కువ వ్యక్తి యింకొకడున్నాడని ఆళ్వారు భావింపజాలడు ఏలన వాడి సాభ్రాత్రమట్టిది.

దేవతలు ఉత్తమోత్తములు. రాజులు మానవనాయకులు. వీరుగాక తనతోగూడా కలిపి అనేకానేక భక్తులు అరుదెంచియున్నారని ఆళ్వారు వచించుచున్నాడు.

దేవతలను వారు ఉర్ధ్వలోకవానులని, మానవులనువారు భూలోకవానులని, రాక్షసులనువారు పాతాళలోకవానులని పురాణములు కొన్ని తెల్పుచుండును. రాక్షసుడయిన కంసుడు, మానవుడయిన శ్రీకృష్ణుడు, రాక్షసుడయినా రావణుడు, మానవుడయిన శ్రీరాముడు ఒకే కాలమున ఒకే ప్రాంతమున ఒకే భూమిపై ప్రవర్తిల్లిరని

అవే పురాణములు వచించుచున్నవిగాన, వేరే పాతాళలోకమున్నదని చదువరులు ఊహింపగలరా? ఇక దేవతల విషయమును కూడా మీరే ఊహింపుడు. దేవతలు శ్రీరంగనాథుని అర్చావతారమును సేవింప వచ్చినా రన్నప్పుడు అసలు - స్వామి విషయ మేమైనట్లు? సజీవుడుగా నీ యెదుట నిలబడిన నీ తండ్రిని లెక్కింతువా లేక అదే సమయమున అయిన ఛాయాచిత్రమును లెక్కింతువా? అయిన గతించి పోయిననో, లేక అయిన దూరదేశమున నున్ననో, అప్పుడు అతని ఛాయాచిత్రమును వాస్తవముగా లెక్కింపవలసినదే! కావున ఇచట శ్రీరంగనాథుని ద్వారమున దేవతలు నిలిచియున్నారంటే భావమేమి? నీ సందులో పుష్పుల జలపూరితమైన బావి యుంటే, నీవు నీటికొరకు బిందె తీసికొని ప్రక్కయింటి కరుగుదువా? ఆలోచింపుము. ఎవరైనను దేవతలుగాని, మానవులుగాని, రాక్షసులుగాని అవాజ్ఞాననగోచరమగు సర్వంతర్యామియగు ఈశ్వరశక్తిని చూడజాలరు. ఆ శక్తి యొక్క అనంతకల్యాణ గుణములతో సంశోషించి ఆనందింప వలసినదే - శ్రీరంగనాథుని అర్చావతారము సర్వవ్యాపిత ఈశ్వరశక్తికి, దాని అనంతకల్యాణ గుణములకు ప్రతీకముగావున అది సర్వులకు సేవ్యముగదా!

దేవ, మానవ, రాక్షసు లనువారిని ఉత్తమ మధ్యమ అధములని వరుసగా భావింప వలసియున్నది. స్వర్గ, మర్యాద, పాతాళము లనునవి మానవుని యొక్క ఉన్నత, సామాన్య, అధమ మనః ప్రవృత్తులను వరుసగా సూచించుచున్నవి. ఈ పదములకు భర్త్వహరి యిట్టి భావముల నిచ్చియున్నారు. గీతయందును గుణత్రయ విభాగయోగమునను, దైవానుర సంవద్యిభాగయోగమునను, శ్రద్ధాత్రయ విభాగయోగమునను, ఇట్టి భావములే వ్యక్తము చేయబడినవి.

సూర్యదయము, ఉదయకాలము, వికసించిన పుప్పములు మనోహరముగా వర్షింపబడి ప్రక్కతిశోభను రమణీయముగా ప్రదర్శించుచున్నవి. వాహనముల నడకలోని శబ్దములు, భజనకీర్తనల

మేళతాళముల దివ్యశబ్దములు తెరపిలేని సముద్రఫోషమువలైనున్నవని చెప్పటి యొంత యుచితమో గమనింపగలరు. ఇది యొక సారన్వ్యత ఖండము. చదువునపుడు ప్రకృతి సాందర్భముల చూచినట్లును, దివ్యఫోషముల వినినట్లును భక్తుడయిన పారకుడు సంశోషపడవలనినదే!

ఆనేకులు ద్వారమునందు నిలువబడి యున్నారు; వారి వెనుక నేనును నిలువబడియున్న నను భావము వ్యక్తమగుటకు వారియెడ సానుభూతిని వెల్లిడించు విధమున “స్వామీ, రమ్య, సేవల గొనుము” అని ఆళ్లారు వచించుటచే, వచ్చినవా రందరు అతిక్రమశిక్షణలో నిలువబడి యున్నారని వెల్లడి అగుచున్నది. ఆళ్లారు శేషశేషి భావమున, స్వామితో సాన్నిహిత్యము నేర్చరచు కొనగలిగి, తనప్రార్థనలతో స్వామిని తట్టి లేపుచున్నాడా!

ఎంత రమణీయము! మొత్తము మీద తొండరడిప్పాడి ఆళ్లారుని యొక్క విష్ణువంశోష భావము, వారి దివ్యానందము వెల్లడియంగుచున్నవి. ఈ భక్తిభావములను పాఠ కులు అలవరచుకొనవలయును. ఇది దైవార్థం, దైవసేవ, దైవారాధన, దైవప్రార్థనలయొక్క ముఖ్య ఫలితమైయుండ వలయును!

ఈ రమణీయత, భక్తీరమణీయత, ప్రకృతి రమణీయతలు, ఆళ్లారు యొక్క ప్రతిపాశురమున వ్యక్తమగును. కావున మొదటి పాశురభావమును సమగ్రమముగా గ్రహింపగలుగుదురేని, ఇతర పాశురము లన్నియు సులభగ్రాహ్యములగును.

2. రెండవ పాశురము :

“ఓ శ్రీరంగధామా! మొల్లల దివ్యపరిమళముతో, ప్రాభాత ప్రాచ్యమందమారుతము పీచుచున్నది. పర్మపుపుచయమునందు నిద్రించు చుండిన హంసమిథునములు రెక్కలలోనిమంచును విదిలించుకొనుచు నిద్రలేచినవి, హయిగా మందమందవీచికల

యందు వెల్లవెల్లగా నంచరించుచున్నవి; వరన్వరము సుప్రభాతమును భాషించుచున్నవి. మొసిలియొక్క బిలమువంటి - నోటదగిలి శ్రమపడుచున్న గజేంద్రాళ్యాను యొక్క మహా దుఃఖమును బాపిన, ఓ స్వామీ! మేల్కొనుము”.

వివరణము : శ్రీరంగనాథ దేవాలయమునకు తూర్పుదిక్కున బ్రహ్మండమయిన నందనవనమున్నది. పూలమొక్కలకు తొడు తులసీ వృక్షరాజములున్నవి. ఉదయకాలమున ఈ నందనవనశోభ, సారభములు వర్షానాతీతముగదా! తూర్పుగాలి అన్నపుదు ఈ నందనవనము నుండి వీచు మందమారుత మనిగ్రహింపవలయును. ఇక అట్టి తూర్పు గాలి యొక్క సువాసనలనేమని చెప్పగలము? ఆళ్యారుల వర్షానాకోశలము నేమందుము? మరియొక రమణీయ రహస్యము. ఈ నందనవనమే మన తొండరడిప్పాడి ఆళ్యారుల నివాససదనము. అచ్చటి పూలమొక్కలకు సీరుపోయుట, మొక్కలకు పాదులు చేయుట, పుష్పములను తులనిని గోని స్వామికి సమర్పించుట ఆళ్యారుల నిత్య దివ్యకృత్యము.

హంసమిథునముల నిద్రాష్టలములు, అపి నిద్రమేల్కొను విధము, వాని సుప్రభాత భాషణములు ఎంత రమణీయముగా వర్షింపబడినవో గమనింతురుగాక - చదువర లోకక్షణము నందనవనమున తిరుగుచు పరిమళవాయువుల గ్రోలినట్లును, మరుక్షణమున నరోవరము గట్టున నిలువబడి హంనల తిలకించునట్లును నంశేషపడకుందురా! (సర్వేంద్రియములకు గగుర్చాటు గలిగించెడి తమిళపద్యకావ్యమిది - Sensuous Poetry).

ఆళ్యారు, గజేంద్ర మోక్షకథను, తగువిధమున మనజ్ఞప్తికి దెచ్చుచున్నాడు. భగవంతుడు భక్తవత్సలుడు, భక్తులకు సులభుడు అని గుర్తుకు తెస్తూ ఉన్నాడు, ఆళ్యారు, భక్తులుగా నుండుడని ప్రోత్సహించుచున్నాడు. గజేంద్రాళ్యానుని విరోధిని నిరసించుటకు, వస్త్రాదులు వీడుటయు గమనింపక, అతిత్వరగా స్వామి గజప్రాణావనో త్వాహియై వచ్చేగదా, అని మనకు గుర్తుకుడెస్తాడు ఆళ్యారు:

ఇచ్చట ఇంద్రియము లనబడు మొసళ్లనోట బడియుండు, సంసారులను గజేంద్రులను రక్షించుటకు స్వామి రావలయునని ఆళ్యారు కోరుచున్నాడు.

ఇక్కడ గౌప్యవిషయ మేమన తన్న రక్షింపుమని ఆళ్యారు స్వామిని వెడుటలేదు; తోటిమానవుల నుధ్ధరింపుమని ప్రాణించుచున్నాడు. ఆళ్యారుల స్వార్థరాహిత్యము, విశ్వసాభాత్రము, దయసానుభూతులు అనిర్వచనీయములు నిజమైన వైష్ణవుని ప్రార్థనలిట్లేయుండును. గీతయందు, తెల్పుబడిన మోక్ష సన్మానయోగము యొక్క తాత్పర్య మిదే. ఈ భావముతోనే శ్రీరామానుజాడు తిరుమంత్రార్థమును సర్వలకు బహిరంగపరచినారు. ఎంతటి ఆధ్యాత్మిక భావము, ఆధ్యాత్మిక సేవలను ఆళ్యారు వ్యక్తము చేసినాడో భక్తులు గమనింతురుగాక!

నిజమైన భక్తుడు, తన సంశోషభావమున, బాహ్యస్వరూపిని గోల్పోయినవాడై, ప్రకృతితో నిచట కలిసిపోతాడు; మొల్లలవాసనల గ్రోలును; నందనవనమున మాననికముగా నంచరించును; మందమారుతమును అనుభవించును; తెల్లనితామరల చూచును; హంసగమనముల గాంచును, హంసధ్వనుల వినును; భయంకరమైన మకరమును జూచును; భక్తుడయిన గజేంద్రుని విపత్తును జూచును; గజేంద్రుని యొక్క - “నీవే తప్ప నితఃపరం బెఱుగ, మన్మింపందగు దీనునిఁ, రావే ఈశ్వర” - అనుమాటలు వినును; సిరికింజెప్పక, శంఖచక్ర యుగమును చేదోయి సంధింపక ఏ పరివారములేక, యొంటరిగా, శ్రీకుచోపరిచేలాంచనమును కూడా వీడక, గజేంద్రుని రక్షించు ఉత్సాహముతో వచ్చుచున్న హరిని జూచును ... ఇది సంశోషభావము - ఆళ్యారుల కుండునది - భక్తులు కలిగియుండ వలయునని ఆళ్యారు కోరునదియు నిదియే.

ఆళ్యార్ అనగా భక్తుడు అని అర్థము. ఆళ్యార్ అనగా భక్తియొక్క లోతునెరిగినవాడు.

3. మూడవ పాశురము :

“ఓ! శ్రీరంగధామా! సూర్యప్రకాశము అంతటను వ్యాపించినది. నక్కత ప్రకాశము సంకుచితమైనది. చంద్రుని వెలుగు తగ్గినది. చీకటి అంతరించిపోయినది. తోపులలో పోకచెట్లు యొక్క మొగ్గలు వికసింపగా, ఆ సువాసనలతో గూడి పాత్రఃకాల మందమారుతములు వీచుచున్నవి. అత్యంత ప్రకాశమానంబగు సుదర్శన చక్రమును ధరించుటకు తగిన విశాలహస్తములు గల స్వామీ! మేల్కొనుము.”

వివరణము: మొదటి పాశురమున సూర్యదుదయించే నని తెలువబడినది. ఈ పాశురమున సూర్యప్రకాశ మంతటను వ్యాపించినదని ఆళ్లారు వచించుచున్నాడు. కాలగతిని చూపుచున్నాడు. వాస్తవముగా ఉదయకాలమున మొదట అరుణాకాంతు లగపడుతము, తరువాత సూర్యభింబము తొంగిచూడడము, వెంటనే సూర్యని వెలుగులు నలుదెసల అలముకొనడము అను ఈ మూడు అంశములు అతిత్వరగా సంభవించినట్లుండును. ఉదయకాల కర్తవ్యముల చక్కగా నెరవేర్చువాడు ఈ శీఘ్రకాలగతిని మిక్కిలి చురుకుగా గమనిస్తాడు. ఇచ్చట స్వామి మేల్కొన వలయునని, అనగా ద్వారకవాటములు త్వరగా తెరువబడవలయునని ఆళ్లారు ఆతురత పడుచున్నాడు. దర్శకుల యొక్క, భక్తులయొక్క ఆతురతను వ్యక్తము జేయుచున్నాడు. నిజముగా స్వామి సుప్రభాతసేవకు వేకువనే అరుదెంచి, మూయబడిన ద్వారముల వెలువల నిలువబడియుండు భక్తులు “ఇంకను ద్వారములు తెరువబడలేదే, సమయమయినదే” అని ఆతురత పడుచుందురు.

నక్కత ప్రకాశము సంకుచిత మయినది చంద్రుని వెలుగు తగ్గినది. చీకటిపోయినది అని మరల మరల పేర్కొనుటచే, సూర్యని వెలుగు పూర్తిగా ప్రాకిన దని దృఢపరచుచున్నాడు, ఆళ్లారు, పోకమొగ్గల వాసనలను ఆస్వాదించుచున్నాడు, ఆళ్లారు. ఉదయకాలపు చిరువాయువులలో, ప్రకృతిసాందర్భాంశముల నెల్లనుచూచి,

ఆనందించి, అనుభవించి, ఆస్యాదించి, కడకు ప్రకృతితో సంశోషపడి, పరమానందమును పాందగల దివ్యరసికుడు ఆళ్యారు.

సుదర్శనచక్రము కాలమునకు సంకేతము - కాలచక్రము ఎల్లప్పుడు దొర్లుచుండునుగదా! కాలము ఆదిమధ్యంత రహితము, కాలమను ఆయుధమున ఈశ్వరశక్తి తనలీలలను సాగిస్తూ ఉంటుంది. ఇట్టి కాలతత్త్వము నెరిగిన ఆళ్యారు, జరుగుచున్న అన్ని సంఘటనలను దైవమాయియే అని స్వీకరించును. భక్తునకు కాలము సుదర్శనమే. అతడు సర్వమును మంచిగా చూస్తాడు, మంచిగా గమనిస్తాడు, మంచిదిగానే కోరుతాడు - Optimist - క్లేమకాంక్ష, వైష్ణవశక్తిని అనంత కల్యాణగుణ వరిపూర్ణముగా దలచు ఆళ్యారునకు కాలము నుదర్శనమే. మందమారుతమును స్వీకరించి ఆనందిస్తాడు; ప్రచండచక్రవాతమును జూచి అది భగవాల్లిల అని అద్భుతపడతాడు. నోవరమును తిలకించి ఆనందిస్తాడు. తుపాను కాలమున ఫోరముగా ఫోషించుచున్న సముద్రమును జూచి దైవశక్తి యిట్టిదని అద్భుతపడి ఆనందిస్తాడు. ఇది ఆళ్యారుల తత్త్వము వైష్ణవ అనంతకల్యాణగుణములతో సంశోషపడి పరమానందమున నుండుట.

4. నాల్గవ పాపురము :

“ఉన్నతములును, వసివియును అగు ఎనుములను, మేయుటకు విడుచునట్టి గోపబాలికలు గావించు వేణునాదములును, వచ్చిగరిక మేయు వృషభముల కంఠహారములలోని గంటల ధ్వనులును అన్ని దెసలకు ఖ్యాపించినవి. మధుపానము జేయుచున్నటి తుమ్మెదలు చెదరిపోయినవి, స్వామీ! నజ్జన బాధక మగునట్టి రావణాసురుని వంశమును నశింపజేసినవాడును, దర్శనీయమగు కోదండమును ధరించినవాడును, బ్రహ్మాది దేవగణ నియమకుడును, విశ్వామిత యాగ సంరక్షణంబోనర్చి, అవబృథస్సునము చేయించిన వాడును, శత్రు నిరసన మందు అధికబలము గలట్టివాడును అయిన

రామ! పురుషోత్తము! సాకేత నిలయ! శ్రీరంగశాయి! శయ్యనుండి లేచి కట్టక్కింపుము”.

వివరణము : ఎనుములు మంచుగడ్డిని మేయుట, గోపబాలుర వేఱునాదములు, వృష్టములు గడ్డిమేయునెడ ఉల్లాసముగా మెడలు త్రిప్పుట, పరుగిడుట, వాటిమెడ పట్టిడలలోని గంటలు ప్రొగుట అనునవి శ్రీకృష్ణుని జన్మస్తలమగు, లేక బాల్యనివాసమగు గోకులము యొక్క ప్రాతఃకాల దృశ్యములు, ధ్వనులు. ఆ వచ్చిత తిరువ్వాయప్పాడు (పవిత్రమయిన గొల్లపల్లె, తిరు = పవిత్రమయిన; వ్వాయప్పాడు = గొల్లపల్లె) గ్రామవాసిగా తా నొక గోపబాలకునిగా అణ్ణరు సంక్లేషించి ఆనందించుచున్నాడు!

మరల, వెంటనే, ఆయోధ్యారాముని అనగా, రావణానుర వథంతమున సీతాసమేతముగా పట్టాఖిపిక్కుడయిన ఆయోధ్యారాముని తలచి, శ్రీరాముడు గావించిన మహార్యము లన్నిటిని ఒకసారి తలచి, పురుషోత్తము డయిన శ్రీరామునితో సంక్లేషించి ఆనందిస్తాడు మన అణ్ణరు!

వైష్ణవ సంక్లేషమున నున్న అణ్ణరునకు, పురుషోత్తముడయిన శ్రీరాముడును, గీతాచార్యుడయిన శ్రీకృష్ణుడును, ఇంకెందులకు? దశావతారములన్నియు, వెయ్యేల? సర్వంతర్యామి ఈశ్వరశక్తి యొక్క అనంతకల్యాణగుణరూపము లన్నిటికిని, అర్పావతారమయిన శ్రీరంగధాముడు సంకేతమై యున్నాడు. అందువలన ద్వాదశాణ్ణరులు శ్రీరంగనాథుని అన్ని దివ్యనామముల సంబోధించి యున్నారు. అదే విధమున శ్రీ తిరుమలేశుని దర్శించి కీర్తించిన నల్యరు అణ్ణర్లుగాని, ఆచార్యులుగాని, నంబులుగాని తిరుమలేశుని సర్వదివ్యనామములతో సంబోధించి, కీర్తించియున్నారు. అర్పావతారము యొక్క విశేష మిట్టిది. అర్పావతారమును అవాఙ్మానసగోచరమగు వైష్ణవ శక్తికి సంకేతముగా భక్తుడు, భావించి నంక్లేషించును. వేగ్రేహ ప్రబోధ ము ఎంతమహాసీయమో, యొంతటి పత్యమో, శాస్త్రీయమో, వాస్తవమో

గ్రహించునది. (ఆన్యమతస్థలు సైతము అంగీకరింపవలసినదే! విగ్రహంకేతమును గ్రహింపని పామరుల వలనను, సహనములేని పరమతస్థలవలనను సత్యము క్రిందికి పోతుంది - ఉద్ధరించుటకు ఇట్టి రచనలు అవసరమని గ్రంథకర్త మనవి చేయుచున్నాడు.

సూర్యదయకాలమున తుమ్మెదలు పుష్పములపై బడి, పుష్పాడి మకరందముల గ్రోలును. కొంచెము ఎండ పడగానే రుణంకార నాదములు చేయుచూ చెల్లాచెదరవుతవి. ఇచ్చట మధుపానము చేయుచుండిన తుమ్మెదలు చెదరి పోయినవని వర్ణించుటలో, సమయము నిర్వచింపబడినది. ఆళ్యారు యొక్క ప్రకృతి పరిశీలనము, వారి వర్ణనాకాశము, వారి భాషలోని సాంకేతిక లక్షణములు. అద్వీతీయములు గదా! ఇక ప్రకృతితో, గోపబాలకులతో, అయోధ్యారామునితో వారి సంక్లేషభావము నేమని వర్ణింపగలము?

5. ఐదవ పాశురము :

“సర్వస్వామియును, శ్రీవిభీషణాళ్యాను యొక్క కైంకర్యము నంగీకరించుచూ, శ్రీరంగఫలమందు నివసించునట్టి అస్క్రతామ్మీ! హూదోటలలోని వక్కులు మేల్కొంచి, శబ్దించుచున్నవి. రాత్రి గడిచిపోయినది. దైవారాధన సమయ మయినది. సముద్రఫోషము అంతటను వ్యాపించినది. తుమ్మెదలు రుణంకార మొనర్చుచున్నవి. నానా విధపుష్పమాలికలను మీపాదారవిందముల యందు సమర్పించుట కొరకు దేవతలు వచ్చియున్నారు. కావున కరుణించి, మేల్కొనుము స్వామీ!”

వివరణము: శ్రీరంగనాథుని అర్థావతారమును సర్వస్వామికి (universal Lording force) పురుషోత్తము డయిన శ్రీరామునకు సాంకేతికముగా భావిస్తాడు ఇచట ఆళ్యారు. విభీషణాళ్యా అనగా భక్తుడయిన విభీషణుడు. దైవారాధన సమయమును, దైవారాధన క్రమమును నిర్ణయించునది భక్తుడే. భక్తుడు కోరిన విధమున

కట్టాక్కించవలనినది స్వామివారు! ప్రేమపాత్రునితో స్వానకాల మయినది, స్వానము చేయుము; ఇక భోజనమునకు రఘ్యు, ...” అని చెప్పినట్లుగా ఉన్నవి యిం ప్రియోక్కులు. మన యిం ఆళ్వారు యొక్క నిత్యకృత్యము స్వామికి తులసిమాలల సమర్పించుట; ఇదివారి నిత్యదైవకైంకర్యము; తాను తులసిమాలల బట్టుకొని ద్వారము వద్ద నిలువబడి స్వామి దర్శనమును నిరీక్షించుచున్నాడు; ఇతర భక్తులనేకులు పుష్పమాలల బట్టుకొని నిలుచుండి యుండుటయును కూడ ఆళ్వారులు అవలోకించియున్నాడు. అందువలన పుష్పహార నమర్పణకు దేవతలు వచ్చియున్నారని ఆళ్వారు అంటాడు. మరాణములలో వర్షించబడినట్లు ఉన్న వైకుంఠమున శ్రీమన్నారాయణుని మ్రోల నిలువబడి పుష్పహారములతో నున్న ఇంద్రాది దేవతలను జూచినట్లు ఆళ్వారు సంశేషించుచున్నాడా, లేక శ్రీరంగమే కదా వైకుంఠము, ఇచ్చటనేగదా వైష్ణవ ఈశ్వరశక్తి సాంకేతిక రూపముగా, విగ్రహరూపముగా అవతరించి యుండేది, అందువలననే గదా ఉత్తమోత్తములును దైవ నమానులును అగు భక్తులు పుష్పమాలికలతో నిలువబడియున్నారని చూచి ఆనందిస్తాన్నాడా ఆళ్వార్లు యోచింపుడు. రెండును దివ్యాను భవములే.

తెల్లవారుజాము, సూర్యోదయపూర్వ, ఉత్తరసమయములను ఆళ్వారు ఉపహించుకొని ప్రకృతి రమణీయ దృశ్యములు, శబ్దములతో సంశేషపడి ఆనందించుట దివ్యానుభూతి. భక్తున కత్యంతము ఆనందమును గొలుపునది సంశేషభావమే. సామాన్య మానవునకును తనపూర్వ సంతోషానుభవములతో మరియుకసారి సంశేషపడినపుడు కలుగు ఆనందము కూడా దివ్య మయినది.

అందువలన జ్ఞానము నుండి మనము బడయగల త్రివిధానందా నుభూతు లిట్టుండును:-

1) అర్థమెరుగని భగవన్నామముల నుచ్చరించుట, (2) అర్థమెరిగి భగవన్నామ సంకీర్తన చేయుట, (3) అర్థమెరిగిన భగవన్నామములతో తదనుగుణ భావపరంపరలతో, ప్రకృతి సాందర్భములతో సంశోధించుట.

పీనియందు పరమానందము నొసగునది మూడవది. ఇట్టి అనుభవమునకు నోచుకున్నవారు ఆళ్వారులు. పరమభక్తులు, ఈ కారణమున ఇట్టి ప్రబంధముల చదివి, భావములతో దృశ్యములతో సంశోధపడుట పారకుల కెంత ఆనందదాయకమో గమనింపుడు.

కైంకర్యము సేవ. కైంకర్యము కింకరుని ధర్మము. విష్ణుకింకరుడు, విష్ణుకైంకర్య మను పదముల నిట్టే గమనింపవలయను. విష్ణుకైంకర్య మనగా విష్ణువుకు చేయు సేవ.

విష్ణువు సర్వాంతరాయామి, ప్రాణుల అంతరాళముల వెలయు ఈశ్వరశక్తి కావున, వైష్ణవైంకర్యమన్నపుడు సర్వజీవులయేడ చూపదగిన సేవాభావము అని గమనింపవలయును. విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతమున భక్తి అనేది సేవ అవుతుంది. అందువలన ఆళ్వారు తన్న దాసానుదాసునిగా భావించుకొంటాడు. తన్న తాను భక్తుంట్రిరేణువు అని పిలుచుకుంటాడు గాని, దైవాంట్రిరేణువని పిలుచుకొనడు. కావున విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతము సేవాభావమును ప్రేరించునని గమనింపవలసినది. “అహం బ్రహ్మస్మిన్” అను సూత్రమునకు పెడుర్ము నాపాదించి, గర్వమును జెందడు, నిజవైన భక్తుడు; తన దాసానుదాస్తమునే వెల్లడించుకొంటాడు.

6. ఆరవపాశురము :

“శ్రీ రంగధామా! మహాద్రథికులగు ద్వాదశాదిత్యలును, ఏకాదశ రుద్రులును, మయూర వాహనుడగు సుబుహ్యాణుడును, మరుధ్రుల ములును, అష్టవసువులును, వారి వారి రథములు, వాహనములతోను, గానవాట్యములతోను, వచ్చి, మహామేరు పర్వత సంకాశంబగు

కోవెలయందు దేవరవారి కట్టాక్షమును నిరీక్షించుచున్నారు. వీరల నందరిని అనుగ్రహించుటకు మేల్కొనుము స్వామీ!”

వివరణము: విశ్వమంతయు వచ్చియున్నదని అంటాడు ఆళ్లారు, విశ్వములోని సర్వమునకు స్వామిగదా సర్వంతర్యామి శక్తి? ఈ శక్తి అవాజ్ఞనసగోచరము; దీనిని వర్ణించుటకు వీలులేదు. విశ్వశక్తులు, విశ్వాంశములను కొంతవరకు బేర్చిన్నాడు ఆళ్లారు ఇచట.

నిరీక్షించుచున్న వీరందరికి ముందు దర్శన మిమ్మని ఆళ్లారు కోరుతాడు, తాను ముందు దర్శింపవలయునని పట్టుపట్టట లేదే! మోక్ష సన్మాని యోగిగదా ఆళ్లారు; ఇతరు లందరి మోక్షమును కాంక్షిస్తాడు నిజమైన భక్తుడు.

ఆళ్లారు అందరికంటే ముందుగనే ప్రథముడుగా స్వామి ద్వారముకడ జేరినను, తనతరువాత వచ్చిన ప్రతిభక్తునకు ముందు ఫలమిచ్చి, తాను వెనుకకు జరిగినట్లున్నది! “వీరందరికి ముందు దర్శనమిష్ట, స్వామీ!” అన్నప్పుడు ఆళ్లారు అందరికంటే వెనుక నిలువబడియున్నాడన్నమాట! తనముందున్నవారి కందరికి దర్శనభాగ్య మయిన తరువాత గదా తనకు దర్శనభాగ్యము కలిగేది? అందువలన అందరికి, ముందు దర్శన మిమ్మని స్వామిని కోరుచున్నాడు.

మరియు ఆళ్లారు లోకపీతమును కోరువాడు కదా! సర్వులు దైవభక్తులుగా నుండవలయునని కోరువాడు గదా! బోధకుడు, దర్శకుడు అతడు! సంక్లేషభావి గావున దైవశక్తి తనకు వశమైయున్నది గదా! తనకు వశమైయున్నదానిని సర్వులు సేవింపవలయునని కోరు బోధకుడయిన ఆళ్లారు సర్వులకు ముందుగానే దైవదర్శన భాగ్యము కలుగవలయునని కాంక్షించుచున్నాడు. ఇచ్చట ఆళ్లారు యొక్క అడకువ, స్వార్థరాహిత్యము వెల్లడియగుచున్నవి.

7. ఏడవ పాశురము :

“మమ్మెలువాడవగు ఓ రంగనాయకా! దేవరవారి సన్నిధి ద్వారమున పరావతముతో దేవేంద్రుడును, సకల దేవతలును, మహాతపానిష్టులగు సనకాది మహర్షులును, మరుద్ధణములును, గంధర్వులును, యక్షకిన్జర కింపురుష విద్యాధరులును, క్రిక్కిరిసితోనికొనుచు నీ పాదారవిందములను సేవించుటకొరకు వ్యామోహమును జెంది, భూమ్యకాశములు తెలియక నిండి యున్నారు. కాబట్టి శయ్య నుండి లేచిరమ్ము; కట్టాక్కింపుము”.

వివరణము: దీని యంతరాధము అద్భుతము. రంగనాథుని ద్వారము వద్ద సర్వులును నిలిచియున్నారనియు, రంగనాథుని కట్టాక్కింపుమనియు ఉన్నది.

విశ్వము చిదచిద్యమ్మం అన్నపుడు, వైష్ణవ శక్తిని ఆత్మభవుడని తెలిసికొన్నపుడు, తనలో తన ముందున్న విశ్వములో లేని దేమున్నది? ఇదియే తత్త్వత్తయ జ్ఞానము. విశ్వము మనముందున్నది. విశ్వములో మన మున్నాము. విశ్వమును సర్వమును చూచుచున్నావు, విశ్వత్తృకత్వమును గమనించుచున్నావు గదా! ఇక నీకు స్వాధీనములో లేనిదే మున్నది? నీవు మసకలో నున్నావు. సర్వవిశ్వలీలలను చూచుచూ నీవు విశ్వమును గూర్చి, విశ్వత్తృను గూర్చి ఆలోచించుట లేదు. నీవు సర్వమును చూస్తూనే సర్వమును గమనిస్తూనే, అజ్ఞాన దోషమున ఏమియు తెలియని వాడవై యున్నావు. నీవు ఎరుకలో లేవు. నీవు చచ్చినవానితో సమానము. నీవు శ్యాసించుచున్నావేగాని, జీవించుట లేదు. (The soul is dead that slumbers అంటాడు ఒక కవి - Having eyes you see not; having ears, you hear not, having mind you think not అంటుంది ఒకదార్శనిక గ్రంథము.)

ఆళ్యారు దైవసన్నిధి చేరగనే విశ్వమును మనోనేతమున చూస్తాడు. విశ్వమునంతటిని ఒకసారి భౌతిక నేత్రమున చూచుటట్లు? భౌతికములగు ఇంద్రియములు, వాని శక్తి అల్పములుగదా! మనస్సుననే

ఆదిమధ్యంత రహితుని కూడా ఊరించుకొనుచున్నావు; ఊరింపగలవు.

శ్రీ కృష్ణరు అర్జునునకు విశ్వరూపమును చూపడమంటే యేమిటి? అర్జునుని మనోనేత్రము విష్ణబడినదన్నమాట! అర్జునుని విశ్వము యొక్క స్థితిని గమనింపుమని చెప్పినాడు గీతాచార్యుడు. ఈ స్థితికి దెచ్చునది చరమక్షోకార్థము.

సంక్లేషభావముగలవాడే శరణాగతి భావముగలవాడే, విశ్వమును అర్థంచేసికుంటాడు, విశ్వమును చూచి అద్భుతపడతాడు, భయపడడు, తానును విశ్వములోనివాడే గదా! చిన్నగుంటలోని చేవను సముద్రమున వేసిన అది భయపడునా? విశ్వరూపమును చూడని మానవడే లేదు. కాని దానిని గమనింపక తాను చూడలేదని అనుకొనుచున్నాడు. “మరుగేలరా - ఓ రాఘువా! మరుగేల? చరాచరరూప!” అంటాడు త్యాగరాజు.

అదేవిధమున సర్వవిశ్వము విశ్వత్వకుని తెలిసుకొనుటకు ఉవ్విశ్వారుచున్నది! ఆ జ్ఞానమును మానవ లెల్లరు బడయుదురుగాక! అని ఆళ్వారు ఒక విధముగా మంగలాశాసనము గావించుచున్నాడన్న మాట. సర్వంతర్యామికి చిహ్నమగు రంగనాథ అర్ణవతారమును చూచిన ఆళ్వారు వెంటనే విశ్వముతో సంక్లేషిస్తాడు. స్వామిని “కటూక్కింపుము” అన్నపుడు “ఈ సంక్లేష దివ్యానుభూతి అందరును పాందుదురు గాక! ఇక మరుగున నుండున దేమున్నది?” అని ఆళ్వారు భావిస్తున్నాడు.

8. ఎనిమిదవ పాశురము :

“శ్రీ రంగనాథా! మీకు సమర్పించుటకుగాను, పరిమళముగల దవనము మొదలగు గరిక జాతులను, మేలైన శంఖము మున్నగు నవనిధులను తీసికొని వచ్చిన దేవతలును, కపిలధేనువును, మహార్షులును వచ్చియున్నారు. నీ శృంగారార్థము ముకురము

మొదలగు సాధనములను గూడ సమకూర్చియున్నారు. మంగళార్థము గానము చేయుటకు తుంబురు నారదాములు వచ్చియున్నవారు. ఏరందరును గాక దినకరుడు తన అధిక తేజస్సుతో ఉదయించు చున్నాడు. అంధకారము నిశ్చేషముగా నివర్తించినది. ఇక దేవరవారు శయనము నుండి లేచి, ఆజ్ఞానమును అంధకారమును పోగొట్టి కట్టక్కింపవలయును.”

వివరణము : 7వ పాశురమును గమనించు విధమున దీనిని గూడా పాతకులు గమనింపవలసినది.

9. తేమైదవ పాశురము :

“ఓ! శ్రీరంగ శాయి! మేలైన మృదంగము, తాళములు, మధైల, ఏణ పిల్లవగ్రోవి, మొదలగు వాద్యములయొక్క సునాదమునకు అనుగుణముగా గానము చేయుటకు సమర్థులగు యక్క, కిన్నర, గరుడ, గంధర్వచారణ సిద్ధాదులును, మహాతపోనిష్టులగు మహర్షులును, బహుదేవతలును దేవరవారి శ్రీపాదారవింద సేవయందలి అతురత అతిశయముచే నెగ్గిచూ, నిల్వానియున్నారు. కనుక వారందరికి సేవభాగ్యము నౌసంగుటకై కరుణతో మేల్కొనుము, స్వామీ!”

వివరణము: సంగీతము విద్యలకెల్ల రాజమేలైన గానము వాద్య సమ్మేళనము భజనకీర్తనను గానము చేయువారిని సమ్మాహిపరచును. వినువారిని గూడా సమ్మాహిపరచును. అర్థయుక్తముగా చేయబడు గానము వాద్యమేళవమున సంశోషభావమును పెంపాందించును. భక్తిపాశురగానమున ఆరితేరిన ఆల్యారు, వేళతాళముల సంయోగమును కూడా కోరుచున్నాడు.

ఆల్యారు కాలమున సుమారు ఇప్పటికి యే 14 శతాబ్దముల కాలమున, వైష్ణవాలయములందు భక్తికీర్తనల భజనలు జరుగుచుండెడి వని తెలియనగును. ఆ కాలమున అమలులోనున్న వివిధ వాద్య విశేషములను గూడా గమనింపగలము.

తపోనిష్టులగు మహర్షులు భజనలు చేయుటకై వచ్చియున్నారని చెప్పబడినది - అనగా ఉపవాసములు, తపస్సులు, హరయోగములు మొదలగునట్టి శరీరమును తపింపజేయు కార్యములను ఆశ్చర్య నిరసించును. తత్త్వత్రయ జ్ఞానము ప్రకారము శరీరము ఈశ్వరశక్తికి ఆధారమయియున్నది. కావున ఈశ్వరశక్తిని ఉజ్జ్వలముగా శరీరస్థముగా నుంచుకొనుటకు శరీరము ఆరోగ్యముగా తేజోవంతముగా నుండ వలయును. మిత్రహారము, నియమిత్రహార పద్ధతులు, బుచియైన ఆహారము, కావలసినంతవరకే విక్రాంతి, నిద్ర, శరీర వ్యాయామము శరీరమును మంచిస్థితియం దుంచునని గీతా సాంఖ్యయోగమున కూడా చెప్పబడియున్నది. హరయోగులుమున్నగువారు ఈ సత్యమును క్రమముగా తెలిసికొనిరి! అందువలననే తపోనిష్టులయిన మహర్షులు భజన సంకీర్తనగానములకు వచ్చియున్నారని చెప్పబడినది. ఏకాంత తపస్సుకంటే, తోటి మానవులతో గూడి సంశోషభావమున భజన గానములు చేయుట ఆనందదాయకము.

10. పదయవ పాశురము :

“ఉభయకావేరీ మధ్యప్రదేశమున శయనించి యుండు శ్రీరంగనాథా! తామరలు వికసించినవి. సూర్యాదు ఉదయించేను నింపేహాంద్ర మధ్యలగు యువతులు స్నానంబానర్చి తీరమును ఆరోహించిరి. దేవరవారు ధరింపదగిన తిరుత్తుళాయి (పవిత్రమయిన తులసి) పుష్పమాలలను తీసికొని, సన్మిధికి వచ్చియుండు తొండరడిప్పాడి అను దాసు డయిన నన్న ప్రేమతో కృపయించి, దేవరవారి దాసవద్దమునకు దాసునిగా చేయుటకు శయ్య నుండి లేచి, కట్టక్కింపుము, స్వామీ!”

వివరణము: తాను గావించిన తిరప్పట్లి యెఱుచ్చి ప్రబంధమును పూర్తి చేయుచూ ఒకసారి సింహావలోకనమును గావించుచున్నాడు ఆశ్చర్య.

ఉదయకాలవు దృశ్యముల నొకసారి పాఠకుల, భక్తుల మనస్సునకు తెచ్చుచున్నాడు ఆళ్యారు. భక్తులెల్లరు తిరుకావేరియందు స్నానముగావించి, వచ్చియున్నారని చెప్పటిలో - అందరు స్నానములు చేయుట పూర్తియియిన దని చెప్పటికు, యువతులు స్నానముచేసి తీరమును జేరిరి అని అంటాడు ఆళ్యారు. సహజముగా స్త్రీలు స్నానమును చేయుటిలో పురుషుల కంటే ఆలస్యము చేస్తూ ఉంటారు. అందులో యువతులు సంతోషముగా, ఒకరినొకరితో సంభాషించు కొనుచూ, కేళీభావమున జలకము లాడుచు, స్నానము పూర్తి అయిన తరువాత కూడా వస్త్రములను ధరించుట యందు, తలవెండ్రుకల నార్ఘుకొనుట యందు ఎక్కువ ఆలస్యము చేస్తూ ఉంటారు. గట్టుననున్న వారివారి పురుషులు, స్త్రీలను త్వరితగతి సన్నిధికి రమ్మని త్వరచేస్తూ ఉంటారు. అందువలన ఇచ్చట యువతులు కూడా స్నానమాచరించుట పూర్తి అయినదని చెప్పటిలో భక్తులెల్లరు సంసిద్ధులైదర్శనమునకు వేచియున్నారని ఆళ్యారు సూచించుచున్నాడు. సింహాంద్ర మధ్య యువతులనుటలో నత్యము శృంగారము పెనవేసికొని యున్నది!

కడపటిదిగా తన విషయమును మనవి చేసికొనుచున్నాడు ఆళ్యారు. తాను అనుదినము ఉదయకాలమున స్వామికి తులసిమాలల సమర్పించు భక్తుడనని వెల్లడించుచున్నాడు ఆళ్యారు. తొండరడిప్పాడి (భక్తాంధ్రియేణువు) అనునామమును భక్తీతో విధేయతతో ప్రపత్తి భావముతో తనకై తాను స్వీకరించి నానని ఆళ్యారు మనవిచేసికొనుచున్నాడు. తాను దాసానుదాసునిగా, జీవితమును గడవ వలయునని నిర్ణయించుకొన్నట్లు తెల్పుచున్నాడు ఆళ్యారు. తన యా నిర్ణయమును అంచంచలముగా జేయమని స్వామిని ప్రార్థిస్తూ ఉన్నాడు ఆళ్యారు. ఆళ్యారు యొక్క ప్రపత్తి భావమట్టిది!

పురాణములలో వర్ణింపబడిన మహర్షులకును, వారి తపాగర్వమునకు వారి నముతాలోపమునకును, వారొసగు వరములు

శాపములకును అట్టివారి వైఖరులకును - ఆశ్వారుల వైఖరులకును భేదమును పాతకులు గమనింపదగియున్నది. ఆశ్వారు యొక్క శరణాగతి భావము, స్వార్థరహితభావము, సేవభావము, విష్ణుసంశోషభావము, అనందము మొదలగునవి విశిష్టాద్యైత సిద్ధాంతమునకు మూలసూతము లయినవి. శ్రీరామానుజాని సిద్ధాంతమునకు సేవభావమునకు ప్రాత్మాహము నిచ్చినది ఆశ్వారుల జీవిత సారభము.

“తిరుప్పల్లి యెళుచ్చి” ఈ విధముగా శ్రేష్ఠమయిన సుప్రభాత పాశురములు. ఏనిని గ్రహించి చదువరులు సంశోషభావమున అనందింతురుగాక.

తిరువడిగళి=పవిత్రమైన పాదధ్వయము - సేవ భావమును సూచించును -

శ్రీ పెరియపెరుమాట్ తిరువడిగళే శరణం

శ్రీ తొండరడిప్పాడి ఆశ్వార్ తిరువడిగళే శరణం

శ్రీ రామానుజాచార్య తిరువడిగళే శరణం.

2. అమలనాది పిరాడ

(శ్రీరంగనాథుని పాచాది కేశాంతాముఖపము)

“అమలనాది పిరాడ” అను పదిపాశురముల దివ్యప్రబంధము తిరుప్పణి ఆళ్వారుచే రచింపబడినది. దివ్యసూరి చరిత్ర వచన ప్రకారము ఈయన కలి 842 దుర్గృతి నామసంవత్సర వృశ్చికమాసము రోహిణీ నక్షత్రమున ఉరైయూరు అనుగ్రామమున పంచము లనబడు కులమున జన్మించిరి.

తిరుప్పణి ఆళ్వారు శ్రీ విష్ణుమూర్తి యొక్క శ్రీవత్సాంశమున జన్మించినవా రని వైష్ణవభక్తుల విశ్వాసము. ఏరు బాల్యమునే భక్తుడుగా నుండి, సర్వసంగపరిత్యాగియై యిల్లువదలి 108 దివ్య తిరుపతులను దర్శించి కడపట శ్రీరంగముజేరి, అచ్చనే తన జీవితాంతము జీవించినాడు. శ్రీరంగము చేరుటకు పూర్వము తిరుమలేశుని దర్శించియున్నాడు. తన ప్రబంధమున తిరుమలేశుని, శ్రీరంగనాథుని వర్ణించియున్నాడు. అనగా 108 దివ్య తిరుపతులలో ఈ రెండు సుప్రసిద్ధములు.

ఈయన హాస్తమునందు వీటను ధరించి, ఎల్లప్పుడు కావేరీనదీ తీరమున భగవత్పుంకీర్తనము గావించుచుండువాడు. పంచమ కులజుడుగాన వీనికి “శ్రీరంగ దేవాలయమునగాని, శ్రీరంగపట్టణము లోనికిగాని ప్రవేశము లేదు. నదీతీరపుటిసుకతిన్నెలపై నాట్యము చేయుచూ, శ్రీరంగనాథుని బంగారు గోపుర శిఖరములను తిలకించుచు, బాహ్యస్వరూపిని గూడా అప్పుడుప్పుడు గోల్పేయి తన్నయత్వమున హరినామ సంకీర్తన చేయుచుండువాడు.

శ్రీరంగనాథ దేవాలయమున ప్రధానార్థకుడును, పండితుడును, భక్తుడును అయిన లోకసారంగముని, భగవత్పూటాక్షమున సత్యము నెరిగినవాడై, తిరుప్పణి గాప్పుభక్తు దనియు, ఆళ్వారనియు గమనించినవాడై, ఒకనాడు భక్త్యువేశమున తిరుప్పణిని జనిరి, తన

భజముపై నెక్కించుకొని, మోసి, కడకు శ్రీరంగనాథుని గర్భగుడి ద్వారమున చేర్చినాడు. అందువలన తిరుప్పాణి ఆళ్వారునకు యోగివాహనుడు, మునివాహనుడను పేర్లు వచ్చినవి.

తిరుప్పాణి ఆళ్వార్ల పూర్తిచరిత్రమును పారుకులు నాచే ఇదివరలో రచింపబడిన ఆళ్వారుల దివ్యవైభవము, శ్రీరామానుజ దివ్యవైభవము అను దివ్యగ్రంథముల నుండి సవిస్తరముగా తెలిసుకొనగలరు. (ఈ రెండు గ్రంథములు నాచే అంగ్గమునకు కూడా అనువదింపబడి యున్నవి).

తిరునక్కత్ర తనియనులయందు భక్తులు శ్రీ తిరుప్పాణి ఆళ్వారును ఈ విధముగా స్వర్చించిరి:

శ్లో॥ వృష్టికే రోహణి జాతం
శ్రీపాణం నిచులా పురే।
శ్రీవత్సాంశం గాయకేంద్రం
మునివాహన మాత్రయే॥

శ్లో॥ శ్రీలోకపారంగ మహామునీంద్ర
స్వంధాది రూఢం కలయామి నిత్యమో
కళంకపీసం కమనీయ భక్తిం
కపీశ్వరం గాయక సార్వ భౌమమో॥

యామునాచార్యుల వారి మొదటి శిష్య డయినట్టియు, శ్రీరామానుజుని యొక్క అయిదుమంది ఆచార్యులలో నొకడును, మహాభక్తుడును అయిన పెరియనంబి తిరుప్పాణి ఆళ్వార్ల రచనముగు “అమలనాదిపిరాణ” అను ప్రబంధమును ఇట్లు శాఖుంచియున్నాడు:-

శ్లో॥ ఆపాదచూడ మనుభూయ హరిం శయానం
మధ్యేక వేర దుహితుర్మంది తాత్త్వ రాత్మా!
అదృష్టతాం నయనయోర్యిష యాంతరాణాం
యోనిశ్చికాయమనవై మునివాహనంతమో॥

“ఏ తిరుప్పణి ఆళ్వర్లు, తాము ఉభయకావేరీ మధ్యమందు శయనించియుండు శ్రీరంగధాముని యొక్క పాదారవిందములు మొదలుకొని శిరమువరకు దివ్యమంగళ విగ్రహమును అనుభవించి, సంతుష్టిలై, ఇతర విషయములందు దృష్టియుంచకుండునట్లు నిశ్చయించుకొనెనో, ఏ తిరుప్పణి ఆళ్వరు శ్రీలోకసారంగ మహామునిని వాహనముగా పొందెనో అట్టి తిరుప్పణి ఆళ్వరును త్రికరణశుద్ధిగా సేవించుచున్నాను”.

“అడియేఁ, అడియేఁ, పాణఁ (నేను దాసుడను, నేను దాసుడను, పాణఁ అనువాడను) అని వెనుకాడగా, వదలక భుజముపై నెత్తికొని లోకసారంగముని కొనిపోవుచుండగా, మార్గమందు తొమ్మిది పాశురములను గానముచేసి, కడపట భగవత్స్నానిధానమందు పదియవ పాశురమును విజ్ఞాపనము జేసి, తిరుప్పణి ఆళ్వరు తన “అమలనాది పిరాఁ” అను ప్రబంధమును పూర్తిజేసెను. ఈ ప్రబంధమున వ్యక్తము చేయబడిన శ్రీ భక్తిసారమును ఈ అధ్యాయమున పారకులు చదివెదరు.

“అమలనాదిపిరాఁ” అను ప్రబంధము అతివిలక్షణమయినది. ఇది ప్రథమము (ఓం) వలె అతిమిక్కిలి సంగ్రహముగా నుండక, వేదము వేదోవబ్యంహాణమంయిన మహాభారతము వలె రామాయణమువలె మహాభాగవతము వలె అతి విస్తారముగా నుండక, కేవలము పదిపాశురములు గలదై, సంగ్రహముగను, సర్వాధికారమునై, సులభముగా గ్రేహింపదగియున్నది. శ్రీరామాయణ భారత భాగవతము లందు భగవద్భాగవత కథలేగాక భగవత్స్నానావ్యతిరిక్త విషయక కథలునైతము చెప్పబడియున్నవి; పారకులు నత్యానత్య విషయములను తరచి చూడవలసిన అవసర ముండును. మరియు భక్తుల దివ్యత్వమును బోధించుటకు భక్తులుగాని వారి యొక్క నీచత్వము కూడా వర్ణింపబడి యుండుటచే, పారకులురెంటిని చదివి అనుభవింపవలని యున్నది. ద్రావిడ దివ్యప్రబంధము ఇట్టి

లోపములు లేనిదైనను, అన్యాపదేశ, స్వాపదేశములు, సామానాధికరణ నిర్ణయకము త్రిమూర్తి సామ్యము, తన్నిపేద నిర్ణయము మొదలగు శ్రమలు గలిగియుండును. ఇతర దివ్యప్రబంధముల యందు, తిరుమాలై మొదలగు వానియందు, భక్తుడయిన ప్రబంధకర్త తన లాభాలాభ ప్రియాప్రియములను ప్రతిపాదించి యున్నాడు. తిరుప్పల్లాండు నందు ఇట్టి యే లోపములు లేకున్నను, త్రివిధాధికారియెక్కు గుణాగుణములు ప్రతిపాదింపబడి తరువాత ముఖ్యాంశములు చూపబడినవి. కాని యి ప్రబంధము, అమలనాది పిరాడి, అట్లుకాదు - విశ్వస్యరూపుని పరత్వ, వ్యాహ విభవములను ప్రతిపాదింపక, అర్థావతారముగా, నవతరించిన శ్రీరంగశాయియగు పెరియపెరుమాళ్లను (దేవదేవుని) గర్భగుడి యందలి సువర్ణప్రసంభము యొద్ద నిలిచి, నోరారా స్తోత్రము చేసినది. ఈ ప్రబంధము వలన నగుటచే ఇది సకల ప్రబంధములలో నెల్ల విలక్షణమునై యున్నది.

ఈ విలక్షణ ప్రబంధము తిరుప్పాణి ఆళ్వార్ల విలక్షణ భక్తి భావమును నిర్ణయించి చెప్పును.

తిరుప్పాణి చాతుర్వ్యర్థములకు వెలుపలివాడు (పంచముడుగాన) అని ఆదిలో మూడవిశ్వాసముగల పండితులు భావించినను, కడకు శ్రీరంగనాథుని దివ్యప్రేరణమున లోకసారంగముని యిట్లు వక్కాణించి యున్నాడు “ప్రహ్లాదుడు, నారదుడు మున్నగువారు నిత్యసూరులుగాన వారు చాతుర్వ్యర్థముల పరిధిలోనికి రానట్టే, తిరుప్పాణి ఆళ్వారు చాతుర్వ్యర్థముల పరిధిలోనికి రాక మిన్నయియినాడు”.

ఆళ్వారాదులు రెండుగట్లను ఆశ్రయించినవారని శ్రీతొండరడిప్పాడి ఆళ్వారు ఆనతిచ్ఛయున్నాడు - దుష్టత్వమును నిందించి, శిష్టత్వమును కీర్తించుట - కాని తిరుప్పాణి అట్టిది అనుభవ విరోధమని తలచినవాడై, కేవలము శ్రీరంగనాథునే శరణుజొచ్చి, వారిని వర్ణించి, కీర్తించి, అనుభవించి సంశేషించినాడు. (Only positive aspect - No negative aspect).

“శ్రీరామావతారము పై తప్ప అన్యముపై నా మనస్సు పడదు” అని ఆంజనేయుడు అన్నవిధమున తిరుప్పాణి శ్రీరంగధామునితోనే సంశోధించి జీవించినాడు.

“శ్రీ వైంకురము క్షీరాభి - వీనితో నాకు పనిలేదు. శ్రీరంగధాముని సన్మిథియే నాకు సర్వము” అన్నాడు తిరుప్పాణి ఆళ్లారు. వారి సంశోధభావ మట్టిది!

“నూట యెనిమిది దివ్యతిరుపతులలో నుండు సాందర్భము, వైభవము కలిసి మొత్తము శ్రీరంగనాథుని సన్మిథి యందుగలదు. సర్వ వైభవానందమును ఇచ్చట అనుభవింపదగును” అంటాడు ఆళ్లారు.

“సర్వేశ్వరుడనిన ఇష్టము లేనివారు సైతము ఒక్కసారి శ్రీరంగనాథుని దర్శించిన యెడల, వారు తన్నయులై సర్వేశ్వరునకు శరణాగతు లగుట తథ్యము - అట్టి సాలభ్యమహిమాతిశయము శ్రీరంగనాథుని అర్ఘావ తారమున నున్నదని” తిరుప్పాణి సెలవిచ్చినాడు, అర్ఘావతారము నెడ తన మురిపె మట్టిది.

“నాకు ప్రాప్త్యలును, ప్రాపకులును, రుచిని (మంచిది - భక్తి అన్నమాట) జనింపజేసిన వారును, అరుచినుండి (చెడ్డునుండి) నిరోధించిన వారును, నర్యమును, పెరియ పెరువూళ్లు. భగవద్విషయము దప్ప అన్య మెరుగని నాకు శ్రీరంగనాథుడు స్వరూప రూపగుణ విభూతులను చూపగా, అనుభవించి, సంశోధించి ఆనందించువాడను”, అని తిరుప్పాణి ఆళ్లారు వచిస్తాడు.

ఇట్టి మహామహని గూర్చిన యాకోలది ఉపోద్ధుత దర్శనముతో ఇక తిరుప్పాణి ఆళ్లార్ల రచితమగు అమలనాదిపీరాణ అను దివ్యప్రబంధ భావమును భక్తి ప్రీత్యానందములతో గ్రహింతుమగాక!

1. మొదటి పాశురము :

పెరియపెరుమాళ్ల యొక్క (దేవదేవుని యొక్క) తిరువడిగటు (పవిత్రపాదద్వయము) సాందర్భము తమపైబడి, తమ్మును దాసునిగా చేసికొన్నదని అంటాడు ఆళ్లారు:

“కళంక రహితుడును, నిత్యకల్యాణ గుణభరితుడును, జగత్కారణ భూతుడును, నాకు ఉపకారకుడును అయి, ప్రకృతి మాయలోబడి ప్రకృతికి వశడైయున్న నన్ను, తన దాసానుదాసునిగా జేసిన పరిశుద్ధుడును, నిత్యసూరి నిర్వాహకుడును అగుస్యామి, ఈ చేతనుల నేలుకొనుటకు సుగంధ పరిపూర్ణమగు వనములు గల తిరుమలయందు వైభవోపేతుడుగా వెలసియుండు వాడును, అకళంకుడును, దివ్యమంగళ గుణ సంహితుడును, స్వరూప జ్ఞానముగల పరమపదము నందుండు వాడును, దీర్ఘప్రాకారములు గల శ్రీరంగము నందు శయనించి యుండు సర్వేశ్వరుని యొక్క, శ్రీమహాలక్ష్మీ సైతము భయముతో నృశించి, వట్టదగిన పాదారవిందములు వచ్చి నాకండ్ల కు విషయమై ప్రత్యక్ష సమాసాకారముగ నున్నవి.”

వివరణము: పాదములు సేవకు సంకేతములు. పాదములు పట్టువాడు సేవాతత్వరుడు. పరమపదమనగా నిర్మల జ్ఞానపదము అని భావము. ఇట్టి సంపూర్ణ జ్ఞానము భగవంతున కొక్కనికే (సర్వజ్ఞుడు) యున్నందున, భగవత్ నన్నిధానమును పరమపద మనుట తగియున్నది. పునర్జన్మసిద్ధాంతమును నమ్మినవారు, భక్తులయినవారు చేతనుడు మరణానంతరము జీవాత్మ రూపమున భగవత్ సన్నిధానమును చేరవలయును అనుకోర్చును వెల్లడించుట పరిపాటి - కాని, పరమపదము అనగా చావు అను అర్థము తప్పు.

పరమపద మనగా స్వరూపజ్ఞానమును కలిగియుండుట - అత్యం జ్ఞానము కలిగియుండుట - అనగా తత్త్వత్రయ జ్ఞానమును పాందియుండుట, అనుభవ జ్ఞాన భక్తులచే చేతనుడు ఈ పరమపద

జ్ఞానమును పాందుతాడు ఎప్పుడు? తన జీవిత కాలములోనే! చచ్చిన తరువాత కాదు! ఇట్లు తత్త్వాత్మయ ప్రతిపాదితమగు విశిష్టాద్వైత నిద్ధాంతము మంగళకరమైనది, యోగ్యమయినది, అనుభవ భోగ్యమైనది.

ఈ భావముతోనే అర్ఘావతార సన్మిథానము నాకు సర్వమని అంటాడు తిరుప్పాడ ఆళ్లారు. సర్వాంతర్యామికి చిహ్నముగానున్న అర్ఘావతార వైభము లన్నియు శ్రీరంగనాథునియందు చూచినాడు ఆళ్లారు.

2. రెండవ పాశురము :

“నన్నేలుకొనుటచే సంతోష సంభమములు గలవాడై, త్రిలోకము లను కోలిచి బ్రహ్మలోకము వరకు పెరిగిన రాజూధిరాజ సూచకమగు కిరీటము గలవాడై, దండకారణ్యముననున్నపుడు ఖరదూషణాదులను సంహరించి కోదండపాణియగు శ్రీరాముడును, సుగంధ పరిపూర్ణమగు వనములచే పరివృతమయిన శ్రీరంగమందు శయనించియుండు సర్వస్వామి యయిన నారాయణుడును అయిన స్వామి మొలయందు ధరించియుండు పట్టపీతాంబరముపై నా మనస్సు ప్రవేశించినదై యున్నది. ఎంతటి ఆనందముతో గూడిన అశ్చర్యమిది!”

వివరణము: దశావాతరాములని వర్ణింపబడిన ఈశ్వరశక్తికి శ్రీరంగనాథుడు సూచకమని భావిస్తాడు ఆళ్లారు.

మొదటి పాశురమున భగవత్పద్మములు తనకు ఎదురైనట్లు వర్ణింపగా, రెండవ పాశురమున తాను భగవత్ చరణములపై పడ్డట్లు తెలుపుచున్నాడు ఆళ్లారు.

3. మూడవ పాశురము :

పాదకమలములు, పట్టపీతాంబరములసేవ తదుఫరి, భగవంతుని నాభికమలమును గూర్చి ఈ విధముగా ఆనతిచ్ఛచున్నాడు ఆళ్లారు:

“పనన వృక్షములు అడుగునుండి పైవరకు పండియుండుటచే, కపిరాజములు కొమ్మలనుండి కొమ్మలకు దుముకుచుండునట్టి యిం రమణీయ మయినట్టియు, ఉత్తరపు టెల్లయగు (ద్రవిడ దేశమునకు) తిరువేంగడమను (తిరుమలయను) గొప్పవర్యతము నందు, నిత్యసూరులు పుష్పములను గొనితెచ్చి ఆరాధించునట్లు, నిలువు రూపమున వేంచేసి యుండువాడును, శ్రీరంగధామమున అనంతుడగు శేషుని శయ్యాపై వవ్యాళించియుండు స్వామియైక్కు, సాయంనంధ్యలోని ఎరప్రి రంగుగల పీతాంబరమును, దానికి పైభాగమున బ్రహ్మను జనింపజేసిన అందమయిన నాభీకములము మీదగదా యి దానుని హృదయంతర్వర్తియగు జీవు దున్నాడు? ఎంతటి ఆశ్చర్యము!”

వివరణము: తిరుమలసానువులు పనసాది ఫలవృక్షములతో వివిధ పుష్పజాతులతో నలరారుచున్నదని ఆళ్యారు వచించుచున్నారు. తిరుమల ద్రావిడ దేశమునకు ఉత్తరపుటెల్ల అనుటలో ఆళ్యారులు తిరుమలవరకే పుణ్యయాత్రలు జేసినట్లున్నది. ఇతర ఆళ్యారులు కూడా కన్యాకుమారి అగ్రము మొదలు తిరుమలవరకే సంచరించినట్లున్నది. తిరుమలకు ఉత్తర ప్రాంతము అంధ్రదేశముగా పాటింపబడినట్లున్నది పూర్వము.

తిరుమలపై నిలుచున్నట్టి శ్రీనివాసుని విగ్రహమును సేవించిన విధముననే, శేషాయియగు రంగనాథుని విగ్రహమును సేవించినాడు ఆళ్యారు.

ఉశ్వరశక్తి సర్వజీవుల ఉత్సత్త్వికి కారణమని భావించి, ఉశ్వరశక్తితో సంశోధించి ఆనందించుచున్నాడు ఆళ్యారు.

ప్రికార్యము అందమైన కార్యమని ఆళ్యారు వర్ణించినాడు. గమనార్థము.

4. నాల్గవ పాశురము :

ఈ పాశురమునందు తిరునాభీకమలముతో చేరిన ఉదరబంధన మును అనుభవించుచున్నాడు ఆళ్యారు.

“నలుచదరములగు ఊన్నత ప్రాకారావృతమయిన లంకానగర రాజగు రావణుని తరిమి, వానిదశ కంతములను క్రింద దొర్లునట్లు ఒక ప్రచండ తమ బ్రహ్మప్రతిమును ప్రయోగించినవాడైనట్టియు, నముద్రచ్ఛాయ గలవాడును, తుమ్మెన్నెదలు మధురముగా గానముచేయగా గస్ప నెమట్లు నాట్యము చేయుచుండు శ్రీరంగమున శేషాయిగా నున్నట్టియు, సర్వశేషియైన సుందరకల్యాణ పురుషుని యొక్క బ్రహ్మాద్భువయగు ఉదరమునకు కట్టబడిన దట్టి నాహ్యదయమునందు లగ్గుమై యున్నది”.

వివరణము: సర్వాపతారముల యొక్క త్రిభువనసుందరత్వముతో ఆళ్యారు సంక్షేపించుచున్నాడు. బ్రహ్మసుగన్న గర్భముగావున గర్భము చుట్టును బిగువుగా దట్టి కట్టబడియున్నది. తుమ్మెదల రుంకార రములతో, మయూరనాట్యములతో శోభిల్లునందన వనములుగలది శ్రీరంగ దీవ్యపము.

5. ఐదవ పాశురము:

“మిగుల భారమయిన బహుకాలార్థితములైన యింది దానుని పాపములను నిశ్చేషముగా పోగాట్టి, పాపాత్ముడుగు ఈ దాసానుదానుని తన దివ్య విషయమందు అంకితునిగా జేసికొన్నాడు స్వామి. అంతేగాక యింది దానునియందు స్వామి సంపూర్ణముగా ప్రవేశించి, నిలువు ఏర్పరచుకొనియున్నాడు. నా ఆత్మభవుడైయున్నాడు. దీనికి కారణము నా పూర్వపు ఉగ్రతపమా? నాకు తెలియదు. శ్రీరంగశాయియగు స్వామియొక్క, శ్రీలక్ష్మీ, వైజయంతీమాలలను, ధరించియుండు, వక్కః ఫలమే గదా యింది శేషపరచుచున్నది!”

వివరణము: నాకు ఆశ్రయణేయరాలగు శ్రీమహాలక్ష్మీ వసించెదు స్వామి వక్షఃస్థలము నన్ను స్వరూపానురూపమగు నిత్యకెంకర్యము నందు ఆసక్తి గలవానినిగా చేసినది.

తత్త్వత్రయములోని చిత్త, అచిత్త, ఈశ్వర అను మూడు అంశములలో చిత్త, అచిత్తలు కలిసి శ్రీలక్ష్మీ అనబడును. లక్ష్మీ విశ్వములోని సర్వ నంపదలకు, ఆ నంపదలవలన గలుగు అనుభవములకు సంకేతము. ఈ చిత్త, అచిత్తులు సర్వంతర్యామిచే నిండియుండుటచేతను, సర్వంతర్యామి శక్తి లేనిది యీ చిత్త అచిత్త అనునవి ఇండనేరవు గావున వైష్ణవశక్తికి సంకేతముగానున్న శ్రీరంగనాథుని వక్షఃస్థలమున లక్ష్మీ యుండుట అర్థయుక్తముగా నున్నది. లక్ష్మీతోకూడిన సంపద, అనుభవములు గలిగిన ఈశ్వరశక్తి సర్వము అగుచున్నది - సర్వము అనగా విశ్వము, విశ్వేశ్వరము.

భక్తుడు ఎల్లపుడు తాను పాపములజేసిన వానినిగా భావించి, పాపవిముక్తుడగుటకు ప్రయత్నించుచుండుట ప్రతి ఆస్తిక మతమునందును గమనింతము. ఇయ్యది భక్తుని యొక్క విధేయతను తెలుపుటయేగాక, తనకు తెలియని వయస్సునను, తనకు తెలియకయు కొన్ని తప్పులు మానవుడు చేయునని భక్తుడు భావిస్తాడు. మరియు భవిష్యత్తులో కూడా యొట్టి పరిస్థితియందును తాను పాపముల చేయరాదను ముందుజాగ్రత్తలో వుంటాడు. గాయత్రీ మంత్రమునందును “ధియోయోనః ప్రచోదయాత” అన్నపుడు “సీవు నాయందుండి నాచే సత్కార్యముల ప్రేరేపింపుము” అన్నపుడు “భవిష్యత్ వర్తమాన కాలములందు నేను ఏ పాపమును చేయకుందును గాక” అనునిశ్చయము వ్యక్తమగుచున్నది.

“స్వామినా ఆత్మభవుడైయన్నాడు” అన్నపుడు తన నిశ్చయము స్వామిని స్వీకరించి యున్నదని భావము. ఇంద్రియములకు దాసుడుగాక, మనోనిశ్చయము గలవాడు తనయందున్న ఈశ్వరశక్తి విషయమై యెరుక గలవాడగుచున్నాడు. అట్టివాడే ఆత్మజ్ఞాని.

“తన దివ్యస్థితికి తనపూర్వజన్మ ఉగ్రతపమా కారణము?” అని ప్రశ్నించుకుంటాడు ఆళ్వారు. “కాదు” అని వారి భావము. ఉగ్రతపములు (పురాణముల మూలమున) ఏదో కాంక్షతో జరిపినవే. తత్వత్త యజ్ఞానమే మానవుని దివ్యస్థితికి కారణభూతమవుతుంది. ఉగ్రతపములుగావు, వాటి యోగములుగావు, ఉపవాసములుగావు, శరీరమును తపింపజేయు నేకార్యములు గావు.

వైజయంతీమాల అనునది యెప్పటికి గాని వాడక తాజాగా నుండునది. ఇది ప్రకృతికి సంకేతము. ప్రకృతిలో ఏదో ఒక భాగము ఎల్లవేళల సతత హరితముగా నుండును, పుష్పించుచుండును. ప్రకృతి యెల్లప్పుడు ఆభివృద్ధి జెందుచునేయున్నది. ఈ ప్రకృతి ఈశ్వరశక్తి సహాయమున నున్నది. ఈశ్వరశక్తి సర్వంతర్యామి కావున ప్రకృతిని నిండియున్నది. అందువలన ఈశ్వరశక్తికి సంకేతమయిన విష్ణుమూర్తి ప్రకృతికి సాంకేతికమయిన వైజయంతీమాలను ధరించి యుండుట యనుదానిలోని దివ్యసత్యము తత్త్వత్తయ జ్ఞానము.

తత్త్వత్తయము నందు, ఒక అంశము ఏవ్యక్తియును అయినందున, ఆళ్వారు తాను నర్వంతర్యామితో శేష పరచుకొనుచున్నాడు. తానును సర్వంతర్యామి యొక్క ఒక అంశమని భావించి ఆనందిస్తాడు.

ఆళ్వారు యొక్క దివ్యజ్ఞానము సత్యము, స్తవనీయము.

6. ఆరవ పాశురము :

“చంద్రశేఖరుడగు రుద్రుని యొక్క భిక్షాటన రూపమగు దుఃఖమును పోగట్టినవాడును, మంచిరక్కలుగల తుమ్మెదలు వసించెదు తోటలచే చుట్టబడిన శ్రీరంగధామమందు శయనించి యుండు జగజ్ఞానకుడైన వాని యొక్క బ్రహ్మండములోనుండు చేతనులుగల అండమును, ఇతరాండములను, మహాభూమిని, సప్తకుల పర్వతములను, మరియు సమస్తమును భుజించిన స్వామి శ్రీకంరము, దాసుని ఉళ్ళపింపజేయు చున్నది”.

ఎవరటము: “స్వామియొక్క కంఠసాందర్భము నన్ను ఉళ్ళపింప జేయుచున్నది; వక్కఃష్టల సాందర్భము కంఠమందు ఆరోపితమై కనుపించుచున్నది” అని ఆళ్వారు అంటాడు.

విశ్వము బ్రహ్మండ మనియు, విశ్వములోని గ్రహానక్కతము లన్నియు అండములని ఆళ్వారు తన ఖగోళశాస్త్ర జ్ఞానమును సూచించుచున్నాడు.

ఈశ్వరశక్తి వాసుదేవముగాన (వాసుదేవరుగాన) సర్వమును తన యందుగలది - సర్వము నందును తాను గలవాడు అనియు అర్థమున్నది. మొదటిది అగణిత విశ్వమూపము - రెండవది అగణిత పరమాణువులోని పరమాణు రూపము. సర్వము తనయందుగలవాడు వాసుదేవుడని భావించిన ఆళ్వారు శ్రీరంగనాథుని శ్రీకంఠమును వర్ణించి, దానితో సంక్లేషపడుచున్నాడు, తానును వాసుదేవునియందున్నానని తలచుచు అనందిస్తాడు.

“రుద్రుని భిక్షాటన రూపమును, దుఃఖమును పోగొట్టినవాడు” అన్నపుడు - సర్వంతర్యామి భగవచ్ఛక్తి అని భావించినవాడు దైవము భిక్షాటనము చేయువాడను హీనభావమును పొందడు. దైవము ఇచ్ఛావాడు; మరియు దైవమును అనంతకల్యాణ గుణపరిపూర్ణునిగా భావించి, సంక్లేషపడి అనందించమంటాడు ఆళ్వారు. రౌద్రాకారుడు, భిక్షుకుడు అయిన దైవమును ప్రార్థించి యేమిపొందుటకు? సంక్లేపించి యేమి అనుభవించుటకు? వైప్పువశక్తి మంగళకరమును, రౌద్రమును రెండును అయి ఉన్నది. మంగళకరమునే ఉపాంచుకొని అనందించుము అని ఆళ్వారు బోధిస్తాడు. (Be an optimist and be ever happy; Don't be a pessimist to feel unhappy about each and everything). జీవితమున కష్టముఖములు రెండునూ కలుగుచుండును; కష్టముల మరచిపోవలయును, అది ఆరోగ్యదాయకము, ఆనందదాయకము. జరిగిపోయిన ఆనందానుభవములతో సంక్లేపించిన మరి, మరి ఆనందము కలుగుచుండును. ఆధ్యాత్మిక శాస్త్రగతిని

మాడగా, మానవుడు మొదట దైవశక్తిని రౌద్రునిగా భిక్షువుగా భావించినపుడు దైవభీతి ఉండియుండవచ్చును. తరువాత దైవశక్తి అనంతకల్యాణ గుణపరిపూర్ణ మని భావించినపుడు మానవునకు ప్రీతి భక్తిమార్గములు, వీనికి మించి నంశేషభావములు అభివృద్ధి జెందియుంటవి. కావున “భగవంతుడు రౌద్రుడు, భిక్షుకుడు, శృంగార నంచారి” అను భావములనుండి మానవుడు “భగవంతుడు మంగళకరుడు, సర్వమును ఇచ్చునట్టి శ్రీనివాసుడు, సర్వంతర్యామి యయిన విష్ణువు” అను భావములకు వచ్చినాడు - ఇది యొకమార్పు భగవత్ శక్తిని ఊహించుటలో, భగవచ్ఛక్తికి చిహ్నముగా, లింగముగా పెట్టుకున్న వ్యక్తి క్రమముగా సర్వంగసుందరమయిన విగ్రహమును చిహ్నముగా పెట్టుకున్నాడు. అట్టి విగ్రహములలో శ్రేష్ఠమయినది శ్రీరంగనాథ విగ్రహము. లింగమునకంటే చాలాకాలము తరువాత ఈ విగ్రహము వచ్చినట్లున్నది. లింగమును పూజించువాడు లింగముతో సంశేషపడుగదా! ఈ లింగము ఏ దైవశక్తికి చిహ్నమో, ఆశక్తితో సంశేషపడుతాడు భక్తుడు. అట్టే శ్రీరంగనాథ విగ్రహమును సేవించు భక్తుడు ఏ సర్వంతర్యామియగు ఈశ్వరశక్తికి ఇది చిహ్నమో, ఆశక్తితో సంశేషిస్తాడు. కావున వాస్తవముగా జూచిన యే చిహ్నమైనను ఒకటే తగిన సంశేషభావమును పొందగలిగిన. లేనియొడ మూర్ఖవిశ్వాసమున నున్నవాడై రాతిని పూజించినవా డవుతాడు. లింగముగాని, విగ్రహముగాని రాట్లు కాదు, కేవలము అవి ఉన్నతభావములకు సంకేతములు. నాచే రచింపబడిన శ్రీరామానుజ దివ్యవైభవము అను గ్రంథమున “గోవిందుని వృత్తాంతము” అను ఆశ్వాసమును చదివి, యిందును ప్రభావితులు కండు అని గ్రంథకర్తనయిన నేను మనవి చేయుచున్నాను) లింగముగాని, విగ్రహముగాని పరస్పర ఏరోధములుగాపు. ఒక్కాక్కటి ఒక్కాక్క దివ్య విషయమును సూచించును. ఆ విషయమును గమనించి ప్రవర్తించిన వాడు వివేకి అవుతాడు.

7. ఏడవ పాశురము :

“శ్రీ హస్తములందు నుందరమగు దక్కిణావర్త శంఖమును, శత్రువుల దహింపజేయు నుదర్చున చక్రమును ధరించినవాడును, మిగుల పరిమళించుచున్న తిరుత్తుళాయి (తులని) మాలికచే అలంకృతుడగు ఉన్నతుడగు స్వామియును, నా తండ్రియును, శ్రీ రంగక్షేత్ర మను, భూమికి ఆభరణమగు ద్వీపమందు, అదిశేషుని పై శయనించి యుండువాడును, అయిన ఆశ్చర్య భూతుడగు పెరియపెరుమాళ్ళ యొక్క (దేవదేవుడు - శ్రీరంగనాథుడు) దొండపండు వంటి అరుణకాంతి యుతమగు అధరము - ప్రీతి అధరమునందు ఆసక్తి గలిగి యుండి అజ్ఞానివైయున్న - నా మనస్సును తమ విషయమందు చేర్చుకొన్నది”.

వివరణము: తిరుప్పాణి ఆళ్యారు మహాభక్తుడుగా వీణను మీటుచు, భజనకీర్తనల గానము చేయుచూ, తిరుకావేరి తీరపుటినుక తిన్నెలపై అవతరించి యున్నపుడు లోకము వారిని చూచినది, గుర్తుకుదెచ్చుకున్నది. ఉరయూరిలో వారు జన్మించి, గ్రామమును బాల్యముననే వదలి, సర్వసంగ పరిత్యాగియై 108 దివ్యతిరుపతులను సేవించి, కడవట శ్రీరంగమును జేరి తన శేష జీవితమును శ్రీరంగమునందే గడపినాడు. కాని శ్రీరంగముచేరుటకు పూర్వము తన చరిత్ర వివరములు లోకమున కందలేదు.

శ్రీరంగనాథుని అరుణకాంతియుక్తమగు అధరము ఆళ్యారును ఆకర్షించినది. ఆ యొక్క దివ్యాధరమును చూచిన వెంటనే శ్రీకృష్ణుని అధరము తనకు జ్ఞాప్తికి వచ్చి యుండునుగదా! శ్రీకృష్ణుని అధరము జ్ఞాప్తికి వచ్చినపుడు శ్రీకృష్ణుని అధరామృతమగు భగవంద్తిత జ్ఞాప్తికి వచ్చియుండ వలయును. గీతను పలికి, లోకమును ప్రభావితము జేసిన అధరమును అరుణకాంతి యుక్తమని వర్ణించుట తగియున్నది. సూర్యాడు చీకటిని తోలి ప్రపంచమును ప్రభావితము చేయును గదా! అట్టే గీత అజ్ఞానమును పారదోలి లోకమును ప్రభావితముజేసేను.

గోవికలు, గోవకులు శ్రీకృష్ణుని అధరామృతమయిన గీతామృతమును గ్రోలినవారు. “శ్రీకృష్ణుని అధరామృత”మను సమాపనమున కుండు అర్థమిచే - ఆన్యముకాదు!

సామాన్యమానవుడు శ్రీలోలుడై అజ్ఞానమున జీవించు తరుణమున గీతాజ్ఞానము అతనిని ప్రభావపరచును. ఇచ్చట అజ్ఞాని ఆళ్యారు కాదు; బాల్యదశలోని ఆళ్యారు కూడా కాదు - సామాన్య మానవుని పక్షమున ఆళ్యారు సౌదరభావమున చెప్పిన మాట యిది.

స్వరంగుపమయిన శంఖమును, కాలమునకు సంకేతమయిన సుదర్శన చక్రమును, సర్వాంతర్యామియు ఆదిమధ్యాంత రహితమును అగు ఈశ్వరశక్తికి సంకేతములు.

తిరుత్తుళాయి (తులని) ఓపథులలో శ్రేష్ఠమయినది. ఏ కారణమున మృత్యు వాసన్నమయినను, మరణమునకు పూర్వము గొంతునకు కఫము ఆవరించి మరణ సమయమును ఆసన్నము జేయును. తులని జలము గొంతునవేసిన అది కఫహారముగా పనిచేయును. ఒక్కిక్కప్పుడు మరణము తప్పవచ్చును. ఒక్కిక్కప్పుడు ముందుగా తులని జలమును గొంతున వేస్తూరాగా మరణ బాధ (ఆయాపము) ఉపసంహరింప బడవచ్చును. తులని సువాసన గలది. ఈ వాసనకు సర్వములు చెడ్డపురుగులు, దోషులు రావు. ఈ అనేక కారణముల వలన తులనిని అతి పవిత్రముగా హిందువులు పరిగణింతురు. ఈ కారణమున తులని భగవంతున కిష్టమని పురాణముల యందు పేర్కొనబడినది. తులని మానవులకు బంధువు వంటిది గాన, లోకబాంధవుడయిన భగవంతుడు తులనియందు ఉన్నాడని పురాణముల వర్ణింపబడి యున్నది.

శ్రీరంగ దీపసాందర్భము (స్వామి దేవాలయ ప్రాంగణములు, శిఖరములు, పూదోటలు, కైంకర్యములు, భక్తులతో కూడిన సాందర్భ వైభవము)ను వర్ణించుటకు “అది భూమికి ఆభరణ ప్రాయమని చెప్పినాడు ఆళ్యారు. చాల మనోహరముగా నున్నది.

“స్వామీ నీయధరము నన్ను తమవిషయమున చేర్చుకొన్నది” అనగా “గీతను స్వరించుచున్నాను, చరమ శ్లోకార్థమును గ్రహించినాను, నీకు శరణాగతుడైతిని” అని భావము.

చరమశ్లోకార్థ ప్రదాతయగు శ్రీ తిరుమల వేంకటేశ్వరుడును వెంటనే ఆళ్వారు మనస్సునకు తగిలియుండు, అందువలన ఈ పాశురములందు అక్కడక్కడ వేంకటేశ్వర న్మతియున్నది. శ్రీరంగనాథుని ఉడ్డీశించి యిం ప్రబంధమును పలికినను, ఆళ్వారునకు ఆ రెండు విగ్రహములు అభేదములు, దివ్యములు.

8. ఎనిమిదవ పాశురము:

వరముల బలముచే బలిష్టుడై ప్రహ్లాదుని హింసింపవచ్చిన హిరణ్యకశ్యపుని దేహమును, భేదించి, బ్రహ్మది దేవతలును నమీవింపరాని వాడును. ఆది ఘరుమండును, ముందుండి ఉపకరించువాడును అగు శ్రీరంగశాయి యొక్క తిరుముఖమందు విశాలమై కర్మాంతము వరకు వృధ్మహంది ప్రకాశించు విశాలమైన ఎర్రని గిరలు గల నేత్రములు - కరిన చిత్తుడనగునన్ను - తన యందు ప్రేమగలవానినిగా చేసికొనినవి”.

వివరణము: భగవచ్ఛక్తిని ప్రేమించి, దానితో సంశోధింపదగినవాడు ఒక్క ప్రహ్లాదుడే. ప్రహ్లాదుడనగా ఆనందభరితుడు; తాను ఆనందముగా మండగలిగి, యితరుల ఆనందమును కోరి, వారి ఆనందమును కూర్చువాడు ప్రహ్లాదు డనబడును. వ్యుత్పత్యర్థమిట్లు గలిగిన “ప్రహ్లాద” శబ్దము “ఆళ్వారు” అను పదమునుకు పర్యాయపదము కాగలదు.

పురాణమందలి ప్రహ్లాద చరిత్ర అందరికి తెలిసినదేగదా - కాని యిచట ప్రహ్లాద చరిత్రయొక్క అంతరార్థమును తెల్పుచున్నాను. హిరణ్యకుడనగా బంగారుమునే చూచువాడని భావము; సంపదనే కోరువాడు; సర్వము సంపదమీదనే ఆధారపడియున్నది అని భావించి బంగారమునే ఆరాధించువాడు. ఇతడు ప్రపంచములో ఏ యితడ

విషయములకును విలువ నియ్యదు. హిరణ్యకశ్యపు డనగా హిరణ్యక్షుడుగా నుండి యెల్లప్పుడును మహాబలపరాక్రములతో పాధ్యలేని, మితిలేని, తృప్తిలేని సంపదనుపాందుట యందే సతతము నిమగ్నుడై యుండువాడు; సంపదను జయించుచున్నట్టివాడని అర్థము. ఏరిద్దరికిని తృప్తిలేదు. శాంతి లేదు, దయలేదు; దీనికి వ్యతిరేకముగా ఆశ, అశాంతి, అనూయ, గర్వము, బలము, క్రూరత్వము మొదలగునవి ఏరి గుణములు. ఏరికి జీవితమున సుఖము లేదు. తృప్తిగల వానికి సుఖమున్నది! దయ సానుభూతి గలవానికి ఆనందమున్నది. కావున హిరణ్యక్షుడుగానున్న మానవుడుగాని, హిరణ్యకశ్యపుడుగా నున్న మానవుడుగాని శోకతప్పలేగాని, వారు ప్రహ్లాదులు కానేరరు. దయ, ప్రేమ, భక్తి, శరణాగతి భావము గలవారే ప్రహ్లాదులు కాగలరు. బ్రహ్మది దేవతలవంటి జ్ఞానవృద్ధులుగావచ్చు, అధికులుగావచ్చు, కాని అట్టివారు ఈశ్వరశక్తితో సంశోషపడి ఆనందింపజాలరు. తత్త్వత్రయజ్ఞాన సత్యము నెరిగి శరణాగతి పాందినవాడే ప్రహ్లాదుడు కాగలడు; పరమానంద భరితుడు కాగలడు.

ఇచ్చట హిరణ్యక్షుడు, హిరణ్యకశ్యపుడు ప్రహ్లాదుడు అను ముగ్గురు వ్యక్తులను సూచించినాను. కాని యా మువ్వురు వ్యక్తులను ఒకే జీవితమున మూడు దశలుగా భావింపవచ్చును. ఒక వ్యక్తి తన యోవనమున హిరణ్యమునే కాంక్షించి, దానినిమించినది మరియుకటి లేదని భావించి హిరణ్యక్షుడుగా నుండెను. ఈ ఉఛ్ఛేశముతో తన గర్వధనబలములతో అనేకానేక సంపదలను అపరిమిత కనకమును సంపాదించుచు, హిరణ్యకశ్యపు డయునాడు. కాని తనకు తృప్తి రాలేదు; ఆనందము రాలేదు - కడపట నేదో అధ్యష్టవశాత్తు ఆచార్యుని వలన తిరుమంత జ్ఞానమును పాందిన వాడై, సత్యమును గమనించి, తనలోపములను గ్రహించినవాడై, సపరించుకొన్న మనస్సుగలవాడై, తృప్తిని ప్రేమను ప్రదర్శించి ప్రహ్లాదుడయునాడు అనగా దైవము యొక్క కల్యాణ గుణములతో సంశోషించినవాడై ప్రహ్లాదు డయునాడు;

పరిపక్వదశకు వచ్చినాడు. ఈ విషయమును భక్తులు ఇట్లు గ్రహింతురు. ఈ సత్యమును ఎవ్వరుగాని, యేమతమ్ములుగాని కాదనగలరా? విశ్వజనీనమయిన సత్యమిది!

కాబట్టి దైవశక్తితో సంశోధింపదగినవాడు ప్రఫ్ఫోదుడే. ఆళ్ళారు కూడా ఒక ప్రఫ్ఫోదుడు. విశాలనేత్రములు జ్ఞానసూచకములు, “బాగుగా కన్న విప్పిచూడుము - సత్యమును తెలిసికొందువు” అని వాడుకగా అంటాము - గమనించి, పరిశీలించి జ్ఞానమును, సత్యమును పొందుము - అని భావము.

సత్యమును ఎరుగని వాడు కఠినచిత్తుడుగా నుండును. ఆత్మజ్ఞానము గలవాడు ప్రేమహృదయుడగును. సామాన్య మానవుడు కలిన చిత్తుడుగా నున్నను, సత్యమున గ్రహించి ప్రేమాస్పదుడు కావలయినని ఆళ్ళారుల భావము.

దేవుని యందు ప్రేమ గలిగియుండుట ఆనగా సర్వులయేద. ప్రేమ గలిగి యుండుట అని భావము. భగవత్ శక్తి సర్వంతర్యామి కదా!

9. తొమ్మిదప పాపరము:

“వటవత్రశాయియై ప్రశయమందు జగత్తునంతటిని తన హృదయమునం దుంచుకొన్నట్టి వాడును, శ్రీరంగమున అనంత శయనుడుగా నున్నట్టివాడును, అయిన స్వామియొక్క తిరుమేను (పవిత్ర శరీరము) రమ్యమై, మహారత్నభచిత ముక్తాల హారములతో శోభిల్లుచు, అసమాన సాందర్భముతో నీలమేఘవర్ణము గలిగి, నాకు దర్శనియమై, నా హృదయమందలి ఆహంభావమును నశింపజేసినది.

ఏవరఱము: వాసుదేవుడనగా సర్వమును తనయందు గలవాడని భావముగాన, క్షేమకరకాలమునందును, ప్రశయమునను విశ్వమంతయు స్వామిహృదయమున నున్నట్టి కదా?

నశించిన సృష్టి, నశించిన ప్రకృతి, పశుపక్ష్యతి జీవులు, మానవకోటి మరల ప్రశయము తరువాత ఎట్లు వృద్ధిజెందినదా అను ఆశ్చర్యము ఎవ్వరికైనను ఉండునుగదా!

ఆకురాలు కాలమున మహావృక్షమున ఒక్క ఆకు లేకుండా రాలిపోయి, కొమ్మలు మాత్ర మగపడును. దిగంబరముగానున్న యూ వృక్షము వనంతబుతువున ఆత్యద్ముతముగా పత్రపుష్టశితమై యుండును గదా. ఇదంతయు ఎక్కడదాగి యుండెను? అనునది వృక్షశాస్త్ర మెరుగనివానికి అద్భుతమేగదా! అట్లు పునసృష్టిని గూర్చి ప్రశయము తరువాత) ఆళ్వారు అద్భుత పడుతాడు. అది యొక అనుభూతి.

జలప్రశయము వచ్చినపడు సర్వము జలమయమై నీటిపైన ఏమియులేక శాస్త్రముగా నుండునుగదా - ప్రశయము తగ్గి భూమిపై క్రమముగా నిమ్మాన్నతములు కానుపించి, తరువాత సృష్టిసూచనలు అగపడుటు. ఈ సృష్టించు శక్తి యేవరిది? ఎందు దాగియుండెను? మరల ఎట్లు ప్రదర్శింపబడుచున్నది అను విషయమంతయు అగమ్యగోచరము, అద్భుతము ఎవ్వారికైనను. ఆళ్వారునకు గూడా అంతే.

ప్రపంచము జలమయమయినదిగాన, జీవము అనునది నీటిలోవల లేదనియు, అది నీటిపైననే నూక్కురూపమున కోడీకరింపబడి యుండవచ్చు ననియు ఏదో తేలియాడుతున్నా యేదో ఒక యొండు టాకును నెలవుచేసి కోనియుండే నేమో నని పురాణకవి తలచియుంటాడు. మూర్తిగా భావించి (personification) ఆ శక్తిని వటప్రతశాయిగా వర్ణించియుంటాడు.

అన్ని చెట్లలో వటవృక్షము విశాలమయినది బలిష్ఠమయినది. అందువలన దానియాకు ఒకటి తచ్చిపోయి నీటిపై తేలియాడుచుండెనేమో అని పురాణకవి ఊహించి వర్ణించి యుంటాడు. నత్యవేందైనను, ఇట్లు ఊహించినందున

సత్యదూరముకాదది. జీవశక్తి నీటిపై ప్రసరించి యుండుట సత్యమేకదా - నీటియందే, నీటిని ఆధారముగా జేసికొని యేగదా నృష్టి ప్రాంరంభించేది - అందువలననే మానవాభ్యుదయమును ఆభివృద్ధిని దశవాతారముల ద్వారా వర్ణించినపుడు మత్స్యవతారము ప్రథమముగా చెప్పబడియున్నది - నీటి జంతువు.

నృష్టి ప్రారంభమును గూర్చి అద్భుతవడిన ఆళ్లారు, ఎటూతోయక, పురూణగాథను వెలిపుచ్చినాడు. (నృష్టి ప్రారంభము - అయి ప్రాంతములలో ఆయ పూరణములలో ఆయ తెరగుల, అనగా విభిన్నరీతుల, నృష్టి ప్రారంభము వర్ణింపబడి యున్నది). తత్త్వత్రయ జ్ఞానము నెరిగిన వాడే సక్రమముగా ఊహింపగలిగి తనశేషత్వమును అర్థముచేసి కొనగలదు. ఇది యొక అద్భుతానుభూతి అవుతుంది.

ఆకాశము నీలమేఘవర్ణముగాన, ఆకాశము అనంతముగాన, సర్వంతర్యామిని మూర్తిగా భావించి, నీలమేఘుడని చెప్పట సారస్వత విశిష్టత; సారస్వతపు చెఱుకు! అంతవరకే, నృష్టి అనమాన సాందర్భమేగదా. నృష్టిని ఆవరించియున్న ఈక్యరక్తి అనమాన సాందర్భమే ఆళ్లారునకు. విశాల విగ్రహ నీలమేఘవర్ణ శరణాగతిను చూడగనే, విశ్వమునకు ఇది సంకేతమని యెరిగిన ఆళ్లారు, ఒక్కసారిగా విశ్వమును ఊహించుకొని విశ్వేశ్వరునకు శరణాగతిని తెల్పినాడు. శరణాగతి యగుటయే అహంభావమును వీడుట. అహంభావమును వీడుటయే స్వార్థరాహిత్య భావము. స్వార్థరాహిత్య భావము విశ్వమానవ సాభ్రాత్మత్వమునకును సేవ భావమునకును దారిజూపుతుంది. ఇది ప్రంపచమునకు శాంతి సాఖ్యముల నిచ్చును.

10. పదియవ పాశురము:

“నీలమేఘ నిభశ్యముడును, యదుకుల సంభవుడై నవనీతము నారగించిన తిరుప్పవళము (పగడమువంటి నోరు) గలవాడును, బ్రహ్మాండ నిర్వహకుడును, నన్న సామర్థ్య యోవనకాంతల నుండి

తప్పించి నాహ్యదయము నపహరించి తన దివ్య మంగళ విగ్రహముపై లగ్గపరచిన వాడును, సంసారమునకు ఆభరణమైన శ్రీరంగక్షేత్రమందు శయనించి యుండునట్టివాడును, నాకు అమృత తుల్యుడును, అగునట్టి స్వామిని సేవించిన నా నేత్రములు ఇక మీదట తక్కిన యితరమును చూడవు”.

ఎవరఱము: పైన చెప్పబడిన తొమ్మిది పాశురముల భావన జ్ఞానసాక్షాత్కార మమతుంది. లోకసారంగ మహామునుల భుజస్వంధముల నథిరోహించి, వచ్చి, శ్రీరంగవాథుని గర్భగుడిని ప్రవేశించి, తిరుప్పాణి ఆళ్లారు తొమ్మిది పాశురముల విజ్ఞాపనము చేసినారు. ఈ ప్రబంధ సమాప్తి యందు, అనగా పదియవ పాశురమున, పెరియపెరుమాళ్ల యొక్క సౌందర్యమును సేవించిన తననేత్రములు ఇక మీద వేరాకటి చూడవు అని ప్రతిజ్ఞా పూర్వకముగా తన నిశ్చయమును ఆళ్లారు వచించినారు.

కడపటిసారిగా, సింహావలోకనము చేయుపగిది, ఆళ్లారు ఈశ్వరశక్తిని సర్వంతర్యామియనియు, సర్వశక్తియుత మనియు, శ్రీరామ శ్రీకృష్ణత్వాది పురుషోత్తముల రూపమున మిక్కిలిగా వ్యక్తమయినట్టిదనియు, లోకోద్ధారక మనియు, మానవుల హృదయము లను సత్కార్యములకు ప్రేరేపించు నట్టిదనియు, వర్ణించి, తన విషయమున అమృత తుల్యమని వక్కాణించుచున్నాడు.

శ్రీరంగక్షేత్రమును సంసారమునకు ఆభరణమని ఆళ్లారు వర్ణిస్తాడు. సారవంతమును, వాసయోగ్యమును ఉభయకావేరి మధ్య ద్వీపమయిన శ్రీరంగము సుఖసంసారమునకు, జీవనోపాధికి, జీవయాత్రకు తగిన ప్రదేశము. మానవ ఫలప్రద జీవితము కేవలము ఈ సుఖజీవితపు వనరుల మీదనే ఆధారపడదు. (Man does not live by Bread alone). ఆధ్యాత్మిక చింతనము మనస్సునకు సుఖము, తృప్తిని, శాంతిని కలుగజేయును - (He lives fuller by an ideal). ఆధ్యాత్మిక చింతన అనుటలో తత్త్వత్రయ జ్ఞానము గలిగి అనంత కల్యాణ

గుణయుతమగు ఈశ్వరశక్తితో సంశోధించి ఆనందించుటయని ఆళ్లారు భావము. కావున శ్రీరంగనాథ దేవాలయ ముండుటంజేని, శ్రీరంగద్వీపము సంసారమున కాభరణము అని చెప్పబడినది. ప్రతి పుణ్యక్షేత్రము కూడా యిట్టిదే - ప్రాపంచిక జీవితమునకును ఆధ్యాత్మిక జీవితమునకును కలిసి ఉపకరిస్తువి పుణ్యక్షేత్రములన్నియు.

“శ్రీరంగనాథుని సేవించిన యిసేతములు ఇతరమును చూడవు” అని ఆళ్లారు అంటాడు. సహజముగా మిన్నయైన వస్తువును అనుభవించినవాడు దానికంటే తక్కువ దానిని ఒల్లడు గదా! ఈ సందర్భమున విశిష్టాధ్యతి బమ్ముర పోతన ప్రహ్లాద చరిత్రమున ప్రాసిన ఒక పద్యము మనస్సునకు రాగలదు - “మందార మకరంద మాధుర్యమును గ్రోలు మధుపంబువోవునే మదనములకు...” ఈ పద్యమున కొన్ని ఉపమానము లీవిధముగ నిచ్చుచు, ఉపమేయమును ఈ విధముగా వెల్లడించినాడు - “అంబుజోదరు దివ్య పాదారవింద చింతనామృతపాన విశేషమత్తచిత్త మేరీతిని తరంబుఁ జేరనేర్చు?” కూరత్తాళ్లాణ తన ఆచార్యుడయిన శ్రీమద్రామానుజుని సంస్కరించుచు, “యో నిత్య మచ్యుత పదాంబుజయుగ్మరుక్క వ్యామోహత ప్రదిత రాణి తృణాయ మేనే అస్మర్గురోః” అంటాడు. భగవత్ పాదయుగళము అనుబంగారమును తప్ప తక్కిన సర్వమును గడ్డిపరకగా చూచునట్టి నా ఆచార్యుడు శ్రీరామానుజుడు - అని భావము.

వెన్నవారగించిన శ్రీకృష్ణని ముద్దుముఖమును (నోటిని) తిరప్పవళమని (యెరుని పగడము వంటి నోరు అని) మనోహరముగా వర్ణిస్తాడు ఆళ్లారు.

ద్రావిడ దివ్యవేదమున తిరుప్పాణి ఆళ్లారు విరచ్ఛితమగు అమలనాదిపిరాణ అను దివ్య ప్రబంధము ఒకగొప్ప కళాభండము, భక్తిరసమయము. ఆళ్లారుల విష్ణు సౌంశేషభావము అనిర్వచనీయము. వారిచ్ఛిన ఉదాహరణముల బట్టి వారు వేదశాస్త్ర పురాణేతిహాసముల

దిట్ట యని తెలియుచున్నది - చదువరియేగాక తత్త్వత్త్రయ జ్ఞానమున ఆత్మజ్ఞానియై విరాజిల్లినవాడని తెలియుచున్నది. ఆళ్లారులందరును మీదు మిక్కిలి ఏకసంధాగ్రాహులే గాక, స్వాచార్యులు గదా!

పంచమ కులజుడనబడిన తిరుప్పాణి ఆళ్లారుగా నెన్నబడుట, బ్రాహ్మణోత్తముడయిన లోకసారంగ ముని తిరుప్పాణి ఆళ్లారును తనభుజ స్క్రంధములపై నెక్కించుకొని రంగనాథాలయమునకు గొంపోవుట, ... తదుపరి ముఖ్యముగా శ్రీరామానుజుని కాలమున ఆళ్లారు విగ్రహములను సేవార్థానల కొరకు శ్రీ వైష్ణవ దేవాలయము లందు నెలకొల్పుట అను నీ సంఘటనలన్నియు విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంత ప్రాశస్త్యమును వెల్లుడించును. పంచముడనబడినవాడే ఆళ్లారయి, దైవసముడయి, దేవాలయమున పూజా విగ్రహరూపము దాల్చినవాడని తెలసియు ఇప్పటికి కొందరు అర్ధకులు, ఆచార్యులు, మరికొందరు హిందూ సవర్ణలనబడువారు పంచములనబడువారిని అస్పృశ్యులుగా చూచుచున్నారంటే కరుడుగట్టిన మూర్ఖ విశ్వాసముల బలిమి నేమని చెప్పవలె? సంఘ దురాచారములను బాపి, మానవుని సంఘసేవ తత్త్వరునిగా తయారు చేయ ప్రయత్నించినది విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతము. ఈ సిద్ధాంతముచే ప్రభావితులయిన వారే అనేక సంఘ సంస్కర్తలు, కారుణ్య రచయితలు!

ఓ

శ్రీ పెరియపెరుమాళ్ తిరువడిగళే శరణమ్

శ్రీ తిరుప్పాణి ఆళ్లార్ తిరువడిగళే శరణమ్

శ్రీ రామానుజాచార్య తిరువడిగళే శరణమ్.

3. వాడినేఁ - వాడి

(తిరుమంత్ర షైభవము)

వాడినేఁ-వాడి అను దివ్యప్రబంధము తిరుమంగై ఆళ్వారు రచించిన అనేక దివ్యప్రబంధములలో నొకటి.

పీరి జన్మస్థానము తిరువాలి తిరునగరికి సమీపమునున్న తిరుక్కురైయలూరు. పీరి ప్రథమ నామధేయము సీలఁ (సీలఁ అనగా కృష్ణాదు అని భావము). తిరుక్కురైయలూరును తిరుమంగై అని కూడ పిలుచుచుండిరి. ఆ గ్రామమునకు జెందిన ప్రసిద్ధి పురుషుడుగాన సీలఁ తిరుమంగై వారని పిలువబడుచుండిరి. తరువాత జీవితమున మహాభక్తుడు గామారిన తిరుమంగైవారిని భక్తులు తిరుమంగైఆళ్వా రనిరి. పీరికి పరకాల, సీలఁ, కవిబ్రహ్మ అను పేర్లు గలవు.

తిరుమంగై ఆళ్వారుల తిరునక్కత్ర శ్లోకతనియఁలుగా భక్తులిట్లుచెప్పి ప్రబంధమున వారిని స్వరించియున్నారు:

శ్లో॥ పృశ్చికే కృత్తికాజాతం
చతుష్పువి శిభామణి ।
షట్టుబంధకృతం శాజఁ
మూర్తిం కలిహ మాశ్యే ॥

శ్లో॥ పరకాల హరింవందే
హరిపాద గుహశయం ।
ఉన్నత ప్రతికూలేభ
కుంభ సంభేద విభ్రమమ్ ॥

“కలి, నశనామ సంవత్సర కార్తీకమాస కృత్తికానక్కత్రమందు శ్రీ విష్ణుమూర్తి శాఙ్గము యొక్క అంశమున జన్మించి, కవిరాజై షట్టుబంధ కృతమున ఈ యుగచేతనులను జ్ఞావింపజేసిన తిరుమంగై ఆళ్వారునకు నమస్కరించుచున్నాను”

“శ్రీమన్నారాయణుని పాదారవిందములనెడి గుహయందు, శయనించియుండునదియు, శత్రువులు అను (అర్థరహితములయిన భిన్నమతములను) గొప్పయేనగుల యొక్క కుంభస్థలములను వేడుకగా భేదించునట్టి పరకాలుడు (తిరుమంగై ఆళ్వారు) అను నింహామునకు నమన్నరించుచున్నాను”. ఈ విషయము దివ్యసూరిచరితమున మనోహరముగా పేర్కొనబడినది.

వీరు మేళ్ళ వంశమున జన్మించిరి. ఈ వంశము, లేక తెగ ఒక విధమయిన అనాగరక పర్వత వన్యజాతి. కానీ బాల్యము నుండి తెలివిగలిగిన చురుకుదనముగల యువకుడుగాన, తనతెగకు నాయకుడై తరువాత చోళరాజు సైన్యదళాధిపతిగా పేరొంది, కడకు చిన్న సామంతరాజయ్యెను. ఇతడు యౌవనమున అతిరసికుడై ఆనందమున స్వచ్ఛగా కాలము గడపుచు, కుముదవల్లియను వైష్ణవకన్యను వరించి, వివాహమునకు ఆమెపెట్టిన ఘరత్తు ప్రకారము దినమునకు 1008 మందివంతున ఒక సంవత్సర కాలము వైష్ణవ భక్తులకు తదీయారాధన సలుపనెంచి, తన ధనాగారము వట్టిపోగా తన అనుచరులగు చోరుల చోర్యాదులచే తదీయారాధన సలుపుచు, కడపట శ్రీరంగమునకు ప్రయాణించుచున్న నూతన వథూవరులనుండి (తిరుమంగై ఆళ్వారు తన సంశ్లేషభావమున వారిని లక్ష్మీనారాయణు లనియే భావించినాడు) తిరుమంత్ర రహస్యమును గ్రహించినవాడై, తాను శ్రీ వైష్ణవుడయి, సర్వసంగ పరిత్యాగియై, శ్రీరంగమహానగరమును జొచ్చి, శ్రీరంగనాథాలయ గోపుర ప్రాకార మణి మంటపాది కైంకర్యము లొనర్చుచు, శ్రీరంగమున 65 సంవత్సరకాలము శ్రీరంగనాథుని సేవించుచు, అనేక ద్రావిడ ప్రబంధముల రచియించి, ఆళ్వారయిన మహాతుగ్గుడు. వీరి జీవితము విచిత్రమునై, ఉజ్జ్వలమునై, దక్షతగలగినదై, ఫలప్రదమై సూరిచరితము నందు వెలుగొందుచున్నది.

తిరుమంగై ఆళ్వారును గూర్చి తిరుక్కొట్టి యూర్నంబి (శ్రీ రామానుజునకు యామునాచాద్యుల ఆజ్ఞ ప్రకారము తిరుమంత్రార్థ

రహస్యమును అందజేసిన గురువు) ఒక తనియఁ (పాశురము) దెల్చియన్నాడు :

శ్లో॥ కలయామి కలిధ్యంసం కవిం లోకదివాకరమ్
యస్య గోభిః ప్రకాశభి రావిద్యం నిహతం తమః

“ఏ ఆళ్వారు తమ శ్రీసూక్తులచే లోకుల అజ్ఞానమును పోగొట్టిరో కలిదోషములను పారదోలిరో, జనుల అజ్ఞానాంధకారమును అంతరింప జేయటకు సూర్యుని వంటివారైరో, అట్టి మహాకవిశ్వరులగు తిరుమంగై ఆళ్వారును ప్రణమిల్లి సేవించుచున్నాను”.

శ్రీమద్రామానుజూచార్యులవారు తిరుమంగై ఆళ్వారును గూర్చి చెప్పిన తమిళ పాశురము యొక్క భావమును గమనింపుడు - “సత్తవ్యననము లను శత్రువులకు మృత్యువయినవాడును, కలిదోషముల నివారించినవాడును, తిరుక్కురైయలూరిలోని ప్రజల మన్మింపజేయ నవతరించిన వాడును, సర్వేశ్వరుని యొద్దుతన నందకమనెడి ఆయుధమును జూపి తిరుమంత్రమును బడసిన వాడును, అంతర్పూపించుచు గలవారును, కవిరాజును, ఆళ్వారును అయిన తిరుమంగై ఆళ్వారు యొక్క ప్రకాశించు వేలాయుధము వర్ధిల్లగాక!”

(వాస్తవముగా నీతిమంతుడయిన సంస్కర్త యొక్క ఆయుధము కంటే శక్తియుక్తమైన దేమున్నది? ఏ ఆయుధము గాని, ఆ ఆయుధము గల వానిచేతిలోనే ప్రకాశించును - సన్మార్గబోధనము అట్లగాదు - ఆచార్యుడు పోయినను బోధామృతము ఆచంద్రతారార్ఘముగదా - గీతాచార్యునకుమించిన ఉదాహరణ మేమున్నది? సత్పురుషుడగు నే ఆచార్యుడైనను, ప్రపంచమున ఏ భాగమున ఏ కాలమున వర్ధిల్లినను, ఆయన గీతాచార్యునికోవవాడేయని భావింపవలయును.)

శ్రీరామానుజుని ప్రథమ శిష్యరత్నము కూరత్తాశ్వాఁ తిరుమంగై ఆళ్వారును గూర్చి చెప్పిన ఒక తమిళ పాశుర భావమిచట నీయబడినది. గమనింపుడు:

“ఆజ్ఞాన శత్రువునకు మృత్యువయిన తిరుమంగై ఆళ్లారు అనతిచ్ఛిన అనేకానేక పాశురములు ఆజ్ఞానాంధకారమునకు దీపముగను, నశింపని దీర్ఘమయిన జన్మమనెడి విషమును పోగొట్టుట కు అమృతముగను, ద్రావిడ వేదమార్గమయిన పంచలక్షణములకు లక్ష్మీముగను, వేదాంత సారముగను, అన్యక్షుద్ర అసత్య మతములు బహుదేవతారాధనములకు అగ్నిక్షణముగను విరాజిల్లుచున్నవి”.

(వారి సూక్తులు అంత సత్యమయినవని భావము)

శ్రీరామానుజుని సన్నిహిత శిష్యులలో నాకరగు ఎంబారు (గోవింద మిశ్రుడు) తిరుమంగై ఆళ్లార్ల విషయమై చెప్పిన రెండు ద్రావిడ పాశురముల భావము క్రింద నాసగబడినది, గమనింపుడు:

“అగతికులను రక్కించువాడా! రామానుజాచార్య! ఆత్మరక్షణను మననము చేయు మహాత్మా! శాప్త సంశయములను పోగొట్టి అందరిని మేల్కొలిపిన ఓ యతిరాజా! మిగుల యశోవంతులగు తిరుమంగై యాళ్లార్ల ప్రతిపాదించిన వేదరూపమగు “పెరియ తిరుమేళి” ప్రబంధమును ధరింపగల హృదయమును దేవరవారు దాసునికి కృష చేయవలసినది.”

(తిరుమంగై ఆళ్లార్ విరచితమగు తిరుమేళిని బోధింపుమని అచార్యుని వేడుకొనుచున్నాడు ఎంబారు. దానిపై ఎంబారుకున్న గౌరము అనిర్వచనియము, అని వారిమాటలలోనే తెలియును గదా!రామానుజుడు తన శిష్యవర్గమునకు ఆళ్లారుల తిరుమేళులను అతిశ్రద్ధగా బోధించి నట్టును మనము ఊహింపగలము).

“శ్రీయఃవతి యొద్ద దారిలో దోచుకొనవలయినని పొంచియుండిన తిరుమంగై ఆళ్లార్లు! వేలాయుధమును పట్టియుండు శ్రీహస్తముతో ఈ దాసుని పాపమును భండింపుము”.

ఇట్టి స్తవసీయుడును, మహానుభావుడును అయిన తిరుమంగై ఆళ్లారు భగవదంగీకారము కలిగిన తరువాత తన పూర్వజీవితమును ఒకసారి స్మరించుకొని, పశ్చాత్తాపబుద్దితో అనతిచ్చిన “వాడినే ఇవాడి” అను పదిపాశురముల ద్రావిద ప్రబంధమును గూర్చి యి అధ్యాయమున నేర్చుకొందము.

“వాడినే ఇవాడి” అను పది తమిళపాశురములుగల యి ప్రబంధములోని మొదటి పాశురము “వాడినే ఇ-వాడి” అను మాటతో ప్రారంభమగును. కానీ ప్రతి పాశురమును “కణ్ణకొణ్ణే ఇ నారాయణా వెన్నుమ్ నామమ్” అను మాటలతో అంతమగును.

“వాడినే ఇ-వాడి” “వాడినే ఇ” = కృశించి పోయినాడను. (అనాదిగా భగవత్ ప్రాప్తిని పోగొట్టుకొని కృశించితిని) “వాడి” = కృశించినను (ఆ విధముగా కృశించిన వాడనయినను - కడకు ఇప్పటికి) “కణ్ణకొణ్ణే ఇ నారాయణా వెన్నుమ్ నామమ్” = “నారాయణా అను తిరునామమును కనుగొంటిని”.

కాబట్టి యి ప్రబంధములోని పదిపాశురముల తాత్పర్యము ఈ మాటలలోనే గుఫ్తముగా ఇమిడి యున్నది:

“వాడినే ఇ, వాడి ఇ, కణ్ణకొణ్ణే ఇ నారాయణా వెన్నుమ్ నామమ్” = నేను కృశించితిని, (అయినను ఇప్పుడు) నారాయణా అను తిరునామమును కనుగొంటిని.

అనగా “బాల్యమున, యోవనమున అజ్ఞానముచే విచ్ఛలవిడిగా సుఖార్థినై విహరించి, చెడితిని - నాఅత్మ అను తిరునామమును శ్రేష్ఠమయిన దైవనామమును) పాందితిని: కృతార్థుడ నయితిని - గట్టున బద్దాను” అని భావము.

అనగా “ఓం నమో నారాయణాయ - అను తిరుమంత్ర రహస్యము నెరిగితిని - అష్టకరీ మంత్ర రహస్యము నెరిగితిని-” అని భావము.

“తిరుమంతమును నేను నేరుగా శ్రీమన్నారాయణుని నుండే పాందితిని” అని ఆళ్లారు అంటాడు. ఇది నత్యము. ఎట్లు? నారాయణు డెక్కుడనున్నాడు? సర్వంతర్యామి కదా ఈశ్వరశక్తి! తనయందే ఉన్నది! తన న్నురణకు వచ్చినది! తానే తన ఆలోచనయందు గమనించినాడు! ఆళ్లారు స్వాచార్యుడుగదా! ఏమని గ్రహించినాడు! నర్వంతర్యామి శక్తి అద్వితీయము అని ఉపనిషద్వాక్యము - ఇది అవాజ్ఞానసగోచరము అని వేదవాక్యము - ఈ అవాజ్ఞానసగోచరమగు శక్తి “నారాయణ” అను పదమున సూచింప బడినది, ఇది నారాయణ పనిషద్వాక్యము - దీనిని “నారాయణః” అనవచ్చును లేక “నారాయణమ్” అనవచ్చును. “నారాయణమ్” అనగా నర్వంతర్యామి శక్తి అని భావము. ఈ శక్తికి “నమః”, నమస్కరించుచున్నాను. శరణాగతి వేడుచున్నాను. ఈ రెండు పదముల అర్థము (నమో నారాయణాయ) మొదటి పద మయిన “ఓం’ లోనే యిమిడియున్నది గదా! ఇది వేదమంతము ఇట్లు ఆలోచించిన ఆళ్లారు గమనించిన తిరుమంతము, శ్రేష్ఠమయిన మంత్రము ఏది? జ్ఞానమువలనను, బలము వలనను, ఇక దేనిచేతనైనను తత్త్వమును గమనింపజాలము. శరణాగతి భావముననే, సర్వంతర్యామికి శరణాగతి యగుటవలననే ..... కావున ... ‘ఓం నమో నారాయణాయ’ కనుగొంటిని - నారాయణ అను తిరునామమును కనుగొంటిని. విష్ణు సహాప్రానామములలో, “నారాయణ” అను పదమున కున్నంత అర్థపరిధి (భావపరిధి) మరియుక నామమునకు లేదు. (వ్యాకరణ తర్వా శాస్త్ర నమన్వయముతో ద్వైత సిద్ధాంతమును బోధించిన మధ్యాచార్యులవారు “నారాయణ” అను శబ్దమున విష్ణు సహాప్రానామములలోని తక్కిన 999 నామముల అర్థమును చూపగలనని తన పరాక్రమమును వెల్లించి యున్నాడు).

ఈ క్రమముగా తిరుమంతమును స్వాచార్యుడయిన ఆళ్లారు కనుగొనుటలో “నా ఆత్మభవుని వలన కనుగొంటిని” అని చెప్పవచ్చును లేక ఆత్మభవుడు సర్వంతర్యామియగు ఈశ్వరుడేగాన “నేను సాక్షాత్తు

శ్రీమన్మారాయణమూర్తి నుండియే పాందినానని చెప్పవచ్చును - అంతయు సత్యమే - భావనాపరంపరమీద, భాషాలంకారములపై ఆధారపడియుండు ప్రవచనము లట్టివి. భక్తులు శ్రద్ధగా భావింపదగియున్నది.

(ఈ ఉద్దేశముతోనే అనేక ప్రవక్తలు, అనేక కాలములందు అనేక ప్రాంతములలో “నేను చెప్పునది దైవవాక్యము - నేను మనస్సున విన్నాను - ఇది శృతి నామనస్సుకు వచ్చినది - ఇది స్వర్తి అని అన్నారు”. ఇదే వాక్యమును ఆ మతస్థులు చెప్పుకొనుచు, ఇతర మత ప్రవక్త అన్న అదే వాక్యమును ఆక్షేపించుచున్నారు! తప్ప - “ఈయనకు దేవుడు అగపద్మాదట! ఏరితో మాట్లాడినాడట” అని యితరులను ఆక్షేపించుచుందురు. సంశోషభావము నెరిగినవాడు ఈ ఆక్షేపణ చేయడు. అట్టివాడు తన ఉన్నతిని తాను చెప్పుకొననేరక, చెప్పుకొన నొల్లక, దైవకృష అని వినయముతో అనేమాట! వివాదాస్పదము కాకూడదు.

“వేదములు దైవకృతములు అని కొందరంటారు - పాత నిబంధన సర్వము దైవవాక్య అని కొందరంటారు - భగవద్వాక్యమును విని, విన్నదానినే ప్రవక్త చెప్పినాడని కొందరంటారు - పలికెడిది భాగవతమట, పలికించెడువాడు రామభద్రుండట అని యిటీవలి ఆంధ్ర భక్త కవుడున్నాడు, భాగవత ప్రారంభమున - ఇందులో అన్నియు సరియైనవే - నీది సరియైనదని భావించి, యితరులది సరికాదని యేల అంటావు? తత్యతయ జ్ఞానము నెరిగి, సంశోషభావమును పాందగల వ్యక్తి యా విషయమున వివాదపడడు. మరియుక చోట నేను వచించిన విధమున - ఒక వ్యక్తి తాను తన దేవుని చూచినానని చెప్పినా డనుకో - అతడు అతని దేవుని చూచినది నిజము. అది అతని అనుభూతి - అతని భ్రమ - అతని సంశోషభావము! కాని దేవుడు అతనికి అగపడలేదు - రెండును సత్యములే “నేను నా దేవుని చూచినాను” అన్నమాట సత్యము. “కాని దేవుడు అతనికి అగపడలేదు” అన్నది కూడా సత్యము!

దూరదేశమున విద్యనభ్యనీంచుచున్న యువకుడైన కుమారుని యెదబాటుకు సహింపలేక తల్లిమేల్గాంచి భ్రమలోనో, నిద్రించి కలలోనో కుమారునిచూచి సంశోషపడుతుంది. ఇది సత్యము. కుమారుడు అమెకు కనబడలేదు - ఇదియును సత్యము. ఇది మనప్తత్తు విషయము (Psychological point). దీనినే సంశోషభావ మంచారు. భక్తులలో ముఖ్యముగా ఆళ్వార్లు విష్ణు సంశోష భావమున పరమానంద భరితులుగానుండువారు).

ఇంతకు, ఇంతదూరము ఈ విషయమును పరిశీలించిన దెందుల కనగా - ఆళ్వార్ స్వాచార్యుడు - వీరికి మరియుక గురువు, ఆచార్యుడు లేదు. వారి జ్ఞానమంతయు ఆత్మభవమే. ప్రబంధమున ఆళ్వార్ తిరుమంతమును స్వామి నుండే పొందెను అనుటలో విశ్వసింపరానిది యెంతమాత్రము లేదు. ఇది కేవలము శాస్త్రీయమైన అనుభవము (Scientific, realistic and psychological).

“వాడినేఁ - వాడి ..... కణ్ణుకొణ్ణేఁ నారాయణ వెన్నుమ్ నామమ్” అనిన తిరుమంగైయాళ్వార్ పడిన పశ్చాత్తాపము, తిరుమంతమును పొందిన తరువాత తాను అనుభవించిన పరమానందము వెల్లడియగు చున్నది.

కావున తిరుమంగై ఆళ్వార్ పొందిన యా భావద్వయమును (పశ్చాత్తాపము, పరమానందము) తిరుమంత జ్ఞానమును బడసినవాడు ప్రతిచేతనుడును పొందునట్టిదే! ప్రారంభమున, బాల్యమునుండియు ప్రతివాడు జ్ఞానికాదుకదా! తరువాత జీవితమున నిజమైన జ్ఞానమును పొందినపుడు, పూర్వ జీవితమును సింహావలోకనమును చేసికొన్నపుడు, చేతనుడు. పొందు తత్త్వమిదే! (ఈ జ్ఞానమును చరమ దశవరకు కూడా పొందక మరణించువాడు పశుతుల్యుడు. ఒక నానుడి ఉన్నది గమనింపుడు -ఆ ముదుసలికి మరణ సమయము వచ్చినది - కుమారుడో ఆచార్యుడో వానిచెవిలో తిరుమంతము చెప్పినాడు - “అదిగో నాకు వెలుగు అగపడుచున్నది - నేను పోవుచున్నా”నంటూ

అసువుల బాసినాడు - అని - సూక్ష్మముగా గ్రహించిన సత్యము నెరుగుదురు) అంతయు సంశేష భావమే!

ఈ క్షణమున పాఠకుడు ఎట్టి అనుభూతిని పాందగలుగుచున్నాడో వానికి తెలియవలయును!

రసికుడుగా, యౌవన సుఖముల ననుభవించిన తిరుమంగై కడపట తిరుమంత వైభవమున ఆళ్ళారయినాడు. కావున “వాడినేఁ - వాడి” అను ప్రబంధమును చదువునపుడు, పాఠకుడు తన్నతానే తిరుమంగై యాళ్ళారుగా భావించుకొని, భగవత్ సంశేషమును పాంది ఆనందింప గలడు. లేక యీ పాపురములను మనమే మనపరముగా చదువుకొని (మనపరముగా తప్పక అన్యయమగును సందేహములేదు) భగవత్ సంశేషమును పాంది ఆనందమును పాందగలము.

“ఒం నమోనారాయణాయ”

1. మొదటి పాపరము:

“భగవద్వాస్య స్వరూప స్వభావముల నెరుగక, దుఃఖరూపమగు ఈ జన్మనెత్తి, యౌవనవతులగు స్త్రీలతో సంభోగ సుఖముల గోరి, వారితో సంబంధపడి, మనో దుఃఖములను అనుభవించుచు వచ్చి, నేటికి ఉళ్ళవనోపాయముగా నుండు అరుదైన జ్ఞానమను గొప్ప స్థానమును (పరమ పదమును) గని, ఈ తిరుజ్ఞాన సారముచే, భగవత్ కైంకర్య మెరుగని సంసారము నిస్సారమనియు, భగవద్వ్యాపయమే సారమైన దనియు ఈనాటికి విచారింపగలిగిన హీనుడను (అజ్ఞానిని) నేను - ఇప్పుడు శ్రీమన్నారాయణ నామమును కనుగొంటిని”.

వివరణము: ఇప్పటివరకు పాపరముల భావములకు ఇవ్వబడిన వివరణముల గమనింపగలిగిన, ఇక ప్రతిపాపరమునకు వివరణము అవసరము లేదు. ఆళ్ళారుల అందరి భావములు - విష్ణు సంశేషము,

శరణాగతి, ప్రపత్తి, స్వార్థరాహిత్యము, సేవ అను అంశములకు సంబంధించినవే - అందువలన కొన్నియెడల వివరణము చర్యిత చర్యాణమవుతుంది. అవసరమైనచో, సూచనలగా వించెదను).

2. రెండవ పాశురము:

(రెండవ పాశురమున - చాలకాలము వరకు ఈశ్వరశక్తి యొకటున్నదని తెలియక అనగా తత్కృత్యాలు జ్ఞానము లేక - విషయలోలుడనై కృశించితిని. ఇట్లు గడచిన కాలము వ్యధము గాకుండునట్లు తిరునామమును కనుగొంటిని - అంటాడు ఆళ్లారు.

“పాపాత్ముడనైన నేను తెలివిలేక, శ్రీ భోగాది లోలుడనై, బహుకాలమును వ్యధము చేసితిని. విరాజిల్లు హంసమిథునములతో గూడిన తిరుకావేరీనదిచే చుట్టబడి యుండు శ్రీరంగద్విప స్వామిని సేవించి, ఉణ్ణేవించుటకే శ్రీమన్నారాయణ నామమును జిహ్వచే స్తుతించుచున్నాను.”

3. మూడవ పాశురము:

“ఇతరుల నుండి లాభములను సేవలను కోరి, పాపక్యములను అనాలోచితముగా నొనర్చి, శ్రీల రూపములను మననము చేయుచు, భోగముల నపేక్కించి, కాలమునంతటిని స్వప్నమువలె వ్యధముగా గడపితిని. మన్మథుని తండ్రియైనట్టియు మనకు స్వామి అయినట్టియు, చేతనుల హృదయముల యందు నివసించు నట్టియు సర్వేశ్వరుని యొక్క తిరునామమును నాయొక్క ఉణ్ణేవనము కొరకు కనుగొంటిని”.

వివరణము: మొదటి వాక్యమున వ్యక్తముచేయబడిన జీవిత విధానము సామాన్యముగా పెక్కుమందికి సంబంధించినదే - తప్పను గమనించి నన్నార్థమునబడు ముక్కులు కొందరు. తక్కినవారు బధ్యలుగానే నిలిచిపోతారు.

సర్వేశ్వరుని మన్మథుని తండ్రి అంటారు. మన్మథుడు శృంగారమునకు సంకేతము. భగవచ్ఛక్తిని త్రిభువన సుందరము అని అన్నాముకదా?

తిరునామము = శ్రీష్టమైన పేరు - నారాయణ (అనగా - ఓం నమో నారాయణాయ అను అష్టాక్షరమంత్రము - శరణాగతిని ప్రేరేపించు దివ్యమంత్రము - దీనివలన చేతనుడు స్వార్థరహితుడై లోకసంగ్రహము కొరకు సేవచేస్తాడు.

4. నాల్గవ పాశురము:

“తండ్రిని, ఆచార్యుని మొదలగు పెద్దలను సరకుసేయక, అస్తిరమయిన ద్రవ్యమును భోగమును దేహాదులను స్థిరమని భ్రమపడి, భోగముల యొక్కయు స్త్రీల యొక్కయు సంశోషమును గోరి, చపలచిత్తుడనయిన నేను ఏమి చేయగలను? ఆకాశమును తాకునట్టు పెరిగి, వరాహస్వరూపియై, ప్రశయార్థవస్తమయమందు భూమిని భేదించిన బలమును చక్రమును గల సర్వేశ్వరుని యొక్క కృపచేతనే, నా ఉజ్జీవము కొరకు, నారాయణ నామమును కనుగొంటిని”.

వివరణము: భగవచ్ఛక్తిని తత్త్వత్తయ జ్ఞానముతో గ్రహించుట, వర్ణించుట శాస్త్రీయము (Scientific). కానీ అలంకారయుతముగా పురాణముల యందు వర్ణింపబడిన దశావతారతత్త్వములు భక్తులను ఉద్దేశ్యపరచును (Emotional appeal). రెండును అవసరమే కొరణ యుక్తముగా అర్థముచేసికొనుట యందే విశిష్టతయున్నది.

5. ఐదవ పాశురము:

“సర్వేశ్వరుని సాత్మ అయిన ఆత్మను అపహరించుటచే నేను దొంగ నయితిని. మిగుల దుష్టార్యములు జేయుచు విషయాంతరముల యందు తిరుగుచుంటిని. కడకు స్వామివారి

యనుగ్రహమున స్వరూప జ్ఞానమును పొంది ప్రాప్యస్థానమగు పరమ పదమునకు అర్థుడనయితిని. త్వరలో విశేష కట్టాక్షము లభించినది. అంతఃకరణము లన్నియు కరిగి దగ్గుత్తిక తీరినది. ఆనంద బాప్పములు దేహమంతయు ప్రవింపగా అహారాత్రములు “శ్రీమన్నారాయణ” అని పిలుచుచున్నాను”.

వివరణము: స్వార్థపరులు ఆత్మజ్ఞానము లేనివారు. స్వార్థపరులు దొంగలు, దోషిది గాంధ్రు అవుతారు. కుమార్దములనున్నవాడు ఆత్మవంచకుడు; ఏలయనగా వాడు కుమార్దమున నుండు విషయము అతనికి తెలియనిది కాదు; భోగలాలస్తై కుమార్దమునవే ఉంటాడు; ఇది అతని ఆత్మను చెరచును; వాడు ఇతరుల శాంతి జీవనమునకు భంగ కారిగా నుంటాడు. ఆత్మ వంచకుడు, అనగా, అజ్ఞాని ప్రపంచమును వంచిస్తానే వుంటాడు.

స్వామి అనుగ్రహమున స్వరూప జ్ఞానమును పెంపాందితిని అంటాడు. గీతావిభూతి యోగమున “ఆలోచనాపరుల యొక్క ఆలోచనను నేను” - అని “నృతిర్ముధాధ్వతిఃక్తమా”. కావున తనమనస్సన గలిగిన మార్పు భగవత్ శక్తివలన లభించినదని భక్తుడు భావిస్తాడు. ఆ శక్తి తనలో లోపించినపుడే తనకు హీనత్వము సంభవిస్తుంది. ఆ శక్తి తనలో ఎక్కువగా నుండు కొలది తాను యొక్కవగా ఉచ్ఛేపించును - అందుననే భగవచ్ఛక్తి అనంతకల్యాణ పరిపూర్ణమనబడేది. ఇందు మూర్ఖవిశ్వాసమునకు తావులేదు - మనష్టత్తు శాస్త్రీయమే.

ప్రాప్యస్థానమగు పరమపదము చేతనుడు పొందదగిన దివ్యస్థానము. ఏది? ఆ నిర్వల పథము? శరణాగతి భావము. ఈ భావమే పరమ పదము - పరమ పదము మానసికము - పరమానంద అనుభూతి. ఆత్మజ్ఞానమును పొందుటయే పరమపదమును పొందుట. పరమ పదము అనగా చావుకాదు, మరణము తరువాత పొందు మరియుక లోకము కాదు.

ఆళ్లారు యోవనకాలమున విషయలో లుడుగానుండి, తరువాత ఆత్మజ్ఞానమును పాందినవాడై తక్కిన జీవితమునంతను దివ్యపదమున అనగా మహానందపదమున, అనగా, పరమపదమున గడిపెను - అని భావింపవలయును.

కడపటి వాక్యమున (పాశురభావము నందు) సూచింపబడినదే పరమపదము.

“మరణానంతరము పరమ పదమును పాందెను” అన్నపుడు ఒక భావమున్నది. మంచివాడని జీవతమున అనిపించుకొన్నవాడు గాన మంచివారి శ్రేణిలో పడ్డాడు చరిత్రయందు అని భావము. స్వర్గమును చేరెను సు+వర్గము = మంచివారి శ్రేణిలో చేరెను అని భావము.

అదే విధముగా “పెరుమాళ్ తిరువడిగటు చేరెను” అన్నపుడు రెండు అర్థములు దివ్యమైనవి ఉన్నవి - జీవించియుండగా - స్వామి పాదములకు అంకితుడయి, స్వార్థరహితుడై సేవాభావమున నున్నాడు అని భావము.

మరణించిన తరువాత - స్వామి పాదముల కంకితు లయిన వారు భక్తులు; ఇప్పటికి యెందరో భక్తులు ఈ ప్రపంచమున నుండిపోయిరి కదా - వారి శ్రేణిలో లెక్కింపబడినవాడు - అని భావము.

కావున ఈ విషయములను, అనగా పరమపదము, వైకుంఠము, కైవల్యము, కైలాసము, బ్రహ్మపదము, స్వర్గము, ఆచార్య తిరువడిగటు మొదలగు పదములను, దివ్యార్థములతో గమనించి ఆనందించునది. ఇవి యన్నియు కల్యాణ పదములు.

6. ఆరవ పాశురము:

“నాకు ఉపకారకుడును, తండ్రి మొదలగు సకలవిధ బంధువును, ప్రభువును, నా జీవమును, శిష్టరక్షణార్థము దుష్టులసంహరించిన వాడును, అయిన మాస్వామి నిత్యవాసము

చేయు ఉద్యాన వనములును, గొప్ప ప్రాకారములును గల శ్రీరంగ దివ్యదీప ప్రదేశమును సేవించినవాడనై, నేను ఉజ్జీవించునట్లు “నారాయణ” నామమును కనుగొంటేని”.

వివరణము: ఇందు ప్రపత్తి భావము మెండుగా వర్ణింపబడినది.

ఉద్యానవనములు, గొప్ప ప్రాకారములు గల శ్రీరంగము అన్వపుడు ఆ రెండు మాటలు శ్రీరంగ సాందర్భ గాంభీర్యముఁను సువ్యక్తము చేయుచున్నవి.

శరణాగతి, ప్రపత్తి భావములు విష్ణు సంశోష భావమును పెంపాందింపజేయును. సంశోష భావమనునది చేతనుని యొక్క మనస్సును సున్నితపరచును; మనస్సునకు చురుకుదనము నిచ్చును, సానుభూతిపరునిగా జేయును, చేతనుడు దయార్థ హృదయు ఉగును.

సంశోషభావము లేనివానికి దయ, సానుభూతులు లేవు, అతడు కలినచిత్తధుగా నుండును, పశ్చాత్తాపగుణము అట్టివానిలో బూహ్యము. సంశోషభావము యొక్క ఉజ్జ్వలత్వము, ప్రభావితత్వము ఇవియే.

ఆర్థమును గమనించి, “నారాయణ” అని స్వరించువాడు విష్ణు సంశోషియగును. ఆర్థము నెరుగక నోటితో “నారాయణ” అని శబ్దము చేసినవాడు జపమాలపట్టుకొనియున్నను కపట సన్యాసితో సమానము.

సంశోష భావమును పొందుటకు నిర్ణీత కాలముగాని, కట్టు జాట్టు బాట్టు గాని, నియమములుగాని లేవు. మనస్సును నిర్వలముగా ప్రకృతి శోభను ఆనందించుదానినిగా నుంచుకొనుటకు నియమములేదు, సమయము లేదు!

7. ఏడవ పాశురము:

“ధనాధికారయుతులారా! మీరు వివాహితులై నంసార జీవితమును గడపుచున్నారేగాని, వాస్తవముగా మీరు గృహస్థ ధర్మము నెరుగరు..... మీరు పూర్వపు దరిద్ర దశను మరచి, ప్రస్తుతపు నూతన

నంపదచే త్రుశ్చుచున్నారు. పండితులు, కవులు మిమ్ముల రక్కకులనియు దాతలనియు ఇష్టానుసారముగ్గా చేయు పాగడ్తుల యొక్క శబ్దముల గమనింపరైరి. మీరు వితరణ గుణహీనులుగా నున్నవారలు! నేను చెప్పునది వినుడు, మననము చేసికొనుడు; పుణ్యతీర్థములుగల తిరుక్కొడందను (కుంభకోణమును) సేవింపుడు. శ్రీమన్నారాయణ పదము యొక్క మేలైన అర్థమును తెలిసికొని శ్రీనామ సంకీర్తనగావించుచు ఉళ్ళవింపుడు”.

వివిరణము: ధనాధికార, బలాంధులగు వారికి తగిన బోధన చేయుచున్నాడు ఆశ్వారు.

వివాహము చేసికొని ఆలితో గూడియున్నంత మాత్రమున నీవు సంసారి వవుతావా? గృహస్థుడవవుతావా? ఆ మాటల దివ్యార్థములకు నరపోయిన జీవితమును గడుపుచున్నావా? ఆలోచింపుము, మూతసోదరా!

సం+సారము= అధికసారము నిచ్చు సంష్ఠ. శృంగారివై యుక్తా యుక్తముల నెరిగి అర్థాంగితో సుఖింపుము. అర్థాంగిని సుఖపెట్టుము. వంశాంకురము కొరకు సంసారివైతివని మరువకుము - విషయ లోలత్వమునకు పవిత్ర సంసారవ్యవస్థను ఎరవేయకుము - మీ తలిదండ్రుల సంసార వృక్షఫలము నీవు. ఇప్పుడు నీవు భార్య నమేతుడవై తల్లిదండ్రులను సుఖపెట్టి నీ సంతానమునకు, లోకమునకు ఆదర్శముగ నిలుపుము. ధర్మమార్గమున ఆర్జించి, నీ చిడ్డల ధర్మమార్గమున పెంచి, ధర్మమార్గమునకు వారిని అంకితులను జేయుము. సంసారమును ఆరోగ్యానంద పథముల నడపింపుము. సంసార జీవితమనునది ఒక మనోళ్ళమయిన కళ. ఇందుత్తీర్ణుడవై, కళాపూర్ణుడవయి, కష్టసుఖముల సమముగా నెంచి, అర్థయుక్తముగా, వలప్రదముగా జీవితమును సాగింపుము. అట్టి నీవు సంసారి వనబడగలవు. లేనియెడల నేతి బీరకాయవే!

ఆదేవిధముగ గృహస్థుడు అను పదము పవిత్రమయినది. ఒక భార్యను కలిగియున్నంత మాత్రమున మగవాడు గృహస్థుడు కానేరదు! గృహము అనబడుదానికి ఆనేక అంగము లున్నవి - నివాస, యోగ్యమగు కట్టడము, శుచియైన వరిసరములు, వృద్ధులైన తల్లిదండ్రులు, భార్య, ఇతర రక్తబంధువులు, ఉపకారులు, అతిథి అభ్యాగతులు, బిడ్డలు, ఆస్తి, వృత్తి, సంపాదన, వినియోగము మరియు అనేక బాధ్యతలు. ఈ బాధ్యతలలో అతి ముఖ్యమయినవి భార్యను సంతోషపెట్టట, తల్లిదండ్రులసేవ, బిడ్డల పోవకత్వము, సన్మార్గమున ఆర్థనము, అతిథి ఆచార్య సత్కారములు. ఇందులో కడపటిది అతి ముఖ్యమయినది. అప్పుడే నీవు లోకప్రాణార్థము జీవించినవాడ వగుదువు..... ఈ మార్గముల యందు సంసారి, గృహస్థు అను పదములకు అర్పణ వగుము. కాదేని అజాగళస్తనము అవుతావు.

సంసారి, గృహస్థుడు అనబడువాడు ముఖ్యముగా విసర్జింప వలసినవి - దుర్ఘాత్మి, కోపము, అనాలోచితత్వర, మూర్ఖపు పట్టుదల, పిసినారిత్వము ఆత్మవంచనము.

ప్రతివాడును శ్రమపడి ఆర్థికముగా అభివృద్ధి జెందవలసినదే! జరయు మృతియులేని జనునట్లు ప్రాజ్ఞాండు ధనము విద్య గూర్చ దలప వలయు - అని నీతిశాస్త్రము చెప్పచున్నది. కాని నీవార్థించినది సద్వినియోగము కొరకు, పరోపకారము కొరకు అనునది మరవవద్దు - ఈ విషయమున ఇక గర్వమునకు తావులేదు - గర్వించిన, పూర్వపుస్తితిని మరచినవాడ వగుదువు - పూర్వపు స్తితిని మరచినవాడు గర్వ, క్రూరుడు, కృతఫ్యుడు అగుటకు అవకాశము లున్నవి. వాడు సంస్కారి అనిపించుకొనడు. కావున చేతనుడు సింహావలోకమును చేసికొనుచు, పూర్వపరముల గమనించుచు ఆలోచనాయుక్తముగా సంఘసేవా తత్త్వరుడయి జీవింపవలయును.

“ఎనరునకు విత్తముగల
దానరుడు కులీను డథికు డార్య డతండే ।

ధన్యిధి ధన్యుడు నేర్జరి
నానా గుణ గణము కాంచనంబున నిలుచుఁ” ||

అని వ్యంగ్యముగా చెప్పబడినది భర్తుహరి సుభాషితమున వాస్తవమే! యాచకులయిన కవిపండితులు యాచన కొరకు నీతిమాలి, హోయమనస్కులై, కుక్కబుద్ధితో కబళమును నిరీక్షించుచు నిన్ను ఇంద్రుడు, చంద్రుడు అని (అనుచితముగా) ప్రశంసించుచున్నారు. వారు పలుకు ప్రశంసావాక్యముల అర్థమును గమనించిన నీవు హోళన చేయబడినట్లు గ్రహింప గలవు. అట్లు కాదేని ఆ పండితులవలె నీవును అవివేకివి, మూడుడువు!

వితరణగుణమున జీవింపుమని చేతనులకు ఆళ్లారు సూచించు చున్నాడు.

108 దివ్యతిరుపతులలో శ్రీరంగము గొప్పదని ఆళ్లారు లనేకులు వచించినను, అందరు దూరముననున్న శ్రీరంగమును దర్శింపగలరా? దర్శించినను అచ్చట దీర్ఘవాసము, స్థిరవాసము చేయగలరా? భగవంతుడు సర్వాంతర్వామి గావున నీవు ఎక్కుడైనను ఈశ్వరశక్తితో సంక్లేషపడి పవిత్ర జీవితమును గడుపవచ్చును. అట్టి పరిస్థితులలో సర్వ నిధులు నీ చోటుననే యున్నవని నీవు భావింపగలవు. “కోటి నిధులు ధనప్రౌటిలో నుండగ ఏటికి తిరిగిదవే, ఓ మనసా!” అంటాడు త్యాగరాజు ఒక కీర్తనలో -

అట్లే ఉదాహరణకు - తిరుక్కొడంద (కుంభకోణము) నందును పుణ్యతీర్థము లున్నవని అంటాడు ఆళ్లారు.

నారాయణమ్ = నీటిపై విష్టరించిన ప్రాణశక్తి, ఈశ్వరశక్తి (ప్రశయము తరువాత పునస్ఫుషించి సందర్భముగా అర్థము)

నారాయణమ్ = జీవములతో, ప్రాణులతో, కూడినది. సర్వతృకము. మూర్తిగా భావించినపుడు సర్వతృకుడు, నారాయణుడు - అని భావము వస్తుంది. ఈ భావముతో తిరుమంతమును ఉచ్ఛరింపుము.

ఈ పాశురమున ఆళ్లాగు అతి విశిష్టముగా చేతనుని నీతి జీవితమునకు, భక్తి జీవితమునకు ప్రేరేపించుచున్నాడు. నీతి జీవితమునకు ప్రథమ స్థానము నిచ్చుచున్నాడు. ఏలాటి ముఢ విశ్వాసములేని భక్తి జీవితమును సూచించుచున్నాడు.

8. ఎనిమిదవ పాశురము:

“జ్ఞాన శూన్యుడ నగునేను శాస్త్రభ్యాసము లేక విషయాసక్తుడ నగుటచే సత్కృత్యముల నెరుగకుంటిని. అనేక ప్రాణుల హింసించితిని. అజ్ఞానమున నున్ననేను దయారహితుడుగా నుంటిని. అట్టి నేను ఇప్పుడు అకృత్యములన్నిటిని వదలి, మోక్షాపేక్ష గలిగి, ఉజ్జీవింప వలయునని తలచి, శ్రీమన్నరాయణ నామమును గొప్ప సహాయముగా నాశ్రయించితిని”.

వివరణము: ప్రాణుల హింసించుట అనగా ప్రాణుల చంపుటయే గాదు - తోటి మానవుని అగోరవపరచుటయు, అనాదరించుటయు, వంచించుటయు, కృతఫున్నడుగా ప్రవర్తించుటయు హింసయగును.

“అజ్ఞానమున నుండి దయారహితునిగా నుంటిని” అని చెప్పబడినది కదా! మానవుని లోపభూయిష్టమైన నడతకు ఆతని అజ్ఞానమే కారణము. తన క్రూరత్వమునకు, తన బాధ్యతా రాహిత్యమునకును, తన గర్వమునకు, అజ్ఞానమే మూల కారణము. సాంఘిక అన్యాయములకు, అసమానత్వములకు, వర్ణదేశములకు, అస్మిక్యత మున్నగు కుమార్దములకు, మానవుని అజ్ఞానమే కారణము. సాంఘిక సేవా తత్త్వరత కొరకు మానవుడు ఆత్మజ్ఞానమును పొందవలయుననియు, ఈ ఆత్మజ్ఞానము తత్త్వత్రయ జ్ఞానమున లభ్యమగుననియు, అట్టి జ్ఞానమున చేతనుడు స్వార్థరహితుడై లోకకల్యాణార్థము జీవయాత్ర చేయునని శ్రీమద్రామానుజుడు తనవిశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతమున బోధించియున్నాడు!

“ఇప్పటి వరకు అపమాద్మముల యందు జీవించిన నేను ఇప్పుడు ఉళ్ళివించుటకు శ్రీమన్నారాయణ నామమును గొప్ప సహాయముగా ఆశ్రయించితిని” - అని యున్నది. కావుననే అది తిరుమంత్రముయినది - మంత్రరాజవుయినది. తిరుమంత్రము శరణాగతి స్వార్థరాహిత్యమును సేవను ప్రేరించును గావున. -

శ్రీరామానుజ దివ్యవైభవము అను గ్రంథమున ఒక విషయమును గమనిస్తారు. దక్కిణ దేశయాత్ర, అను అధ్యాయమున - ఒక శ్రీవైష్ణవుడు రామానుజునికి ఒక ప్రశ్నవేసినాడు, “స్వామీ నీవు మానవ శాభాత్రమును బోధించుచున్నావు. కులతత్త్వమును మురికిగుంటలో బడియున్న యా సంఘమును, అస్పృశ్యత అను దురాచారమును పాటించు ఈ సంఘమును ఉద్ధరించుటకు మీకు ఏమి సాధనము గలదు? మీ ఉద్యమమున ఏరు జయము పొందగలవని ఏకైన నమ్మకమున్నదా? మీది వృథాప్రయాస, అవుతుందేమో! మీసాధనమేది “అని మరలా అడుగుచున్నాను”. శ్రీరామానుజుడు ఇచ్చిన జవాబిది-

“నా సాధనము. తిరుమంత్రము. నాతరువాత కూడా ఆచంద్రార్గముగా చేతనులకు వెలుగునిచ్చు మంత్రమది - తిరుమంత్రము ప్రతిపాదించునది శరణాగతి, స్వార్థరాహిత్యము, సేవకదా! తిరుమంత్రము జపము కొరకు కాదు! దాని భావము ననుసరించి నడుచుకొనుటకు! సంఘాభ్యదయ మునకు దీనిని మించిన మంత్రము లేదు”.

శ్రీ వైష్ణవుడు తృప్తిచెందినాడు.

కావున మన జీవితమును ఉళ్ళివింపజేయుటకు తిరుమంత్రము గొప్ప సహాయకారిగదా?

“ఆచార్యుడుగా నున్నవాడు తన శిష్యునకు తిరుమంత్రమును బోధింపవలయును, శిష్యుడు ఆ మంత్రార్థమును తన నిత్య జీవితమున పాటింపవలయును”.

కాని మన సంఘమున సామాన్యముగా జరుగునది యిదిగాదు - గురువు శిష్యుని చెవిలో తిరుమంతము ఉడుతాడు! కొంతపణము పుచ్ఛుకోని - దక్కిఱ తాంబూలయుక్త భూరిదానము లనుకోండి! తరువాత తిరుమంతమును పాండిన శిష్యుడు ఉదయం ఎప్పుడో ఒకసారి పూజ చేయునెవమున ఎవ్వరికి వినబడకుండా ఆ మంతమును ఉచ్చరిస్తాడు. మరణించు ముసలివాని చెవిలో వేస్తాడు ఇద్ద జరిగేది! ఎంత దిగజారుడు! ఎంత అర్థరాహిత్యము! ఎంత అనుచితము! హస్యస్వదము!

తారకమంతముల జపమనే దంతా యిట్లు తయారైనది కడకు! “కానని వాని నూతగొని కాననివాడు విశిష్ట వస్తువుల్ కానని భంగి” - అయినది! అతి జుగుప్పాకరము! శోచనీయము!

ఇదే విధమున ఏకాక్షరమంతము (ఓ) పంచాక్షరమంతము (నమశ్శివాయ) గురుశిష్యులలో అమలులో నున్నవి. ఎక్కువగా! అర్థము గమనించి నడచుకొనేవారు లేకపోలేదు - అసంఖ్యాకములైన చుక్కలలో చంద్రుడు ప్రత్యేకంగా అగపడినట్లు!

“నమః శివాయ” శివునకు నమస్కరించుచున్నాను - శుభమునకు నమస్కరించుచున్నాను - శుభస్కరునకు నమస్కరించుచున్నాను - శుభము చేయుట అను దృక్పథమునకు నమస్కరము చేయుచున్నాను - శుభమును చేసెదగాక అని యూ భావపరంపర .....

పంచాక్షరీ జపముకొరకు గాదు - నడవడి కొరకు - ఇతరుల శుభమునుకోరి. యితరులకు శుభము చేయుము - నీవును శుభముగా నుందువు, ఆనందముగా నుందువు - “నమఃశివాయ” అను శుభమంతమునకు దాసాహము సమర్పింపుము - అని భావము.

ఇది పోయి, పంచాక్షరి గొప్పదా! అష్టాక్షరి గొప్పదా అని పండితులు వితర్చించడం వ్యాకరణ యుక్తముగా అర్థములను దీసి గ్రంథములు ప్రాసి వానికి వేదాంతగ్రంథములని పేరిడడం; శైవులని, వైష్ణవులని నంఖమున వర్ణములను నృష్టించడం జరుగుచున్నది. ఒక

మంత్రమును అవలంబించేవారు అనగా మూర్ఖముగా జపము చేయువారు రెండవ మంత్రమును వినకుండా చెవులలో దూడి పెట్టుకోవడం. జరుగుచున్నది. ఈ అజ్ఞానమును గూర్చి యేమనుకొనవలయును?

అర్థమున ఈ రెండు మంత్రములు ఒకటే కదా!

వైష్ణవుడును, విశిష్టాద్యైతి అనబడు గాయకశిఖామణి, భక్తుడు శ్రీ త్యాగరాజు ఒక కీర్తనను ఇట్లు రచించెను - “శివ శివ యనరాదా! భవభయ బాధల నణచుకోరాదా” అని.

ఖుపి వాక్యములు, ఆళ్ళారుల వాక్యములు నిజమైన భక్తుల వాక్యములు ఎట్లున్నదో, మనముచూచు అసంఖ్యాక గురువులు, వారి శిష్యులు పరిస్థితి యెట్లున్నదో శాంతముగా సానుభూతితో గమనింపుడు!

తిరుమంగై ఆళ్ళారుయొక్క యిం ప్రబంధము (వాడినేఁ - వాడి) చేతనులను ఉద్దరించుగాక!

9. తైమ్ముదివ పాశురము:

“శ్రీమన్నారాయణ నామమును అను నంధించువారికి శల్లఘ్యమగు వంశమును, ఆనందశోభితమగు సంపదయు కలుగును. మరియుకనికి బానిసగానుండు దుఃఖితులను నశింపజేయును. మహాత్మేన పరమ పదమును, దైవకైంకర్యరూప పురుషార్థమును ఇచ్చును. దేహబల, మనోబలములను, మరియు నితర హితము లన్నింటిని ఒసగును. తిరుమంత్రము, కన్నతల్లికంపెను, నివైక్యవగా అభివృద్ధిజేయును. ఇట్టి ఆనందరూపమగు కైంకర్యాదులు నొసగునట్టి శ్రీమన్నారాయణ అను తిరునామము నాకు లభించినది”.

వివరణము: తిరుమంత్ర ఫలితము ఇచట చెప్పబడినది - తిరుమంత్ర జపఫలితముగాదు - తిరుమంత్రానునంధాన ఫలము - ఏని భేదములను నిశితముగా విమర్శించుకొనుము.

తిరుమంత్ర జపమనగా ఆ మంత్రమును నోటితో జపించుట అని భావము. ఈ జపించువాడు అర్థరహితముగా కూడా జపించువాడుగా నుండవచ్చును. లేదా మనస్సెక్కడనో ఉండగా, పెదవులు ఉచ్చరిస్తూ వుండవచ్చును; అనగా త్రికరణశుద్ధిగా జరుగుండా ఉండవచ్చును. ఇట్టి మంత్ర జపము నిష్పయోజనము. ఇట్టిదానిని చేయువాడు అజ్ఞాని, మూర్ఖుడు, మూర్ఖభావముల మునిగియున్నవాడు. త్రికరణశుద్ధిగా జరుగనిదే ఏదియు ఘలమునీయదని అందరికిని తెలియును గదా!

ఇచ్చట చెప్పబడినది తిరుమంత్ర అనుసంధానము అనగా తిరుమంత్రమును పలికి, దాని అర్థమును గమనించి, ఆ భావమును క్రియారూపము చేయుట - ఇదియే యిచ్చట చెప్పబడిన అనుసంధానము - జోడింపు - అనుసంధానమనునది కేవలము పెదవులతో ఉచ్చరించుట కాదు.

వేద విషయములు, ప్రస్తావత్రయ విషయములు కేవలము జపరూపమునకు వచ్చియున్న దుఃఖితి నుండి త్పొంచుటకే విజిష్టాద్వైత సిద్ధాంతము వెలువడినది. అందువలన ఆళ్యారాచార్య రచనలన్నింటి కడపట - “దీనిని చదివి అర్థము చేసికొనుము” అను సూచన యివ్వబడి యున్నది.

ఈక తిరుమంత్రమును అనుసంధించుట అనగానేమి? తిరుమంత్రమును దేనితో అనుసంధింపవలయును?

ఎెదట తిరుమంత్రార్థమును గమనించుట - అనగా “సర్వంతర్యామి అయిన ఈశ్వరశక్తికి శరణాగతుడునగుచున్నాను” అను భావమును తెలిసికొనుట. తరువాత ఆ భావమునకు యుక్తముగా నీవు శరణాగతి భావమును అవలంబించుట దీనిని క్రియారూపమున పాటించుట - అనగా విశ్వసాభాత్రము గలిగి, స్వార్థరహితముగా లోకసేవచేయుట - ఇది తిరుమంత్రానుసంధాన మధుతుంది.

ఇట్లు తిరుమంతమును అనునంధించి జీవించువాడు శ్లాఘనీయుడు; ఇతని నాయకత్వముననున్న కుటుంబీకులు శ్లాఘనీయులు; వీరివలన వీరి వంశమును శ్లాఘనీయము అవుతుంది. (అంతేగాని నీవు తిరుమంతమును జీవితమున జపిస్తే పైజన్సులో మంచి వంశమున పుట్టుదువు అను భావము తప్పు). ప్రపంచమున ఏ మహానీయుని జీవితమును పరికించినను, ఆయనకు పూర్వము అనామధేయముగా నున్నవంశము, అతని నుండి తరువాత శ్లాఘనీయమయినది.

లోకకల్యాణార్థమైన జీవితమును తిరుమంతము ప్రేరేపించును గదా! కావున అట్టివాని సంపద, సేవ, అనుభవములు - ఆనంద దాయకములు నుశోభితములు అగును. సత్కార్యము చేయువానికే గాక ఇతరులకును సంతోషమును కలిగించును. సూర్యుడు తనదివ్య తేజమున ప్రకాశించి శ్లాఘనీయు డగుచున్నాడు. అతని వెలుగును పాంచి ప్రపంచము ఉళ్ళివించుచున్నది.

సర్వంతర్యామియగు ఈశ్వరశక్తికి శరణాగతుడయినవాడు ఇతర మును. గడ్డిపరకగా జూచును, తాను దైవమునకు, భాగవతోత్తములకు దాసుడేగాని, అన్యధన అధికారమదాంధులకు దాసుడగునా? కాడు; అతడు విశ్వమున సర్వస్వతంత్రుడు. ఇతరులకు బానిసయగు దుఃఖితి అతని మనస్సునకు ఉండదు. కావున తిరుమంతమును అనునంధించు వాడు నర్వస్వతంత్రుడు. తిరుమంతమునను సంధించిన పోతనా మాత్రుడు భాగవతమును శ్రీరామున కంకితము జేసెను - “ఇమ్మనుజేశ్వరాధములకిచ్చి, పురంబులు వాహనంబులు ఁసామ్యులు కొన్ని పుచ్చకొని, సాక్షి, శరీరము వాసి, కాలుచే, సమ్ముట ప్రేటులం బడక, సమృతి శ్రీహరికిచ్చి చెప్పె, నీ బమ్మురపోతరాజుకడు, భాగవతమ్ము జగద్ధితంబుగఁ” అట్టి, తిరుమంత్రాను సంధానము చేయునట్టి కవికి దాస్య భావము, లేక బానిసతనము లేదు గదా!

తిరుమంత్రాను సంధానము పరమ పదము నిచ్చును. అనగా, ఆనందస్థితిని కలుగజేయును, అని భావము.

తిరుమంత్రాను నంధానము దైవకైంకర్యరూపమగు పురుషార్థమును ఇచ్చును. తిరుమంత్రగమ్య స్థానము సేవకావున లోకసంగ్రహము కొరకు చేయబడిన సేవయే దైవకైంకర్యమగుచున్నది - దైవమునకు స్థానము ఘటములుగావున. దైవమునకు నైవేద్యమును పేర ఆ నైవేద్యమును భూతరాసులకే కదా యొసంగుచున్నావు - తోటి మానవులకు, పశుపక్ష్యాదులకు, క్రీమికీటకాదులకు - ఈ ఉద్దేశముతోనే వైష్ణవాలయము లందు వివిధ దైవకైంకర్యములు ప్రవేశపెట్టబడినవి. ఈ దైవకైంకర్య ములన్నియు తోటి మానవుల పోషణ, తృప్తి సంతోషముల కొరకేయని గమనింపుము.

అదనముగా పాతకులు గమనింపవలసిన విషయము మరియుక టున్నది - ధర్మార్థకామమోక్షములను పురుషార్థములను మానవుడు పాటించుటయు లోకసంగ్రహము కొరకే. అందువలననే మోక్ష విషయము నందును, మోక్ష సన్యాసయోగమును బోధించినాడు గీతాచార్యుడు. శ్రీరామానుజాదు తిరుమంత్రార్థమును బహిరంగముగా ప్రకటించుట మోక్ష సన్యాస భావమున గదా! కావున తిరుమంత్రాను నంధానము. చేతనునికి, పురుషార్థమునిచ్చును, అని చెప్పట సమంజసనమయినది.

తిరుమంత్రానునంధానము మానవునకు మనోనైర్మల్యము నోసంగునుగాన, అతనికి మనోబలము చేకూరును. మనోబలము గలవానికి శరీరబల మబ్బును. ఇక నితరహితములు కూడ చేకూర్చుననుటలో లోకకల్యాణార్థము జీవించువానికి హితమును బోధించుట, హితకార్యములు చేయుటయేగదా తన ఆసక్తి!

తల్లి నీకు శరీరమునే యొసగినది - నీకు రెక్కలువచ్చి నంతవరకు పాపించినది - తరువాత నిన్ను ఉళ్ళివింప జేసినది తిరుమంత్రముగావున తిరుమంత్రము తల్లితో సమానము, తల్లి కంటే మిన్న, తండ్రికి, జగజ్జనకునకున్న తారతమ్యము వంటిదిది.

“ఇట్టి అనందకరమైన నట్టిదియు, ఫలప్రదమైనట్టియు, నన్ను నత్కూర్చుములకు అనగా దైవకైంకర్యములకు ప్రోత్సహించు తిరుమంత్రము నాకు అభ్యినధి” అని ఆళ్వారు సంతోషమున తన్నతాను అభినందించుకొనుచున్నాడు!

10. పదియవ పాశురము:

“మేఘసంచారముగల ఉన్నతమయిన తోపులును, తుమ్మెదల రుఖుంకారమును, జలసమృద్ధి గల తిరుమంగై వాసులయిన దాసులు గమనింప వలసినదేమనగా - “తనకు రక్తకముగా నున్న నందకమును ధరించి యున్న తిరుమంగై ఆళ్వారు దివ్యముగా సాధించినట్టియు, నిత్యసూరి యోగ్యమగు తిరుచెయిళి ప్రబంధమును అవసాన కాలమందును, దుఃఖ సమయములందును స్వరీంచిన వారు శోక విముక్తులగుదురు. ఉచ్ఛరించిన క్షేమము కలుగును. శ్రీమన్నారాయణ నామస్వరంము మన పాపమును సకల విధముల హారింప జేయును సుమా”.

వివరణము: తన జన్మస్థలమైన తిరుమంగైని ఒకసారి స్వరీంచు కుంటాడు ఆళ్వారు. వారు శ్రీరంగవాసులై చాల కాలమయినది గదా! 24, 25 సంవత్సరముల వయస్సులో తిరుమంగైను వదలి, శ్రీరంగము చేరి, అచ్చట తన తొంబది సంవత్సరముల వయస్సు వరకు జీవించెను. ప్రబంధాంతమున స్వీయ స్థలము, స్వీయప్రజలు స్వరణకు వచ్చినారు! వారికి మంగళాశాసము పలికినాడు! వారు తిరుమంత్రమును పాటించ వలయునని ఆళ్వారు కోరుతాడు! మధురదివ్య స్వృతి!

అవసాన కాలమునను, దుఃఖ సమయములందును నీవు కార్యమైన్న ఖదవు కాకున్నను, తిరుమంత్ర జ్ఞానము నీ మనస్సునకు ధైర్యమును శాంతిని కలుగజేయును - నీకు ఆత్మజ్ఞానము నొసంగును. ఇక ఆత్మజ్ఞాని దేనికి దుఃఖపడడు, సుఖదుఃఖములు, జీవన్నరణ ములు సమానమతనికి; అని భక్తునకు ప్రకృతి లక్ష్మణములు.

ఆత్మ జ్ఞానము జరిగిన పాపముల విషయమున నిన్ను పశ్చాత్పుని
జేయును, ఇక పాపముల నుండి దూరము చేయును. అది తిరమంత
విశిష్టత!

తిరుమంగై ఆళ్యారు రచించిన “వాడినే వాడి” అను పది
పాపరముల దివ్య ప్రబంధము యొక్క వివరణము పూర్తి అయినది.
భక్తులు దీనిని పరించి నూతన దివ్యదేశములను గూడా బడయగలరు!

“ఓ నమో నారాయణాయ”.

శ్రీ పెరియపెరుమాల్ శరణం ప్రవద్యే
శ్రీ తిరుమంగై ఆళ్యార్ తిరువడి గడే శరణమ్
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

4. తిరుప్పల్లాండు

(మంగళావాసనము)

“తిరుప్పల్లాండు” ప్రబరీధము పెరియాళ్లారు వచించిన మంగళావాసనము. ఎవరికి? నర్వంతర్యామి ఈశ్వరశక్తి యంయిన శ్రీమన్నారాయణునకే! ఇది అతి విచిత్రమునై యున్నది కదా? ఈ అధ్యాయమున ఈ విచిత్ర సంఖటనను గూర్చి, అనగా పెరియాళ్లారు శ్రీమహా విష్ణువును సంబోధించి, తిరుప్పల్లాండు పలికిన విధమును గూర్చి; మరియు తిరుప్పల్లాండు భావమును పారకులు విశదముగా తెలిసికొనగలరు.

పెరియాళ్లారు యొక్క బాల్యనామము తెలియదు, ఆసలు వారి జన్మస్థలము, వారి తల్లిదంత్రుల వివరములు కూడా తెలియవు. ఒక్క పీషయము నిర్ధారణమయినది - అతడు బ్రాహ్మణకులజాడు. బాల్యముననే 12 సంవత్సరముల వయస్సుననే శ్రీ విల్మిషుత్తారు చేరి, అచ్ఛటి శ్రీకృష్ణాలయమును, దానికి సంబంధించిన ఉద్యానవనమును తన నివాసస్థానముగా జేసికొని, యొల్లప్పుడు భగవన్నామ సంకీర్తనముగా వించుకొనుచు, ఆనందమయుడుగా నుండువాడు.

ప్రజలు అతడు మహాభక్తుడని భావించి, ఆయనతో ఎట్టి సంభాషణలు జరుపక, ఆయన సైంతో గౌరవించేడువారు. ఆయన యొల్లప్పుడు ఏకాంతముగా కాలము గడుపువాడు.

ఈతని మనస్సు బాల్యము నుండియు విష్ణువుపై నెల్లప్పుడు లగ్గుమైయున్నందున, ఇతనికి విష్ణుచిత్తుడని పేరు వచ్చేను. బ్రాహ్మణ కులజులలో ఆట్టి భక్తుడు కానరామిం జేసి, అతనిని అందరు ద్వ్యజకుల తిలకం అనుచుండిరి. తరువాత అనన్యమయినట్టి ఆయన భక్తి భావమున అతనికి పెరియాళ్లారు అను పేరు అచ్చినది, వీనికి సంబంధించిన వివరములను. ఈ అధ్యాయమునందే పారకులు చదువగలరు.

పెరియార్యరు విష్ణురథాంశమున అవతరించిన వారని భక్తులు భావింతురు. ఇతడు క్రీ.శ. 8వ శతాబ్ది ప్రారంభమున జన్మించిన వారని భావింపబడుచున్నది.

పూర్వము 8వ శతాబ్ది ప్రారంభమున దక్కిఱ ద్రావిడ దేశమున మధురానగరము ముఖ్యపట్టణముగా జేసికొని శ్రీవల్లభదేవుడు అనురాజ పాలించుండెను. అతడు మహాధార్మికుడు, దైవభక్తుడు.

ఒకనాటి రాత్రి తన గూఢచారులతో గూడి రహస్య వేషమున పరిపాలనా వ్యవహరములను ప్రజల స్థితిగతులను రహస్యముగా తెలిసికొనుటకు గాను, రాజు పట్టణ వీధులందు పోవుచుండెను. వీధి ప్రక్క ఒక సత్రపు ఉరుగుపై నొక సన్యాసి పరుండి యుండెను.

“నీవెదవు” అని రాజు ప్రశ్నించెను.

“అయ్యా నేనొక బ్రాహ్మణ పండితుడను. కాళీయాతకుపోయి గంగాస్నానమొనర్చి, తిరిగి దక్కిఱముగా ప్రయాణించుచున్నాను. రామేశ్వరమున సముద్ర స్నానము చేసి తరువాత నా స్వగృహము చేరగలను”, అను ఆళ్యార్ జవాబిచ్చేను.

“అట్లయిన నీకులమునకు, నీ పాండిత్యమునకు దోడు విపుల దేశయాత్రలు జేసిన నీవు, మహాజ్ఞానివిగా నుందువని భావించెద. ఒక్కశ్లోక రత్నమును వినిపించెదవా?” అని రాజు కోరెను.

“అట్లనా? ప్రత్యేకించి ఒక శ్లోకరత్నమును వినిపించుటకే యా పట్టణమున ఆగితిని. ఈ పట్టణము నేలు ప్రభువు ధార్మికుడని, జ్ఞాని అని, పండితుడని వినియున్నాను. వారిసభలో ఒక వేదాంత చర్చను చేయించుటకు ప్రత్యేకించి ఒక శ్లోకరత్నమును తెచ్చియున్నాను. నా మనస్సున వదిలముగా నుంచుకొని యున్నాడ. రేపో మాపా రాజాస్థానమున జరుగబోవు వేదాంత గోప్తికిరందు వినుడు” అని ఆ పండితుడు పలికెను.

“ఆర్య, మంచిది - దయతో ఆ శ్లోకమును ముందుగావే నా చెవిన వేయకూడదా? రహస్యమా?” అని రాజనెను.

“అయ్యా, రహస్యమేమున్నది, బహిరంగసభలో భర్యింప బడునని చెప్పినాను గదా! నీకు అంత ఆసక్తియున్న చెప్పెదను, వినుము” అని అనుచు ఆ ఉద్దండ సంస్కృత పండితుడు శ్లోకమును ఈ విధమున చెప్పేను.

శ్లో॥ వర్షార్థమష్టో ప్రయతేత మాసా ६

నిశార్థమర్థం దివసంయతేతా

వార్షక్య హతో ర్వయసానవేన

పరత్ర హతో రిహ జన్మ నాచ॥

(తా॥ వర్షాకాలమునకు కావలసిన వన్నువులను ఎండకాలమందును, రాత్రికి కావలసిన వానిని పగటిపూటను ముసలితనమునకు కావలసిన వానిని ఇహమందును సేకరించు కొనవలయును.)

శ్రీవల్లభదేవ మహారాజు శ్లోకార్థమునకు మిక్కిలి సంతసించి, కడపటి పంక్తికి వ్యాఖ్యానము చేయించవలయును కదా అని భావించి, గొప్ప ఆసక్తిని పొందెను.

‘ఓ పండితవర్య - ఇచ్చటి ప్రభువునకు వేదాంతార్థములనిన అతి శ్రద్ధ. సహజముగా వారు మిమ్ముల గౌరవించి ఆదరింతురు. మంచిది, అట్టే చేయుడు. రాజదర్శనము గావింపుడు,’ అని చెప్పి రాజు వెడలిపోయెను.

మరునాడు సంస్కృత పండితుని రాజు గౌరవించడం, పండితుడు శ్లోకమును వచించి, రాజస్థానమున గల పండితులచే వ్యాఖ్యానింప జేయించవలయునని కోరడం, రాజు సమ్మతించడం, నాల్గవ దినమున సభయేర్పాటుగునని నిర్ణయింపబడడము జరిగిపోయినది.

ఈ విషయమును రాజు ఆస్థాన గౌరవ విషయముగా తలంచెను. తన ఆస్థానపండితులచే చర్చింపజేసి, వచ్చిన ఉద్దండ పండితుని మెప్పింపవలయునని రాజు సంకల్పించెను. మరియు శ్లోకము యొక్క నాల్గవ పాదార్థ రహస్యమును కనుగొన వలయుననియు రాజు మిక్కిలిగా కుతూహలపడెను.

రాజుస్థాన పురోహితుడును, గొప్ప పండితుడును అయిన శెల్వనంబిని రాజు పిలిపించి, “పురుషార్థ నిర్ణయోపాయంబెట్టు?” అని రాజు ప్రశ్నించెను.

“ధర్మజ్ఞ సమయం ప్రమాణం - అన్నట్లు ధర్మజ్ఞులయిన పెద్దల సమావేశపరచి, వేదార్థ నిర్ణయంబొనర్చి, దానివలన పురుషార్థ నిర్ణయమును జరుపవలసియుండును”, అని శెల్వనంబి విన్నపించెను.

పురోహితుని సలహా ననుసరించి, రాజు గొప్పధనమును విద్యా శుల్ఘముగా నిర్ణయించి, విద్యాంసుల నెల్లర పిలిపించి, పురుషార్థ నిర్ణయమును చేసినవారు విద్యాశుల్ఘమును స్వీకరించవచ్చునని నిర్ణయించెను.

నిర్నీతకాలమున రాజుదర్శారునందు పండితులెల్లరు సమావేశమై యుండిరి. ఉద్దండ సంస్కృత పండితుడును, రాజదంపతులును కుతూహలముతో నాసీనులైయుండిరి.

అంతకు పూర్వము ఒక ముఖ్యఫుట్టము జరిగినది. ఆలోచనా పరుడైన పురోహితుడు శెల్వనంబి, రాజునకొక మనవి జేసియుండెను - “రాజు, సత్యార్థ నిర్ణయమునకు కేవలము విద్యా నిపుణత, తర్వాతాశలము చాలవు. మహానుభావుడైన భక్తునకే సత్యము వశవైయుండగలదు. నాకు జూడ ఈ విషయమును నిర్ణయింపగలిగినవారు మన ఆస్థానమునకు అరుగుదెంచు వారలలో సెవ్యరు ఉండరని నా భావము. నేనును చాలనని వినయపూర్వకముగా నుడివెదను - మన శ్రీ విల్లిపుత్తురు శ్రీకృష్ణాలయ ప్రాంగణమున

నివసించుచున్న ఆ యువ భక్తి శిఖామణి యీ సత్య నిర్దయమునకు తగినవాడని నా అంతర్వాటి పలుకుచున్నది”. అని. రాజు యువ భక్తుని రావింప, నతడు రాజుతో, “ప్రభూ, నేను పండితుడగాను, తర్వావేత్తను గాను. ఏదో భక్తి భావమున దైవనామనంకీర్తన చేయువాడను”, అని అనెను. అందులకు రాజదంపతులు ఏక కంఠమున, “భక్తి శిఖామణి! సత్య నిర్దయము నీవలననే జరుగగలదని మా నమ్మకము. నీ సహకారమున రాజుస్థాన గౌరవము నిల్చునని మా విశ్వాసము. తప్పక ఈ పండిత గోప్యియందు పాల్గొనుడు” అని అభ్యర్థించిరి. బాలభక్తుడు సవినయముగా ఆసీనుడైయుండెను. శైల్యనంబి ప్రోత్సాహమున, రాజు తన్నాహ్వేనించెననియు, ఇక జరుగవలసినదెల్ల శ్రీకృష్ణుని భారమని బాలభక్తుడు నిర్ణయించుకొనెను.

చర్చ ప్రారంభించు సమయమాసమ్మయినది సంస్కృత ఉద్దండ పండితుడు రాజునాజ్ఞను బడుని, తన శ్లోకరత్నమును బిగ్గరగా చదివెను.

పండితులెల్లరు ఒకరి ముఖమునోకరు చూచుచుండిరే గాని, కొంతతడవు ఎవ్వరును భాషింప ప్రారంభించలేదు. బాలభక్తుడు మాత్రము భక్త్యావేశమున కూర్చోని యుండెను. ఆతని ముఖము భక్తి ప్రభావమున దేదీప్యమానముగా వెలుగుచుండెను.

దర్శయ నిశ్శబ్దముగా నున్నది, నిశ్శబ్దమునకును కొంత తడవు, కొంత గడువు అనునవి యున్నవి గదా! నిశ్శబ్దము ఇట్టి విద్యాగోప్యులందు ఓటమినే సూచించును. ఇప్పట్లో ఏ పండితునైనను రాజు వేలెత్తిచూపి, చర్చింపుడని అడుగుట చచ్చిన పామును మరల కర్తతో మోదినట్లగును, సానుభూతియు సంస్కారముగల రాజు అట్ల చేయునా?

ఎటూ దోచక, రాజు పురోహితుడు శైల్యనంబి వైపు చూడగా, శైల్యనంబి బాలభక్తుని వైపు చూచెను. వెంటనే ప్రభువు బిగ్గరగా, ప్రేమ యుక్తముగా “బాల భక్తి శిఖామణి - ఇక తమరు ఈ విషయమును చర్చించి, పురషార్థమును నిర్ణయింపుడు”ని పలికెను.

భక్తియుక్తముగా బాలభక్తుడు నిలువబడెను. అతడు ప్రభాత సూర్యని వలె వెలుగొందుచున్నాడు. మాటల్లాడనుపక్రమించుచున్నాడు. భగవానుల అనుగ్రహమున వార్యీకి రామాయణమును వచించిన విధమునను, శ్రీ విష్ణుమూర్తి పాంచజన్యన్పర్చుచే ద్రువుడు సర్వజ్ఞుడయిన విధమునను, శ్రీనృసింహుని కరుణా కట్టాక్షమున ప్రహ్లాదుడు ఉత్సాహముతో నారాయణుని స్తుతించినట్లును, పటపత్రశాయి శ్రీకృష్ణుని అనుగ్రహమున విష్ణుచిత్తుడు అయిన ఆ బాల పండితుడు, పవిత్రమయిన తన పెదవిని విప్పి, ఉపన్యసింప దౌడగెను. అతడు పరమార్థమును గూర్చి, పురుషార్థ ప్రాప్తిని గూర్చి, సకల వేదాంతతాత్పర్యమును సాక్షాత్కారింపజేసి, ప్రతిపాదింపగా అందరును ఆశ్చర్య చకితులయిరి.

ఉద్దండ పండితుడు రాజుతో, “ఈ భక్తశిఖామణి అపర సరస్వతి. స్వాచార్యుడు, సర్వజ్ఞుడుగా కన్పుడుచున్నాడు. ఏరి సమక్షమున నేను, సముద్రమున నాక నీటి బొట్టును”, అని పలుకుచు బాలభక్తుని పాదములపై బడెను. రాజుపరమానందముతో శుల్మధనమును బాలభక్తునకివ్యబోగా, “రాజా! నేను నర్యనంగపరిత్యాగిని, శ్రీమన్నారాయణ పాదయుగ్మ రుక్మము నావశమైయున్న, ఈ నాటముల మూట నాకేల?” అని బాలభక్తుడనెనను, “నేను నీకు ప్రత్యుత్తరమివ్యజాలను, నాకోర్కెను మన్మింపుము. నిన్న గజారోహణుని గావించి ఉత్సవము జరిపి నా కన్నులకు పర్వము చేయ సంకల్పించితిని. సమృతింపుడు” అని రాజు ప్రార్థించెను.

బాలభక్త శిఖామణి యొక్క గజారోహణ మహాత్మవము గంభీరముగా వైభవోపేతముగా ఆనంభ్యాక ప్రజాబృందము సందర్శించుచుండగా రాజు వీఘలందు సాగిపోవుచుండగా, రాజ దంపతులును, పండితులును, మంత్రులును ఉన్నతోద్యోగులును గజమున కిరువైపుల నడుచుచుండిరి.

మహా భక్తుడయిన బాలభక్త శిఖామణి యిది అంతయు దైవమాయ అని తలచుచూ, విష్ణుసంశేషభావమున, తన కెదురుగా ఆకాశమున, కుమారుని వైభవమును తల్లిదంత్రులు చూచి ఆనందించు తెరగున, లక్ష్మీ నారాయణులు, ఆనంతాది నూరిజనులతోను, బ్రహ్మాది నమస్త దేవబృందముతోను, వేంచేసియున్నట్లు భావించుకొని, పరమానందముతో, అతడు భక్తి పారవశ్యమున “తిరుప్పల్లాండు” గానము చేయదొడగెను. తన స్వయం నమృధికి ఉప్పాంగక, భగవదనుగ్రహముచే తనకు గల్లిన గారవానందములకు శరణాగతి భావమును పూని, భగవంతుని సర్వశక్తిత్వ సర్వరక్షకత్వాను సంధానము చేయుటకు ముందు, తనకు ప్రత్యక్షమయిన త్రిభువన సాందర్భమును చూచి, ఆనందించుచూ, కాలాతీతమైనట్టియు అవాక్యానస గోచరమైనట్టియు, భగవంతుని అనంతకల్యాణగుణ విభవ సాందర్భ సౌకుమార్యములు కొదువ పడక, శాశ్వతముగా వర్ధిల్ల వలయునని మంగళాశాసన పూర్వకముగా “తిరుప్పల్లాండు” ను గానము చేసినాడు ఆ బాలభక్త శిరోమణి.

అతని విష్ణు సంశేష భావమునకు ఆనందించిన శ్రీవల్లభదేవ మహారాజు బాలభక్తశిరోమణిని ఆలింగనము చేసికొని, నీవు “విష్ణు చిత్తుడవు” అని పలికెను. ఆనాటి నుండి అతడు విష్ణుచిత్తుడు, ద్వీజకుల తిలకమును నామధేయముల ఆ భక్త శిరోమణి పిలువ బడుచుండెను.

తరువాత చాల కాలమునకు, విష్ణుచిత్తునకు అయోనిజ అయిన బాలిక తులసివనమున దొరకుటయు, ఆమెకు గోదాదేవి అను నామకరణము చేయుటయు జరిగినది. గోదాదేవి విష్ణుసంశేష భావమున పెరిగి పెద్దదై, మహా భక్తురాలును, పండితురాలును అగుటయు, ఆమె శ్రీరంగనాథునే వలచి, పరిణయమాడి, స్వామిలో ఐక్యమగుటయు, గోదాదేవి అండాళ్ అను నామధేయమున ఒక ఆళ్వారుగా ప్రబంధములలో వెలుగొందుటయు జరిగినది. తిరుప్పావై ప్రబంధమును రచించినది అండాళ్ కదా!

ఈ సందర్భమున తన కుమారై ఆండాళ్ల, వలచి స్వామియం దైక్యమయినందున విష్ణుచిత్తుడు స్వామికే మాయ యగుటం జేసి, వల్లభదేవ మహారాజు ఇతర భక్తులు విష్ణుచిత్తుని పెరియాళ్వార్ అని పిలిచిరి. పెరియాళ్వారు అనగా ఆళ్వారులందరిలో పెద్దవాడు - అని భావము.

పెరియాళ్వారును, వైష్ణవభక్తులు ఈ విధముగా స్తుతించెదరు:

శ్లో॥ మిథునే స్వాతిజం విష్ణు
రథాంశం ధన్యినః పురే॥
ప్రపద్యే శ్వశురం విష్ణు
ర్యష్ణ చిత్తం పురశ్చిఖం॥

శ్లో॥ గురుముఖ మనధీత్య ప్రాపు వేదా న శేషాః
నరపతి పరిక్ష ప్రం శుల్మ మదాతుకామః
శ్వశుర మమర వంద్యం రంగనాథస్య సాక్షాత్
ద్విజకుల తిలకం తం విష్ణుచిత్తం నమామి॥

(ఈ శ్లోకము శ్రీ నాథమునుల వారిది)

తాత్పర్యము: ఏ పెరియాళ్వారు - శ్రీ వల్లభదేవుడను రాజుచేత ఏర్పరుపబడిన శుల్మమును గ్రహించుటకై, ఆచార్య నన్నిధిని అభ్యసింపకయే కొరతలేని వేదజ్ఞానమును ఉపన్యసించిరో, శ్రీరంగ నాయకులకు ప్రత్యక్షముగా మామగారయిరో, దేవతలచేత సైతము సేవింపదగినవాడో, ద్విజోత్తముడో - ఆ పెరియాళ్వారులకు నమస్కారము నమర్పించుచున్నాను.

పెరియాళ్వారు వచించిన తిరుపుల్లాండు ప్రబంధమున 12 తమిళ పాశురములున్నావి. వాని భావమును గమనింతము గాక. మచ్చనకు మొదటి పాశురమును ప్రాసి తాత్పర్యమును నొసగెద. తరువాత 11 పాశురములకు భావమును మాత్రమే యిచ్చేదను. తమిళభాష తెలియనివారు కూడ వారికున్న భక్తిభావమున మొదటి పాశురమును

వల్లించుచుందురు. వైష్ణవాలయములందు మంగళహారతి యువ్యబదగానే తిరుప్పుల్లాండు చదువబడుట భక్తు లెరుగుదురు.

1. మొదటి పాశురము:

“పల్లాండు పల్లాండు పల్లాయి రత్నాండు।
పలకోడి నూరాయిరం
మల్లాణ్ణ తిట్టోల్ మణి వజ్ఞావుణి
శేవడి శేవ్య తిరుక్కాప్యు॥”

భావము:

“మల్లుల జయించిన శ్యామసుందరా! అనేక సంవత్సరములు, అనేక వేల సంవత్సరములు, అనేక కోటి సంవత్సరముల కాలము వరకు, అనగా, శాశ్వతముగా, నీయొక్క ఎప్రతామరల వంటి పాదయుగ్మ సౌందర్యమునకు రక్క కలుగుగాక!”

ఏవరణము: “శాశ్వతముగా స్వామి పాదయుగ్మ సౌందర్యమునకు రక్క కలుగుగాక” అని చెప్పుట చేత, “పల్లాండు” అను పాశురప్రథమ శబ్దము “తిరుప్పుల్లాండు” అనబడి, మంగళాశాసనము అగుచున్నది.

భగవంతునకా? భక్తుడు మంగళాశాసనము పలుకునది? అని కొందరు అచ్చెరు వందుదురు. అవును, భగవంతునకే, వారి అనంత కల్యాణ గుణముల కు. కల్యాణగుణములు చేతనులలో నుండవలయును, శాశ్వతముగా ఉండవలయును అని ఆశ్వారుల భావము. సర్వత్కుని అనంత కల్యాణగుణములకు మంగళాశాసనము చేయుట అనగా, సర్వజీవులు మంగళకర గుణములు కలిగి యుండవలయు నను కోరిక వెల్లడించుట. కావున భగవంతునకు మంగళాశాసనము చేయుట విశ్వమునకు, విశ్వగతికి, విశ్వములోని ప్రాణులందరుకు మంగళాశాసనము వలికిన ట్లగును. ఇది తిరుప్పుల్లాండు యొక్క విశిష్టత. (ఇంతకు పూర్వము ఈ గ్రంథమున

తాగ్యగ్రాజ కీర్తనను గూర్చి తెలుపు సందర్భమున - “శివ శివ అనరాద” అను ఉదాహరణమిచ్చినాను.

ప్రపంచమునకు మంగళా శాసనము చేయుము అని భావము.

తిరుప్పల్లాండు శబ్దమున తత్త్వత్త్వయ జ్ఞానము, విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంత సారము ఇమిడియున్నది.

భగవద్విషయముగా కృష్ణవతార విషయమును ఆశ్వారు నృరించినాడు. అని అవతారములు వారికి అభేదములు. సర్వంతర్యామియగు ఈశ్వరశక్తి యొక్క లీలలు అవి అన్నియును, అని వారి భావము. జాల్యము నుండి శ్రీవిల్మిపుత్రారునందలి శ్రీకృష్ణలయమున నున్నవాడు గావున, దైవశక్తికి సంకేతము కృష్ణదే అవతాదు ఆశ్వారుకు. జ్ఞాని యయిన ఆశ్వారుకు బహుశః గీతాచార్యుని అవతారమే ఎక్కువ మురిపేమును గూర్చినదేమో!

శాశ్వతముగా - అను కాలనిర్దయమును దెల్పుటకు - అనగా కాల నిర్దయమే లేదుగదా - ఆశ్వారు, తిక్కమక్కా, పడి, మొదటి రెండు చరణముల పలికినట్లున్నారు. భగవచ్ఛక్తి ముందు తానొక అమాయకుడయిన బాలుడుగా భావించుకొని, ఈ శాశ్వత కాలగతిని తెల్పుటకు, వచ్చిరాని మాటలతో, తొట్టుపాటు పడుతూ - ఆశ్వారు మంగళా శాసనమును గావించుచున్నాడు.

స్వామి పాదములు సేవకు, సేవాభావమునకు సంకేతములు. సేవా భావము ఉజ్జ్వలమయినది. సేవ సంఘమును ఉజ్జ్వలింప జేయును; సేవాతత్వరత చేతనుని ఉజ్జ్వలింపజేయును; ప్రకాశింప జేయును. అందువలన స్వామి వదములు ఎత్తుతామరల ప్రకాశమునకు పోల్చుబడినవి.

సేవ సాందర్భ గుణము, సేవాతత్వరతయే చేతనునకు భూషణము. అందువలన సేవకు సంకేతమయిన పాదముల సాందర్భము తెలుపబడినది.

సేవాతత్త్వరులు కానివారి యొక్క సంఘమునకు సౌందర్యము లేదు, సుఖములేదు, సద్గుత్యము లేదు.

ఒక్క వాక్యములో చెప్పివలయునంటే “చేతనులు సేవాతత్త్వరత్వ దివ్య గుణమును శాశ్వతముగా కలిగి యుందురుగాక” - అనునది యీ పాశుర భావము.

కావున సర్వేశ్వరునకు మంగళాశాసనమనగా నేమో భక్తులు ఇప్పుడు గుర్తించుకొనగలరు!

ఇదే విధమున రాబోవు పాశురములందు వర్ణింపబడు దైవకల్యాణ గుణములన్నియు మానవులు కలిగియుందురుగాక - అను భావమును వెల్లడిచేస్తాడు ఆశ్చర్య.

2. రెండవ పాశురము:

“మనము ఉభయులము విశ్లేషము లేక, శత సహస్రాద్య సంభ్యాక మగు కాలతత్త్వముండు పర్యంతము నిత్యమై యుండునట్లను, నీ కుడి వక్కఃస్థలమున వాసము చేయుచున్న లక్ష్మియు, చక్కదనముచే సంపూర్ణ ప్రకాశముగలట్టి నీ దక్కిణ హాస్తమున ప్రకాశించు సుదర్శన చక్రమును, యుద్ధ మందు ధ్వనించెడి పాంచజన్య శంఖమును, ని నైడు బాయక శతసహస్రాద్య సంభ్యాకంబగు కాలతత్త్వ ముండువరకు నిత్యమై యుండునట్లను కోరి మంగళా శాసనమః ను చేయుచున్నాను”.

ఏవరణము: తత్త్వత్రయ జ్ఞానము ప్రకారము చిత్త, అచిత్త, ఈశ్వర అను తత్త్వత్రయము ఎల్లప్పుడును సంశేషమున నున్నవి. చిత్త అయిన చేతనుడు ఎల్లప్పుడు ఈశ్వరశక్తితో తనకున్న సంశేషమును మరువరాదు. ఇదియే ఆత్మజ్ఞానము. చేతనులు ఎల్లప్పటికి ఆత్మజ్ఞానమున జీవింప వలయునని ఆశ్చర్య కోరుచున్నాడు. ఎంతటి మంగళా శాసనము లోకకల్యాణము కోరకు?

ఈశ్వరశక్తితో సంశేషించు చేతనుడు ఆత్మజ్ఞానమును కలిగియుండుటు తోడు, ఈ ప్రపంచమునందలి సర్వసంపదయు ఈశ్వరశక్తిచే నిలిచి యున్నదనియు, కాలము శబ్దము ఆదిమధ్యంత రహితములుగాన ఈశ్వరశక్తికి సంకేతము లనియు మానవుడెల్లప్పుడును గమనించుగాక!

కాల వ్రవాహమున జరుగుయే విషయమును గాని సమమనమ్మన గ్రహించి, కాలము శబ్దమునే కలుగజేయునని భావించు ఆళ్వారునకు, మారుచున్న కాలము, మారుచున్న సర్వము సుదర్శనముగానే యుండును. అన్నిటి యందును అందమును, ఆనందమును చూస్తాడు ఆళ్వారు. మార్పును మిథ్య అనడు.

విశ్వమున జరుగు ప్రతి సంఘర్షణ శబ్దముతో గూడినది గదా? శబ్దము జీవమునకు సంకేతము! శబ్దము సర్వంతర్యామి.

చేతనుడు తత్త్వత్రయ జ్ఞానము నెరిగి, ఆత్మజ్ఞానమున, అనగా ఈశ్వర శక్తితో సంశేషపడి, జీవించుగాక అని ఆళ్వారు మంగళాశాసనమును (తిరుప్పల్లాండును) పలుకుచున్నాడు. ఆళ్వారు ఐశ్వర్యమునను, ఆత్మజ్ఞానమునను, ఆనందమునను లోకకల్యాణమే కోరుచున్నాడు! ఇదియే తిరుప్పల్లాండు యొక్క విశిష్టత! ఇందువలననే విష్ణులయమందు స్వామికి కర్మార నీరాజనము జరుగగానే తిరుప్పల్లాండు పరింప బదుచున్నది!

3. మూడవ పాశురము:

“అత్యంత సుఖానురూపమగు దాస్యమును (సేవా భావమును) పాంది దృఢముగా నున్నట్టి వారే, ప్రపత్తిపరులమగు మా గోపిలో చేరగలరు.

ప్రయోజనాంతరపరులు, అన్నమునకు దాస్యమును పాందువారు మాలో చేరజాలరు.

ప్రపత్తిపరులమగు మేము దేవాంతర, మంత్రాంతర, సాధనాంతర, ప్రయోజనాంతర (లాభసాటి) దోషములు లేనివారము.

మేము మౌక్కనన్నాస యోగులము. ఇతరుల క్షేమమును కోరి, లోకకల్యాణము కొరకు - దైవమునకు మేము ప్రపన్చులమైనట్టి వారము.

లంకాపురిలోని రాక్షసుల నందరను దునుమాడిన పురుషోత్తము నకు మంగళాశాసనమును (తిరుప్పల్లండును) పలుకుచున్నాను”.

ఏవరఱము: పైని ఉదాహరింపబడిన 3,4 వాక్యములందు ప్రపత్తి పరులగు భక్తులెట్టివారో క్లుప్తముగా సూటిగా వర్ణింపబడినది. ఇదే ఏపులముగా గీతా భక్తియోగమున వర్ణింపబడియున్నది.

ప్రపత్తి పరులగు వారు దోషచతుష్టయమునకు దూరముగా నున్నారు - ఈ దోషచతుష్టయమును పరిశీలింతము: కొందరు అనేక దేవతల గూర్చి యేదేదో చెప్పుదోషము గలవారు. కొందరు ఏవేవో మంత్రములని, వాని జపములని, వాని ఫలితములని ప్రగల్భము లాడుచు, లోకమును వంచించు దోషమున గలవారు. కొందరు ఆ యోగము, ఈ యోగము, యోగసాధన మున్నగు, వారికి తెలియని, వారు పాటింపలేని విషయముల జెప్పుచు, మానవులను వంచించు దోషము గలవారు. కొందరు వారి స్వలాభము కొరకు ఏమయినను చెప్పుట, యేమయినను చేయుట అను దోషము గలవారు. ఇవి దోషచతుష్టయము; ఏరు దోషిచతుష్టయమన బదువారు నాల్గువిధములయిన దోషులు. ఏరు, అల్ప సంస్కృత పదజ్ఞానముతో, వాని అర్థమెరుగక, అజ్ఞానులగు సౌధరమానవులను, వారి మూడు విశ్వానములవలనో, లేక, స్వలాభము కొరకో, భక్తులమని, వండితులమని, జ్ఞానులమని ప్రకటించుకొనుచు, సంఘమున చలామణి యగుచున్నారు.

ప్రపత్తి పరులకు ఈ దోషములు లేవు. వారు దాసానుదాసులుగా భావించుకొంటారు. సంఘమున ఏ అంశమునను వారికంటె తక్కువ వారు లేరను సానుభూతి, దయ, ప్రేమ గుణములు గల పవిత్రులు ఏరు. కావున, లేని గొప్పగుణముల నాపాదింపజేసికొను దుర్భణమునకు ఏరు చాల దూరముగా నుండురు.

లోకకల్యాణము కౌరకే ఏరు దైవమునకు ప్రపన్నులగుచున్నారు. ఏరు మోకషపన్నాన యోగులు. సర్వులు మోక్షమును, ఆనందమును పాందవలయుననెడు కాంక్ష ఏరిది. వారి లాభము, వారి సుఖము, వారి మోక్షము కౌరకు కాదు.

తమ గోపిలో చేరుడని చేతనులనందరిని ఆహ్వానించుచున్నారు, ప్రపన్నులయిన యిం భక్తులు. ఇందులకు అర్థతలెట్టివి? సేవాభావము దృఢముగానున్న వారు, సేవానుభవమే ఆనందమని తలచు సత్పురుషులు. ఇందులకు అన్యలయిన హీనులెవరు? స్వలాభపరులు, కబిళమునకు ఏ నీచకార్యమైనను చేయుటకును సంసిద్ధులుగా నున్న దుర్భనులు.

ఆల్యారు హెచ్చరించుచున్నాడు చేతనులను ఏమని? హేయ భావమును వదలుడు, సేవాభావమును స్వీకరింపుడు, ప్రపత్తిపరుల గోపిలో చేరుడు అని.

ప్రపత్తి పరులయిన భక్తులు స్వార్థరహిత సేవాపరులు! సోమరులైన సన్యాసులుకాదు సుమా! లోకకల్యాణము కౌరకు మంచిని చెప్పి, మంచిని ఆలోచించి, మంచిని చేయుటయో, చేయించుటయో అను కార్యక్రమమున నతతము ఎరుక యందున్నవారు ప్రపన్నులయిన భక్తులు. విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతము సోమరితనమును ఖండించును.

కావున చేతనులను దోషరహితులుగండని సేవాతత్త్వరులు కండని ఆహ్వానించుచు మంగళా శాసనమును (తిరుప్పుల్లాండును) వచించు

చున్నాడు ఆళ్వారు. ఎంతటి నిర్వల మంగళా శాసనము! (సామాన్యములు చేయు మంగళా శాసనము, ఆశిర్వదము లెట్టివి? ఆయురారోగ్యభివృద్ధి రస్తు! ధనకనక వాహన సిద్ధిరస్తు! పుత్రపోత్రాభివృద్ధి రస్తు! చిరంజీవి చిరంజీవి సుభీభవ! ఇదివరస, ప్రతివాడు చేస్తూనే వుంటాడు. ఈ అసత్య ప్రియవాక్యులచే ఏరంతా చార్యాకులే! మనోహరమైన మాటలు చెప్పి బ్రతుకువారు! సర్వలు జ్ఞానవంతులై, సేవాతత్త్వరులై సజ్జనులుగా నుందురుగాక! అనునది ఆళ్వారుల మంగళా శాసనము! విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతపర మంగళా శాసనము) అందువలననే పెరియాళ్వారు గావించిన మంగళశాసనము (తిరుప్పల్లాండును) విశిష్టముగా భావించుచున్నారు.

ఇచ్చట పురుషోత్తముడయిన శ్రీరామునికి మంగళశాసనము చేనినట్లు ఉన్నది! మంచిదే! శ్రీరాముడు మానవనాథుడుగా నత్వరిషాలన చేసినాడు. ఆదర్శప్రాయుడు అందువలన పురుషోత్తముడు. ఏరిని చూచి తలచి యితరులు సద్గుణవంతులై పురుషోత్తములు కావలయును. అందువలన పురుషోత్తముడయిన శ్రీరామునకు మంగళశాసనము పలుకుట, అందరికిని (అనగా శ్రీరాముని ఆదర్శముగా పెట్టుకున్న వారందరిని) మంగళశాసనము పలికినట్టే అవుతుంది.

ప్రత్యేకించి, యిచ్చట మనోహరమయిన ఒక అంతరాళ్ధ మున్నది! లంక అనునది నీయొక్క చిన్న సంసార గృహమునకు సంకేతము. నీవు ఆ లంకలో చిక్కుకొనిపోయి ఉన్నావు. చుట్టూ సముద్ర మున్నదిగదా! చుట్టూ పలు చిక్కులతో గూడిన ముండ్లప్రాకారము నీ గృహమున కున్నది. ఇక నీ గృహములోనా? అనేక రాక్షసులు ఉన్నారు! ఎవరు వారందరు? నవ్వ వ్యవసములు, అరివడ్యర్గము, స్వార్థము వెయిదలగువారు. ఈ రాక్షసుల నందరిని జయించిన నీవు పురుషోత్తముడ వగుదువు! ఇచ్చట లంకలోని రక్కసులను దునిమిన పురుషోత్తముడనగా సంసారములో దుష్టశక్తులకు వశముగాక,

జయించిన ప్రజ్ఞగలిగిన పురుషోత్తముడని భావము - పురుషులందరు ఇట్టి పురుషోత్తములు కావలయునని ఆళ్లారు కోరుచున్నారు. అట్టి సంస్కారమును, ఉద్ధరణనుపొందిన పురుషోత్తము లయిన చేతనులకు ఆళ్లారు మంగళాశాసనము (తిరుప్పుల్లాండు) పలుకుచున్నాడు! ఎంత ఉన్నత భావము! ఎంత సంస్కారయుతము! ఎంత వాంఘనీయము!!! ఆళ్లారు తాను మంగళాశాసనము చెప్పటచే తృప్తినందక, అనవ్యాప్తయోజకులగు భగవత్త్రాప్తికాములను కూడ ఆహ్వానించు చున్నాడు.

4. నాల్గవ పాశురము:

“స్ఫూల సూక్ష్మమైన శరీరమును జీవునకు కారణభూతమగు మూల ప్రకృతియందు ఇదుటకు ముందుగనే, శిథ్రుముగా వచ్చి మా గోప్యియందు చేరనిష్పపడువా రైతిరేని, స్వానుభవ మాత్రమును విడిచి, సత్యరముగ మా గోప్యిలో చేరుడు. సర్వులును బాగుగా ఎరుగనట్లు - ‘ఓం నమో నారాయణాయ’ అని మంగళా శాసనము చేయు మనస్సుగలవా రైతిరేని ఇప్పుడే వచ్చి మంగళాశాసనము చేయుడు”.

వివరణము: శరీరమునకు స్ఫూలరూపము, సూక్ష్మ రూపము అనునవి రెండున్నవి. కానీ ఈ రూపములు వేర్చేరుగా గాదు; కలిసియున్నవి - పట్ట వప్పుమునకు మెరుగు ఆవరించియున్నట్లు.

స్ఫూలశరీరము మన కగపడు రూపము. దీనికి బరువు, రంగు, ఆకారము వాసన మొదలగునవి యున్నవి. ఈ రూపమున చేతనుని శరీరము కన్పట్టుచున్నది, తిరుగుచున్నది.

ఇట్టి స్ఫూలశరీరము యొక్క ఛాయాచిత్రము(Photograph)ను ఆదే పరిమాణములో తయారు చేసినామనుకో. ఛాయాచిత్రము స్ఫూల శరీరము యొక్క బహిర్గత రూపమును తెల్పుచున్నది. అదే శరీరాకారములో అస్థిపంజర ఛాయాచిత్రమును తీయుచున్నారు గదా-అదే ఆకారములో రక్తనాళములు, హృదయము, నగములు మాత్రము

చూపు భాయా పటమును యంత్రసహాయమున తీయగలము (వెయిదటిదానిని గాని, రెండవ దానినిగాని ఎక్కు-రే పటము అనుచున్నాము). ఈ విధముగా శరీరము లోని యేభాగమునైనను ఎక్కు-రే భాయాపట రూపమున, యంత్ర సహాయమున, చూపగలుగుతున్నారు గదా! ఇట్లే నిలువబడియున్న మానవుని శరీరమును యంత్ర సహాయమున ఒకవిధముగా భాయాచిత్రమును తీసిన - ఒక విధముగా అనగా మాంసముగాని, ఎముకలుగాని, రక్తనాళములుగాని నరములుగాని, అనగా ఏ స్థాల భాగము గాని(Physical malter) పడకుండా ఆ భాయాచిత్రము చాలకొద్ది మసకగా, తెలుపుగా సంపూర్ణ మానవకారముగా, అదే పరిమాణములో, తయారగును. ఈ భాయ యేమిటి? శరీరములో ప్రతి అఱువునందు నిండియున్న జీవశక్తి, ఈశ్వరశక్తి. ఇట్టి భాయాచిత్రమును తీయగల యంత్రము సహాయముతో మానవ మృతకశేబరము యొక్క భాయా చిత్రమును తీయదలచిన, ఏ విధమయిన భాయయు పడదు. ఏలయనగా ఈ మృత కశేబరములోని అఱువులలో ప్రాణశక్తి లేదుగదా - ప్రకాశించుచున్న ఆ జీవశక్తి లేదుగదా - ఇట్లు జీవించియున్న యేప్రాణి యొక్క శరీరములో సంపూర్ణముగా ఆవరించియున్న జీవశక్తి భాయాచిత్రమును తీసి, పరిశోధించి యున్నారు. శాస్త్రజ్ఞానాభివృద్ధిని బడసిన కొన్ని దేశములలో (Countries of Advanced Scientific Development). ఇదంతయు విన్నవించుట యొందులకనగా మానవ శరీరమునకు స్థాలరూప మున్నది, సూక్కు రూపమున్నది అని చెప్పాటకు. అగపడునది స్థాలరూపము; అగపడక శరీరాకృతిలోనే శరీరములో ప్రత్యషుఖ నందును నిండియున్న జీవశక్తియే ! సూక్కు రూపము! సజీవముగానున్న శరీరమునకే యా రెండు రూపము లుండేది. మృతకశేబరమునకు ఉండేది ఒకటే రూపము, సూక్కురూపము. మరణించిన వెంటనే అంతమొందుతుంది. సూక్కు రూపము ఎక్కుడకి పోయినది? ఎక్కుడికి పోలేదు. దీపము మండుచున్నది - ఆరిపోయినది. మంట ఎక్కుడికి పోయినది? ఎక్కుడికి పోలేదు.

ఈ సూక్ష్మ శరీర విషయమును అపారము చేసికొని, యిది ఎక్కడికో పోతుందని కొందరు, ఈ సూక్ష్మశరీరము తక్కువ పరిమాణములో, బొటన ప్రేలి పరిమాణములో, శరీరములోపలనే యొక్కడనో ఉండునని కొందరు, మరణించుట అనగా ఈ సూక్ష్మరూపము శరీరమును వదలుట అనికొందరు, ఈ సూక్ష్మరూపము జీవు డనికొందరు. ఈ జీవుడు శరీరము నుంచి పయనించి, మరి యొకలోకమునకు పోవునని కొందరు, మరియొక శరీరమును జొచ్చునని కొందరు రకరకములుగా చెప్పి మానవలోకమును భ్రమపెట్టుచున్నారు.

మానవ శరీరము నందు సంపూర్ణముగా ఆవరించియున్న జీవమును (Energy - Life Energy) ఛాయాచిత్రముగా శాస్త్రజ్ఞులు చూపగా, ఈ శాస్త్రజ్ఞునమును ప్రకృతునెట్టి, జీవాత్మ శరీరమును వదలి వేరులోకమునకు పోవుచున్న దను మూడు విశ్వాసమును మరింత దృఢ వరచుచున్నారు ననాతనులనబడు కొందరు! ఇది శోచనీయమయిన విషయము! జీవాత్మ శరీరమును వదలి వరలోకమున పోవుచున్నదని శాస్త్రజ్ఞులే వారి అధునాతన ప్రయోగములవలన కనుగొన్నారని మూడువిశ్వాసజీవులు మరి మరి ప్రచారము జేసి మూడునమ్మకములను ధ్రువపరచుటకు ప్రయత్నించు చున్నారు!

తత్త్వత్రయ జ్ఞానము ప్రకారము అచిత్తులో చిత్తు ఉద్ధ్వవించు చున్నది. ఈశ్వరశక్తి అచిత్తు, చిత్తు అను రెండు తత్త్వములను ఆవరించు యున్నది.

ఆళ్యారులందరిలో ఘనుడైన నమ్మాళ్యారికిని వారి శిమ్యడయిన మధురకవి ఆళ్యారునకును “శరీరము - ఆత్మ” అను విషయమున జరిగిన సంభాషణమును గమనింపుడు:

నమ్మాళ్యార్

- “ఆత్మ అనేది శరీరమును భౌతిక పదార్థము నుండే ఉత్తన్న మాగును”.

మధురకవి ఆళ్వారు

“ఆత్మ అనేది శరీరమను భోతిక పదార్థము నుండే ఉత్పన్నమగునని చెప్పినపుడు, ఆ యాత్మ యేమి తినును? ఎందుండును?”

నమ్మాళ్వారు

“ఆత్మ ఆత్మను భక్తించును. ఆత్మయం దుండును”.

మధురకవి

“అచిత్తుతో జీవాత్మ నంబంధ వడి యున్నపుడు అది దేనిని అనుభవించును? ఎక్కడ పడియుండును?”

నమ్మాళ్వార్

‘ఆత్మ శరీరగతమగు సుఖ దుఃఖాదులను అనుభవించుచూ, శరీరమునే ఆశ్రయించు కొని యుండును”.

నమ్మాళ్వారి యొక్క యిం ఆత్మజ్ఞానమునకు ముగ్గుడై మధురకవి నమ్మాళ్వారి శిష్యుడై, తనకు నమ్మాళ్వారి కంటెను వేరుదైవము లేదని ప్రకటించుకున్నాడు. శ్రీరామానుజుని దివ్య జ్ఞానమును పొందిన శ్రీమణవాళ మామునులు శ్రీరామానుజుని కంట వేరుదైవము తనకు లేదని ప్రకటించుకున్నాడు.

భగవద్గీతలో నెక్కడను, జీవాత్మ శరీరము నఅంగుష్ఠరూపమున లేక అంగుష్ఠ వరిమాణమున నూక్క రూపమున ఉన్నదని, మరణానంతరము అది మరియొకతావుకు వయనించునని చెప్పబడలేదు - “మానవుడు చినిగిన వప్తమును వదలి నూతన వప్తమును ధరించు విధమున, ఆత్మయు జీర్ణమయిన శరీరమును వదలి నూతన శరీరమును జొచ్చును” అని గీత యందు చెప్పబడినది (శ్లో॥ 2వ అధ్యాయము 22వ శ్లోకము) గీతాచార్యుని యుద్ధేశముకాదు - అప్పట్లో ఆత్మను గూర్చి ప్రబలియున్న అనేక భావములలో అదియొకటిగా గీతాచార్యుడు పేర్కొనియున్నాడు. (ఈ విషయము సవిష్టరముగా నాచే రచింప బడిన” వాస్తవము - వ్యాస పంచకము” నందు పారకులు చదువుదురుగాక)

(జడ పదార్థ శరీరములోని వివిధ అణువుల సంపర్కము, సంయోగము, ఘుర్ణణ మున్నగు ప్రక్రియల ఫలితముగా ఉత్పత్తి యయిన శక్తి జీవశక్తి (life). జీవశక్తి మానవని యందు ముఖ్యముగా, పొందు ఎరుక అను జ్ఞానము ఆత్మ (soul). ఈ విషయమును పారశులు “వాస్తవము - వ్యాసపంచకము” నందు అతి విపులముగా గ్రహింపగలరు. ఆదిచార్యాకుడు వేదవ్యాసుని కాలపువాడుగా నున్నాడు; ఆయన పంచభూతములు కాదనియు, భూతములు నాలుగేననియు చతుర్భూతములని, ఆకాశం గగనం శూన్యము కావున ఆకాశము ఒక భూతము కాదనియు చెప్పియున్నాడు. చతుర్భూతాత్మకమైన మానవ శరీరమందే ఆత్మ ఉత్పన్నముగు ననియు, శరీర నాశనముతో ఆత్మయు నాశనమగుననియు చార్యాకుడు చెప్పేను. పరలోకము, నరకము అను భీతివలదు. జీవితమును ఆనందపరచుకొనుడు అని బోధించేను. ఈ శాస్త్రీయ దృక్ప్రథమునకు సనాతనులనువారు కాలక్రమమున వక్రభాష్యములు కల్పించినారు, మరియు ఆదిచార్యాకుని తరువాత వచ్చిన యితర చార్యాక గురువులు వైదికమతమును ఎదుర్కొనుట యే ప్రధానోద్దేశముగా పెట్టుకొని సనాతనమును ద్వేషించి, ఆదిచార్యాకుడు బోధించిన సత్యమునకును వక్రభాష్యములు నృష్టించిరి - అంతయు శోచనీయము! బుధిగానున్నవాడు ఏ దేశమందైనను ఏ కాలమునందైనను సత్యమునే వచించేను. తరువాతి పారు అజ్ఞానమున, స్వార్థమున, పరమత ద్వేషమున అతివాదములు జేసి మానవని అజ్ఞాన కూపములోనికి నెట్టుచు వచ్చినారు. మూడ విశ్వాసములు(Superstitions) అంత బలిష్ఠమయినవి. వాని వేళ్ళ భూమిలో మిళితమయి జీర్ణించి పోయినవి. వానిని వేరు పరచి తీసివేయుట అశక్యముగా నున్నట్టే చరిత్ర వెల్లడించుచున్నది. కాని మూడ విశ్వాసములు త్వరగా అంతరించున్నాము, రాను రాను మాసిపోగలవనియో నమ్మవలెను; (శాస్త్రీయ దృక్ప్రథ వాంఘతో).

ఈ పాశురమున పెరియాళ్వారు సైతము శరీరము ఆత్మను గూర్చి శాస్త్రీయమయిన ఉద్దేశములనే వెల్లడించియున్నాడు. గమనింపుడు:

“మరణము”ను ఏమని అంటాడు పెరియాళ్వారు? “స్వాల సూక్ష్మవైన శరీరమును జీవునకు కారణభూతమగు మూల ప్రకృతియందు నిడుట” అని అంటాడు. శరీరము యొక్క స్వాల సూక్ష్మంశములు రెండును ప్రకృతి నుండి ఉత్పన్నమయినవి, కావున అవి ప్రకృతిలో మరల చేరిపోవుటయే మరణము అనబడుచున్నది. ప్రకృతిని “మూలప్రకృతి” అని అంటాడు. సర్వమునకును ప్రకృతి మూలాధారము. ఈ ప్రకృతిని చిత్త+అచిత్తగా భావిస్తూ వున్నాము. ఈ రెంటిని నిండియున్న అనిర్వచనీయమంయిన ఈ శ్వరశక్తి అవాజ్యాననగోచరమునై యున్నది.

మరణానంతర విషయమును గూర్చి ఆళ్వారు పట్టించుకొనుట లేదు. మరణమునకు పూర్వమే జీవితమును సుఖపరచుకొనుము, ఆనందమయము చేసికొనుము, వరోపకారముచే ఫలప్రదము చేసికొనుము అని ఆళ్వారు లందరి సుబోధ; విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంత సారము. “మరణానంతర విషయమును పట్టించుకొన నవసరములేదు అన్న విషయములో భౌధము, చార్యాకము, విశిష్టాద్వైతము ఒకటే. ఆ వాక్యముతో నిలిపివేసింది చార్యాకము - జీవితమును నీతివంతము చేసికొమ్మని చెప్పినది బౌధము - జీవితమును నీతివంతమును ఆనంద దాయకమును చేసికొమ్మని విశిష్టాద్వైతము ప్రతిపాదించుటలో నీతివంతముయిన జీవితమే ఆనందదాయకము - ఆ నీతి శరణాగతి భావము, స్వార్థరాహిత్య భావము, సేవాతత్పరతయై యున్నదని చెప్పచున్నది. ఇదియే విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతము యొక్క విశిష్టత. కాని శరణాగతి, సేవాతత్పరతలు ఇతర మతములలో లేకపోలేదు. కాని వీనిని గలిగి విష్ణు సంశేషమున జీవితమునకు ఆనందమును బడయు తత్త్వమును (Emotional Happy state of mind) ప్రత్యేకించి విశిష్టాద్వైతము సూచించుచున్నది. ఇప్పుడు పెరియాళ్వారు తిరుప్పల్లాండు వచించుటయు తన సంశేషభావమున అని ప్రారంభమున తెల్పియున్నాను.

ప్రకృతి రెండు విధములు - స్వాలప్రకృతి, సూక్ష్మప్రకృతి. మనము చూచునట్టిదియు, త్వగింద్రియముచే ననుభవించునదియు అయిన యొ భోతిక భాగమంతయు స్వాలప్రకృతి. నర్వాంతర్వామి యగునట్టియు, అవాజ్ఞానసగోచరమైనట్టిదియు అయిన ప్రకృతి సూక్ష్మప్రకృతి..... అదే విధముగా మన శరీరము (భోతిక శరీరము) స్వాల ప్రకృతికి జెందినది. శరీరమున విస్తరించియున్న జీవశక్తి లేక ఆత్మశక్తి అనునది సూక్ష్మప్రకృతి. మానవుడు మరణించినపుడు శరీరములోనున్న సూక్ష్మశక్తి వెలుపల నర్వవ్యాప్తమయినట్టి సూక్ష్మప్రకృతిలో మిళితమగును, లేక ఐక్యమగును. భోతిక శరీరము పాతియుంచుట చేతనో దహనక్రియచేతనో, మరియొక విధముగానో నశించి స్వాలప్రకృతిలో మిళితమై లేక ఐక్యమై పోవుచున్నది. ఇది కేవలము సత్యము, శాస్త్రీయమునైయున్నది. ఈ సత్యమునే పెరియాక్ష వారు ఈ పాశుర ప్రారంభమున ఈ విధముగా వెల్లడిస్తాడు:

“స్వాల సూక్ష్మమయిన శరీరమునకు జీవునకు కారణభూతమగు మూలప్రకృతియందు ఇంటకుముందు”, అని తెల్పుచున్నాడు “అనగా మరణించుటకు ముందు” అని భావము.

“స్వాల సూక్ష్మప్రకృతులకు సంబంధించిన నీ శరీరము విశ్వము యొక్క స్వాల సూక్ష్మప్రకృతిలో (మూలప్రకృతిలో) ఐక్యమగుట” - అను విషయమును ఆధ్యాత్మిక భాషయందు “నీవు దేవునిలో ఐక్యమగుదువు” అని చెప్పబడినది. ఈ విషయం అనగా “దేవునిలో ఐక్యమగుట” సామాన్య శాస్త్రీయ విషయమును ఏదో యేదో భాషలో, యేదో యేదో విధముగా పలువురు వ్యాఖ్యానించి, కడకు చేతనుని ఆజ్ఞాన కూపమున త్రోక్కుచు వచ్చిరి. ఈ సత్యమును బాగుగా సులువుగా ప్రభోధము గావింప ప్రయత్నించినవారు ఆశ్వారులు; ఏరి జాడను విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంత ప్రవక్తలయిన మునిత్రయమువారు, అనగా శ్రీనాథమునులు, యామునాచార్యులు, శ్రీరామానుజులు, ఈ సత్యమును చేతనులకు వెల్లడింప ఎంతో ప్రయత్నములు గావించి,

యెంతో సారస్వతము నొసంగియున్నారు. అయినను వర్ధభేదముల వలన, ఈ సారస్వతము దేవాలయ కార్యక్రమములు ఏదో ఒక వర్ధమువారి అధీనమున నున్నందున సత్యమునకు ప్రచారము తగ్గినది. అయినను అడ్డుగోడలు కొంతవరకైననను తొలగింపజేసినది శ్రీరామానుజుల వారి ప్రయత్నముననే. అందువలననే విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతము రామానుజ మతమను పేరట సర్వజనామోదమును బదసినది. అందువలననే ఈ సిద్ధాంతము వైష్ణవదేవాలయములకు, వైష్ణమరములకే అతుకుకొని యుండక, సముద్రము పాంగివచ్చిన ఉప్పెనవలె, పంచముల నబడువారికిని, శూద్రులకును, వైశ్వులకును, క్షత్రియులకును, ప్రీతికును ప్రాకినది. దక్కిణ హిందూదేశమున పంచములనబడు అనేక కులములవారు, జాతులవారు, తాము రావరానుజ మతన్థులమనియు, వైష్ణవులమనియు, నామధారులమనియు సగర్వముగా చెప్పుకొనగలుగుట వలననే, తాము హిందువులుమను విశ్వాసము నిలిచి యుండినది. లేని యెడల, వారు తరతరాలుగా సవర్ణ హిందువులనబడువారిచేత అనాదరింప బడిన ఫలితముగా వారెప్పుడో యే విదేశమతములనో స్వీకరించి యుండెడివారు. అయినను అన్యమతావలంబనము సాగినను, అది అరికట్టబడడము శ్రీరామానుజ సిద్ధాంతము వలననే.

“జీవన్మరణముల సత్యమును ఎరిగిన వ్యారై, మీరు వెంటనే వచ్చి మాగోప్పిలో చేరుడు” అని ఆళ్వారు వచించుచున్నాడు. మా గోప్పి అనగా - శ్రీ వైష్ణవగోప్పి - అనగా శరణాగతి, స్వార్థరహిత, సేవాతత్పరత్వముల కంకితులై లోకకల్యాణమును గోరువారి గోప్పి అని భావము.

“స్వానుభవమును వదలి సత్యరమే మా గోప్పిలో చేరుడు” అని ఆళ్వారు ఆహ్వానించుచున్నాడు, చేతనులను. “జరిగిన పారపాట్లను ‘మరిచిపాండు, అనుభవించిన శారీరక సుఖములను మరచిపాండు. వానిపైనున్న వ్యామోహమును పూర్తిగా అంతరింపజేసి కొనుడు. వైష్ణవుల గోప్పిలో చేరి లోకకల్యాణార్థము కృషి చేయుడు” అని ఆళ్వారు చేతనులను ఆహ్వానించి, ప్రభోధించుచున్నాడు.

“ఓ నమో నారాయణాయ” అనునది తిరుమంత్రము. ఇది గొప్ప మంగళా శాసనము సర్వలకును. ఇందు రహస్యము లేదు. వచ్చి బహిరంగముగా అష్టాక్షరిమంత్రమును ఉచ్చరింపుడు - అర్థమును గ్రహించుకొనుడు దానిని ప్రబోధము చేయుడు - ప్రపంచమునకు సుఖశాంతులు కలుగజేయుడు” అని ఆశ్వారు చేతనుల నందరిని ఆహ్నించుచున్నాడు - కుల, జాతి, మత వివక్తత లేకుండా!

పెరియాశ్వార్ యొక్క యూ ప్రబోధ ఫలితమే, తరువాత కొన్ని శతాబ్దాల తరువాత, శ్రీరామానుజుడు తిరుమంత్రమును అందరికి వెల్లడి చేయుట జరిగినది. ఇందు మూలమున ఆశ్వారు లెంతటి భక్తులో యొంతటి దయార్థ హృదయులో, యొంతటి సమభావము గలవారో వెల్లడి యుగుచున్నది.

ఈ కారణముననే, అనగా తిరుమంత్రార్థము, దాని ప్రభావము వలననే, అనగా తిరుమంత్రాను సంధానము నిజముగా సంఘమును సుఖపరచునను దివ్య విశ్వాసమున శ్రీమద్రామానుజుడు - గీతాచరమ శ్లోకమును, అష్టాక్షరి మంత్రమును - మంగళా శాసన వాక్యములుగా నిర్ణయించినాడు. పెద్దలను పిన్నలు ఆశ్రయించినపుడు గాని, గురువుల శిష్యులు ఆశ్రయించినపుడు గాని, వైష్ణవాలయమున అర్థకాచార్యులు భగవద్గాంధ్యము చేయ నరుగుదెంచిన భక్త జనమునకు గాని, పై పెద్దలు ఈ విధముగా మంగళా శాసనము చేయునట్లు శ్రీ రామానుజుడు నిర్ణయించేను:

“సర్వధర్మాం పరిత్యజ్య మా మేకం శరణం ప్రజా
అహం త్వా సర్వపాపేభో మోక్షయిష్యామి మాశుచః॥”
“ఓ నమో నారాయణాయ”

పై నిర్ణయమే శ్రీరామానుజుని దివ్య సందేశము: వైష్ణవ లెల్లరకు వారి ఆజ్ఞయు అయినది! అందువలన శ్రీరామానుజుని తరువాత వచ్చిన విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతాచార్యులు, అందులో ప్రముఖముగా

మణవాళమామునులు, మంగళశాసనమును ఈ విధముగా నిర్కయించిరి:

“సర్వఫర్మాణ పరిత్యజ్య మామేకం శరణం ప్రజ,

అహం త్వా సర్వపాపేభో మొక్కయిష్యామి మాపుచః॥”

“ఓం నమో నారాయణాయ”

“శ్రీమానుజార్య దివ్యజ్ఞ వర్ధతా మఖివర్ధతామ్॥”

లోక కల్యాణము కొరకు మంగళశాసన మిట్లు తయారయినది: గీతాచార్యుని చరమశ్లోకముతో, ఆశ్వారాచార్యుల సూచనలతో, మణవాళమామునుల తుదిమెరుగులతో!!!

ఈ పాశురమున మంగళశాసనము పలుకుమని ఆత్మప్రాప్తి కాములను ఆశ్వారు ఆహ్వానించుచున్నాడు.

5. ఐదవ పాశురము:

“అనేక బ్రహ్మండములకు నిర్వాహకుడై అనుర రాక్షస సమూహములను నిర్మాలించిన హృషీకేశవనకు దాస్య కులస్థలగు మీరు వచ్చి, వారి శ్రీ పాదముల సేవించి, సహార్థానామానుసంధానము గావించి, అహంకారముతో గూడిన పూర్వపుట్టశ్వర్య కులమును వదలి, పల్లాండు పల్లాయిరత్తాండు - అని మంగళశాసనమును జేయుడు - శాశ్వతముగా భగవంతుని సహార్థానామ మంగళగుణగణము నిత్యముగా వర్ధిల్లగలందులకు మంగళశాసనము చేయుడు”.

ఏవరణము: పారంపర్యముగా ఐశ్వర్యకాములు హృషీకేశవని ప్రార్థించు కొరకు యజ్ఞయాగాదులు చేయువారు. హృషీకేశవనకు దాసులు అన్వపుడు ధనమునకు దాసులు అని భావము. ఆశ్వారు ఈ పాశురమున ధనమదాంధులను పోచ్చరించుచున్నాడు. ధనము వరమానందము నివ్వదు, సద్గుణముల నడవడియే నిజమైన

ఆనందమును తృప్తిని ఇచ్చునని తెల్పుతూ, భగవంతుని కల్యాణగుణముల నుచ్చరింపుమని ఆళ్యారు తెల్పుచున్నాడు. దివ్యమంగళ నామముల నుచ్చరింపు మనుటలో, ఆ నామములు సూచించు మంగళ గుణములు కలిగి యఱిండుడని ఆళ్యారు సూచించుచున్నారు. విశ్వము మంగళకరముగా నుండుటకు మంగళశాసనము గా వింపవలసియున్నది. ధనగర్యమున ధనవంతులు సద్గుణములకు దూరముగా నుండు అవకాశమున్నందున, వారిని ప్రత్యేకముగా అనంతకల్యాణగుణముల స్వరింపుమని ఆళ్యారు కోరుతాడు.

6. ఆరవ పాశురము:

“తమ తండ్రి తాత ముత్తాత మొదలు ఏడు తరముల నుండి వరునగా యుక్త నమయములయందు మంగళశాసన రూపదాస్యమును చేయుచున్నారము. శ్రవణ తిరునక్కతోత్పవమునందు సాయంకాలమందు నరసింహావతారం బొనర్చి హిరణ్యకశిష్పని వధించిన సృంహస్యామి యొమక్క బదలిక తీరునట్లు అనేక సంవత్సరములును కాలతత్వముందు వరకును నిత్యముగా నుండవలయునని మంగళశాసనము చేసేదము: ఇదే మనకు

ఏవరణము: అజ్ఞానులు, అవివేకులు, ఆలోచనారహితులు ఇత్యాది సత్యమేరుగని వారి సంగతి అటుంచుము. బుషిషైనవాడు, బుషి తుల్యుడు, స్వార్థరహితుడయిన భక్తుడు, నాగరికతాభివృద్ధి ప్రారంభమయినది మొదలు, సంఘక్షేమము కొరకే మంగళశాసనము చేయుచు వచ్చేను. ఇంకను ఎల్లప్పటికిని అట్టి నిజమైన భక్తుడు లోకసంగ్రహము కొరకే జీవించుచు, కల్యాణగుణములకు మంగళశాసనము చేయుచునే వుంటాడు. సర్వేజనాః సుభినో భవంతు అని అంటూనే ఉంటాడు. శివ శివ (శుభము, శుభము) అని అంటూనే ఉంటాడు. హరి, హరి (దోషము హరించు గాక, పాపము హరించుగాక) అని అంటూనే ఉంటాడు. గీతలో చెప్పబడినట్లు-

శ్లో॥ సక్తాః కర్మణ్య విద్యాంపో యథాకుర్వంతి భారత
కుర్యా ద్విద్యాం ష్టథా సక్త శ్చికీర్షు ర్లేక సంగ్రహమ్॥

“అజ్ఞానులు స్వలాభాపేక్షతోనే కార్యములు చేయుదురు.
జ్ఞానులు ఫలాస్తకి రహితులై లోకకల్యాణ నిమిత్తము కార్యముల
నాచరింతురు”.

“లోకము యొక్క మంచికొరకు పాటుపడుట, మంగళాశాసనము
చేయుట, సజ్జనులగు భక్తుల వృత్తి” అని పెరియ్యారు అంటాడు.

జంతు పముడుగానున్న మానవుడు ఆలోచనాయుక్కుడుగా మారి,
నిజమైన మానవుడుగా రూపాందు పరిణామ దశను నృసింహావతారము
సూచించును.

మరియు కేవలము నంపద, సుఖము అను దృక్ప్రథము నుండి
ఆధ్యాత్మికచింతనకు మానవుడు పరిణామము జెందుదశను
నృసింహావతారము సూచించును. ఇది మానవాభ్యదయములో ఒక
మెట్టు.

ప్రాణి సృష్టి, మానవాభివృద్ధి, మానవాభ్యదయమునకు
నంబంధించిన వివిధములైన మార్పులు, పరిణామములను
దశావతారములు సూచించు ననియు, ఇది శాస్త్రియమయిన విషయ
మనియు “వాస్తవము - వ్యాపంచకము” అను గ్రంథమున
విపులముగా బేర్చొని యున్నాను. పాఠకులు గమనింతురుగాక!

హిరణ్యపేక్ష, హిరణ్య సంపాదనము మానవునికి శాంతిని
కలుగజేయ వనియు, శరణాగతి స్వార్థరాహిత్యము మానవునకు
ప్రహ్లాదమును చేకూర్చునని ప్రహ్లాద చరిత్రయొక్క తంతరాథము.

“మానవుని వాని సహజ ప్రకృతి నుండి, దివ్య ప్రకృతికి మార్పుట
అనునది ఆచార్యులకు గొప్పబడలికను చేకూర్చు కార్యక్రమమే. వారి
బడలిక తీరకముందే, అనగా వారు కోరిన సత్యలితములను వారు
చూడకముందే వారు గతించినారు గదా! కాపున వారి బడలిక

(ఆధ్యాత్మికముగా) తీరుటకు, వారుకోరిన ఫలితములు ప్రాప్తించు వరకు, మనము మానవోన్నతి కొరకు కృషి చేయవలసినదే! వారి అభ్యదయమునకు మంగళా శాసనము పలుకవలసినదే”. ఈ శాశ్వత సత్యమును ఈ పాశురము వెల్లడించును. నీతి శాస్త్రవేత్తలు నీతి శాస్త్రములేల రచించిరి? స్వార్థమునకా? ఆళ్లారు ఈ పాశురమున ప్రయోజకులు, వారి ప్రయోజనములను నూచించుచున్నాడు. సంఘాభ్యదయమునకు మానవుని కర్తవ్యము ఎరుక పరుపబడినది. అహా! తిరుప్పుల్లాండు ఎంతటి దివ్యమయిన మంగళా శాసనము!!

7. ఏడవ పాశురము:

“సూర్యచంద్రాగ్నుల తిరస్కరించిన అరుణ ప్రకాశయుత శ్రీ సుదర్శనాళ్లాం వేంచేసి యుండు గుండ్రమయిన చిహ్నములను ధరించుకొని మావంశస్థుల మందరము ప్రపత్తి భావమున దాస్యము చేయుచున్నాము.... కృతిమ యుద్ధము చేయు బాణాసురుని వేయి భుజముల నుండి రక్తము ప్రవహింపజేయునట్టి, సుదర్శన చక్రముచే, చేదించిన సమర్థుడగు స్వామినిగూర్చి తిరుప్పుల్లాండు పాడుచున్నాము”.

వివరణము: బాణములను ధరించియున్న బాణాసురుని సహస్రహస్తములు సంఘమునందున్న వివిధములైన దుర్మాగ్దములకు సాంకేతికములు.

దుర్మాగ్దలు, దుర్మాగ్దము, కడకు ఎంత బలీయములైనను కాలగతిలో అంతమొందును, కావున కాలచక్రము సుదర్శనమే. ఇది సర్వంతర్యామియు, శాశ్వతమును అయిన ఈశ్వరశక్తికి చిహ్నము ఈ కాలచక్రమగు సుదర్శనమునకు ఆళ్లారు మంగళాశాసనమును పలుకుచున్నాడు.

సూర్యాదు, చంద్రాదు, అగ్ని అనునవి తేజోమయములు కదా! కానీ యివియు శాశ్వతములు కావే! అందువలన సుదర్శన చక్రము శాశ్వత మగుటంజేసి, అన్నిటికంటే మిన్నయైనది గదా! అన్నింటికంటే

పరాక్రమము కలది గదా! కాలమునకు ఏయ్యదియు లొంగవలసినదే గదా! కావున సుదర్శనము దక్కతకు చిహ్నము భగవద్గ్రస్యము చేయుట యందు దక్కతను చూపవలయును” అని ఆళ్వారు సూచించుచున్నాడు.

నిస్యోర్ధసేవాతత్త్వరుడయిన భక్తుడు, సంఘు సంస్కరణ కౌరకు పాటుబడు భక్తుడు, దక్కుడుగా నుండవలయును. ఆళ్వారాదులు వారి ప్రభోధములు, రచనలచేత, ఆచార్యులు వారి బోధనాకౌశలమున ఎంతటి దక్కతను జూపియున్నారు! సంఘుమున నీతిప్రమాణములు ఉన్నవంటే వారి దక్కతయేగదా కారణము!

గీతలో భక్తుని వర్ణించుచు, గీతాచార్యుడు - “అనపేక్షః శుచిః దక్క ఉదసీనోగత వ్యథః “12-16 శ్లో అని చెప్పియున్నాడు గదా. కావున దక్కతతో భక్తుడు మంగళాశాసనముచేసి, మంగళాశాసనము కార్యరూపము దాల్చు కౌరకు నిరంతరమును పాటుపడవలయునని ఆళ్వారు సూచించు చున్నాడు. ఇది ప్రతివాదు చేయవలసినపని.

భక్తుడు సౌమరిగాదు. శ్రీవైష్ణవుడు తాను దక్కతతో తన జీవితకాల మంతయు మంగళాశాసనము గావించెదనని ప్రతిజ్ఞ పూని తన భుజమున చక్ర చిహ్నమును ధరించియున్నాడు. ఆళ్వారాచార్యుల దివ్యజ్ఞను ప్రచారము చేసేద నను ప్రతిజ్ఞ సూచకముగా మరియుక భుజముపై పాంచజన్య శంఖము యొక్క చిహ్నమును ధరించి యున్నాడు, శంఖము స్వగ్రహమునకు, శబ్దమునకు వాక్యనకు సంకేతము.

ఆళ్వారుల కాలమునందే భక్తులు ఈ దివ్యద్దేశములతో వారి భుజములను శంఖచక్ర చిహ్నములతో అలంకరించుకొన్నట్లున్నది - కాని కాలక్రమమున దివ్యప్రబంధములు ఒక వర్గమువారి అధీనములైనందునను, వారు సౌదర భావమును, దయ, సానుభూతులను ప్రదర్శింపని దోషమునను, నామములు శంఖ చక్రచిహ్నములు వైష్ణవులనుతెగవారు ధరించు గుర్తులుగా పరిణమించి, యితర వర్గములపై వారి ఆధిక్యమును నెరపుకొనుటకు ఉపయోగపడుచున్నవేమో!

ఆఖ్యారాచార్యులు తలంచిన దేది? ఈ నామమాత్ర వైష్ణవులు చేయున దేమిటి? బుమలు పల్నినదేమిటి? ఇప్పడు గురువులమని సంపాదన కారకు సంచరించు వక్తలు చేయునదేమిటి? అంతయు శోచనీయమే!

కావున పెరియాఖ్యారి ఆదేశమే మనకు శరణ్యము - లోకశాంతికి కూడా - “మంగళా శాసనమును పాటించుట” అనునది.

“మా వంశన్నలము” అన్నమయ్య “వైష్ణవమున కును తిరుమంతము నకును అంకితుల మైనట్టివారము” అని భావము. ఇది కులమునకు ఒక వంశమునకును సంబంధించినది కాదు.

8. ఎనిమిదవ పాశురము:

“సరితూనికగల నేతితోడ మేలగు ప్రసాదమును, ఎడతెగని దైవకైంకర్యమును, చేత విడియమును, కర్ణాభరణములును, దేహమునకు మేలైన చందనమును ఇచ్చి, దాసుని అజ్ఞానము నుండి తొలగించి పరిశుద్ధ స్వభావునిగా జేయువాడును, గరుత్వంతుని ధ్వజముగా గలవాడును, అయిన స్వామికి పల్లాండు కూరువు”, (పల్లాండు కూరువు = మంగళా శాసనము చేయుచున్నాను).

వివరణము: స్వామికి భక్తుడు ఏద్రవ్యముల నిచ్చుటలేదు. స్వామియే దాసునికి కావలసినవానిని సంప్రాప్తింప జేయుచున్నాడు. వైష్ణవాలయములలో ఏర్పాటు చేయబడిన దైవకైంకర్య పరంపర దాసులను సుఖపెట్టి, సంతోషపెట్టుచున్నవి. శ్రీమంతులగు దాసులు స్వామికైంకర్య రూపమున తోటిమానవులను ప్రసాదములతో తృప్తిపరచు చున్నారు. ఈ విషయ మెంతముచ్చటగా వర్ణింపబడినది!

విశిష్టాద్వైతము, వైష్ణవము - సన్యాసమును, హరయోగమును, ఉపవాసమును, ప్రాత్పంహించదు. దైవము యొక్క అనంత కల్యాణ గుణములతో సంక్లేషపడి, ప్రకృతిలో లభ్యమగు సుఖానందములను, ఇతురల యొడ సోదర భావముతో, ఇతరులకు హని జరుగని స్థితిలో అనుభవించ తగును. ఇవియే యహిపరసుఖములు. సుఖ జీవితము

అనునది ఇహాలోక సుఖము; విష్ణు సంశేష భావమనేది పరసుఖము. ఈ రెండును వ్యక్తికి గలిగిననాడు ఈ ప్రపంచమే, వైకుంఠ మవుతుంది. మానవులందరు దేవతలవుతారు. సర్వంతర్వామి యగు ఈశ్వరశక్తియే దేవదేవుడు. ఇది ఉండనే ఉన్నది.. గరుత్వంతుడు వేగమునకు సంకేతము. నీ మనస్సులోనికి దైవచింతనను తెప్పించుకొనుటకు ఎంతకాలము పట్టును? ఎంతకాలము పట్టును. ఆ క్షణములోనే జరిగి పోతుంది, నీ సంకల్పమే తడవ!

9. తొమ్మిదవ పాశురము:

“స్వామి ధరించి విడిచిన వీతాంబరమును ధరించి, ఆరగింపయిన ప్రసాదమును స్వీకరించి, ఆలంకరించి త్వజించిన తులసీ పుష్పమాలికలను ధరించుకొని, యున్న దాసులమున్న, స్వామి కైంకర్యముల నన్నిటిని యొనర్చి, శ్రవణ నక్షత్రోత్సవము నందు పవ్యాళించి విప్పబడిన పడగలు గల ఆదిశేషునిపై దృష్టిదోషము కలుగకుండా యుండుటకు, ఆనంద ప్రయోజకులమున్న అయిన మేము భక్తులతో గూడి స్వామికి పల్లాండు కూరువఁ”. (పల్లాండు కూరువఁ = మంగళా శాసనము చేయుచున్నాము).

వివరణము: 8వ పాశురమునకువలె. దైవకైంకర్యములు ఇహాపర సుఖములను కల్పించునను విషయమును వాస్తవముగా గ్రహించునది. (సర్వ సుఖమును వదలి హర యోగమను తపస్సును గావించుచు చచ్చిన పరలోక సుఖము గలుగు నను వాక్యములు అసత్యములని గ్రహింప నగును ---- వైష్ణవ అనంత కల్యాణ గుణములతో సంశేషపడి, ఆనందించి, పరుల కపకారములుగాని, సుఖములతో జీవితమును ప్రభావితము చేసికొన వలయుననెడి నత్యమును ఆళ్యారు చూపుతున్నారు.

“శేషశాయి” అను పదమునకు సర్వంతర్వామి అని భావము. వాజ్ఞానస్సులను దాటిన శేషమునందును ఉన్న శక్తి ఈశ్వరశక్తి.

10. పదియవ పాశురము:

“ఓ, ఎంబెరుమానార్! దేవరహారికి శేషభూతులమను అర్థముగల ప్రణవార్థము లభించన దినమే దాసభూతుల మగు మేమును, మా పుత్ర పౌత్రాదులును, అహంకారమును, తత్క్షూర్యమగు ఐశ్వర్యాదులను విడుచునట్టి మనస్సు గలిగి, ఉణ్ణేవింప గలిగితిమి. మనోజ్ఞమగు శ్రవణ తిరునక్కతమున అవతరించి, ఉత్తరమధురయందు కంసుని వింటిని ఖండించి, కాళియ నాదమును మర్దనము చేసిన ఓ దేవా! ఇట్టి నిన్ను గూర్చి మంగళాశాసనము చేయుచున్నాము.” (పల్లాండు కూరుదుమే).

వివరణము: ఎంబెరుమా ఇ (ఎంబెరుమానార్) దాసులకు స్వామియియినవాడు, దాసుల నుధరించువాడు.

చేతనుడు స్వామియొక్క శేషభూతుడు, సర్వాంతర్యామి ఈశ్వరశక్తి ఆణువు తనను వెలిగింపజేయుచున్నది గాన, తనలోనున్న ఆదివ్యాణువు స్వామి యొక్క శేషమే. అందువలన చేతనుడు స్వామికి శేషభూతు డగుచున్నాడు, అన్యాడు కాదు (ఇదియే తత్త్వమసి యను బ్రహ్మాసూత్రము యొక్క సూటి భావము).

“ఓం” - అనునది ప్రణవము. ఇది ఏకాక్షరీ మంత్రము. అష్టాక్షరీ మంత్రమునంతటిని గలిగినది. ప్రణవము విశ్వము+విశ్వేశ్వరమును అగుచున్నది. విశ్వము అన్నపుడు చిత్తి+అచిత్త అగుచున్నది. విశ్వము + విశ్వేశ్వరు డనుటయే చిత్త + అచిత్త + ఈశ్వర అను తత్త్వత్రయము. వీనిని మించి, మిగిలియున్నది లేదుగదా. ఈ తత్త్వత్రయము “ఓం” అను ప్రణవాక్షరమున నున్నది. ఓం = అ + ఉ + మ్

“అ” కారము ఈశ్వరశక్తిని సూచించును

“మ” కారము జీవాత్ములను సూచించును

“ఉ” కారము ఆచార్యుని సూచించును. ఏ ఆచార్యుడు? ఈశ్వరశక్తి, జీవాత్ములయొక్క సంబంధమును తెలిసి బోధించావాడు.

(ఈ విషయము రానున్న అధ్యాయము, ప్రమేయసార మందు విపులముగా నివ్వబడియున్నది. గమనింపుడు)

ఓం - అను ప్రణవము యొక్క భావమును కనుగొన్న దినము మానవ లోకమునకు పర్యదినము.

నిజమైన జ్ఞానమునకు అంకురార్పణ దినమచి - వేల సంవత్సర ములకు పూర్వము - అది మొదలు ఇప్పటివరకును నిజమైన భక్తులు తత్త్వత్రయ జ్ఞాన సత్యము నెరిగి దైవకైంకర్యముల జేయుచునే యున్నారు. ఈ భక్తుల వంశపరంపర అట్లనే ప్రశయమువరకును సాగిస్తుంది - అని ఆళ్యారు అంటాడు.

‘ఓం’ కార జ్ఞాన మనగా   జ్ఞానము. ఈ జ్ఞానము కలిగియుండుట అనగా ఆహంకారమును వదలి సేవా జీవించుట అని భావము. నిజమైన జ్ఞానికి స్వార్థభావము లేదు గదా!

ఇచ్చట భక్తుల యొక్క పుత్రపోత్రాదు లన్నపుడు శిష్యపరంపర అని భావించుకొనవలయును.

వ్యాసుడు భాగవతమున శ్రీ కృష్ణని కథంక రహితునిగా, దివ్య మానవునిగా, పురుషోత్తమునిగా వర్ణించి, వారిని గీతాచార్యుని జేసినాడు. (గీత మానవునకు తత్త్వత్రయ జ్ఞానము నిచ్చి, మానవునకు సితిపథమును చూపుతుంది). అందువలన ఆళ్యారునకు గీతాచార్యుడు అతి విశిష్టముగా తోచును.

పంచ శిరస్సులుగల కాళియ సర్వమును మర్దనజేయుట అనగా పంచేంద్రియములను వశపరచుకొనుట అని భావము; ఈ పంచేంద్రియముల వశపరచుకొను విధానమును బోధించుట అనియు భావము. ఈ విషయము పలుమారు గీతయం దుదాహారింపబడియున్నది గదా. జితేంద్రియుడని, స్థితప్రజ్ఞయోగి అని - “కంసారి” అనగా “శరారి” అని భావము - పాపమునకు భయంకరుడు. కంసుని హరించినవాడు అనగా దుర్మార్గమును అంతరింప జేయువాడు అని అర్థము దైవగుణ సంకీర్నము కంసహారమే గదా!

గీతాచార్యునకు, గీతాజ్ఞానమునకు, ప్రణవమునకు మంగళా శాసనము పలుకుచున్నాడు పెరియాళ్వరు.

11. పదునౌకండవ పాశురము:

“ఓ! శ్రీ యఃపతీ! ఆత్మబుద్ధి అహంభావము, స్వార్థము మొదలగు భావములు లేనట్టియు, తిరుక్కేటియూరు పురోహితుడును అగు శెల్యనంబి వలె దాసుడైనట్టివాడును, నీకు అనాదికాల శేషభూతుడ నను భావమున విలక్షణముగా తిరుమంత్రాది తిరునామము నను సంధించుచూ, అహంకార మమకారాది దోషములను పోగొట్టుకొన్న వాడను, అయిన నేను సత్య సౌందర్య సుగుణయుక్తుడవగు నీకు పల్లాండు కూరువు (మంగళా శాసనమును గావించుచున్నాను).

వివరణము: తాను తత్త్వత్రయ జ్ఞానముతో, స్వార్థరహితుడుగా తిరుమంత్రమును జపించుచూ స్వామికి మంగళా శాసనమును గావించు దాసానుదాసుడనని తెల్పుకొనుచున్నాడు పెరియాళ్వరు. ఆ కాలమున భక్తాగ్రేసరుడుగా ఎన్నబడినట్టి శెల్యనంబి యను పురోహితుని ప్రశంసించుచు, అయిన అడుగుజాడుల ననుసరించిన వాడనని చెప్పుకొను చున్నాడు ఆళ్వరు. ఎంత అఱకువ! పెద్దలయేడు నెంతటి గౌరవము! వాస్తవముగా దాసానుదాసుడేగదా! ఆ కాలమున తిరుక్కేటియూర్, శ్రీ విల్లిపుత్రారు, శ్రీరంగము ఆదిగాగల పుణ్యక్షేత్రముల యందు భక్తుడుగా, పురోహితుడుగా పేరుగాంచినట్టి వాడు శెల్యనంబి. సార్థకనామధేయుడు “శెల్యమ్” అనగా జ్ఞాన భక్తి వైరాగ్యది స్వరూపగుణము అని భావము. “నంబి” అనగా భక్తుడు, పురోహితుడు, అర్థకు డని భావము. శెల్యనంబి - అట్టి స్వధర్మ జ్ఞానవైరాగ్య సాధ్య భక్తినిధి, తనకంటే వయస్సున పెద్దయిలున శెల్యనంబియేడు పెరియాళ్వారు జూపిన భక్తి విధేయతలు వైప్పువాదర్ఘములు.

భగవంతుని త్రిభువన సుందరుడని వర్ణించుచు మంగళా శాసనమును గావించుచున్నాడు ఆళ్వరు.

12. పండిండవ పాశురము:

“పరిశుద్ధుడును, పరమపదనివాసుడును, శార్థమను వంటిని అధీన వరచుకొన్న వాడును అంయిన స్వామికి శుభము కలుగవలయునని యొంచి, శ్రీవిల్లి పుత్తురు నివాసి విష్ణుచిత్తుడు అయిన నేను సంస్కృత వేదములను ద్రావిడ రూపముగా సాధించి ఈ ద్వాదశ పాశురముల రచించితిని. దీనిని అనుసంధింప మంచి సమయమని తలచి, యొల్లపుడు అనుసంధించు భక్తులు, ‘ఓం నమో నారాయణాయ’ అని శాశ్వత చేతనా చేతన శరీరియగు స్వామి వయిననిన్న సమీపించి యుండి, మంగళాశాసనము చేయుదురుగాక! (పల్లాండు ఏత్తువర్=మంగళమును పాడుదురుగాక).

వివరణము: భగవచ్ఛక్తి పరిశుద్ధము. దాని నెరిగిన చేతనుడు పరిశుద్ధుడు; అట్టివాని మనస్స పరమపదము, భగవన్ని వాసముగాన; అట్టివాని జీవితము పరమపదము.

శార్థము బలమునకు పరాక్రమమునకు సంకేతము. ఈశ్వరశక్తి బలపరాక్రమములు వర్ణనాతీతములు! ఈశ్వరశక్తి నెరిగిన చేతునుడును ఈశ్వర కైంకర్యముల యందు దక్కుడు.

“పరిశుద్ధాత్మతో, పరమపదనివాసమున నుండి (పరమా నందమున నుండి) భగవత్కుల్యాణ గుణములకు మంగళా శాసనమును పలుకుచున్నా” నని ఆళ్యారు వచించుచున్నారు. ఎంతటి దివ్యవాక్య! ఎంతటి దివ్యోద్ధేశము! ఎంతటి లోకకల్యాణ వాంభ!

“వేదములు, ప్రస్తావత్రయ సారమయిన యా దివ్య విషయమును సర్వులు తెలిసికొనుటకు ద్రావిడ భాషయందు చెప్పచున్నా” నని విష్ణుచిత్తుడు వచించుచున్నాడు. ఎంతటి విజ్ఞానము! ఎంతటి ప్రతిభ! ఎంతటి దయ! ఎంతటి సోదరభావము!

తాను మంగళాశాసనము గావించిన తెరగున, సర్వులును దైవశక్తి యొక్క ఆనంత కల్యాణ గుణముల నను సంధించుచు, ఆనంత

కల్యణ గుణనామకీర్తన గావించుచు, తిరుమంత్రమును అర్థయుక్తముగా వచించుచు మంగళమును పాడుదురుగాక, అని విశ్వసించుచు ఆశీర్వచనము పలుకుచున్నాడు పెరియాట్ వారు.

“తిరుపుల్లాండు” ఎంత దివ్యమైనదో, దానిని దేవాలయముల, గృహముల, ఎల్లయొడల. గానము చేయుట యొంత యుచితమో చదువరులు గ్రహింతురు గాక!

ఒం

శ్రీ పెరియపెరుమాట్ తిరువడిగళే శరణమ్.

శ్రీ పెరియాల్యార్ తిరువడిగళే శరణమ్.

శ్రీ రామానుజాచార్య తిరువడిగళే శరణమ్.

5. తిరుప్పావై

(ప్రార్థనము)

“తిరుప్పావై” అను ప్రార్థన ప్రబంధము తమిళమున ద్వాదశాల్యారు లలో నొకరగు ఆండాళ్ళచే రచింపబడినది. ఈమెచే రచింపబడిన మరియుక తమిళ ప్రబంధము “నాంచియార్ తిరుమెళి”. సామాన్యమైన అక్కర జ్ఞానము గలయే వైష్ణవుడును “తిరుప్పావై” అను పేరు వినియుండును. అందునను తమిళ భాషాపాండిత్యముగల వ్యక్తులను గూర్చి వేరుగా చెప్ప నవసరముండదు.

తిరుప్పావై ముఖ్య మనోజ్ఞ సుందరోజ్యుల పాపురములతో గూడిన ప్రబంధరాజము. భక్తి ప్రధానమేగాక యిది ప్రకృతి వర్ణనాళోభితమై, తమిళ సారస్వతమున నొక అగణిత కావ్య కళాఖండముగా రాజిల్లుచున్నది. ఆండాళ్ళ రచించిన యూ ప్రబంధ ద్వయము వలన అమెకు భక్తి సామ్రాజ్యమునను, సారస్వత సామ్రాజ్యమునను దివ్యస్థానము లభించినది. అమె బుధి - పండితకవిగా (Saint-Poet) తమిళసారస్వతమున అభివర్ణించ బడియున్నది. తిరుప్పావై దివ్యప్రబంధమును గూర్చి తెలిసికొనుటకు ఆండాళ్ళ వైభవోపత జీవితచరిత్ర కొంత స్మృతికి దెచ్చుకొనవలసిన యవసర మెంతేనియు గలదు.

ఆండాళ్ళ జన్మవృత్తాంతము అద్భుతము, అమె జీవిత వైభవము దివ్యము.

పెరియాళ్యార్ బిరుదాంకితుడు విష్ణుచిత్తుడు శ్రీ విల్లిపుత్తారు దేవాలయ నందనవనమున అనుదినము మల్లెలు, మొల్లలు, చేమంతులు, పారిజాతములు మున్నగు కుసుమ విసరమును, దవనము, మరువము, తులసి మొదలుగాగల పరిమళ పత్ర సముదాయములను గ్రహించి, హరములగట్టి, అచటి కోవెల

పెరుమాళ్ల శ్రీవటపత్ర శాయి యగు శ్రీమన్నారాయణునకు భక్తితో నమర్చించువాడు. ఇట్లుండ నొకనాటి ప్రభాతవేళ నానాసూన వితాన వాసనల విరజిముచున్న నందన వనమున అల్లనల్లన నడయాడు చుండిన విష్ణుచిత్తుడు తటాలున నొక తిరుత్తూళాయి వృక్షమూలమున సువర్కాంతులీను అప్పరళ్ళిశువా అనిపించు త్రిభువన సుందరియగు నొకపసికందును చూచెను. ప్రాభాత నీరజ బంధు ప్రభలచే వికసితమైనట్టియు, మందమారుతముచే కదల్చబడిన పత్రరాజ శోభితమగు కమలము మాడ్చి, ఆ పసికందు పాదహస్తముల కదిలించుచు చిరునగవు లౌలికించుచు నుండెను. శుకపిక మనోహర రవములు, నువ్వు సుమరాజములపై నుండి వెడలు నుగంధ మందమారుతములు, సుప్రభాత అరుణోదయ కాంతులు మున్నగు ప్రకృతి శోభా పుంజములు ఆ మరువంపు మొలకకు సుస్వాగతము పలుగైన ట్లుండినవి. ప్రకృతితోను వైష్ణవ శక్తితోను సంశేషించు విష్ణుచిత్తుడును తన దివ్య హస్తములతో నా బిడ్డను స్వీకరించి, భగవత్ప్రసాదముగా భావించి, ఆ బిడ్డకు గోదాదేవియను తిరునామ ముంచి, ఆమెను తనకుమార్టెగా స్వీకరించి పరమానందమున అల్లారుముఢ్ఱగా పెంచుచుండెను. ఆయోనిజ యనబడిన యా బిడ్డను, జనకుడు సీతను పెంచిన విధమున, విష్ణుచిత్తుడు ఆదరమున పెంచెను. ఇయ్యది గోదాదేవి యొక్క అయ్యత జన్మవృత్తాంతము. భక్తులు గోదాదేవి కీవిధమున ప్రపత్తిని వెల్లడించెదరు:

శ్లో॥ కర్మపే పూర్వఫల్యన్యాం, తులసీ కాననోద్భవాం
పాండ్యే విశ్వమృంగోదాం వందే శ్రీరంగనాయకీం॥

ఈమెను భూదేవి అవతారముగా భావింతురు.

శుక్లపక్ష చంద్రునివలె పెరిగిన తులసీ కాననోద్భవ గోదాదేవికి ద్వాదశ వర్షములు నిండెను. ఆమె బాల్యము నుండియు ఆధ్యాత్మిక చింత నలవరచుకొనినదై, వైష్ణవసంశేషమున ఎల్లవేళల పరమానంద భరితురాలుగా నుండింది.

విష్ణుచిత్తుడు   అనుదిన   సాయంనమయమున
సర్వసుమనస్సిరభ్య సంహితములైన మాలికలనల్లి బుట్టలోపెట్టి
యుంచి, సాయంనమయ నిత్యానుష్ఠానముల గావించుకొని,
పుష్పహోరముల దేవాలయమునకు గొంపోయి, పెరుమాళ్లు
వటపత్రశాయికి సమర్పించి, తీర్థ శ్రీ శరకోప ప్రసాదముల స్వీకరించి,
నిజసదనమున కరుగువాడు.

పుష్పమాలికల బుట్టయందుంచి, తండ్రి పర్షాల వెలుపల తన
నిత్యానుష్ఠాన కార్యక్రమమున మనిగియుండుతరి, గోదాదేవి ఆ
మాలికల తాను ధరించి, ముకురమున తన ముఖకమలమును గాంచి,
మురిసిపోయెడిది. ఇట్లు కొలది దినములు జరుగగా, ఒకనాటి సాయం
సమయమున గోదాదేవి పుష్పమాలాలంకృతయై తన ప్రతిభింబము
నద్దమున చుచుకొనుచుండు సమయమున విష్ణుచిత్తుడు ఇంటికి
తిరిగివచ్చట, ఆమెను చూచుట తటస్థించెను, భయభ్రాంతులు
ముప్పీరిగొన విష్ణుచిత్తుడు, “కుమారి గోదా! ఏల యి దైవాపచారము?”
అని కినుకపడి, ఆనాడు స్వామికి పుష్పహోరముల సమర్పింపలేమికి
శోకించి, విచారమున పరుండెను. గాథధ్యానముననున్న విష్ణుచిత్తుడు
ఇట్లు తులోచింప దౌడగెను - “నా కుమారి గోదాదేవి జ్ఞాని,
దైవభక్తురాలు, ఆమె స్వామికి అపచారము తలంచుట అసంభవము.....
అమె శ్రీకృష్ణునితో సంశ్లేషించి, గొల్లభామవలె నటించుచు, గానము
చేయుచు పరమానందము నుండుట నేను పలుమారు గమనించి
యున్నాను. శ్రీకృష్ణ సంశ్లేషియయిన గోదాదేవి, శేషశేషి భావము
నెరిగినదై, అద్వైతభావమున అట్లు చేసియుండవచ్చాను. ఇప్పుడు
అమెగావించిన అపరాధము నాకు కాన్చించుటలేదు”. తెల్లవారి
కొక్కుమునకు వ్రేలాడ గట్టియున్న పుష్పహోరములను చూడగా, అవి
వాడక తాజాగా ప్రకాశవంతముగా నుండినవి. ఆ రాత్రి స్వామియును
తన కగపడి, తన ఆలోచనాక్రమమున కనుగుణముగా “గోదాధరించిన
హరము మైలపడదు. ఆమె విష్ణు సంశ్లేష భావకదా”, అని అన్నట్లు
తన సంశ్లేషభావమున విష్ణుచిత్తుడు భావించెను.

తెల్లవారగనే స్వానసంధ్యాదు లొనరించి, దేవాలయమందు ఉదయార్థునా కైంకర్యమునకై కొక్కెమున తగిలింపబడియున్న తిరుత్తుళాయి (పవిత్ర తులసి) మాలల దీసికొని, విష్ణుచిత్తుడు దేవాలయార్థుకుని కివ్యగా, వారు వానిని స్వామి కలంకరింపజేయగా, నవి ద్విగుణీకృతముగా ప్రకాశించినట్లును, వానిని ధరించిన స్వామి అంగీకార సూచకముగా చిరునగవు లొలికినట్లు తన సంశేషభావమున విష్ణుచిత్తుడు తిలకించి పరమానంద భరితుడాయెను. ఇట్లు తాను ధరించి, వదలిన హరమును స్వామికి సమర్పింప గలిగిన గోదాదేవికి “అముక్తమాల్యద” అను తిరునామము, సార్థక మాయెను. (ఆముక్త + మాల్య + ద = ధరించి విధిచిన + మాలను + ఇచ్చినది)

ఇందువలననే విష్ణు సంశేషియయిన గోదాదేవిని గూర్చి శ్రీపరాశర భట్టరు (శ్రీమద్రామానుజుని శిష్యుడు, విశిష్టాద్వైత పీరమునకు వారసు డయినవాడు) ఇట్లు స్వీరించెను:

శ్లో॥ నీళాతుళ్ల ప్రవగిరి తటీ సుప్తముద్వే ధ్యకృష్ణమ్
పారార్థం స్వీంత్రుతి శతశిరస్మిధ్యమధ్యప యంతీ।
స్వీచ్ఛిష్టాయం ప్రజానిగళితం యాబలాత్మాత్యభుజ్యే
గోదా తస్మై నమ ఇద మిదం భూయ ఏవాస్తు భూయః॥

శృంగార భక్తిరస యుక్తమును, అలంకార శోభితమైన యూ శ్లోక రత్నముయొక్క పిండితార్థమిది:

“భగవచ్ఛక్తి సత్యసానుపులపై నున్నది. అనగా సత్యాన్వేషణమే భగవచ్ఛక్తిని తెలిసికొనుటయగును. శేషేషి భావము నెరిగినట్టియు, వైష్ణవ సంశేష భావమున నున్నట్టియు గోదాదేవి భగవచ్ఛక్తిని తనదిగా స్వీకరించి ఆనందింపగలుగుట సహజమేయగును.”

అద్భుత జన్మగలిగిన గోదాదేవి జీవితమున, తాను ఆముక్త మాల్యద యగుట ఒక దివ్యాద్యుతము గదా!

ఆత్మదేహభిమానులకును, ఆత్మస్వరూప జ్ఞానులగు బుమలకును పర్వత పరమాణువులకు గలట్టి తారతమ్యమున్నది. అలాగే జ్ఞానులగు బుమలకును పరమానందభరితులగు ఆశ్వరులకును అంతటి బేధ మున్నది. అనగా అద్వైతులగు జ్ఞానులకును, విశిష్టాద్వైతులగు ప్రసన్నులకును అట్టి వాసియున్నది. బ్రహ్మజ్ఞాన తపములు పరిపూర్ణశాంతిని కలుగుజేయగలవా? భక్తి ప్రపత్తులు స్వార్థరాహిత్యమును పెంపాందించునుగాన అవి తప్పక ఆనందదాయకము లగును. (నిస్వార్థ భావమే సేవాభావమునకు మూలము కావున, అది సంఘము యొక్క శాంతి సుఖములకు పునాదియగును). దివ్యములగు విష్ణుసంశేష స్వార్థ రాహిత్యముల యందు తండ్రి విష్ణుచిత్తుని మించిన కుమార్తె గోదాదేవి! అతి సంపూర్ణ ప్రపత్తి భావమున నుండుటచే దైవముతో ఐక్యమగు భావమే గోదాదేవి గారిది. గోదాదేవి తానే పోయి, సర్వేశ్వరుని లేపి తమ కొదువను విన్నవించుకొన్నవా రగుటంజేసి, తండ్రికంటేను కుమార్తెయే మిక్కిలి విలక్షణురా లయ్యేను.

పసితనమున నుండియు అండాక్ భగవద్గీణాను భవము నందు ప్రవేశము గలవారై యుండిరి. ఇదియే ఆమె రచించిన నాచ్చియార్ తిరుమెళ్ళి, తిరుప్పావై గ్రంథములకు అవతారిక యగుచున్నది.

పురుషుని పురుషుడు స్నేహించుటకంటే, పురుషుని స్త్రీ స్నేహించుట అతి సులభము గదా! ఈశ్వరునియందు పరమ భక్తిగల అండాక్ రచించిన తిరుప్పావై ప్రబంధమునకు అభిప్రాయము ఇయ్యది:

“ధనుర్మాస నీరాట్టప్రత వ్యాజముతో (మార్గశిష్మాన ప్రాతః కాలస్నానము నెపమున) ఆండాక్ ఈశ్వర సన్మిథికిపోయి, - ‘నీకు శేషంబగు ఈయాత్మ అనర్థపడకుండునట్లు స్వరూపాను రూపమగు కైంకర్యమును (సేవను) కృపజేసి, ఇది యా యాత్మ ఉన్నంతవరకు శాశ్వతముగా జరుగునట్లు అనుగ్రహింపుము’” అని అండాక్ అపేక్షించుచున్నారు”.

ఇదే విధమున ప్రతిమానవుడు ఆపేక్షింపవలయును". ఇదియే తిరుప్పావైద్వారా ఆండాళ్ ఒసంగు సందేశము.

వివాహమునకు యుక్తవయ్యారాగా, వరాన్నేషణమునకై తండ్రి ఉపక్రమించుచున్నాడని గమనించిన ఆండాళ్ తండ్రితో, "నాయనా! మానవవరుడు నాకు సరిపోడు, నేను దైవమునే వరించియున్నాను. నా ఆత్మ పరమాత్మతోనే దివ్యసంబంధము గావించియున్నది". అని తర్వాతముగా ఖండితముగా విన్నవించెను. జ్ఞాన భక్తులకు నిధియియన కుమార్థైకు తండ్రి యెట్టి ప్రత్యుత్తరమును యివ్వలేక పోయెను.

ఆండాళ్ మిక్కిలి అభినివేశముతో, భక్తిపారవశ్యమున శ్రీ విల్లిపుత్తురు ననున్న వటపత్రశాయి అయిన స్వామితో సంశోషించి, ఉత్సాహమున నొంటరిగా దేవాలయమును ప్రవేశించెను. వారును అర్ఘావిగ్రహమగుటం జేసి, ఆమె యథిప్రాయమునకు ముఖము నివ్యవందును, ఆమె కరము వ్యసనపడి, యిట్టి అర్ఘావతారమైన ఈశ్వరునితో సంశోషించునొందినవారు మరెవరియినను కలరో, లేరో, అని విచారపడెను.

శ్రీకృష్ణవతారమున గోపికలు శ్రీకృష్ణని విశ్లేషించినపుడు విరహంబు సహింపలేక, కాళియ మర్దనాది కృష్ణచేష్టితములను అనుకరించి, మనస్యును దృఢపరచుకొనిరని కొందరు ధార్మికులు వచింపగా వినిన ఆండాళ్, తానును వారల అనుకరణం బొనర్చి మనస్థిమితము చెందవలయునని ఊహించి, యెచించి, అదియును కాలాంతరంబున జరిగిన దగుటచేతను, కృష్ణాడును గోపికలును నంచరించిన పాదస్పర్శ గల ప్రదేశమును, స్నానం బొనర్చిన యమునయు, కృష్ణాడెత్తిన గోవర్ధనమును సమీపమునం దున్నయెడల సేవించి, తరింప వచ్చునని ఆండాళ్ యోచించెను. కాని అదియును తనకు సాధ్యముకానందున ఆమె వ్యసన పడెను. సీతాదేవికి శివధనున్నపలె, సీతాదేవికి వృషభములు పలె తనకేడియు

నిష్టర్సగానక, ధైర్యములేనివారై ఆండాళ్వారు చివరి కొక నిర్ణయమునకు వచ్చిరి. తాను గోపికలయనుకారం బొనర్చియైనను తరింప జూతమని తలంచిరి. నాటకముల యందలి పొత్తలు శ్రీరాము, శ్రీకృష్ణ రూపములగునట్లు; ఆండాళ్ బ్రాహ్మణ కులబాలికయయినను, గోపికారూపమును వహించి, అనుకారంబు పోచ్చింప, తన భక్తి ప్రేమ పరవశత్వమున - శ్రీ విల్లిపుత్తరును ప్రేపల్లెగాను, అచటి కన్యకలే గోపికలుగాను, అచ్చటి దేవాలయ ప్రాంగణమును శ్రీకృష్ణుని నదనముగాను, అందుశయనించి యున్న వటపత్రశాయియే శ్రీకృష్ణునిగా భావించి, భావనాతిశయముచే గొల్లభామ నడకయు, గొల్లభామ క్రొమ్ముడియు, గొల్లభామల సంభాషణమును, గొల్లభామల సంస్కారమును, కలిగినదై యుండెను - ఆండాళ్.

శ్రీవిల్లిపుత్తరును ప్రేపల్లెగా భావించుటచే, ఆండాళ్ ఆ గ్రామమునకు తన ప్రబంధమున తిరువాయప్పాడు అను పేరిడెను. (తిరు=పవిత్రమయిన, వాయప్పాడు = గొల్లపల్లి)

ఆండాళ్ విరచితంబగు “తిరుప్పావై” ప్రబంధమునకు కథా సందర్భమును ఈ విధముగా ఏర్పరచిరి:

శ్రియఃపతియు, అవాష్టసమస్తకాముడును ఆయన సర్వేశ్వరుడు సకల జగదుజ్ఞవన శాస్త్రంబుల నౌసగియు, మానవులు తదర్థం బెరుగక, అనర్థపడు సమయములందు తాను మానవలోకమున నవతరించి, తమ కల్యాణ గుణములచే మానవులను జ్ఞానసంపన్ములుగా నొనర్చి, అనుగ్రహించువా డగుటచే, తదర్థమై తిరువాయిప్పాడి యందు శ్రీకృష్ణవతారం బొనర్చి, తమ సౌందర్యము చేతను, తమ ఆతి మానుషగుణ చేప్పితముల చేతను, జన్మాంతర భాగ్య సంపన్న సాజన్యలగు గోపకన్యకలు లీలారసంబుల శ్రీకృష్ణునికి స్వాధీనలై పెరుగుచుండిరి.

ఆ సమయమున తానును (ఆండాళ్) ఇతరగోపికలును ప్రాప్తయోవనలు కాగా, గోపవృద్ధులు సమావేశపడి యిట్లు తలంచిరి

- “ఇంత వరకు బాల్యముననున్నందున మన గోపికాకన్యకలు, శ్రీకృష్ణును కలిసి మెలసి యిష్టానుసారము స్వేచ్ఛగా మెలగుచూ, విహరించుచు వచ్చిరి. కానీ యీపుడు మనగోవకన్యలు యౌవనవతులయిరిగదా! శ్రీ కృష్ణును యువకుడయినాడు, కావున ఇక మన కన్యలను విచ్చులవిడిగా శ్రీకృష్ణునితో విహరింపనీయరాదు. యువకుడయిన కృష్ణుని వలన ఏమి ముప్పువాటిల్లనో! కాన మన కన్యలను మన యిండ్ల ద్వారములదాట నివ్వరాదు సుమా!” ఈ నిర్దయమున గోవవృద్ధులు వారివారి కన్యలను గృహాబద్ధరాంపునుగా జేసిరి. గోపికా కన్యలలో నొకతెయగు అండాళ కూడ అట్లే గృహమున బండి యాయెను!

ఇట్లు కొంతకాలము జరుగగా, తిరువాయిప్పాడులో వర్షాభావముచే క్షామ మేర్పడెను. వాతావరణము అతివేంతముగా, దారుణముగా నుండెను. వరుణుని కృపతో వర్షమును పొందుటకు అనాటి యాచార ప్రకారము బాలికలు, బాలురు అందులోను ప్రాప్తయోవనలయినవారు, కలిసి నోమునోచుట వర్షాగమమునకు యుక్తమని గోవవృద్ధులు తలంచిరి. తదనుగుణముగా తిరువాయిప్పాడులోని పెద్దలెల్లరు గోవకన్యలను, శ్రీకృష్ణుని, ఆతని సహచరులను రావించి, “గోపికా గోపకులారా! మీరు వర్షార్థమై నోము నోమవలయును. ఓ కృష్ణా! వీరి నోమునకు నీవు ఘటకుడవు గావలయును”, అని కోరిరి. అందులకు శ్రీకృష్ణుడు అదినాకు అశక్యము అని చెప్పెను. “కాదు, కాదు, నీవా వనిని చేసి తీరవలయును. ఈ కార్యము ప్రజాక్రీమము కొరకును, గోక్కేమము కొరకును నిర్దేశింపబడినది సుమా!” అని గోవవృద్ధులు శ్రీకృష్ణుని ప్రార్థించి నిర్వంధించిరి, కడకు కృష్ణుడు సమ్మతించెను. పిదప శ్రీకృష్ణుని వశమున గోపికల నపుగించి, గోవవృద్ధులు తమతమ పనులకు బోయిరి.

గోపికలును శ్రీకృష్ణుడును ఆనాటి రాత్రియే యొక శుభసమయముగా భావించి, సమావేశపడి, వారి యానందమును

ప్రదర్శించుటకు పాటలబాడి, నృత్యములజేసి, బహుకేళీవిహారముల సలిపిరి. రాత్రి ప్రాద్యపోగా ఇక నిజసదనమున కరుగుట యుక్తమని భావించిన శ్రీకృష్ణుడు వారందరితో, “మన మిక మన గృహములజేరి నిద్రింతము, రేవటి తెల్లువారుజాముననే మన వరుణావ్రతము ప్రారంభము కావలయును కదా! ధనుర్మాస ప్రారంభము రేపేగదా! మనము తెల్లువారు జాముననే వవిత్ర (యమునా) నదిలో స్నామాడవలయును గదా! మీరు వేకువనేలేచి, వచ్చి, నన్ను లేవవలయును సుమా!” అని చెప్పి, శ్రీకృష్ణుడు నపిన్నపిరాట్టి గృహమును ప్రవేశించెను. (నపిన్న పిరాట్టి = సీళాదేవి)

ఆనాటి రాత్రి గోపకన్యకలు తమతమ గృహములకు జని, శయనించినను, శ్రీకృష్ణుని జగన్మహాకారమునకు పరవశులై యున్నందున, నిదుర పట్టనందున, ఆయన గుణచేష్టితములను స్వరీంచుచు, రాత్రికాలమంతయును గడపగా, అనుకొనిన విధమున తెల్లువారుజామునకు అనగా బ్రాహ్మణ ముహూర్తమునకు, వారికి మెలకువ రాలేదు. మార్గాలిమాసము (ధనుర్మాసము) తెల్లువారినతోడనే ప్రారంభమగును గదా! మరికొందరు గోవికలు నిదురనుండి మేల్కాంచియు, లేవజాలక అట్లనే పరుండియుండిరి. వారిని ముందుగా లేచిన గోవికలు (ఇందులో ఆండాక్ష తానొకరుగా భావించుకొన్నది) నిద్రనుండి లేపుకొని, శ్రీనందకుమారుని భవనంబున కేతెంచి, వారిని మేల్కౌలిపి, తమ వాస్తవమయిన ప్రార్థనను విన్నవించుకొందురు. ఈ గోవికలలో నొకరగు అండాక్ష - అర్జునుడు పదునెనిమిది అధ్యాయములతో గూడిన భగవధీతను వినియు, ఇంకను సంశయంబులో నుండి, కడపట చరమ శ్లోకమును విని, తన సందియమును నివర్తించుకొని, ధన్యుడయిన తెరగున నోమునోచుట యనుపేర భగవత్ సంశ్లేషానందాను భవమును కోరి, కామ భజనాదుల నోనర్చి, ఆనందించుచుండిరి. ధనుర్మాసమున దినమున కొక దివ్య పాపురము వంతున అండాక్ష గోపకన్యకలతో గూడి తెల్లువారుజామున శ్రీకృష్ణ నిలయము మందు పాడి, శ్రీకృష్ణుని

నిద్రనుండి లేవుదురు. ఇట్లు గానము చేయబడిన ముఖ్యదిపాశురములతో గూడిన ప్రబంధమును “తిరుప్పావై” అని అందురు. తిరుప్పావై అనగా మేలుకొలుపు ప్రార్థన అని భావము - సుప్రభాత దైవ సంకీర్తనము. ఇట్టిది తిరుప్పావై యొక్క అవతారిక.

(ఈ సంప్రదాయమును బట్టియే హిందూ గ్రామములలో హరిదాసులు తెల్లువారుజామున హరినామ సంకీర్తనల గానము చేయుచూ, ధనుర్మాణకాలమున మేలుకొలుపులు చేస్తూ యుంటారు)

ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధము - భక్తి ప్రపత్తులు, జగన్నాథుని యేడ జీవునకున్న దివ్యదాంపత్యము, సృష్టి స్థితిలయముల విషయములు, ప్రకృతి వర్ణనములు ఇత్యాదులతో అలరారుచున్నది. ఇది భక్తిరస భరితమే గాక తమిళసారస్వతమున నొక కళాఖండము. ప్రబంధ కల్పన మనోజ్ఞము.

ఈ ప్రకరణమున తిరుప్పావైలోని ఒక్కిక్కు తమిళ దివ్య పాశురము యొక్క భావమును తెలిసికొని, అందున్న అధ్యాత్మిక, సారస్వత శోభను తిలకింతము గాక.

కానీ మొత్తము మీద ఈ తిరుప్పావై అను ప్రబంధమునెరపు అధ్యాత్మిక జ్ఞానమేది? గమనింపుడు:

- “ఆండాళ్ గోవికాకన్యక లందరిని మేల్కొలిపి, శ్రీకృష్ణుని సదనము చేరి, వారి ప్రార్థనములను వ్యక్తము చేయుదురు. ఈ కథా సందర్భము వారి ప్రార్థన యేమిటి? శ్రీకృష్ణుడు వారినందరిని అనుగ్రహించి దివ్య యమునా నదీస్నానమునకు ఏగుడెంచ వలసినదని.

ఇచట ఆండాళ్ జీవాత్మకు సంకేతము. ఆత్మ జ్ఞానము గలిగిన యే చేతనునికైనను సంకేతము. శ్రీకృష్ణుడు సర్వాంతర్యామియగు వైష్ణవశక్తికి సంకేతము. యమునా నదీస్నానము జీవాత్మ పరమాత్మల పక్షయభావము; చేతనుడు (అనగా ఆత్మజ్ఞాని) సర్వాంతర్యామియగు

పరమాత్మతో సంశేషపడి దివ్యానుభవమును పొందుట. ఇదియే ఆలంకారికముగా చెప్పబడిన యొడల జీవాత్మ పరమాత్మల దివ్య దాంపత్యమగును.

అండాక్ శేషేషి భావమున, అనగా భగవచ్ఛక్తి సర్వశేషియనియు, తాను అందులోని యొక అణువనియు అను భావమున, అట్టి యెరుకతో, భగవచ్ఛక్తితో సంశేషపడుచున్నది. ఆమె వైష్ణవశక్తితో సంశేషపడడ మనగా, ఆమె సంపూర్ణ ఆత్మ జ్ఞానమున నున్నదని భావము. అట్టి సంపూర్ణ ఆత్మజ్ఞానికి దేహభిమానము లేదు. ఇదియే పరమానంద స్థితి.

అండాక్ భగవచ్ఛక్తితో ఈడు పదుచున్నది; సామ్యభావమును పొందుచున్నది. ఇదియే ఆమెకు గలట్టియు, ఆమెవ్యక్తము జేయునట్టియు దివ్యదాంపత్య భావము.

మానవ యువతీయువకులు పరస్పరము ప్రేమించుకొని, పరించుకొని, వివాహమాడుటను మనము దాంపత్యమనుచున్నాము. ఇది శారీరక, లేక భౌతిక దాంపత్యము. ఇది రెండు వ్యక్తుల మధ్య గలట్టి బాంధవ్యము, దాంపత్యము. ఇది పరిమిత దాంపత్యము. కానీ, ఆత్మజ్ఞాని యగు భక్తుడు తన సంశేషభావమున సర్వంతర్యామి యగు వైష్ణవశక్తితోడి తన నంబంధమును గ్రహించగలుగుట దివ్య దాంపత్యము. ప్రపంచములోని ప్రతి జీవికిని విశ్వజీవశక్తికిని ఈ దాంపత్యమున్నది. కాదనువా డెవడు? కాని యా సంబంధమును తన జ్ఞానమును బట్టి తెలిసికొనినవాడు పరశక్తితో దాంపత్యమును ఎరిగినవాడై, తన సంశేష భావమున పరమానంద స్థితిని అనుభవిస్తాడు. కాబట్టి భక్తి అనగా వైష్ణవ సంశేషభావమే. ఇదియే పరమానంద స్థితి. ఇదియే భగవచ్ఛక్తితోడి దివ్య దాంపత్యము.

తిరుప్పావై ప్రబంధమున ఆండాక్ వ్యక్తము జేయు దివ్య భక్తిభావము వైష్ణవ సంశేష భావము. ఆశ్వార్లందరును ఇట్టి వైష్ణవ సంశేష భావమున నున్నవారే. ఈ సంశేష భావమును ఆండాక్

వైష్ణవక్తితోడి దివ్య దాంపత్యమని తిరుప్పాపై ప్రబంధమును సూచించుటచే, ఈ భక్తి భావము మనోహరమును, అలంకార యుతమును అగుచున్నది.

ఇట్టి దివ్యదాంపత్యము, నమ్రాళ్వారు రచించిన “కోయిల్ తిరువాయ్ మెమి యెమక్క” (సహస్ర పాశురపుంజము) రెండవ అధ్యాయము నందును కూడా “ఆళ్వార్ నాయక్” విషయముగా, అతి మనోహరముగా వర్ణింపబడి యున్నది. అలంకార యుతమగు ఈ భాగమును సారస్వతులు చదివి ఆనందింతురు; భక్తులు చదివి పరమానందము నంధుదురు.

ఆళ్వార్లు వారి జీవితమున వారు ప్రదర్శించిన వైష్ణవ సంక్లేష భావమును గ్రహించుట చేతనే, భవిష్యత్కాలమున ఈ భావమునకు శ్రీరామానుజాచార్యులు ప్రచారము కల్గించినారు - ఇదియే నిజమైన భక్తిగా, శరణాగతి భావముగా స్వార్థ రహిత భావముగా అభివర్ధింపబడినది. ఇట్లు విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతానుభవయోగ్యతను శ్రీరామానుజుడు చేతనులకు జూపినారు. ఇది ఒక ప్రధాన విషయము:

ఇక రెండవది: అండాక్ జీవాత్మకు సంకేతమని పైన చెప్పబడి యున్నది. అనగా ఆత్మజ్ఞానము గల చేతనునికి సంకేతమన్నమాట, విశ్వము మూడు అంశములుగా విభజింపబడినది రామానుజునిచే తన విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతమున - చిత్త, అచిత్త, ఈశ్వర అనునవి. అచిత్తం సర్వజడ పదార్థమును నూచించును. చిత్తు ప్రాణిలోకమును సూచించును. ఈ రెంటి యందును వ్యాప్తమయిన అద్వైతశక్తి “ఈశ్వర” అనబడినది. ఈ మూడును ఆది మధ్యాంత రహితములే. చిత్త, అచిత్త అందు రెంటియందును అద్వైతమయిన ఈశ్వరశక్తి యున్నందున ఈ రెంటియెక్క స్థితి మార్పులు ఈశ్వరశక్తిపై నాథారపడియున్నను, ఈ రెంటికి గూడా, ఈశ్వరశక్తి వలె, వానివాని విశిష్టగుణము లున్నందున, సర్వవేదాంతము విశిష్టాద్వైతమును సూచించుచున్నదని శ్రీరామానుజుడు వ్యక్తము జేసేను. అండాక్ జీవాత్మకు సంకేతమన్నపుషు, ఆమె చిత్తు

అచిత్తుల సమ్మేళనమునకు సంకేతమన్నమాట. చిత్త, అచిత్త అను ఈ రెండు అంశములు ఈశ్వరశక్తిచే నిలిచియున్నవి. కావున, ఉదాహరణకు, మానవశరీరమున ఈ మూడును, అనగా చిత్త, అచిత్త ఈశ్వర అనునవి సంయోగపడియున్నవి. కావున విశ్వములోని మూడు అంశములు ప్రతి జీవియందును ఉన్న వన్నమాట; పరిమాణమున, ప్రభావమున మార్పు ఉన్నది. అంతవరకే. ఇదియే జీవాత్మకు, సర్వంతర్వామి యగు వైష్ణవశక్తికిని ఉన్న సంబంధము. ఈ సంబంధము నెరిగిన ఆండాళ్ పరమాత్మతోటి దివ్యదాంపత్యమును తిరుప్పావైలో వెల్లడించినది. ఈ దివ్యదాంపత్యమును వెల్లడించుటలోనే చిత్త, అచిత్త, ఈశ్వర - యొక్క సంబంధము తెలియచున్నది. ఇందు గలట్టి జ్ఞానమే తత్త్వత్రయ జ్ఞానము. ఈ తత్త్వత్రయ జ్ఞానము ప్రారంభమున పరాశరుడు విష్ణుపురాణమున తెల్పియున్నాడు. ఇట్టి తత్త్వత్రయ జ్ఞానమునే శ్రీరామానుజుడు స్వీకరించి తన విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతమును ప్రతిపాదించి యున్నాడు.

కాబట్టి శ్రీరామానుజుడ తత్త్వత్రయ జ్ఞానమును శాస్త్రియముగా తన విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతమున ప్రతిపాదించి, ఆశ్వారులు చూపిన విష్ణు సంక్లేష భావము నిజమైన భక్తిభావముని ప్రచారము చేసినాడు. తత్త్వత్రయ జ్ఞానమును వైష్ణవ సంక్లేష భావమును రెంటిని అతిమనోహరముగా కావ్యరీతిలో తిరుప్పావై ప్రబంధమున ప్రతిబింబింప జేసిన ఆండాళ్ శ్రీరామానుజునకు ఆరాధ్యరాలు. అందువలన శ్రీరామానుజుడు తన జీవితమున పలుమారు తిరుప్పావై దివ్య ప్రబంధమును పరించునపుడు, తన్నయుడై తన సంక్లేషభావమున తాను ఆండాళ్గా భావించుకొని పరమానందమున నుండువాడట.

ఒకనాడు, రామానుజుడు తన ఆచార్య పంచకములో నొకరగు పెరియనంబి యింటిముందుకు పోగా (తిరుప్పావై పాశురముల పరించుచు), రామానుజుని అన్నగా భావించి సంబోధించు ఆచార్యుని కుమారై అతుల్య వాడుకగా శ్రీరామానుజుని సమీపింపగా, సంక్లేష

భావమునున్న రామానుజుడు, అతుల్యము నీళాదేవిగా భావించి, శ్రీకృష్ణుని మేల్కొల్పుమని చెప్పు తిరుప్పావై పాపురముల నెంతో ఆనందో ద్రేకమున అట్టే చదువుచుండ, నామె భయపడి అన్నగారికి మతిభ్రమణము గలిగినదేమో అని తలచి, లోనున్న తండ్రి వద్దకు పరుగిడి, ఆ వృత్తాంతమును తెల్పగా, తండ్రి పెరియనంబి సర్వమెరిగిన వాడు గాన “అమ్మాయి! మీ అన్న తిరుప్పావై ప్రబంధమును పరవశమున పరించు చున్నాడు లే, అమ్మా” అనెను. కావున ఇచట వెల్లడింపబూనుకొన్న విషయ మేమన, తిరుప్పావై యొంతటి ఘనమైన ప్రబంధమో, ఎంతటి శాస్త్రియమైనదో, యొంతటి ఆధ్యాత్మికమైనదో, యొంత రసవంతమైనదో మనము గమనింపవలసి యున్నది.

3. శ్రీరామానుజుని విశిష్టాద్యైత సిద్ధాంతమునకు సహకారియగు తిరుప్పావై ప్రబంధము వైష్ణవ సంశేష భావమును, తత్త్వత్రయ జ్ఞానమును వెల్లడించి, శ్రీరామానుజునకు ఉపకరించుటయే గాక, ఈ దివ్య ప్రబంధము రామానుజునకు మరియుక దివ్యసందేశమును గావించినది. ఇది మూడవ విషయము చాల ముఖ్యమయినది, సేవా భావమును వెల్లడించునది!

దర్శన సంభాషణ భాగ్యమును తానే అనుభవింప దలంచలేదు ఆండాళ్ల. ఆ భాగ్యమును తక్కిన గోపికాకన్యక లందరికిని కలుగజేయ దలచినది ఆండాళ్ల. నిజమైన జ్ఞాని తన జ్ఞానము నెల్లరకు పంచిపెట్టి వారిని ఉధరింప జూచును. ఈ విషయము రామానుజున కెంతయో జ్ఞానదాయక మైనది. అందువలననే తన ఆచార్యుడు తిరుక్కేట్టి యూర్నంబి రామానుజునకు తిరుమంతము నుపదేశించి, రహస్యముగా నుంచుమని ఆజ్ఞాపించినను, దయార్థ హృదయుడగు రామానుజుడు గురునాజ్ఞ నుల్లఫించుట వలన సంక్రమించు పాపమును సరకుసేయక, లోకకల్యాణము గోరినవాడై, దేవాలయ శిఖరము నెక్కి తిరుమంతమును సర్వులకు ప్రకటించినాడు. నిజమైన ఆచార్యుని తత్త్వమును ఆండాళ్ల తన ప్రబుధమున సూచించినారు.

ఈ నందర్భములోనే రామానుజుడు సేవాభావము యొక్క ప్రాశస్త్యమును ప్రకటించినాడు. కావున శ్రీరామానుజుడు తన విశిష్టాధ్వేత సిద్ధాంత ప్రభోధములు తత్త్వత్రయ జ్ఞానము, విష్ణు సంశోషభావము, సేవా భావము లని వక్కణించి యున్నాడు. ఈ మూడు భావములు తిరుప్పావై ప్రబంధము వెల్లడించు చున్నది.

ఇక తిరుప్పావై ప్రబంధములోని ముఖ్యది పాశురముల భావములను, ఒక్కటొక్కటీగా గమనింతముగాక ఆనందింతముగాక - ప్రభావితుల మగుదుముగాక!

తిరుప్పావై ప్రబంధములోని -

1. మొదటి తమిళ పాశుర భావము:

“సంపద వృద్ధినందు ఈ తిరువాయిప్పాడిలో (వైపల్లెలో) కైంకర్య లక్ష్మియు, దివ్యాభరణములును గల గోపికలారా! ఇది మార్గశిమాసపు (మార్గశిరమాస) శుక్లపక్ష పూర్తిమాశుభద్రినము. తన కుమారునిపై (శ్రీకృష్ణనిపై) ఈగ, దోషును కూడ ప్రాలనీయక అతి జాగరూకుడుగా నున్న నందగోపుని కుమారుడును, చారునేత్ర యశోదాదేవి యొక్క సింహాకిశోరము వంటి ముద్దుల పట్టియు, ఆశ్రిత తాపహారమగు నీలమేఘమును బోలు తిరుమేను (దివ్య శరీరము) గలవాడును, ఎర కలువల వంటి నేత్రములుగల వాడును, సూర్యచంద్రులవలె ప్రకాశానందముల కలుగజేయు ముఖమండలమును గలిగిన వాడును అయిన నారాయణుడే, అనంతమతికుల మగు మనయొక్క కోర్కెలను దీర్ఘవాడై యున్నాడు. కావున ఈ గోకులవాసు లెల్లరు స్తుతించునట్లు ఈ నోమున ప్రవేశించి స్నానమాడుటకు వచ్చువారు రండి”.

ఏవరణము: శ్రీకృష్ణనితో కలిసి స్నానమాడుట యనగా శ్రీకృష్ణనితో సంశోషించి ఆనందించుట ఆని భావము. శ్రీకృష్ణుడు ఆనంత కల్యాణ గుణప్రపూర్వుడు గాన శ్రీకృష్ణనితో సంశోషించుట ఆనగా కల్యాణ గుణానుభవమును పాందుట; యగును.

వైష్ణవశక్తి అవాజ్ఞానవగోచరము. ఆ వైష్ణవశక్తిని అనంత కల్యాణగుణ ప్రపూర్వముగా నూహించు కొనగలుగుటయు శక్యమా? కావున అనంత కల్యాణగుణ ప్రపూర్వునిగా శ్రీమన్నారాయణమూర్తిని సేవింపు మన్నారు. ఇదియు శక్యమా? శ్రీమన్నారాయణుడు వైకుంఠ నివాసి యనిగదా పురాణములు వర్ణించుట. కావున మనము చూడగలుగునట్టియు, మనలో కలిసి జీవించునట్టియు కల్యాణ గుణయుతుడగు పురుషోత్తముడే ఆరాధ్యాడు. అదియే భగవమ్మార్తి. కావున శ్రీకృష్ణుని సేవించుటకు ఆండాళ్ గోపికాకన్యల నందరిని ఆహ్వానించుచున్నది. కల్యాణగుణ పరిపూర్వులగు శ్రీరాముడు, శ్రీకృష్ణుడు భగవదవ తారములుగా పూజింపబడుటను విశిష్టాద్వేత సిద్ధాంతము ప్రేరేపించుచున్నది. కావున తిరుప్పావై యొక్క యి అంశము ఈ విధమున భవిష్యత్తులో రామానుజుని ప్రభావిత పరచినది.

నిజమైన ఆచార్యుడు రహస్యమనునది పాటింపక, లోకకల్యాణ మును కోరినవాడై తనదివ్య విజ్ఞానమును తోటి మానవుల కెరుకపరచి సర్వలును సద్గుత్తిని పాందుటకు తోడ్పడును - శ్రీరామానుజుడు తిరుమంత్రమును బహిరంగపరచినట్లుగా పూర్వము గోపకన్యల నందరిని శ్రీకృష్ణ సంశేషమును స్నానమునకు ఆహ్వానించు ఆండాళ్ ఉత్తమోత్త ముడయిన ఆచార్యునకు సంకేతము.

నందగోపుడు ఆనందగోపుడు; తననందనుడగు శ్రీకృష్ణుని లోకానందమున కొసంగినవాడు. యశోద=యశమును (కీర్తిని) లోకమునకు ఇచ్చినతల్లి. ఈ కీర్తి యెట్టిది? శ్రీకృష్ణుడను కీర్తి, గీతాచార్యుడను కీర్తి. కావున నందనందనుడు, యశోదానందనుడగు శ్రీకృష్ణుడు లోకమునకు ఆనందమును, జ్ఞానమును ఒసంగినవాడు, కావున శ్రీకృష్ణుడు కల్యాణ గుణయుతడుగు పురుషోత్తముడు, ప్రత్యక్ష దైవతము. గీతా ప్రబోధము గదా! మానవునకు సద్గుత్తి చూపునట్టిది?

శ్రీకృష్ణునితో కలిసిమెలసి గోపకన్యకలు స్వేచ్ఛగా విహారింప రాదను కట్టుడిట్టమును గావించిన గోపవృద్ధులే మరల ఈనాడు గోపకన్యకలు

గావించు నోమునకు శ్రీకృష్ణుని ఘటకునిగా నుండ ప్రార్థించిరి. పూర్వ కాలమున మతగురువులు, బుమలు, మునులు ఏకాంత తపస్సునకు ప్రాధాన్య మిచ్చినవారై, వారివారి కోర్కెలను బడయుటకు తప మాచరించుటయే శ్రేష్ఠమయిన పథమని బోధించి యుండిరి. జ్ఞానము కంటెను, ధ్యానముకంటెను కర్మఫల త్యాగము గొప్పదని గీతాచార్యుడు చెప్పియున్నాడు. వైష్ణవ సంశోషభావమున పరమానంద స్థితి అబ్బునని ఆళ్యారులు వారి జీవితముల ద్వారా వెల్లడించిరి. గురుపరంపరలో వారిదృక్పుథములో ఇట్టి మార్పు వచ్చినది. ఈ మార్పునే సూచిస్తుంది గొపవ్యధుల ఆలోచనలోని మార్పు. విష్ణు సంశోషభావమను వేదాంత తత్త్వము ఈ పాశురమున సూచింపబడినది. మూర్ఖమైన తపస్సులు, హరయోగములు వారివారి కోర్కెలను పాందుటకు మార్గములుగా చెప్పబడి యున్నవిగాన, వీనిని వదలి లోకకల్యాణమును గూర్చు విష్ణు సంశోషభావమును, శరణాగతి భావమును, సేవాభావమును భక్తుడుగా నుండువాడు పాటింపతగి యున్నవని ఈ పాశురమున సూచింప బడియున్నది.

సత్కాలము సత్కర్మమును ప్రేరేపించును, కార్యపుద్ధికి కార్యసిద్ధికి తోడ్పుడును. ఇది సహజముగా మానవుల విశ్వాసమై యున్నది. అందువలన నోమునకు యుక్తమయిన పర్యదిన మదియని ఆండాళ అన్నారు. అది మార్గ శిర్షమాస పుక్కపక్క పూర్ణిమా దినము. “మాసానాం మార్గశిర్షహం” అంటాడు భగవానుడు గీతయందు. ఒక సత్కార్యమును పాటించువేళను, అట్టి సత్కార్యము ఫలప్రదమయిన వేళను కూడా పుభస్కరముగా భావించుటయేగాక, అట్టి సమయము సర్వులకు చిరస్కరణీయ మవుతుంది. అందువలననే ఆండాళ నోమునకు నిర్ణయించుకొనిన ఆ దినము, మార్గశిర్ష పుక్కపూర్ణిమ, భవిష్యత్కాలమున ప్రజలు, భక్తులు పర్యదినముగా భావించుచున్నారు. ఆండాళ ఇచట కాలము యొక్క బెచిత్యమును ప్రశంసించుట, ఇత్యాదులు ఇందు పేర్కొనబడిన ఆధ్యాత్మిక విషయములు. ఇక ఇందుగల తల్లిదంత్రుల

వాత్పల్య వర్ణనము, శ్రీకృష్ణుని దివ్యవిగ్రహ వర్ణనము, నోము ప్రారంభకాల వర్ణనము మనోజ్ఞముగా నున్నవి. ఈ పాశురమిట్లు దివ్య విషయ, సారస్వత సాందర్భములకు మేలుకలయికగా నున్నది కదా. ప్రతి పాశుర మిట్టెయిండును. నాచ్చియార్ తిరుమొళి పాశురములు గూడా ఇట్టి సారభముల వెదజల్లును. కావుననే అండాటును ఆళ్యారుగా భక్తులు భావించినారు; మహాకవి శిరోమణిగా పండితులు లెక్కించినారు. అందువలననే అండాటును బుపికవి (Saint poet) అని అంటారు.

ఆధ్యాత్మికముగా ఈ పాశురమున సాధ్యస్వరూపమును, సాధన స్వరూపమును, అధికారస్వరూపమును వర్ణింపబడినవి.

2. రెండవ పాశురము:

“ఈ లోకమందు ఉజ్జీవింప జనించిన భాగ్యవతులారా! మనము మన నోమునెరవేరు వరకును, చేయవలసిన క్రియా విశేషముల గూర్చి వినుడు: క్షీరాభీయందు యోగనిద్ర గావించెదు శ్రియః పతియొక్క కల్యాణ గుణములను అనునంధించి, నంశ్లేషభావమున పరమానందమున నుండెదము గాక.... విశ్లేష దశయందు మనము ఇతర ప్రాపంచిక భోగ విషయముల యందు అన్వయింపము: భోగవస్తువులను వర్ణింపుము గాక: నేతిని భుజింపము; క్షీరపానము చేయము; కాటుక, మైపూత పుష్పాద్య లంకారములను వర్ణింపుము. శిష్టాచారముల పాటింపుము. పరులకు హని కలుగజేయ అబధ్ధపు మాటల వచింపము; ఒకరిని గూర్చి మరి యొకరితో చాడీలు చెప్పము. యాచకులగు జ్ఞానులకును, బ్రహ్మాచారుల కును, సన్మానులకును వారివారి కనుగుణముగా, యాచించు కొలది, దానములోసగి, మనము ఉజ్జీవించి, పంతోషించు విధమును తలచుచు, దివ్యమయిన మన ప్రతమును అనుస్థించెదము గాక!”

వివరణము: మొదటి పాశురము వేదాంత విజ్ఞానమును ప్రదర్శింపగా, రెండవ పాశురము వేదాంత విజ్ఞానానుసారముగా

గడపవలసిన జీవిత విధానమును తెల్పుచున్నది. ప్రాప్యప్రాపకములు రెండును ఈశ్వరుడేయని భావించువాని యొక్క కృత్యాకృత్యములు రెండవ పాశురమున వర్ణింపబడినవి.

ఆశ్వారుల జీవిత విధానము గాని గీతా జ్ఞానముగాని, విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతముగాని, సన్మానపమును అంగీకరింపవు. సమ్యక్ జీవితమును కర్మఫలత్యాగమును అవి ప్రబోధించుచున్నవి.

పరమానందము కొరకు వైష్ణవ నంశేష భావమును, లోకకల్యాణము కొరకు కర్మఫల త్యాగమును సూచింపబడినవి.

“సంశేష భావమున పరమానందమును దైవగుణానుభవమును పాందియండెదముగాక! విశ్లేషించి యున్నపుడు (అనగా ఇతర వేళల యందు) ధార్మికమైనట్టియు, స్వార్థరహితమైనట్టియు, మమకార రహితమైనట్టియు, ఘలప్రదములగు సత్కార్యములను త్యాగబుద్ధితో లోకకల్యాణము కొరకు చేయవలయును” అని అండాఖు ఈ పాశురమున బోధించుచున్నారు.

ఇదియే తన ప్రతమనియు, తన మతమనియు శ్రీమద్రామానుజా చార్యులవారు తాను రచించిన శరణాగతి గద్యయందు కడపటి వాక్యముల యందు పేర్కొని యున్నాడు.

ఆ వాక్యములు (రామానుజ మత సూత్రములు) ఇవి:

1. “అనృతం నోక్తపూర్వం మే, న చ వక్ష్యై
కదాచన రామో ద్విర్మాభి భాషతే॥
2. సక్కదేవప్రపన్నాయ తవాస్మీతి చ యాచతే!
అభయం సర్వభూతేభో దదామేయ తద్వతం మమ॥
3. సర్వధర్మా పరిత్యజ్య మా మేకం శరణం ప్రజా
అహం త్వా సర్వ పాపేభో మోక్షయిష్యమి మా శుచః॥
4. ఇతి మన్మేవ హృక్తమ్॥

5. అత ప్యం తవ తత్యతో మద్ జ్ఞాన దర్శనా
ప్రాప్తిమ నిస్సంశయః సుఖమాస్య॥
6. అంత్యకాలే స్ఫుతిర్యాతు తవకైంకర్య కారితా।
తామేనాం భగవన్ ద్వాకియమణాం కురుష్వ మే॥”

పై సంస్కృత వాక్యములకు క్రింది అంధ్రీకరణమును జాడుడు:

1. “నేను ఇది వరలో అబధ్మాడలేదు. ఇక మీదట కూడా అబధ్మా చెప్పను.
రాముడనువాడు (ఇతరుల రంజింపజేయువాడు) ఒకే మాటపై నుండును.
2. ఇప్పుడే శరణాగతి నగుటకు నేను నీ వాడనని చెప్పుకొను చున్నాను. సర్వ భూతములకు అభయ మిచ్చుచున్నాను (ఎవ్వరికిని హనిజేయను). అది నా వ్రతము.
3. ఇతరములైన అంత్యమార్గముల నన్నిటిని వదలి, నేను జెప్పు యిం థర్మమునే (శరణాగతి భావము) ఆశ్రయింపుము. నాయిం థర్మము నిన్న పాపముల నుండి తొలగించును. చింతింప వలదు.
4. అని (ఇట్లు) నాచేతనే చెప్పబడినది.
5. అందువలన నీవు నీ వివేక తత్త్వమును బట్టి నా జ్ఞాన దర్శనమును పాందుటలో సంశయము లేదు. సుఖీంపుము.
6. స్వామీ! నీ కార్యమును నన్న ఇప్పుడే చేయనిమ్మి. అది నాకు అంత్యకాలమున కూడా జ్ఞాప్తియందుండు గాక”.

పైన పేర్కొనబడిన తిరుప్పావై యొక్క రెండవ పాశుర భావము నకును, శ్రీరామానుజుని మతమునకును గల సామ్యము నెరుగునది. రెండును శరణాగతి భావమును (సంశోషభావమును) నమ్మీక జీవితమును ప్రభోధించుచున్నవి.

తిరుప్పావైకిని శ్రీరామానుజుడు ప్రబోధించిన విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంత సారమునకును గలట్టి సంబంధమును గమనించిన యెడల శ్రీరామానుజునకు అండాళ పైనను, ఆమె రచనలపైనను ఎంతటి విశ్వాసమును, గౌరవమును ఉండినవో ఊహించుకొన గలము.

నోము నెపమున అండాళ ఎంత గొప్ప ఆధ్యాత్మిక సూతములను తన రచనయిందు సూచించినదో ఆలోచించుటకు అద్భుతముగా నుండును. ప్రతి పాశురమునకు కడపటి మాట “ఎంబావాయ్”. (అనగా మా అభిప్రాయమును అనుసరింపుము అని భావము). కాబట్టి అండాళ ప్రబోధించు ఆచార్యుడే!

3. మూడవ పాశురము:

“గగనము వరకు పెరిగి, త్రిలోకములను తన శ్రీపాదములతో అక్రమించిన పురుషోత్తముని యొక్క దివ్యగుణానామ గానము భక్తితో చేయుచూ, మా నోము కొరకు మేమందరము కలిసి స్వానము చేయు దేశము నర్వవిధములుగా నుభిక్షముగా నుండునని మా అభిప్రాయము. వ్యాది దుర్విక్షాదులగు చెడుగు లుండవు. నెలకు మూడు వర్షములు నిలిచి కురియును. అత్యన్నతము లగుచు, ఎత్రని యెన్నుల తోడి ప్రకాశమున వర్ధిల్లు వరిపశ్యములు సమృద్ధిగా నుండును. అట్టి వరిపైర్ల మొదళలో నున్న నీటియిందు మత్యములు త్రుట్లుచుండును. అందమగు యెంర్కలువలయిందు నల్లగా నిగనిగలాడు తుమ్మెదలు మత్తెక్కి నిద్రించు చుండును. పసుల కొట్టమునందు బలిసిన పాలపాదుగులతో కదలక నిలుచున్న ఔదార్యముగల పశువులు (ఆవులు, గేదెలు), పాలుపితుకు వారు విశాలమయిన పాదుగులను రెండు చేతులతో పట్టుకొని, పిండగా పెద్దపెద్ద భాండములు నిండును. ఇట్టి పశుసంపద వర్ధిల్లను” అని మా అభిప్రాయము అని ఆండాళ సెలవిచ్చుచున్నారు.

వివరణము: ఈ పాశుర భావము అతి మనోజ్ఞముగా నున్నది. భగవద్గుణ నామగానముతో భక్తిపరవశత్యమున వైష్ణవ సంశేష

భావమున వరమానందము ననుభవించు ఆచార్య శిష్య బృందములున్న ప్రదేశము సర్వసంపదలతో అలరారుచుండును. చేతనులు వారి వ్యక్తి గతానందములకుగాని, సంఘక్షేమములకుగాని దైవ నంశేష భావము నవలంబింపతగియున్నది. ఎంతటి అభయప్రధానము! ఎంతటి మంగళా శాసనము!

“భక్తిభావ మనగా భగవచ్ఛక్తి యొక్క అనంత కల్యాణ గుణ గానము చేయుచూ, లేక భగవత్క్రల్యాణ గుణానుభవముతో సర్వంతర్యామి యగు వైష్ణవశక్తితో సంశేషపడియుండుట” అని మరల ఈ పాశురమున సూచింపబడినది.

ఇచట ఆండార్థ ఆచార్యనివంటి వారు, గోపకన్యకలు శిష్యులు లేక భక్తుల వంటివారు. ఏరి కలియక శుభస్వరము. ఏరి శ్రీకృష్ణుని పాందు, దైవభక్తిన్ని గ్రహింపగలగుట. ఏరందరి స్నానమే వైష్ణవ సంశేషభావము. (గ్రుష్ణిగాచేయు అర్ధనలకు మూర్ఖవిశ్వాసముతో గూడిన ప్రతములు, తపములకు, స్వార్థపరకోర్కెలతో గూడిన ప్రార్థనములకును, ఆండార్థ సూచించు వైష్ణవ సంశేష భావమునకు ఎట్టి తారతమ్యమున్నదో గ్రహించునది! చీకటిని వెలుగనకును గల వ్యత్యాసము కదా!

నిజమైన దైవభక్తిగల మానవసంఘము సుభిక్షముగా శాంతి సంతోషములతోడ నుండునని సామాన్యుడు భావింప గలిగినపుడు, భక్తియనగా నేమో తెలిసికొనవలయును. భగవద్గీత భక్తియోగమున భక్తుని నిర్వచించునట్టి, “అద్వైషా నర్వభూతానాం....” “అనపేక్షస్తుచ్చిర్దక్....” ఇత్యాది శోకభావములు చేతనుని ప్రభావితుని జేయుగాక!

నిజమైన ఆచార్యులు భక్తులు అయినట్టి, వైష్ణవ సంశేష భూవమున మెలగుచూ లోకకల్యాణముగోరు సాధుపుంగవులను సామాన్య ప్రజలు ఎట్లు ఆదరింప తగియున్నదో గమనింప తగియున్నది. సజ్జనులు లోకకల్యాణము కోరువారు; కావున సజ్జనులకు సర్వులు మంగళా శాసనము చేయవలయును. సంఘక్షేమము ఇందులో నున్నది.

ఈ పాశురమున తిరుమంత్రార్థ బలము సూచింపబడియున్నది.

ఈ పాశురమున ఆండాక్ సూచించిన అభయమే తిరుమంత్రమన దగిన గీతాచరమ శోకమున (సర్వధర్మార్థము..... 18వ అధ్యాయము, 66వ శోకమున) తెల్పుబడినది. అదే విధముగా భవిష్యత్తులో శ్రీమద్రామానుజా చార్యులవారు తన మతమనబడు వాక్యములలో (రెండవ పాశుర వివరణ యందున్నది చూడుము) యీ క్రింది వాక్యమున అట్టి అభయమును ఇచ్చియున్నారు: “అత స్వం తవ తత్త్వతో మద్జ్ఞానదర్శన ప్రాప్తిమ నిస్సంశయః సుఖమాస్య” (నీవు నీ వివేకముకొలది నా జ్ఞానదర్శనమును పొందుటలో సంశయములేదు. సుఖింపుము).

“గగనమువరకు పెరిగి, త్రిలోకములను తన శ్రీపాదములతో ఆక్రమించిన పురుషాత్మముడు” అన్న విషయమును గ్రహించేదముగాక!

దశావతార కథా ప్రకారము విష్ణుమూర్తి బలిచక్రవర్తిని శిక్షించేనా? రక్షించేనా? రక్షించేను.... ఎందుండి? అజ్ఞానము నుండి, స్వగర్వము నుండి.... వివరణమును గమనింపుడు:-

“బలి” అనగా దానము (ఇవ్వబడినది, ఆహారముగా), “బలి” అనగా బలము గలవాడు. “బలిచక్రవర్తి” అనగా “దానగుణమున చక్రవర్తి”, “బలమున చక్రవర్తి” అని భావము. కథాప్రకారము బలిచక్రవర్తి మహాబలుడు, నిరాటంకముగ దానము చేయువాడు. “కృతయుగే బలిర్దాతా” అని లోకోక్తిగదా! ఇట్టి సుగుణద్వయమున్న బలిచక్రవర్తి, శారీరకముగా బలారోగ్య సంపద, మానసికముగా ఔదర్యగుణ సంపద గలిగినట్టి బలచక్రవర్తి ఒక విషయమున నిందితు డాయెను. ఎందు? అతడు గర్వ, అహంకారి, తనకంటే మరిగొప్పది లేదనువాడు. తనకంటే తక్కువవాని యందు ఔదర్యమున్నవాడు తనకంటే గొప్పవాని యెడ నమ్రత చూపవలయును. కానీ బలి చక్రవర్తికి నమ్రత లేదు - శరణాగతి భావములేదు, ఆత్మ జ్ఞానములేదు,

తత్త్వత్త్రయ జ్ఞానము లేనివాడు. ఇది అతని అంధకారము. వామనుడు శారీరకముగా పాట్టివాడైనను సర్వజ్ఞుడు మానసికముగా - శ్రీకృష్ణుడు అర్థమునకు విశ్వరూపము నెరుకపరచినట్లు, వామనుడు బలిచక్రవర్తి మనసుకు నచ్చిన విధముగా భగవచ్ఛక్తి సర్వాంతర్యామి, నిత్యమైనట్టిది, సర్వశేషి అని తెల్పినాడు. ఈ దివ్యజ్ఞానము మనస్సునకు రాగా బలిచక్రవర్తి సత్యము నెరిగినవాడై శరణాగతి భావమును పొందెను. స్వగ్రహ మర్యాద పాతాళముల వ్యాపించిన వైష్ణవశక్తికి శరణాగతి అయినాడు. ఇది మానసిక భావము, మార్పి, బలిచక్రవర్తి శారీరకముగా క్రిందికి త్రోక్కబడలేదు. అయిన దాసానుదాసుడైనాడు మానసికముగా. ఈ విధమున బలిచక్రవర్తికి విజ్ఞానమును గరవినట్టి వామనుని, దైవస్వరూపుడయిన వామనుని, కల్యాణ గుణముల స్తుతించినారు అండాక్ష, మరియు అవే స్నేహితురాంధ్రు గోవికాకన్యలు. భగవత్పూర్వులు గుణ గానము చేయుట అనగా ఆర్థమునెరిగి తిరుమంతమును జపించుట అని భావము. తిరుమంతమును జపించుట అనగా శరణాగతి భావమును పొందుట యగును. ఈ భావమును పొంది ఉణ్ణివించు వాడు సర్వోత్తరకాలమందును అనన్యర్థ శేషత్వ, అనన్య శరణత్వ, అనన్య భోగ్యత్వముల అను అకారాత్మయ జ్ఞానమున సంతుష్టుడుగా నుండును. వామనుడు బలిచక్రవర్తికి వలె ఆండాక్ష మనకు ప్రపత్తిని బోధించుచున్నది. ఈ పాశురమున ఆండాక్ష ఆచార్యకత్వము వెల్లడియగుచున్నది. ఇట్టిది యి పాశురమందున్న అధ్యాత్మిక సంపద వస్తువు. ఇందు భగవదనుభవ సహకారుల యొక్క అభీష్టములు నెరవేరునట్లు భగవత్సన్నిధిలో ఆపేక్షింపవలయునని సూచింపబడినది.

ఇక వర్ణింపబడిన దృశ్యములు, అనగా, సకాల వర్షములు, పైరు పంటలు, పంట చేలలలోని జలపుష్టిదులు, తుమ్మెదలను నల్లని మచ్చులుగల యొక్కకులవ రేకులు, పాడిపశువులు మున్నగునవి, అతిరమణీయముగా మనోజ్ఞముగా ప్రకృతి సౌగసులనీనుచున్నవి. ఆండాక్ష కవయిత్రి కదా!

4. నాల్గవ పాశురము:

“వర్షాధిపతియగు ఓ వర్షన్యడా! ఓ ఇంద్రా! నీ యసమానోదార్యము వెల్లడి యగునట్లు నీవు సముద్రమును జొచ్చి, జలమును పూర్ణముగా పానముజేసి, ఉరుములతో మెరుపులతో ఆకాశమంతయు వ్యాపించి, శ్రీమన్నారాయణుని తిరుమేను వంటి నీలమేఘాకృతిని బొంది, బల సౌందర్యములతో నొప్పు సుదర్శన చక్రమువలె ప్రకాశించి, స్వామి పాంచజన్య శంఖము వలె గర్జించి, శ్రీశార్థముచే విడవబడిన బాణ పరంపలను బోలు వర్షధారలచే మిక్కటమగు వర్షమును కురిపింపుము, అట్లు చేసితివేని లోకములోని ప్రజలు సుఖింతురు, మేము ఈ మార్గాల్ని మాసమందు సంతోషముతో, సుఖముగా స్వానము చేయగలము. నీవిట్లు దైవకార్యమునకు సహకరించిన వాడవగదువు”.

వివరణము: దైవకార్యములకు సర్వవిధముల సహకారము లభింప గలదనుట అండాక్ గారి విశ్వాసము. కావుననే దైవకార్యముగు వారి మార్గాల్ని మాసప్రాతఃకాల స్వానమునకు సహకరించు విధమున వర్షమును కురియింపుమని ఇంద్రుని అండాక్ నియమించుచున్నది.

వారి యొక్క (అండాక్ నాయకత్వమున గోపికా కన్యలయొక్క) నోము లోకకళ్యాణ ప్రదమగు వర్షము కోర్కెగదా! లోకకల్యాణము కొరకైన నోము కావున ఇంద్రుడును సహకార భావమున “తానెట్లు సహకరింప గలనో తెల్పుదు” అని అభ్యర్థించిన వాడాయెను. అట్లు సంశోధించిన అండాక్ గొప్ప వర్షమును కురియింపుమని ఇంద్రుని కోరగలిగిరి.

గొప్ప వర్షము వలన దేశము సుఖిక్షముగా నుండునుకదా! అది నిర్వివాదాంశము; అది అటులనుండనిమ్ము. ఇచ్చట మరియొక విచిత్రమయిన ప్రయోజనము సూచింపబడినది: మార్గాల్ని మాస మందు ఉషఃకాలమున నదిలోని నీరు అతీశితలముగా నుండుటంజేసి, స్వానము నుఖకరముగా, వినోదముగా నుండుకదా! అట్టి

తరుణమున గొప్ప వర్షముపడిన, నిరంతర ఘనవర్షధారా పరంపరల వలన నదిలోని నీరు కొంత వేడిమిని పాంది స్నానమునకు అతియోగ్యముగాను, సుఖతమము గాను, వినోద ప్రదముగను ఉండగలదు. గోపికలకిది ప్రత్యక్ష సుఖదాయక ఫలితము. కావుననే ఆండాళ్ ఇంద్రుని నియమించుటలో, “లోకమున కును, నోమునోచుమాకును సుఖప్రదమగునట్లు గొప్ప వర్షమును కురియింపుము”, అని కోరిరి. ఉపఃకాలమున స్నానమాడు గోపికా కన్యలకు వర్షము యొక్క ప్రయోజనము ఎంత రమణీయముగా సూచింప బడినదో గమనింపుడు! ఈ వర్షాన యొంతటి ఆహ్లాదకరము!

గోదాదేవి (ఆండాళ్) యెల్లప్పుడును వైష్ణవ సంక్లేషభావమున ఆనందాభీయం దోలలాడు వారుగాన, ఆమెకు “సర్వం విష్ణుమయమ్”. వర్షము వైష్ణవలీల, వర్షము పడు తరిగలుగు మార్పులన్నియు వైష్ణవాంశములే ఆండాళ్కు. ఈ అంశములు ఎంత మనోహరముగా ఆధ్యాత్మికముగా వర్ణింపబడినవో గమనించి ఆనందించెదముగాక:

నీటి యావిరితో నిండి ఘనీభవించియున్న నల్లని యాదట్టమయిన మేఘవ్యాప్తి శ్రీమన్నారాయణుని తిరుమేనట (పవిత్రమయిన నీలమేఘకాంతులీను శరీరము)! విష్ణువు సర్వవ్యాపి గదా! ఆకాశమంతయు ఒకే నీలమేఘమయినది. మేఘము యొక్క మెరుపులు స్వామి సుదర్శన చక్రకాంతులట! మేఘము యొక్క గర్జనములు (ఉరుములు, పిడుగులు) స్వామి పాంచజన్య ధ్వనియట! వర్షధారలు స్వామి శ్రీశార్థము చే విడువబడిన బాణపరంపరలట! (ఈ బాణపరంపరలు లోక కల్యాణము కౌరకే గదా). ఎంతటి రమణీయ వర్షానలు! హోరాణిక భగవదంశముల వర్షానలు బాగుగా అలోచించి చూడ ఎంతటి ప్రకృతి వర్షానలగుచున్నవో గమనించి, ఆనందింపుడు.

లోక కల్యాణ పరులైన నిస్యార్థ భాగవతోత్తములకు ప్రకృతి శక్తులు నహకరించునని ఈ పాశురమున గోదాదేవి సెలవిచ్చుచున్నారు.

దేవతాంతర స్ఫుర్తము లేనివారును, అనయ్య ప్రయోజనులును, భగవదేక ప్రవణులును ఆయిన భాగవతులు భగవదను భవమునకు ఉపకరణము లైనవానియందు ప్రవేశించిన యెడల, ఆ దేవతాంతరములును గూడ సహకారులగుదురు. ఇట్టి ఆండాళ విశ్వాసము, ఆమెగారి యొక్క వైష్ణవ నంశేష భావమును వెల్లడించుచున్నది.

ఈ పాశురార్థము అద్యాత్మిక భావనలతో వైష్ణవ నంశేష భావములతో, ప్రకృతి సాందర్భ వర్ణనలతో నలరారుచున్నది.

5. ఐదవ పాశురము:

“ఆశ్చర్య చేప్పితుడును, భగవత్స్యంబధముగల ఉత్తర మధురకు పాలకుడయిన వాడును, మిక్కిలి లోతైన జలముగల యమునానది తటమున వర్తించువాడును, యదుకుల దివ్యజ్యోతియయిన వాడును, తల్లి యశోదాదేవి గర్భమును యశోవంతము జేసినవాడును తల్లిచే ముండ్ల త్రాటిచే బంధింపబడినవాడును, దామోదరుడును ఆయిన శ్రీకృష్ణుని మనము పరిశుద్ధలమై వచ్చి, వానిపై పుష్పముల రువ్వి, అంజలి గావించి, నోరారస్తోతము జేసి, మనస్సుచే ధ్యానము చేసిన యెడల, మనము పూర్వము స్వరూప జ్ఞానమును పాండక ముందు గావించిన పాపములును, తరువాత జ్ఞానము గలిగిన తరువాత గూడ ప్రామాదికముగా గావించిన పాపములును నిష్పులోపడిన దూదివలె భస్మములై పోవును. ఏలో రెంబావాయ్” (ఇది మా అభిప్రాయముము. దీనిని యోచించి, అనుసరింపుము).”

వివరణము: “భగవదనుభవము. నందు ప్రవేశించిన వారలకు గలుగు అనుభవ విరోధములను ఆ యనుభవమే పోగొట్టు”నని అండాళ గారు ఆనతిచ్ఛచున్నారు. తిరుప్పావై ప్రబంధములోని మొదటి అయిదు పాశురము లందు ప్రాప్యమగు శ్రీకృష్ణునుభవమునకు ఏకాంతరమగు ఉపకరణములు సూచింపబడినవి.

తరువాత అనగా 6వ పాశురము నుండి 15వ పాశురము వరకు గలట్టి పది పాశురములందు ఆయేకాంతోప కరణములగొని అనుభవింప నిచ్చగలవారు మేల్కొలుపబడుచున్నారు.

విజిష్టాద్వైత సిద్ధాంతమునకు మూలమయిన తత్త్వత్రయ జ్ఞానము ననుసరించి అవాజ్ఞానస గోచరమయిన వైష్ణవశక్తిని మనస్సునకు తెచ్చుకొను ప్రయత్నముల యందును అట్టి శక్తిని ఆరాధించి, ఆశక్తితో సంశోషపడి అనందమును పొందు మార్గముల యందును, అనంత కల్యాణ గుణపూర్ణదయిన పురుషోత్తముని ఆరాధించుట ఒక దివ్య మార్గముగా సూచింప బడినదిగదా! కావుననే వాల్మీకి మహార్షిచే తీర్చిదిద్ద బడిన శ్రీరామపాత్రయు, వ్యాసమహార్షిచే వర్ణింపబడిన శ్రీకృష్ణపాత్రయు భక్తులకు ఆరాధ్య దైవతములయినవి.

ఇచ్చట శ్రీకృష్ణాదు అనంత కల్యాణగుణ మార్ణవదగు పురుషోత్తముడు, సర్వులకును ఆదర్శప్రాయుడు, అనుసరణీయుడు, ఆరాధ్యుడు. గోవికలు భక్తురాంట్రు అండాళ ఆచార్యుడు.

“మనోజ్ఞమూర్తియగు శ్రీకృష్ణనిచై పుష్పములను రువ్వి” అని చెప్పుటలో గల రమణీయతను మనమున తలప వలసినదేగాని, వర్ణింప నశక్యము - భక్తిలో శృంగారము!

భక్తిభావ ప్రదర్శనలోని వివిధ మార్గములు వర్ణింపబడినవి: పరిపుద్ధి (స్నానమేకాదు, త్రికరణపుద్ధి), పూజ లేక అర్పన, శరణాగతిభావ ప్రదర్శకమగు సాష్టాంగ నమస్కారము, స్తోతము, ధ్యానము అను పంచ భక్తిమార్గములు.

అండాళమ్మ గారు నిర్వచించిన యా పంచభక్తి మార్గములే విపులీకరింపబడి తొమ్మిది భక్తిమార్గములుగా పేర్కొనబడినవి భక్తపోతనచే: “తనుహృదాఘపల నభ్యముఽ, శ్రవణముఽ, దాసత్వముఽ, వందనార్థనముల్, సేవయు, ఆత్మలోనెఱుకయుఽ, సంకీర్తనల్, చింతనంబనునీ తొమ్మిది భక్తి మార్గములు సర్వాత్ముఽ

హరిఽ నమిష్ట సజ్జనుడై యుండుట భద్రమంచు దలఁతుఽ” అని సెలవిచ్చినారు పోతన. పోతన విశిష్టాద్వైత నీద్ధాంతమును అనుభవయోగ్యము చేసిన మహా పండిత భక్త శిరోమణి.

“ధ్యానాత్ కర్మఫలత్యాగః శ్రేయోహి” అను శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మ గీతా వాక్యమును మరువరాదు. ఇందు కొరకే సర్వభక్తిమార్గ జ్ఞానము! “త్యాగాశ్చంతి రనంతరమ్” అని గీతాచార్యుడు సమన్వయమును పరికినాడు గదా!

“దైవసేవ, భక్తి” అన్నపుడు “సర్వభూతముల యొడ దయ, ప్రేమ” అగునని మఱువరాదు. “హరిసర్వత్ముడుగదా!” హరిసేవయనగా సర్వత్కు సేవయే యగును.

“పంచభక్తి మార్గముల వలన మన పూర్వ పాపములు నశించును - ఇక మీద మనము పాపముల చేయము” అని ఆండాళ్ సూచించుటులో “భక్తిమార్గము వలన మనము పుణ్యకార్యములనే చేయుదుము” అని సూచింప బదుచున్నది. పాపకార్యములు గాని, పుణ్యకార్యములు గాని యెవరియోడ? దైవము యొడనా? కాదు, తోటిమానవులయోడ, సర్వభూతముల యొడ. కావున భక్తిమార్గము యొక్క కడపటి ఉద్దేశము లేక ధ్యేయము “పుణ్యకార్యాచరణ” అవుతుంది. మనము జీవితమున పుణ్యకార్యములను చేయు సంకల్పము, ప్రోత్సాహము పాందుటకు భక్తిమార్గము ఉపకరించును.

ఇచ్చట ఆచార్యుడయిన ఆండాళ్ శిష్యులకు “భక్తి మార్గమును, దాని ద్వారా పుణ్యకార్యాచరణమును” ప్రబోధించుచున్నారు. ఇదియే గీతాసారము - శరణాగతి, స్వాధరహిత, సేవాభావములు.

“తిరుప్పావై” ప్రబంధములోని ప్రతిపాశురమును “ఎలోరెంబావాయ” అనుమాటలతో ముగియుచున్నది. “ఎల్, ఓర్, ఎంబావాయ” “ఇది మా నోము, మా అభిప్రాయము బాగుగా యోచించుకొని అనుసరింపుము అని భావము. ఇది నిజమైన ఆచార్యుని ప్రబోధ పద్ధతి. ఆచార్యుడు తాను బోధించు విషయము

లోతుపాతులనెరిగి యుండ వలయును. ఆ విషయ రత్నమును కొంకు, బొంకు లేకుండ దృఢముగా చెప్పవలయును. అభయ ప్రధానముగా చెప్పాలి. విషయమును గ్రహించి, తరువాత పాటింపవలయునని సూచింపవలయును. అనుసరింపుడని దృఢముగా శిఖ్యల నాజ్ఞాపింప గలిగి యుండవలె ఆచార్యుడను వాడు. ఇట్టి దివ్య లక్షణములు సంపూర్ణముగా ప్రదర్శించినారు, మన ఆండాళ్ అను ఆచార్యుడు.

ఇట్టి విధమేకదా చరమ శ్లోకమున గీతాచార్యుడు ప్రదర్శించినది! “నర్వధర్మా పరిత్యజ్య, మవేకం శరణం ప్రజ, అహంత్వా సర్వపాపేభ్యో, మోక్షయప్యామి మాశుచః” అనగదా. గీతాచరమ శ్లోకము. “శరణాగతి భావము వలన నీవు పాపములకు దూరమై పోదువు, వోక్క భావమును పొందుదువు, ఇక చింతింప నవసరములేదు” అనికదా గీతాచార్యుడు అభయ ప్రదానము గావించినారు?

చరమ శ్లోక భావమును సూచింపదలచి, శ్రీరామానుజాచార్యుల వారు వేరుమాటలు వాడనొల్లక, చరమ శ్లోకమునే నాక్కి వక్కాపించి, “ఇతి మమైవహ్యకమ్ (అని నాచే చెప్పబడినది) అని సెలవిచ్చినారు గదా! రెండవ పాపరభావము క్రింద నీయబడిన వివరణమును మరియుకసారి పరించునది.

నిప్పులో పడిన దూడి, మాడి, భస్మమై యిక కంటికి నేమియు కనబడని విధమున ఎగిరి పోవును. “అట్టి గతి పాపములకు పట్టును భక్తి ప్రభావమున” అని చెప్పట యెంత సమంజసముగా, సత్యముగా నున్నదో గ్రహింపుడు.

ఆండాళ్ ఆచార్యకత్వము మహామృతము.

వారి కవితాధోరణి మనోజుము - భక్తి వెలుగున శృంగార నిగనిగలు, శ్రీకృష్ణుని మై పుష్పముల “రువ్వు” - అని అంటుంది ఆండాళ్ గోపికల నుద్దేశించి. ఆండాళ్ బుపికవయిత్రి (Saint Poet) అని సర్వులచే ప్రశంసింప బడినది కదా!

6. అరవ పాశురము:

“భగవత్సేవ కౌరకు ఆండాళ్ నాయకత్వమున, ముందుగనే, వేకువనే, పదుకనుండి లేచిన గోపికాకన్యలు, ఇంకను నిద్రించుచున్నట్టి ఒక గోపిక యొక్క గృహమును బోయి, ఇంకను పదక్కై పరుండి యున్నావేల? తెల్లువారుచున్నది. ఆకాశమున అరచుచ పోవునట్టి పక్కులయొక్క అరపులను నీవు వినుటలేదా? లెమ్ము” అని పలికిరి.

అందులకు ఆ తూగువదలని గోపిక, కొంతప్రాలుమాలికతో కాబోలు, లేవనిచ్చగించక, “తెల్లువారుచున్నదని నేను భావింపలేకున్నాను. ఆ పక్కులను గూళ్లనుండి మీరే లేపి యుందురు! తెల్లువారినదని చెప్పటకు మరియొక గుర్తును తెల్పుదు” అని పలికెను.

“పక్కులకు ప్రభువయిన గరుత్కుంతునకు నిర్వాహకుడగు విష్ణుమూర్తి యొక్క కోవెలయిందు సన్నిధిపరివారమును లేపుటకు ఊదబడిన తెల్లగా ప్రకాశించు శంఖము యొక్క గోప్య ధ్వనిని నీవు వినుటలేదా? లెమ్ము” అని గోపిక లనిరి.

అందుపై ఇంకను పదుక్కై పవ్వశించి యున్న గోపిక “సరే, మీరు నన్ను లేపుటకు వచ్చినారు, మిమ్ములను నిద్రనుండి లేపిన వారవరో తెల్పుదు”, అని చమత్కారముగా ప్రశ్నించెను.

“యోగివరులును, బుషిపుంగవులును తమ మనోభవుడగు హరిని చలింపజేయక, మెల్లగాలేచి, పూతనాశకటాసురుల సంహరించి, క్షీరాభీలో శేషునిపై శయనించియిందు ఈశ్వరుని సంకీర్తనము చేయుటకు పల్చిన హరి హరియను దివ్యపదజాలమును విని, మేము నిద్రనుండి లేచితిమి”, అని గోపిక లనిరి.

వివరణము: కథా విషయము ప్రకారము శ్రీకృష్ణునిసేవకై, వేకువనే పదుకనుండి లేచిన గోపికలు కొందరు, ఆండాళ్ నాయకత్వమున ఇంకను నిద్రించుచున్న ఒకానాక గోపికయొక్క గృహమును జేరి, ఆమెను మేల్కొమ్ముని పట్టుపట్టిరి. ఇది రమణీయముగనే యున్నది.

ఇచ్చట శ్రీకృష్ణుడు జగత్కారణభాతమగు ఈశ్వరశక్తికి సంకేతము. అండాళ్ ఆచార్యుడు. ముందుగా నిద్రలేచిన గోపికలు ప్రథాన సన్నిహిత శిష్యరాంధ్రు. ఇంకను నిదించువారు కొంత సంస్కారము గలిగి, యింకను భావరూకత నొందతగిన భక్తులు. ఈ విషయమును తిరుప్పావై ప్రబంధమును చదువునప్పుడెల్లను మనమున మంచుకొనవలసిన అవసరమెంతేని ఉన్నది. ఆద్యంతములు ఈ “శ్లేష” భావమును గమనింపవలయును. మొదటి భావము శృంగారము, రెండవ భాగము ఆధ్యాత్మికము.

నోమునోమ కథానుసారముగా, అండాళ్ ముందుగ నిద్రలేచిన కొలది మంది గోపికలతో గూడి యితరగోపికలను, అనగా ఇంకను వేల్కొనని కన్యలను వేల్కొలుచున్నారు. అందరికిని శ్రీకృష్ణునుభవమున ప్రేమ యుండగా, ఒకరనిఒకరు మేల్కొలుపుట యొందులకని ప్రశ్నించేదరేమో! మహాప్రవాహము నందు దిగునపుడు నహాయ కులు ఆవశ్యకమయినట్లుగా భగవదనుభవమును మహాప్రవాహములో దిగువారికి భాగవత నహాయము తప్పక అవసరము. అనంతకల్యాణ గుణపరిపూర్ణుడగు శ్రీకృష్ణుని యొక్క అనుభవమునందు ప్రాపీణ్యములేని బాలికలకు తోడుకావలయును కదా! ఇదియునుగాక నిస్యార్థులు వారి సుఖముతో తృప్తినందెదరా? కాదు, అన్యలెల్లరు సుఖింపవలయునని గోరెదరు. అందులో శ్రీకృష్ణునుభవము, శ్రీకృష్ణ సంశేషభావము మహానుభవమే! “ఏకస్యాదు న భుంజీత” - మిక్కిలి భోగ్యమయిన వస్తువును భుజించునపుడుగాని, అనుభవించునపుడుగాని, వదుగురితో గూడియే అనుభవింపవలయును, అనునట్టి స్వభావము గలవారగుటచేత, తదీయంలను ముందుంచుకొనక భగవత్సన్నిధికి పోగూడదను పద్ధతినెరిగిన వారగుటచేత, ఇతరులను మేల్కొలుపు చున్నారు. మరియు పెద్దలచే నియమింపబడిన నోమును అందరును సహకారభావమున లోకకల్యాణార్థము చేయవలసి యున్నది కదా!

శ్రీకృష్ణని విషయమునందు అందరికిని కుతూహలము ఒకేరీతి నుండునపుడు కొందరు నిద్రించునట్లును కొందరు మేల్కొని యున్నట్లును ఎట్లు సంభవించినదని ప్రశ్నింతువేమో? తెలిసికొనుము! శ్రీకృష్ణనుభవము, వైష్ణవసంశోషభావము లందు ప్రవేశించువారు ఆదిలో అప్పుడప్పుడు చంచల భావులు కావచ్చును. అది వారి మనః ప్రవృత్తిపై, వారి దృఢ మనన్సపై ఆధారవడియుండును. విషయలోలత్వము నుండి పూర్తిగా ఒక క్షణమున గట్టుకెక్కుటకు అందరికి శక్యమే! కావున, ఏరి కుతూహల మునకు కొదువ లేదు. కానీ ప్రవీణులగు వరకు ఎక్కువ అనుభవము గలవారి ప్రాపు అవనరము గదా! భాగవతులకు కోవిదుడయిన ఆచార్యుని మార్గదర్శకత్వము ఎంతయేని అవసరము. నిజమయినట్టియు స్వార్థ రహితుడయినట్టియు, దయాఖువయినట్టియు ఆచార్యుడు తనకు గలిగిన మోక్షభావముతో సంతృప్తినందునా? కాదు. అందరి మోక్షమును కాంక్షించును! ఇట్టి విజ్ఞాన ప్రేరితుడయికదా శ్రీమద్రామానుజాచార్యుల వారు తిరుమంతమును సర్వులకు ప్రకటించినారు! మోక్ష సన్యాస యోగసార మిది కదా! లోకశాంతికి దోషాదమిచ్చుతత్వమిది. ఈ తత్త్వము మానవులలో లోపించినపుడు లోక శాంతి యెక్కుడిది?

ఆండాళ్ తిరుమంత రహస్యము నెరిగిన ఆచార్యసత్తముడు (ఆచార్య సత్తమురాలు), ముందుగా మేల్కొన్నవారు జ్ఞానులు. ఇంకను మేల్కొంచినవారు అజ్ఞానులు. ఏరిని అజ్ఞానమను తూగునుండి జ్ఞానమను మెలకువలోనికి తేవలసిన బాధ్యత మొదటి యిద్దరిది. తిరుప్పావైలోని యారహస్యము శ్రీరామాను జాచార్యుని ప్రభావితుని జేసినది. శ్రీరామానుజుని ఆచార్యకత్వము ఈమార్గముననే జయప్రదముగా సాగినది.

భాగవతులు ఆనవరతము గావించు విమ్ముసహార్ణ గుణనామ గానము సామాన్యుల ప్రభావిత పరచుగాక - అని ఆండాళ్ ఉద్దేశించు చున్నారు. అందువలననే “హారి హారి” శబ్దములు నిని నిద్రనుండి లేచిణిమని చెప్పిరి.

పూతనా, శకటానురులు కామక్రోధములకు అహంకార మమకారము లకు నంకేతములు - ఏనిని జయించినవాడు శేషాయితో సంశోధించిన వాడగును. అతడే శేషాయి అగును. శేషశేషీ భావము నెరిగినవాడగును. శాంతియుతుడగును. నిత్యానందుడుగా నుండును.

7. ఏడవ పాశురము:

(శ్రీకృష్ణ సంశోధరసంబు నెరిగియు, మరల మరచియుండు నట్టియొక గోపకన్యను “తెల్లవారినది, లెమ్ము” అనగా ఆ గోపిక “తెల్లవారినదని చెప్పుటకు ప్రకృతిగుర్తులు, మార్పులు ఏవో తెల్పుడు” అని యనగా, ఆండాళ్ నాయకత్వమున నున్న గోపికలిట్లు చెప్పుచున్నారు. ఇది యేడవ పాశురమునకు అవతారిక).

“భారద్వాజ పత్కులు ఒండొంటిగూడి కలకల ధ్వనితో సంభాషించు మాటలయొక్క గోప్యధ్వనులను నీవు వినుట లేదా? లెమ్ము, చెలీ! (అయినను, ఇంకను ఓ గోపకన్యక పడక్కొపై ఇటునట్లు పారలుచూ నిద్రనుండి లేవలేదు). ఎంత పిచ్చిదానవు? తెల్లవారలేదని ఇంకను నిద్రించు చున్నావు? అవిగో, వినపడలేదా గోపకాంతల పాటల శబ్దములు? మంచి పరిమళమును వెదజల్లు చక్కని శిరోజములు గల గొల్లభామలు, కంఠమున ధరించి యున్న తేలికయగు తట్టబొట్టును, కన్నెబొట్టును గలగలయని శబ్దించునట్లు, హస్తములెత్తి కవ్యముతో పెరుగు చిలుకు శబ్దములు నీకు వినబడలేదా? ఆ యాదవస్త్రీలు, శ్రీకృష్ణని సౌందర్యము నందు ఈడుపడి, పెరుగును చిలుకుచు పాడునట్టి గానమాధుర్యము నీచెవిని జూరలేదా? లెమ్ము. (ఇంకను నిద్రమంపున పడకనుండి లేవ నిచ్చగించక, యేదో ఒక నెపముతో మరికొన్ని నిమునములు నిద్రింపకోరిన ఆ గోపకన్య, “మనయా గోకులమున స్త్రీలు రేపవళ్ల పెరుగు చిలుకుచునే యుందురులే” అని అనగా) - అయ్యా, యిదియేమి తూగునీకు?

నీవు గోపికాకన్యలకు నాయకురాలవే? భక్తవత్సలుడగు నారాయణుడు శ్రీకృష్ణావతరామెత్తి కేళి యనురాక్షసుని హతమార్చిన కథా విశేషమును గొల్లభామలు రమణీయముగా గానము చేయుట వినుచుండియు, పదుకపై నింకను పరుండియున్నావా? ఓ సుందరీ, లెమ్ము, తలుపు తెరుపుము” - అని గోపకన్యకలు కలకలనాదములతో చిరుకేకలు వేసిరి,”

వివరణము: ఇచ్చట నిద్రలేపబడుచున్న గోపకన్యక యితర గోపికలవలె సామాన్యరాలు కాదు. శ్రీకృష్ణానుభవమున కొంత గణుతీ డెక్కిన కన్య. అయినను నోము నోచుటకై వచ్చిన కన్యలతో గూడి స్నేహము చేయుటకు త్వరపడలేదు. అమె కొక దైర్యమున్నది కదా! తాను భక్తి మార్గమున కొంత దవ్యేగి యున్నది గదా! ధనము వ్యయము చేయవలసిన అక్కర యొదురయినపుడు చిల్లిగవ్యలేని సంసారి తత్తుర పడునేగాని, కొంత ఆర్థిక బలముగల పురుషుడు కొంత దైర్యముగా, తత్తురపడక యుండును గదా!

కాని ఉన్నవాడు లేనివానిని ఆదుకొనుటకదా ధర్మము! కావున శ్రీకృష్ణానుభవము కొంతవరకు గల యీ గోపకాంత, నాకేమిలే అని మారాడవచ్చునా? నాయకత్వము కూడ వహింపవలసిన అవసర మున్నది. అది అమె ధర్మము కూడా! అందువలననే “నాయకురాలా” అని సంబోధింపడుచున్నది! ఈమె యొడ ఇతరకన్యలకు కొంత గారవ భావమున్నది. ఆ గారవ భావమును వెల్లడించుచూ, తమ్ముచేరుమని అభ్యర్థించుచున్నారు ఇతర కన్యలు.

ఎంతటి మృదు మధుర మర్యాద! అనుభవ యోగ్యులయేడ పిన్నలు చూపవలసిన మర్యాదయిది! వారి సాయమును అభ్యర్థించ వలసిన పద్ధతి. నోము నోచుగోపికలు సమవయస్కులను, తమకంటే చిన్నవారిని, తమకంటే పెద్దవారిని, అందరిని కూడ కూడగట్టు కొనుచున్నారు!

వేకువకాలమున వినబడు-భారద్వాజ పక్షుల పలుకులు, గోపస్త్రీల అలంకరణలు, వారు పెరుగు చిల్పు పద్ధతులు ఎంత రమణీయముగా వర్ణింప బడియున్నవో గమనించి ఆనందింపుడు, కొంత సంశోషభావమున్న చదువరి తాను గోకులవాసినని భ్రమింపదా!

“ఈ గోకులములోని స్త్రీలు రేపవళ్లు పెరుగును చిలుకుచు నుండెదరులే” అన్నప్యుడు అచ్చటి తరుగని పాడిసంపద మన మనముల నానంద పరచును. గోవులు, ఎనుములు దినమున కొకసారి కాదు పితుకబడుట! దినమున ఏ వేళలోనైనను పాలు, పెరుగు, మజ్జిగ, వెన్న, జున్న, మీగడ, నేఱు ఇట్టి పాడి కోకొల్ల! ఎంతటి పశు సంపద! ఎంతటి పాడిసిరి.

పెరుగుచిలుకు సాందర్భవతులు కవ్యపు శబ్దములకు తగిన లయతో శ్రీకృష్ణమృత గానము సాగించుట, ఆ గానమునకు తగిన తాళములు వేయ బడుచున్నవో అనునటుల మెడయందు ధరింపబడిన ఆభరణముల గలగలధ్వనులు ఎంతటి మనోజ్ఞముల మనముల గాంచెదరు, ఆ యానందరముల మనముల వినెదరు. కన్యల కేశపరిమళములు, చిలుకబడుచున్న కమ్మనై పెరుగు ఇత్యాదుల కమ్మనై వాసనలు మనమున ఆఘ్రాణింపగలరు!

గోల్లభామల కంఠాభరణములు తట్టబొట్టు, కన్నెబొట్టు లని పేర్కొన బడినది. నిరాడంబర జీవితములు వారివి! కన్నెపడుచులు తెలతెల వారకముందే వారి విధ్వంక్రథర్ముల నెరవేర్ముటకు తయారయి యయిందురు. వల్లె జీవితము అట్టిది. వీనికి భేదములుగానుండును కదా పట్టణవాసపు ఆడంబరములు, కొనితెచ్చుకున్న నాగరకతలు!

పెరుగు చిలుకునట్టి గోల్లభామల కంఠాభరణములు పేర్కొన బడినవేగాని, వారి హస్తాభరణములు పేర్కొన బడలేదు! కవ్యములతో పెరుగు చిలుకువేళ హస్తాభరణములు, వదులుగానున్న కంకణములు, గాజులు పనికఢముగదా! ఎంతటి కవితావిచకణత.

ఆనంత కల్యాణగుణ వరిష్టర్ముడు పురుషోత్తముడు నారాయణంశమని చెప్పబడినది. అట్టి పురుషోత్తముని ఆరాధించి, అనుసరింపవలయు నని సూచింపబడినది.

ఇత్యాదులు ఈ పాశురమున ప్రత్యక్షముగా కన్నడు విషయ రత్నములు, వర్ణనములు.

ఇకనిందలి ఆధ్యాత్మిక, అంతరాధ్యముల కొంత తఱచి గమనింతము గాక. తిరుప్పావై అను ప్రబంధము ఆద్యంతములు ఒక ద్వయార్థ కావ్యమని యిదివరలోనే పేర్కొనబడినది కదా! (Allegory):

ఇచ్చట మేల్కొలుపు గోపికా కన్యలు భగవత్సేవను కోరి అందు ప్రవేశింపగోరు వారికి సంకేతములు. ఇంకను నిద్రించుచున్న గోపిక, దైవ సేవయందు కొంత ప్రాపీణ్యము కలిగియు కొంత అలసత్వము బూనిన భక్తునకు సంకేతము. ఆండ్రా తగిన దౌషిరిక చేయునట్టి ఆచార్యవర్యుడు. నిజమయిన భక్తుడు, దైవసేవకుడు, దైవసేవయందు తాను ప్రాపీణ్యమును పాందితినని తలచి, తాను పాందదగు మోక్షభావమునకే యెదురు చూచుచు ఇతర భక్తుల యొక్క (తక్కువ ప్రాపీణ్యముగల భక్తులయొక్క) క్షేమముల. వట్టించుకొనక యుండరాదు. అట్టి భక్తుడు సమానశ్రేయ భావమున తోటి పిన్న భక్తులను సన్మానిస్తున్న నదుపవలయును. ఆచార్యవర్యుడు తన ప్రథమ శిష్యశ్రేణి ద్వారా సన్మానిస్తున్న జనబాహుళ్యమునకు గొంపోవలయును. ఆచార్యనాజ్ఞను భక్తి ప్రావణ్యలగు శిష్యులు శిరసావహింప వలయును. దైవసేవ వ్యవస్థ కార్యక్రమ విధానము, ప్రచార విధానము ఇందు సూచింప బడినది. ఈ సూచనను అనుసరించి కాబోలు, భవిష్యత్కాలమున తిరుప్పావై ప్రభావితు డయిన శ్రీమద్రామాను జాచుర్యులవారు తన విశిష్టాద్యేత సిద్ధాంతము నిరాఘాటముగా ప్రసరించుటకు తగిన శిష్యవ్యవస్థను ఏర్పరచిరి. తిరుప్పావై ప్రబంధ ప్రభావము నేమని పాగడగలము?

భారద్వాజ పక్కల కలకల నాదములు వేనిని సూచించుచున్నవి? అహంకార రహితులగు మహాభాగవతులు ఒకరినొకరు విడిచి పోవునపుడు పల్చుమాటల యొక్క గద్దద స్వరములను.

పెరుగు చిలుకుచున్న గోపకాంతలు గానముచేయు కీర్తనములు వేనికి సంకేతములు? సదాచార్యుల కృపచే పాందిన తిరుమంత, ద్వయమంత, చరమళ్లోక సమన్వయ భావసంపదతో స్వరూప, ఉపాయ, మరుషార్థ జ్ఞానము కలిగినట్టియు, సుశిక్షితమగు సంసారమున జయప్రదులగు చేతనులు పరించునట్టి దివ్యప్రబంధాను సంధానముల దివ్య ఫోషములకు!

సుశిక్షితమగు సంసారజీవితము భక్తిమార్గమును చేరిన యొడల, అది ఉత్సప్ప జీవితమగునని గమనింపవలసి యున్నది. బుమల వేదపరన ఫోషముల కంటే భాగవతులగు సంసారుల భగవన్నామ సంకీర్తనా గాన నాదములు మిక్కిలి పవిత్రములు, ఆర్థయుక్తములు, ఘలప్రదములు. సర్వజ్ఞాన, భక్తి, వైరాగ్య భావములు సక్రమ మయిన ఘలప్రదముయన జీవితములను గడుపుటకు ఉపకరణములే యనిగ్రహింపవలసి యున్నది. విధుక్త స్వధర్మ నిర్వహణము జ్ఞానభక్తి వైరాగ్య భావములకు మూలమై యున్నది. విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతము సన్యాసమును ప్రోత్సహింపదు. “శ్రీకృష్ణ గుణాను భవమున ఈడుపడిన గోపకాంతుల సంకీర్తనమని” చెప్పబడినతరి యా భావము లన్నియు నిమిధియున్నవి.

“శ్రీకృష్ణ విజయము నెరిగి, భక్తితో శ్రీకృష్ణ భావముతో సంశోధింప గలిగిన ఆ గోపకన్యక, బహుశః గోపకాంతల దివ్యగానమును వినుచు సుఖతరముగా, పదుకపై పరుండి యుండినదేమో” ఆమె వరకు అదిమంచిదే, భోగ్యమే. కానీ ఆమెతోడి గోపికాకన్యల కివ్వలసిన సహకారమును ఉపేక్షింప వచ్చునా? మరువవచ్చునా? తగదు. ఇచ్చట సేవాభావము సూచింపబడినది.

ఆట్టే భక్తుడయినవాడు తన స్థితికి తృప్తిపడియుండక, తోడి అనుచరుల నుధ్యరించి, ఉజ్జీవింప జేయవలయును. ఇది లోకకల్యాణార్థము. ఇదియే మోక్ష సన్మానం యోగము. ఇట్టి ఆండాళ్ ప్రభోధముల నుండియే శ్రీరామానుజుడు భావత్రయ ప్రాధాన్యమును, గమనించి యుండును. (భావత్రయము = శరణాగతి భావము, స్వార్థరహిత భావము, సేవాభావము - ఇది విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతసారము.

8. ఎనిమిదవ పాశురము:

(శ్రీ కృష్ణుని అనుగ్రహ విశేషము గలిగియుండియు నొక యాదవ భామిని యింకను పడుక్కై నుండగా, ఆండాళ్ నాయకత్వమున నున్న గోపికా కన్యల బృందము ఆమెను లేపుటకు ఇట్లనిరి:

“తెల్లవారినది, లెమ్ము” అనిరి. అందులకు పడుక్కై పరుండియున్న కన్య ఛలోక్తిగా “తెల్లవారలేదు, చంద్రబింబము వంటి ముఖముగల మీలో యెఱకతె తూర్పుదిక్కును చూడగా, ముఖప్రకాశము ఆ దిక్కున ప్రతి ఫలించుట చేత అరుణోదయ మయినట్లు కనుపడు చున్నదేమో! తెల్లవారినదని రుజువు చేయుటకు మరియుక చిహ్నమును వెల్లడింపుము” అనగా, వారిట్లు చెప్పుచున్నారు:

“ఎనుములు ఉదయముననే కొట్టము నుండి విడువబడి మంచుగడ్డి మేయుటకు ఈ ప్రక్కల యథేచ్చగా తిరుగుచున్నవి. చూడుము. ఇక లెమ్ము” అనిరి.

“మిగిలిన గోపకన్యకలందరు స్నానఘట్టమును చేరిరా” అని ప్రశ్నింపగా, గోపకన్యకలు, “నీవు తప్ప తక్కిన వారందరు, తిరుమల యాత్రకువలె, బృందముగా బయలుదేరి చనుచుండగా, అదిగో, అల్లక్కడ వారిని నిలిపి నిన్న కలుపుకొని పోవుటకు ఇటకు వచ్చినారము”, అని పల్గురి గోపకన్యకలు - “నీవు శ్రీకృష్ణుని కటూకమునకు పాత్రురాలవు గదా! నిన్నతోడ్డుని పోవుటకు వచ్చి

నిల్వున్నవారము. కుతూహలము గలదానా! లెమ్ము” అని మరియు వ

“నరే, లేచి చేయవలసిన కర్తవ్యమేమి?” అని గొల్లభాము ప్రశ్నింపగా, పిలువను నిల్వొనియున్న గోపికా బృందము, “శ్రీకృష్ణ గుణముల నోరార గానము చేసి, వానికి ప్రపత్తిచేసేదము. వాడెట్టివాడో నీకు తెలియకున్నదా? గుఱ్ఱపురూపతో వచ్చిన కేశియను రాక్షసుని యొక్క నోటిని రెండు బ్రద్దలుగా చీల్చినవాడును, చాణూర ముష్టికులు అను మల్లురను నిరసించిన వాడును, బ్రహ్మది దేవతలకు దేవుడయినవాడును, ఆయిన పురుషోత్తముని శరణు జొచ్చేదము గాక. ఆయన మనయందు కృపజేసి, మనకొరతలను విచారించి, మనలను తప్పక కటూక్కించును”, అనిరి.

వివరణము: నిద్రించిన వారు సులభముగా మెలుకువగనరు. మరి మేల్కొన్నను త్వరగా పైకి లేవరు. ఒక విధమయిన తూగు, ప్రాలుమాలిక, ఉపేక్ష వారిని ఆవరించి యుండును. అట్టే అజ్ఞానాంధకారముతో నున్నవారు సులభముగా జ్ఞానపు వెలుగును చేరరు. ఒక వేళ జ్ఞానపు వెలుగున పడినను, అజాగ్రత్తవలనను అలవాటు వలనను మరల అజ్ఞానమున పడు. అవకాశమున్నది. కొంత జ్ఞానమును పాందినవారు, ఒక విధమయిన గర్వమున బడి, మరల అంధకారమున పడు అవకాశ మున్నది. అందువలననే భాగవతులగు వారు ఎల్లప్పుడు నంశేషబ్దమున ఎరుకలో, జ్ఞానములో, ఆనందములో నుండివలయును. విశ్లేషించిన సమయముల యందు ఉపేక్షలో పడగలరు. అందువలన అనుక్షణము సంశేషబ్దమున నుండవలయును. అప్పుడు తన జీవితము సన్మార్గము నందే యుండగలదు. ఈ భావము “లేవమారాడుచున్న గోపికా కన్యతత్త్వమును”బట్టి వెల్లడియగుచున్నది. గోపకన్య ఉపమానము, సంశేషబ్దము నలవరచుకొనియు తాత్కాలికముగా విశ్లేషించిన భాగవతుడు ఉపమేయము అగుచున్నారు.

సంఘ కార్యమునకు సభ్యులెల్లర సహకారము అవసరమయినట్లు, దైవకార్యమునకు భాగవతులెల్లరు కూడియుండవలయిను. మరియు, భాగవతులు స్వార్థరహితులుగా వున్న ఇతర భాగవతులతో సద్గావమున కలిసి యుందురు. దైవకైంకర్యమున సౌదర భావము మూలభావము. సౌదరభావము లేనిది దైవభావమనునది లేదు. ఇచ్చట గోపకణ్ణకలు తోటి కన్యకలందరి నెట్లు కూడగట్టు కొనుచున్నారో, తమకంటే నెక్కువ ప్రాచీణ్యముగల వారినెట్లు ఆహ్వానించుచున్నారో, మారాడు వారినెట్లు వట్టుదలతో వారి సన్మార్గమునకు మరల్చుకొనుచున్నారో గమనింపవలసియున్నది. ఇదియే వైష్ణవ భావము. భగవచ్ఛక్తి సర్వవ్యాపకమని నమ్మిన వారి భావము. విశ్వసౌదరత్వమై వెలయునుగాక. (సమాజయణము) చక్రాంకనము అనబడు వైష్ణవ కార్యముల యొక్క ముఖ్యాదైశమే మనగా! వైష్ణవులెల్లరు (చేతనులెల్లరు) నమతాభావమున సర్వంతర్యామి యగు వైష్ణవశక్తితో ఈడు పడవలయుననియు, అదిమధ్యంత రహితమగు కాలచక్రమునకు అంకితులై యుండవలయు ననియు భావము. ఈ భావమును పొందక చక్రాంకనము, మొదలగు సంస్కారముల వలన ప్రయోజనము లేదు. అట్టి ఉజ్జ్వల భావములు కలిగియున్నపుడు అట్టి సంస్కారణ కార్యములు అర్థయుక్తములగును, యోగ్యములగును, అనుభవ యోగ్యములగును. గోపకణ్ణకలందరు - అనగ, ఆచార్యుడనదగిన పరమ భాగవతోత్తమురాలు ఆండాళ, సామాన్య భాగవతులగు అసంఖ్యాక కన్యలు, కొంత ప్రాచీణ్యమును పొందిన కన్యలు, అధిక ప్రాచీణ్యము నందిన కన్యలు, మారాడుతున్న వారు తదితరులు, ఎట్లు సమతా భావమును పొంది, అన్యోన్యమైతీ సుహృద్యములతో, పరస్పర యోగ్క్షేమములను కాంక్షించి ప్రవర్తించిరో అనునది చేతనులకు ఆదర్శప్రాయము. (This is Religious Socialism which is lacking in every section of the society in every nation now-a-days which deserves to be termed as Religious tragedy). ఇది నిజమైన వైష్ణవ

భావము. ఈ భావమునే శ్రీరామానుజుడు భవిష్యత్తూ లమున, ప్రచారము జేసియున్నాడు. ఎల్లరను కలుపుకొనక, భేదభావమున స్వార్థపరముగా నుండుట మతమనిపించుకొనదు. ఈ యవాంభనీయ భావములవలననే, ఈ స్వార్థపరత్వము అగ్రవర్ణులగు మతగురువులను ఆవరించి యుండుటవలననే, వివిధ వర్ణములవారి మధ్య అసూయ పెరగడము, అమానుషత్వము ప్రబలడము, అస్పృశ్యత వంటి అమానుషాచారములు” అగ్నివలె సంఘమును దహింపజేయడము, స్వమతము వారి చేతనే హీనముగా జంతువుల కంటే స్వల్పముగా జూడబడిన పంచములు ఇతర హీనకులముల వారనబడు దరిద్ర నారాయణులు గత 5, 6 శతాబ్దులలో మహామృదీయ మతమును, క్రైస్తవ మతమును స్వీకరించడము జరిగినది. ఈ దుర్మార్గచేష్టితములను గమనించియే పూర్వము దయార్థ హృదయుడగు బుద్ధభగవానుడు సాంఖ్యిక న్యాయమును చేకూర్చుటకు జీవిత సన్మార్థమును బోధించెను. బౌద్ధముకుడ హిందూమత మనబడు దానిలో అంతర్భాగమే. హిందూ మతమును ఒక విధముగా వాస్తవిక మార్గమునకు సంస్కరించినది బౌద్ధము. అందువలననే సంఘమున న్యాయమునకు నోముకొనని పంచము లనబడువారు కొందరు విదేశమతములను స్వీకరింప నొల్లనివారు న్యాదేశమతమగు బౌద్ధమును స్వీకరించిరి. హిందూమతస్థలు విశ్వసించు దశావతారములలో బౌద్ధవతారమొకటి కదా! శ్రీకృష్ణని తరువాత వచ్చిన వాడేగదా బుద్ధుడు. బుద్ధుడు బోధించిన సాంఖ్యిక న్యాయమును, సనాతన హిందువలనబడు వారు ఏలపాటించలేదు? ఈ పరిస్థితులలో పూర్వము ఆళ్ళారులు విష్ణుసంశేష భావము, భక్తి మార్గముల ప్రకటించిరి. తరువాత శ్రీమద్రామానుజాచార్యులు (1017-1037 A.D.) కులమునకు ప్రాధాన్యమివ్యక తనసిద్ధాంతమును స్వీకరించిన వారి నెల్లరను వైష్ణవులని పిలిచెను. వైష్ణవులు సమా శ్రయణమును పాటింప వలయునని బోధించెను. ఆండ్రా ఈ పాశురమున సమాశ్రయ భావములను చూపినారు. ఇది సంఘ శ్రేయస్సునకు అతి ముఖ్యము.

“సూర్యదుదయింపలేదు. తెల్లవారలేదు. మీలో నాకతె తూర్పు దిక్కును చూడగా ముఖప్రకాశము ఆ దిక్కున ప్రతిఫలించుటచేత అరుణోదయ మగునట్లు కనబడుచున్నదేమో” అని గొల్లకన్య అనుటలో నున్న సాలంకారముల గమనించునది.

మార్గశిర మాసము వేకువను మంచు దట్టముగా పడుట, భూమిపై పచ్చిగడ్డి మంచుబిందువులతో కప్పబడుట, అట్టిగడ్డిని గేదెలు అత్రముగా మేయుట మున్నగు దృశ్యములు మనసుకు వచ్చినపుడు, కొంత సంశేష భావము గలవారు, గడ్డిపరకలను మేయునపుడు గలుగు పటపట శబ్దములు ఎనుములు వదలు బునబున శబ్దములు వినినట్లుగానే భావించ గలరు. కవితా చమత్కృతి రమణీయముగానున్నది.

ఇందు వర్ణింపబడిన వైష్ణవ సంశేష భావము, భాగవతుల సాదర భావము, శరణాగతి భావము ముఖ్యములు.

9. తౌమ్యదవ పాశురము:

“విశిష్ట నవరత్నభచిత సౌధములందంతటను దీపములు వెలుగు చుండగా, సుగంధ ధూమ సారభములు పరిమళింపగా, మెత్తనై సుఖరమయిన హంసతూలికా తల్పములపై సుఖముగా నిద్రించు ఓ మేనమామ కూతురా! రత్నాల తలుపు గడియ తెరుపుమని” పలికిరి గోపకన్యకలు మరియుక నిద్రించుచున్న కన్య యింటిముందు నిలిచి-

లేవక పరుండియే యున్న కుమారైను జూచి, తల్లి, “యేలబదులు చెప్పకయే పరుండి యున్నావని” మందలించెను. అది వినిన గొల్లకన్యలు, “అత్తా స్నిఘైనను సీకూతును లేపరాదా! ఇంకను లేవలేదే! మా పలుకు అమెకు వినబడలేదా? అమెకు చెవుడా? ఇప్పుడే నిద్రింపగా, అమె నిద్రకు భంగము వాటిల్లకుండుటకు కావలి బెట్టియున్నారా? దీర్ఘముగా నిద్రబోపు నటుల మంత్రించ బడినదా?” అని కుతూహలమొప్ప” ప్రశ్నించిరి.

“నా కుమారై మేల్కొనునట్లు స్వామి తిరునామములను బిగ్గరగా నుచ్చరింపుడు” అని తల్లి లోనుండియే పలికెను. “ఇప్పటికే శ్రీవిష్ణు దివ్య సహాప్రానామములను అనుసంధించితిమి. నీవు నీ స్వామి అనంతకల్యాణ గుణ నామావళిని అనుసంధించి, నీ కుమారైను లేపుము”, అని గోపిక లనిరి.

వివరణము: ఈ పరుండి యున్న గోపకన్యక గోకులములోని గొప్ప ప్రాముఖ్యము గల కుటుంబమునకు సంబంధించినదిగా (మండనోపు, శ్రీకృష్ణ కుటుంబము సంబంధమునను, ప్రభుత్వాధికారము లందును గణుతికెక్కిన కుటుంబముగా నున్నది. అందువలన అంతటి ధీమాలో నున్నయది. ఆమె కొప్పియున్న సంపద, సాభాగ్య సుఖజీవితము ఇందులకు నిదర్శనము. సౌధముల వర్షనము, అచటి ధీపకాంతులు, సౌరభములు, హంసతూలికా తల్పములు, రత్నభచిత ద్వారములు మొదలగునవి మనోజ్ఞముగా చిత్రింపబడినవి.

ఈ గోపకన్య భగవత్కృటాక్షము నందిన భాగవతునకు సంకేతము. భగవత్కృపకు పాత్రుడైనైని తలచు భాగవతోత్తముడు ఎంత నిశ్చింతగా శాంతియుతముగా ఆనందమున నోలలాడు చుండగలడో ఉపాంపతగి యున్నది. భగవత్కృపా సంపద గల్లియున్న వానికి సర్వసంపదలు, సర్వ సుఖములు ఉన్నట్టేగదా!

భగవధ్యానమునను భగవత్సంశేష భావమునను ఉన్నట్టి భాగవతుడు చలించడు. మరియుతరులచేత ఆకర్షింప బడడు. తాను సంశేష భావమున నోలలాడుచున్న వాడు గాన, ఇతర భాగవతులు సలుపు భగవద్యుణ నామగానామృతము కూడ వాని చెవి జొనుపడు. నిండుకుండలో పోయబడుచున్న నీరు క్రిందకు దొరలునేగాని; కుండలోనికి పోవునా? సంశేషభావమున ఆనందమున నోలలాడు భక్తుని యొక్క చెవి జొరవు ఇతరములైన యేశబ్దములుగాని. అతని సంశేషభావమున కేవియు భంగము కలిగింప జాలవు. అతడు, నిద్రనుండి లేవకుండుటకు మంత్రించబడిన వానివలె, నిశ్చలముగా

నుండును. ఇతర భాగవతులు ఎంత బిగ్గరగా భగవద్గుణగానము గావించినను, అది తన అంతరాత్మలో జనించిన సంశోషమునకు ఈదుకాదు గదా!

మరియు క్షేత్రమైతజ్ఞ భావము గలిగిట్టియు, శేషశేషి భాగము గలట్టియు, స్వామి సాత్మ భావమునెరిగినట్టియు భక్తశిరోమణి భగవంతు నన్మేషింప పనియుండదు. భగవంతుడే, భక్తవత్సలుడుగాన, భక్తున న్యోషించుచు వచ్చును. తల్లికి బిడ్డయొడ నున్నట్టి వాత్సల్యమిట్టిది గదా! ఈ భావము నెరిగిన భాగవతోత్తముడు నిండుకుండ వలెనుండును. భగవద న్యోషణ గావించు మనస్సు భగవచ్ఛక్తిని పొందును. ఈ శక్తి తనలోనే జనించును.

10. పదియవ పాశురము:

“చక్కగా నోమునోచి, సుఖానుభవము చేయు ఓయమ్మా! వాకిటి తలుపులు తెరవకున్నను, లేచి ఒకమాటైనను పలుకరాదా?” అని గోవికలనిరి, శ్రీకృష్ణానుభవమునకు నోచుకున్న ఒక గోప వనితతో -

“మీరు నన్నేల నిందించెదరు? వాడిచట ఉన్నాడా?” అనెను గోప వనిత.

“వాడిచట లేడని నీవనినను, వాడు ధరించు తులసిమాల పరిమళ వాయువులు నీయింటి నుండి వెడలుచున్నవి గదా?” అనిరి. మరియును ఇట్లు పలికిరి, “మాచేత మంగళాశాసనము చేయబడి, మాకు పురుషార్థము నిచ్చువాడై, స్థిరధర్మముగల ఆ నారాయణుని శిరముపై నలంకరింప బడిన తిరుత్తుళాయి మాలికల పరిమళము నీయింటి నుండి వెడలు చున్నయది. ఇక లెమ్ము, పగటి కాలమునవే యముని వాతబడిన కుంభకర్ణుడు నీకు ఓడి, తన నిద్రను నీకు వశము చేసి పోయినాడా? ఓ గాధనిద్రా సక్కురాలైన దానా! మా నాయకీ! ఇక లేచివచ్చి తలుపు తెలువుము”.

వివరణము: ఇచ్చట నిద్రనుండి లేవగొట్ట బడుచున్న గోపిక శ్రీకృష్ణుని కృపకు పాత్రులై, నిరాఫూటముగా శ్రీకృష్ణును భవమును పొందిన కన్య.

కొందరు వేదాధ్యయనము చేయుతరి, అందులో సమర్థుడయిన వాడే తక్కిన వారికి నిర్వాహకుడయినట్లు, తిరువాయప్పాడులోని (శ్రీ గోకులము లోని) బాలిక లందరిలోను కృష్ణసంశేష మందు సమర్థురాలును, శ్రీకృష్ణుని వశపరచు కొనగలట్టియు, శ్రీకృష్ణుని పోరుగింటిదై యుండి, శ్రీకృష్ణుని నేరుగా ఆఢ్చుదారినే పోయి సమీపించ గలట్టి యూ గోపకన్యకను నాయకత్వము వహింపమని యితర యాదవ కన్యలు ప్రార్థించుచున్నారు. ఈ విషయము అతి చమత్కారముగా వర్ణింప బడినది.

శ్రీ కృష్ణుడు తనకడ లేడని ఆ యాదవకన్య వచింపగా, శ్రీ పరిమళ వాయువు లామె యింటి నుండి వెడలుచున్నవని యనుటలో ఆమె శ్రీకృష్ణ సంశేష భావము తెలుపబడు చున్నది. సర్వంతర్యామి యియిన శ్రీకృష్ణుని పరిమళము భావించిన తాపునందెల్ల ఉండునుకదా అని యిచట చూపబడినది.

“కుంభకర్ణుని వలె నిద్రించుచున్నా” వని గోపకన్యను అడుగుట వలన ఇచట నీచార్ధము లేదు. ఈ నిద్ర తమోగుణము కాదు, మరియు అది నిద్ర కాదు, బాహ్య స్ఫుతిని గోల్పోయిన శ్రీకృష్ణ గాఢ సంశేషభావము ఆమెది: “పగటి కాలమునందే యముని వాతబడిన కుంభకర్ణుడు, తన నిద్రను నీకు వశముచేసి పోయినాడా” అని మనోహరముగా, హస్యముగా పేర్కొనబడినది, సారస్వతపు చెఱుకిది.

నీవు ఎంతటి కృష్ణునుభవమున నున్నను, మా కొరకైనను ఒకమాట పలుక రాదా? లేని యొడల నిన్న మేము అహంభావి, స్వార్థపరురాలు అనుటకు అవకాశమున్నది కదా? కాని మేమట్లు భావించుటలేదు. నీకు గల శ్రీకృష్ణ గాఢ సంశేషభావమును మేమెరుగుదము. కాపుననే మాకు నాయకత్వమును వహింపమని

అభ్యర్థించుచున్నాము,” అని గోపకాంత లనుటలోని ఆధ్యాత్మిక భావము ఏకైకించున్నాము.

ఈ కన్యక గాథ వైష్ణవ సంశేషమున నున్న పరమభక్త శరోమణికి సంకేతము. ఇది వరలో నుదహరింపబడిన పంచ భక్తిమార్గములును, నవభక్తి సాధనములును వదలి, “సర్వధర్మాం పరిత్యజ్య మామేకం శరణం ప్రజ” అని సూచింపబడినట్లు, ఈ పరమభక్తుడు శరణాగతి ప్రపత్తి భావసంపన్నుడై, వైష్ణవ సంశేష భావమున నోలలాడువాడు: శరణాగతి ప్రపత్తి భావము వైష్ణవ సంశేషభావమునకు సరియైన, నేరుగానున్నట్టి దగ్గరి అడ్డతోవ. గమ్యస్థానమును శీఘ్రముగాను, నమ్మకముగాను చేర్చగల దివ్య మార్గము. ఇది తారకమంత్ర మార్గము, తిరుమంత్ర మార్గము. అట్టి పరమభాగవతోత్తముని ప్రాపుకోరుట భాగవతులకు విధియై యున్నది. అట్టి భాగవతోత్తముని ఆశీర్వాదము అవసరము భక్తులకు. ఇట్టి భాగవతోత్తముడు ఇతర భాగవతులకు ఆచార్యునివలె ఉపకరింపలేక పొయినను, అట్టివాని సేవ ఇతరులను ప్రభావితులను జ్యేయగలదు. శరణాగతి భావమున విష్ణుసంశేషమున నున్న భక్తుడు సహజముగా బాహ్యస్ఫుత్తిని గోల్పోయి తన ఆనందమున నుండ గలుగుట నహజవే గదా! ఇట్టివాడు నర్వనంగ పరిత్యాగియయిన వైష్ణవ సంశేషభావి. ఇది యిచ్చటి ఆధ్యాత్మిక భావము.

ఈ భక్తుడు చరమోపాయ నిష్టుడు. చరమ క్లోకమున తెలుపబడిన ఉపాయమును గట్టిగా స్వీకరించిన వాడు. చరమోపాయమును గట్టిగా స్వీకరించిన వాడు. చరమోపాయమును భక్తులకు జూపుమని ఆయన అభ్యర్థింపబడు చున్నాడు. వైష్ణవభక్తుని విధియిది. మోక్షనన్నాయి భావము గదా వారిది?

11. పదునోకండ పాపరము :

(అన్నిట శ్లాఘుయ్యరాలై కృష్ణనితో సమానురాలుగా నుండు నోకతెను లేపుచున్నారు).

“ఈనిన గోవులమంద లనేకములను వితికి, రణమున అరిబలంబుల నశింపజేసిన పవిత్ర యాదవకులమునకు పసిడి తీగెవంటి దానా! నుందరనితంబినీ! నడకయందు మరాళమా! అడవి నెమలి వంటి నడకగలదానా! లెమ్ము! బంధుజనులవైన మే మందరము నీవాకిట నిలిచి నీలమేఘశ్యముని తిరునామము అనుసంధానము చేయుచున్నాము. కదలక మెదలక నుండు ఓ సుసంపన్నవతీ! ఏల యింకను నిద్రించుచున్నావు”.

వివరణము: ఈ గోపకన్య, ఈశ్వరుడే ఉపాయము, ఉపేయము అని తలచియుండు శరణాగతుడయిన భాగవతోత్తమునకు సంకేతము.

ఈశ్వరుడే ఉపాయ ఉపేయములని భావించు భక్తుని యొక్క ఉనికి ఆతి గంభీరముగా కన్పట్టును. ఎంతకును ఆతడు కదలడు, మెదలడు. దైవానుభవమునకు స్వామియై యున్నాడు గదా!

ఈ గోపకన్య, భగవద్గుణాను భవమును ఒక రాశిగా చేసికొని, భజించునట్టి సంపత్తిగల నిరుపాధిక పారతంత్ర్యముగల భక్తుని సూచించును.

ఇంకను, చేతనులను సంసారులనుగా చేయుట ప్రయోజనమా అన్న ప్రశ్నకు సమాధానము ఇయ్యది: కులమునకు తగిన ధర్మమును సాధనబుద్ధి (లేక) కైంకర్య బుద్ధితో అనుష్టించినచో దోషము లేదు.

శ్లో॥ ప్రారభం భుజ్యమనో పి గీతాభ్యాస రతస్నదా
స ముక్తస్న సుభీ లోకే కర్మణ నేపలిప్యతే॥

12. పండితవ పాశురము:

(శ్రీ కృష్ణనెడబాయక సర్వవేళల సహచరుడుగా నున్న ఒకనోక యాదవ శ్రేష్ఠుని యొక్క సహాదరిని ఈపాశురమున లేపుచున్నారు)

“మొదటియాత యొనుము ఆధికమగు పాలచేపుచే, దూడను వ్యురించి, పాదుగు నుండి కీరమును కార్పగా, ఇల్లంతయు

బురదయగునట్టి సంపన్మని యొక్క సోదరీమణీ! మంచుచే తలలు తడియగా నీవాకిలి గడపను పట్టుకొని రావణ సంహరియగు శ్రీరాముని గుణగానము చేయుచున్నారు. మన గోపకన్యక లందరు. నీవు వినుటలేదా? ఏల నోరు తెలువవు? ఇక్కెనను లెమ్ము. నీ అధిక నిద్రను మే మెల్లరము గమనించితిమి ఇక లెమ్ము”.

వివరణము: ఈ గోపకన్యక భాగవతాభిమాన నిష్ఠుడగు భక్తునకు నంకేతము. ఇట్టివాడు స్వాచార్యుడు. స్వాచార్యాభిమానము మూలమున భగవద్గుణములు ప్రసరింపగా, వినువారి యొక్క సాంసారిక తాపము చల్లబడును ఇదియే “మంచుచే తడసిన తలలు” నూచించును. పాలచేపుచే, దూడను స్వర్చించి, పాదుగు నుండి కీరమును కార్యాట - అను విషయము స్వాచార్యుని యొక్క, విష్ణుసంశేషభావమును వెల్లడించు చున్నది.

వైష్ణవవతారములు రామ, కృష్ణవతారములు గాన, అభేదముగా గమనింప బడినవి. కాని శ్రీకృష్ణుడు స్త్రీలను పరీక్షించిన వాడుగాన, శ్రీరాముడు స్త్రీలను మిగులనెమ్ముదిగా, చూచిన వాడుగాన, శ్రీరాముని గుణగానము చేయుచున్నారుని చెప్పినపుడు, కన్యలు ఎక్కుడు అభిమానము చూపేదరని ఊహింప బడినది! ఇది యెఱక చమత్కారము. గోపకన్య గాథనిద్ర వైష్ణవనంశేషభావమును సూచించును. అట్టి సంశేష భావమున నుండి యితరకన్యలు గావించు భగవద్గుణ గానమును వినుట లేదేమో! భగవద్విషయము రహస్యమని భావించి, ఊరకున్నదా? కాదు. భగవద్విషయము అంతటను ప్రసిద్ధమైనదేగదా! భగవద్విషయ ప్రచారము నిరాఫూటముగా జరుగవలయును.

“గోపకన్య యొక్క ఊహిక్కాబావము, గృహము పాలతో బురదయయి ఉన్నది” అను విషయములు ఆ గృహము యొక్క తరుగని భగవత్సంపదను చూపుచున్నవి. ఆళ్వారు యొక్కయు, భాగవతాభిమాన నిష్ఠుని యొక్కయు, స్వాచార్యుని యొక్కయు భగవత్సంపదకు మేరలేదు.

13. పదుమూడవ పాశురము:

“తెల్లని కమలమున నల్లని తుచ్ఛేద వలెనుండు నేత్రసాందర్యము గలదానా! దుష్టుడగు రావణాసురుని హతమార్పిన శ్రీరామచంద్రుని యొక్క దివ్యచరితమును గోపకన్యక లందరు గానము చేయుచు వెడలి మనము నిర్ణయించుకొనిన సంకేత స్థలమందు చేరిరి. తెల్లవారినది. శుక్రుడు ఆకాశమధ్యమునకు వచ్చేను. బృహస్పతి అస్త్రమించేను. మీదు మిక్కిలి పక్షులు గూళ్లను వదలి మేతకై కూయుచు పోయినవి. ఇక లెమ్ము సోదరీ! ఇది సుదినము, నునమయము, లెమ్ము, కవటము విడచి, మాతో కలిసి, కృష్ణనెడబాయుట వలన గలిగిన తాపము తీరునట్లు చ్చల్లని నదియందు తీర్థమాడుదము రమ్ము. ఎందుల కింకను పడకనుఁ బట్టుకొని పరుండెదవు? లేచిరమ్ము, మాతోకలిసి ఆనందింపుము.

వివరణము: నేత్రసాందర్యమును బట్టి, తనవద్దకు శ్రీకృష్ణుడే వచ్చునని తలచియున్న గోపకన్యను లేపుచున్నారు.

శ్రీకృష్ణగుణగానమునకు, శ్రీరామగుణగానమునకు అభేదము చెప్పబడినది; సహజమేగదా సత్య మెరిగిన భక్తులకు.

శ్రీకృష్ణనితోడి సహవాసమును, ఏకాంతముగాగాక, గోపియందు అనుభవించుట ఆనంద తమమ”ని గోపికలు సూచించుచున్నారు.

“శ్రీకృష్ణని మనమున తలంచుచు, సంశ్లేషించి యుండు అనందము కంటే తోడికన్యలతో జేరి శ్రీకృష్ణ లీలలను అనుభవించుట యొంతయో సుఖకరమని” గొల్లభామలు తెలుపుచున్నారు.

“వైష్ణవసంశ్లేష భావమున ఆనందించుచుండు భక్తుడు తన అనందముతో సరిపుచ్చుకొనక వైష్ణవభక్తుల గోపియందు చేరి అందరును వైష్ణవసంశ్లేష భావమున నుండునట్లు చేయుట మిక్కిలి వాంఘనీయము. ఇది లోకపొతము. ఒంటరిగా వైష్ణవసంశ్లేష భావమున నుండలేని భక్తుడు. తోడిభక్త బృందమును చేరి స్వామిగుణగానమున పాల్గొనుట వాంఘ నీయము గదా! నిర్వుల మనస్సులై, లోకపొతులై,

భక్తులెల్లరు గోప్యియందు చేరి సకాలమున కాలక్షేపము చేయుట చాల యుచితము - ఆనంద కరము”.

14. పదునాల్గవ పాశురము:

“నేను తెల్లవారుజామున ముందుగా నిద్రనుండి లేచి, మీ యెల్లరను పడకల నుండి లేపెదను అని చెప్పిన నీవు ఇంకను నిద్రించుచున్నావే! సిగ్గులేనిదానా! లేచి అటుచూడుము, మీపెరటి తోట బావిలో యెఱ్ఱ కలువలు వికసించినవి. నల్లకలువలు ముకుళించినవి. బాగుగా తెల్లవారినదని తెలిసికొనుము. --- కావి వప్తుములు ధరించి, తెల్లని దంతములు కలిగి తపోవేషధారులగు శైవులు తమతమ దేవస్థానములకు కుంచెకోలలు అను బీగములతో తలుపులు తెరచుటకు పోవుచున్నారు. మాటనేర్పరియగు పూర్ణరూలా! పాంచజన్య సుదర్శనములను ధరించిన శ్రీహస్తాంధును, పుండరీకాంధును అగు శ్రీకృష్ణుని తిరునామాను సంధానము చేయుటకు ఇక లెమ్ము!

వివరణము: ఈ పాశురమున ఆండాళ్ వైష్ణవ మతప్రచారకుడగు ఆచార్యునివలె మాటల్లాడుచున్నది.

భాగవత గోప్యికంతయు నిర్వాహకులును, భగవత్పుంబంధమును ఘటింపజేయు వారును, జ్ఞాన భక్తి వైరాగ్యములచే పూర్ణలును అగు ఆచార్యులకు పోచ్చరిక యివ్వబడినది. ఇట్టి ఆచార్యులు మిక్కిలి చురుకుగా ప్రవర్తించి భాగవతులెల్లరను ఉత్సేజపరచవలయును. ఆచార్యులపై ఘనతర బాధ్యత లున్నవి. ఆచార్య డట్టి సమర్థుడు గానున్నపుడే గోప్యికార్యక్రమములు, వైష్ణవ సంఘకార్యక్రమములు, వైష్ణవ మతప్రచారములు బాగుగా జరుగగలవు.

ఈ పాశురమున పేర్కొన బడిన శివాలయములు, శివాలయార్థకులు ఆండాళ్ సంశ్లేషించిన శ్రీకృష్ణుని కాలము నాటివికావు. ఇవి ఆండాళ్ జీవించి యున్న కాలపు విషయములు.

ఆకాలమున శివాలయములు, వైష్ణవాలయములు రెండును ఊండినవి. చరిత్ర ప్రకారము మనదేశమున వైష్ణవము కంటేను, వైష్ణవాలయములకంటేను చాలకాలము ముందుగనే శైవము, శివాలయములు వెలసియుండినవి. వైష్ణవమును శైవమునకు వ్యతిరేకమయిన దర్శనమని తలంపరాదు. ప్రాచీన కాలము నుండి ఊన్న శైవము రానురాను ప్రాస్వభావములను ప్రసరింజేయు చున్నందున దానిని సంస్కరించుటకో యనునట్లు విశాల తత్త్వమును, వెదజల్లు వైష్ణవము తలయొత్తినది. శైవము కంటేను వైష్ణవము ఎట్లు విశాల భావయుక్తమో సూక్ష్మబుద్ధితో న్యాయబుద్ధితో గమనించ వలసినది. వైష్ణవము, శైవము అను సీరెండు దర్శనములు పరస్పర విరోధులు కావు సరికదా, అవి రెండును పరస్పర సంబంధము కలిగినవి అని తెలిసికొనవలసియున్నది. భగవచ్ఛక్తి సర్వవ్యాపితముగాన వైష్ణవము. ఈ వైష్ణవశక్తి శివమును (మంగళకరమును) రౌద్రమును (భయంకరమును) అయి యున్నది. ఎట్లనిన వాయువు అనునది ఒక్కటే. అది మందముగా నున్నపుడు శుభన్నరముగాను, సుఖప్రదముగాను ఊండునుగదా? అనగా శివముగా నుండును, అదే పెనుతుపానుగా తయారయినపుడు ఎంత రౌద్రముగా, భీభత్మముగా నుండునో ఊహించుము. పెనుతుపాను అపాయకరము, భయంకరము. రౌద్రము అన్నమాట. కావున ఒకే వాయువు కొన్నియెడల శివముగా నున్నది. కొన్నియెడల రౌద్రముగా నున్నది. ఈ శివ, రౌద్ర తత్త్వములు వాయువు నందు రెండు లక్షణములుగా నున్నను, వాయువు ఒకటే కదా? కావున సర్వంతర్యామి యగు భగవచ్ఛక్తికి వైష్ణవశక్తి అను నామము తగియున్నది. ఈ వైష్ణవశక్తి కొన్నియెడల శివముగాను, కొన్నియెడల రౌద్రముగాను ఊండును. కాబట్టి భగవచ్ఛక్తికి “శివరౌద్రవైష్ణవశక్తి” అను నామము మిక్కిలి ఊచిత మయినది. దర్శనము ఇట్టిదైయుండ, రానురాను హాస్యదృష్టి గలట్టియు, మూడ విశ్వాసములు గలట్టియు భక్తులు, గురువులనబడు వారివలనను, విపరీతార్థముల నిచ్చు పురాణ రచయితలనలను, సత్యము కుంటు వడినది. శైవము, వైష్ణవము అనునవి రెండు వేర్యేరు

దర్శనములుగా విహారించుట యేగాక ఈ రెండును పరస్పర విరోధములుగా పరిణమించి నవి. ఇందు వైష్ణవము తనయొక్క విశాల భావమును, సత్యభావమును ప్రచారము చేయుచుండ, శైవము విపరీత మార్గము నవలంబించి, పెక్కయేడల రాజుదరణగలిగి వైష్ణవమును నేరుగా నిరసించి వైష్ణవ భక్తులకు వైష్ణవాలయములకు ఫోరాపచారముల గావించినది. ఈ కారణమున ప్రతిచర్యగా వైష్ణవులు శైవుల ప్రాస్యభావములను, మూర్ఖ విశ్వాసభావములను పరోక్షముగా నైనను నిరసించుచుండిరి. అట్టి నిరనన యీ పాశురమున తొంగిమాచుచున్నది.

శైవము ఎందువలననో సన్యాసమును ఎక్కువగా ప్రోత్సహించు చుండెను. సన్యాస జీవితము ఉత్సాహముయినదని ప్రశంసించి వర్ణించు చుండినది. (దరదృష్టవశాత్తు శంకరాచార్యుడు అద్వైత సిద్ధాంతమును బోధింపగా శైవులు దానిని అనునరించినవారైనను, అద్వైత సిద్ధాంతవిశాల భావమును పాండక, అద్వైతమును శైవముగానే ప్రకటించుకొనిరి. పీరు మాయావాదమును స్వీకరించి, సన్యాస జీవితమును ఉత్సాహమైనదిగా భావించిరి).

వైష్ణవము సన్యాసమును ప్రోత్సహించదు. వైష్ణవము విష్ణుసంశేష భావమును ప్రోత్సహించుటయేగాక, చేతనుడు ఇతరులకును, తన శరీరాత్మలకును, అపకారిగాని జీవిత విధానమును అవలంబించుటను అంగీకరించును. గీతలో వచింపబడిన మితాహారమును, దుఃఖమున భగ్రహ్యదయుడు కాకుండుటను, సుఖమున మత్తెక్క కుండుటను వైష్ణవము అంగీకరించును. అందువలన సన్యాసులు అవలంబించు కాపాయ ప్రస్తుథారణమును, ఉపవాసములను, తాంబూలచందనాది సేవన నిరాకారణమును వైష్ణవము సమ్మతించదు.

అందువలన ఈ పాశురమున చమత్కారముగా సందర్శించితముగా శైవసన్యాసుల కరిన జీవన పద్ధతి నిరసింపబడినది. తెల్లవారినదని చెప్పటకు నిదర్శనముగా “కావి ప్రస్తుములు ధరించి,

తెల్లని దంతములు గలిగి తపోవేషధారులగు శైవులు తమ తమ దేవస్థానములకు కుంచెకోలలు అనుబీగములతో తలుపులు తెరచుటకు పోవుచున్నారు” అని చెప్పబడినది. సన్యాసులమని చెప్పుకొనుటకు కాషాయ వస్త్రధారణమును అవలంబించినవారు ఆ శైవభక్తులు. వరిప్రాజకబ్రువులు. నన్యాన్ని కర్మఫల నన్యానమును వహింపవలయునుగాని, కర్మను నిరసించి, కాషాయ వస్త్రధారణను చేసిన చాలునా? తెల్లని దంతములు గలిగిన వారని చెప్పుటలో, వారు సన్యాసులమని గర్వపడుటకో, లోకమును మోసము చేయుటకో తాంబూలమును గూడ విసర్జించి, యేదో యతిదీక్కతో ఉన్నట్లు కనబడుదురు. ఇట్లు శైవభక్తు లనబడువారు పాటించుచుండిన నిరద్భుక్, అర్థరహిత జీవితములు ఇచ్చట హేళనగా వర్ణింపబడినది.

విశ్వమునకు, విశ్వశక్తికి, అనంతకల్యాణ గుణములకు చిహ్నముగా నున్న మనోజ్ఞమూర్తి, పురుషోత్తముడు అయిన శ్రీకృష్ణుడు తన శ్రీహస్తములతో చారుపీతాంబర భూషణములతో త్రిభువన సుందరుడుగా వర్ణింపబడినాడు. అట్టి మూర్తిని ఆరాధించు చేతనులు పరమానందము గానుండి, వైష్ణవసంశేషభావమున నుండి, మంగళకరమైన జీవితమున పాలుపంచుకొనెదరు. వైష్ణవము అట్టి సత్యమైన, ఉజ్యిలమైన, మనోహరమైన, సిర్పులమైన జీవిత విధానమును ప్రోత్సహించును.

15. పదుషైదవ పాశురములు:

(ఈ పాశురమున లోపల పడుకపై పవ్యాలించియున్న గోపకన్యకును, వెలుపల ఆమెను లేపుటకు వచ్చియున్న గోపకన్యలకును జరిగిన సంభాషణ గలదు).

“చిలుక పలుకులదానా! ఏల యింకను పరుండి యున్నావు?”

“మార్పులారా! చిప్పున విలువకుడం. ఇదిగో వెంటనే వచ్చుచున్నాను”

“నీవు నేర్పరివయిన మాటకారివని మాకు మున్నే తెలియునులే!”

“అబ్బో, మాటనేర్చరులు మీరు. కానీ, నన్నందురా? అట్లే కానిండు, సరే, యిప్పడు నేను చేయవలసిన దేమున్నదో తెల్పుడు”

“నీవు శ్రీకృష్ణానుభవమునకు మాగోష్టికి రమ్యు నీవు నీయింట్లో ఉండి వేరైన అనుభవమును పాంద సంకల్పింప నేల?”

“సరే అందరు వచ్చియున్నారా?”

“ఓ, నర్స్యలు వచ్చియున్నవారు. రమ్యు. నీవు వచ్చి చూచుకొనుము”

“సరే యిక మనమందరము కలసి చేయతగిన దేమున్నది?”

“మనము చేయవలసినదా? - కువలయాపీడమను యేనుగును, కంసాది శత్రువులను సంహరించిన, అతి మానుష చెప్పితుడగు శ్రీకృష్ణని గుణగానము చేయుటయే మనము చేయవలసినది.

వివరణము: ఏకాంత దైవచింతనము, ఏకాంత దైవధ్యానము లనబడు వానికంటే భగవద్భాగవతగోష్టి యందుండి, అందరును కలిసి దైవచింతన దైవగుణగానములు జరుపుకొనుట అత్యుత్తమమైనట్టి, అనంద దాయకమయినట్టియు, ఘలప్రదమైనట్టియు కాలక్షేప మార్గమని సూచింప బడినది.

ఏకాంత ధ్యానమున చేతనుడు ఏమి చేయుచున్నాడో, యేమి చూచుచున్నాడో, యేమి అనుభవించుచున్నాడో ఆతనికే యెరుక!

దైవగోష్టియందు ఇతర భాగవతుల నుండి అనుభవ జ్ఞానమును, ప్రబంధ జ్ఞానమును ఇతర భాగవతులతో కలిసి పాందుటకు వీలున్నది. మరియు సంతోషముగా దివ్యముగా కాలక్షేపము జరుగును. దైవగుణ బృందగానము భక్తులను, వినువారిని ఆనందమున నోలలాడించును. మనస్సునకు శాంతిని, తృప్తిని కలుగజేయును. దీనివలన అన్యోన్య సుహృద్భావము, భాత్యభావము పెంపాందింప బడును.

(“ఈ ఒంటరి చీకటి గదియందు నీవేమి చూచుదువయ్యా? వెలుపలికి రమ్యు! భగవంతుడు శ్రమయందును చెమటయందును

ఉన్నాడు చూడుము” అన్న రఫీందుని గీతాంజలిలోని మాటలు యిప్పట్టున పారకునికి జ్ఞాప్తికి రాగలవు. దీనిని మీదు మిక్కిలి వివరింప నవసనరములేదు.

భగవద్భాగవతులు గోష్ఠియందుచేరి, గీతను పరించిన స్థలమున, భగవద్భూతి గానము చేసిన స్థలమున భగవంతు దున్నాడని భగవద్గీతా పీరిక తెల్పుచున్నది గదా:

శ్లో॥ యత్ర గీతా విచారశ్చ పరనం పారనం తథా,

మోదతే తత్త్వభగవాణ కృష్ణై రాధికయా సహ.

శ్లో॥ గోపాలో బాలకృష్ణైపి నారద ధ్రువ పార్వతైః
సహమో జాయతే శీఘ్రం యత్రగీతా ప్రవర్తతే.

శ్లో॥ గీతాయాః పుస్తకం యత్ర నిత్యపారశ్చ పర్తతే,
తత్త్వసర్వాణి తీర్థాని ప్రయాగాదీని భూతలే.

శ్లో॥ నివసంతి సదాదేహ దేహశేషేఖమి సర్వదా,
సర్వే దేవాశ్చ బుధమో యోగినో దేహరక్తకాః.

వైష్ణవగోష్ఠి యొక్క ప్రాధాన్యము వెల్లడింపబడినది. వైష్ణవగోష్ఠిని ఏర్పాటు చేయుట ఆచార్యుని కర్తవ్యము.

ఇచ్చట కువలయాపీడము, కంసుడు మదమాత్సర్వములకు సంకేతములు. మదమాత్సర్వ రహితుడైన చేతనుడు నిజమైన భక్తుడు.

వైష్ణవ మతప్రచారకురాలుగా ఆండ్రాఛ్ యూ తిరుప్పావై ప్రబంధమున వైష్ణవాచార్యులను భక్తులను ఉత్సేజపరచుచున్నారు.

16. పదునారవ పాశురము:

“మా నాయకుడగు నందగోపాలుని సాధద్వారపాలకుడా! ఉజ్జ్వల తోరణ ప్రభానుర ద్వారమును రక్షించు రక్షకభటా! నువ్వు రత్నమయములగు తలుపులను తెఱువుమా! అమాయికులమును,

నిష్టల్యములము అగు గోపకన్యకలము. ఆశ్వర్యగుణ చేపైతుడును, నీలమణి కాంతి దేహాడును అగు శ్రీ కృష్ణుడు మాకు వాద్యవిశేషమును కలుజసేదనని నిన్ననే వచించి యున్నాడు. పరిశుద్ధలవైపు మేల్కొల్కలుపులు పాడుటకై వచ్చితిమి. నీవు మనసున ఏమనుకొన్నను, ముందు వెంటనే తలుపులు తెఱువుము. మాటలతో ఆటంక పరచుము. అయ్యా, స్నేహముగల స్థిరకవాటమును తెఱువుము”.

వివరణము: పదునైదవ పాశురముతో ముందుగానే మేల్కొంచిన గోపకన్యలు ఇంకను నిద్రించుచున్న వారిని మేల్కొల్కలుపుట పూర్తి అంఱినది. అందరు శ్రీకృష్ణుని నదనమును నమీపించిరి. (భాగవతుల్లేలరు ఒకరినాకరు కలిసికొని, గోపిగా స్వామి సేవా కార్యక్రమమునకు ఉధ్యమ్మ లయినారు).

గోపకన్యకలు శ్రీకృష్ణుని సాధమును చేరినను, అచట ద్వారపాలకుని సహకారము లేనిది శ్రీకృష్ణుని దర్శింపలేరు కదా? అందువలన ప్రవేశమునకు ద్వారపాలకుని అర్థించుచున్నార. (భాగవతులుగా నున్నవారు దైవసాన్నిధ్యమును కోరినవారై, మార్గమును తెలిసికొనుకు తిరుమంత అర్థము నెరిగి భగవదనుగ్రహమును పాందిన ఆచార్యుని సహకారమును కోరవలయును గదా? ఇచట ఆచార్యుని ప్రాముఖ్యము వెల్లడింప బడినది).

17. పదునేడవ పాశురము:

“వప్తతీర్థ ప్రసాదములను దానము చేసెడు, మాస్వామియగు నందగోపాలా మేల్కొనుమా! లతాంగులకు చిగురైనదియు, కులప్రదీపమై నట్టియు, మాకు స్వామినియు అగునట్టి ఓ యశోదాతల్! మేల్కొనుము. ఆకాశావకాశమును భేదించుకొని, పెరిగి, సమస్త లోకములను కొలిచిన దేవాదిదేవా! మేల్కొనుము. బంగారు పెండెరమును శ్రీపాదమందుగల సంపన్నుడవగు ఓ బలరామదేవా! మీ తమ్ముడును, మీరును నిద్రింపక మేల్కొనవలయును.

వివరణము: శ్రీకృష్ణనకు అతి సన్నిహితులును, అయిన వారల నెల్లరను ముందుగా లేపి, వారి సహాయమున, వారి సమక్షమున శ్రీకృష్ణని లేపుటకు గోపికలు ప్రయత్నపడుచున్నారు. సన్నిహితులైనట్టి వారల నెల్లరను లేపకుండ శ్రీకృష్ణని నేరుగా లేపుటుకు వీలుపడదు గదా? (భగవత్సేవకు ఆచార్యుని భక్త శిఖామణులను ముందుంచుకొని పోవలయును. ఆచార్యుల ద్వారా భగవంతుడు సులభుడగుచున్నాడు)

18. పదునెనిమిద పాశురము:

“మదగజ బలుడును, తరుగని భుజబలము గలవాడును అగు నందుని యొక్క కోడలా! ఓ సత్యాదేవీ! పరిమళ శిరోజ సంపత్సంపన్ను రాలా! తలుపుగడియను తీయవమ్మా! తెల్లవారినది: కుక్కుటములు నలుదిక్కులను అరచుచున్నవి. పూలగురువింద తీగెల పందిళ్ళపై కోకిల సమూహములు మనోహరముగా కూయుచున్నవి వినుమా! పూబంతి సహితహస్తా! తలుపు తెరువుమమ్మా! మీరు వచ్చిన పనియేమని అడిగెద వేమో, చెప్పేదము, అవధరింపుము, సీపియుని కల్యాణ గుణగానము చేయుటకు మాకై మేమే యికతలపులు నెట్టుకొని లోనికి వచ్చేదమని భావించు చున్నట్లున్నావే! సత్యాదేవీ! ఎఱ్ఱదామర పుష్పమువంటి శ్రీహస్తమున సువర్ణకంకణాది ఆభరణంబులు ఘోషింపగా నీవే వచ్చి తలుపు తెరువుమమ్మా”

వివరణము: శ్రీకృష్ణని అర్థాంగియైన సత్యాదేవిని వారిపడకటింటి ద్వారమును తెరువమని గోపకన్యలు అభ్యర్థించడము, పరిమళ శిరోజ సంపన్నురాలా అని ఆమెను సంబోధించడము, పూబంతిని ధరించిన కోముల హస్తకమలము, ఎఱ్ఱదామర పుష్పము వంటి శ్రీహస్తము సువర్ణకంకణాది ఆభరణములతో గలగలలాడుట - యిత్యాది వర్ణనములు అతి శృంగార రసశాఖితములు.

తెల్లవారగానే నలువైపుల కుక్కుటముల “కొక్కురోక్కులు” పూల గురువింద తీగెల పందిళ్ళపైనున్న కోకిల సమూహముల “కువ్వా”

రవములు ప్రకృతి లక్షణములను, ప్రకృతి సాందర్భములను అతి మనోహరముగా సూచించుచున్నవి.

శ్రీకృష్ణనకు సత్యాదేవి ప్రియురాలు, సత్యాదేవికి శ్రీకృష్ణుడు అత్యంత ప్రియుడు గదా! అట్టితరి “నీ ప్రియుడయిన శ్రీకృష్ణ గుణగానము చేయుటకు వచ్చినామని” గోపికలు సత్యాదేవితో పలుకుట ఆమెకును మిక్కిలి ప్రియమును చేకూర్చునుగదా!

ఇంతవరకు యూ పాశురము శృంగార భరితముగా నున్నది.

శ్రీకృష్ణ భగవానుడు యిచట గృహస్థుడు. సత్యాదేవి గృహిణి. గృహిణికి యివ్యవలసిన గారవ మర్యాదలు, గృహిణికి ఉన్నట్టి అధికారములు సూక్ష్మముగా సూచింపబడినవి.

ఈక ఈ పాశురము నందలి ఆధ్యాత్మిక విషయముల నరయఁదము: భగవంతుడు భరించువాడు గాన లోకభర్త లోకమంతయు లోకేశ్వరుని భార్యయే కదా!

ఈ విషయముపోను, శ్రీకృష్ణవతారమున ప్రత్యేకించి పట్టమహిమలుగా చెప్పబడినవారు రుక్మిణిదేవి, సత్యాదేవి. శ్రీకృష్ణుడు సర్వంతర్యామి యగు వైష్ణవశక్తికి సాంకేతికముకదా! భగవంతమ్ అనగా విశ్వము+ వైష్ణవశక్తి అవుతుంది. విశ్వము నందుండి విశ్వము నావరించి యున్న వైష్ణవశక్తి అవాజ్ఞానస గోచరము కదా! అనగా విశ్వమునందలి సంపద అంతయు వైష్ణవశక్తియే. ఈ వైష్ణవశక్తి యొక్క రెండు అంశములు ఐశ్వర్యము, సత్యము. రుక్మిణిదేవి విశ్వమునందున్న ఐశ్వర్యమునకు సాంకేతికము. సత్యాదేవి విశ్వసత్యమునకు సాంకేతికము. ఐశ్వేశ్వర్యము, సత్యము కలిని భగవంతుడు అగుచున్నాడు. అవాజ్ఞానస గోచరమయిన వైష్ణవశక్తిని పాందుట యనగా విశ్వసంపదను తెలిసికొనుట, విశ్వ సత్యమును తెలిసికొనుట, శ్రీకృష్ణనకు రుక్మిణి, సత్య అను యిరువురు భార్యలనుటలోని భావము యియ్యది. ఇందు సత్యము అతి ముఖ్యమైనది. విశ్వసత్యమును తెలిసికొనుటయే విశ్వేశ్వరుని తెలిసికొనుట అగును. విశ్వసత్యము

తత్త్వత్రయ జ్ఞానము. ఈ తత్త్వత్రయ జ్ఞానమే “ఓం నమో నారాయణాయ” అను తిరుమంత్రమున సూచింపబడినది. తిరుమంత్ర సత్యమును తెలిసికొనుటచే భగవంతుని పొందిన వాడవుతాడు చేతనుడు. “కావున తిరుమంత్రము ద్వారా భగవంతుని పొందగలము” అను విషయము “సత్యదేవి ద్వారా శ్రీ కృష్ణుని సన్నిధానమును పొందుట” ను సూచించును. భగవంతునకు ప్రియమయినది తిరుమంత్రము, భగవంతుడు తిరుమంత్రమునందే ఉన్నాడు. (ఈ విషయమును అలంకార యుక్తముగా గాక వాస్తవముగా గమనింపతగియున్నది. (Don't be influenced by the use of personification)). భగవంతుడు సత్యమునందే యున్నాడు, సత్యముద్వారా భగవంతుని పొందుము అను విజ్ఞానము చేతనుడు పొందవలసియున్నది. God is truth or truth is God - this Mahatma Gandhi's statement has such logical and philosophical basis. భగవత్స్కి యొక్క ప్రియురాలు సత్యము. కావున సత్యము ద్వారా భగవత్స్కిని అన్వేషించుట సుఖకరమైన, ఫలప్రదమయిన మార్గము. ఈ ఆధ్యాత్మిక సత్యము యి పాశురమున “గోపకన్యలు సత్యాదేవి సహకారముతో శ్రీకృష్ణ సందర్శనమును కోరుట” యందు సూచింపబడినది.

ఇచ్చట సత్యాదేవి, తిరుమంత్రార్థము నెరిగి, తిరుమంత్రార్థమును బోధించు ఆచార్యునకు సాంకేతికము. అట్టే ఆచార్యుని ద్వారా భగవంతుని పొందగలము అను వైష్ణవమత ప్రచారక సత్యము యిందు సూచింపబడినది.

ఆభిమాన జనులెల్లరు వారి యజమానిని నిరాటంకముగా దర్శింపగలగినను, వారినాయకుని ద్వారా యజమానిని కలిసికొనుట సుఖకరము, వలప్రదము. అట్లే భక్తిమార్గమున భగవత్స్కిని పొందవీలున్నను, విజ్ఞానముతో కూడిన భక్తితో; అనగా తిరుమంత్ర జ్ఞానముతో భగవత్స్కిని సులువుగా పొందగలవు. కావున తిరుమంత్రము నెరిగిన ఆచార్యోత్తముని ఆత్మయించుము - అని సూచింపబడుచున్నది. “మాకై మేమే శ్రీకృష్ణుని సందర్శించెదము, మాకైమేమే తలుపులు

నెట్టుకొని లోనికి ప్రవేశించెదము అని తలంపక, ఓ సత్యాదేవి! నీవే తలుపు తెరువుమమ్మా” అనుట యొంత అధ్యాత్మికార్థగాంభీర్యమో గమనించునది. ఏదో మూడుభక్తితో దైవ సాన్నిధ్యమును పాండ దలపక, సత్యమయిన జ్ఞానముతో, తిరుమంత్రార్థ జ్ఞానముతో భగవత్పుక్కిని బడయుము.

ఇచ్చట భగవత్పుక్కి, తిరుమంత్రము, సత్యము, ఆచార్యుడు, భక్తుడు మున్నగు వదములు నూచించు దివ్యార్థములను గమనించునది.

19. పండిమ్మిదవ పాశురము:

“పరిమళమును, ప్రకాశమును రెంటిని వెదజల్లు దీపములు నలుప్రక్కల వెలుగు చుండగా, యేనుగుదంతములచే చేయబడిన కాళ్లగల మంచముపై సాగసు, చల్లన, మృదుత్వము, పరిమళము, ధావళ్యము అను పంచగుణాభితమయిన హంసతూలికా శయ్యపై పరుండి యుండి, గుత్తులుగుత్తులుగా వికసించియున్న పుష్పముల ధరింపగా కేశభారముగల సత్యాదేవి యొక్క స్తునముల మీదుగా నుంచబడిన వికసిత వక్షస్థలము గల ఓ కృష్ణ! నోరుతెరచి ఒకపలుకు పలుకరాదా! కాటుకచే నలంకృతమయిన నేత్రములుగల సుందరీ! ఓ సత్యా! శ్రీకృష్ణుని యెదబాటును క్షణకాలమైనను సహింప నొల్లని నీవు, ఆయనను నిద్రమేల్చొన నివ్వపులే! ఇది నీ స్వరూపమునకుగాని, నీ స్వభావమునకుగాని తగునా?”

వివరణము: శ్రీకృష్ణుడేల పడకనుండి లేవలేదు? గోపకన్యకల మాటల శబ్దమును వినజాలని గాడనిద్రయందున్నాడా ఆ నిర్మిద్రుదయిన స్వామి! కాదు. గోపకన్యలు వారికి భక్తులు, స్వజనులు. సత్యాదేవి తలుపు తెరచి వారిని ప్రవేశింపజేసిన, ఆమె, తనభక్తులును, స్వజనులును, గోవికా కన్యకలు అయినవారికి, ముందుండినది యగునుగదా! స్వామికి సర్వులును సమానముగదా! అట్టి ముందు

స్థానమును సత్యకివ్యవోల్లక, భక్తులయిన స్వజనులను వెనుకబడి యుండుటను ఒల్లక, శ్రీకృష్ణుడు సత్యదేవిని పడకనుండి లేవకుండా జేయుటకై ఆమెను బిగికొగిట నుంచుకొని యుండగా, గోపికలు శ్రీకృష్ణుని నంబోధించుచూ, “ఒకమాట పలుకవయ్య” అని ప్రార్థించేదరు - ఇది యూ పందామ్మిదవ పాశురమునకు అవతారిక.

ఈపాశుర భావము యొంతటి శృంగార రసభరితమో గమనింపుడు. స్వచ్ఛమయిన ప్రేమానురాగములను నూతన వధూవరులు ఈ శృంగార రసభరిత పాశుర భావమునెట్లు ఆనందించేదరో! గృహస్థులును వృద్ధులును అయినట్టియు, ఆదర్శదంపతులనబడు వారు యూ శృంగారరస శోభిత పాశురభావమును గమనించి, మైమరచి, వారి పూర్వ యోవన జీవితముతో యెట్లు సంశోషించి ఆనందించేదరో!

దీపముల కాంతులు, మంచపు వర్ణనము, పడకయొక్క సౌందర్య వర్ణనము, సత్యదేవి యొక్క పరిమళ కేశములు, ఆమె యొక్క పుష్పాలంకరణము, ఆమె యొక్క కాటుకచే అలంకరింపబడిన చారు నేత్రములు మున్నగునవి యొంత రమణీయముగా వర్ణింపబడినవో గమనింపుడు. అండార్థ యొక్క కవితాసారస్వత ప్రభలుయిట్టివి. పాటకులకు అధ్యాతానందములను చేకూర్చెద్దివై యున్నవి.

ఇక యిచ్చటి ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞాన వెలుగులెట్టివో గమనించి ప్రభావితుల మయ్యిదము గాక!

ఆండార్థచే రచింపబడిన యిట్టి రసవత్తర పాశురభావముచే ప్రభావితుడయిన పరాశరభట్టర్ (శ్రీరామానుజాచార్యుల వారి శిష్యుడు, శ్రీరామానుజుని తరువాత విశిష్టాద్వైత మరాధిపతి అయినవాడు) భవిష్యత్తులమున, ఆండార్థ ప్రతిభకు, ఆమెయొక్క శ్రీకృష్ణ సంశోషభావమునకు, ఆమె రంగనాథస్వామితో ఐక్యమయిన విధమునకు అచ్చేరువంది, ఆమెయొక్క ఆధ్యాత్మిక స్థానమును నిరూపించి, ఆమెను ప్రశంసించుచు యూ క్రింది దివ్యపాశురమును శలవిచ్చియున్నారు. ఇది వైష్ణవ భక్తసేవ్యమై ద్రావిడ వేదమున అలరారుచున్నది.

శ్లో॥ నీళాత్తుంగ ప్రనగిరితటీ సుష్ఠుముద్వేధ్య కృష్ణం
పారార్థ్యం స్వయం త్రుతిశిత శిరస్మిద్భుమధ్యపయంతీ।
స్వేచ్ఛిప్సైయాం ప్రజనిగళితం యాబలా త్యుత్యభుంగే
గోదాతస్మైనమ ఇదమిదం భూయ ఏవాస్తుభూయః॥

తాత్పర్యము:

యశోదాదేవి సోదరుడగు శ్రీకుంభుని కుమార్తెయైన సత్యాదేవి యొక్క ప్రస్తుతములనెడు పర్వత ప్రదేశమున శయనించియున్న శ్రీకృష్ణుని, తమశేషత్వ పారతంత్ర్యములను విన్నవించి, మేల్కౌలిపి తాము ధరించి విడిచిన మాలికచే బద్ధునిగాజేసి, బలాత్కారముగా ననుభవించిన అండాట్ గారికి అనేకవందనములను సమర్పించుచున్నాడను. (ఈ శృంగార రసభరిత విషయము యొక్క అంతరార్థము యియ్యదియని గమనింపుడు: బహుకుటుంబి యగువాడు ఒకానోకప్పుడు తనసంసార చిక్కులనుండి కొంతసేద తీర్ముకొనుటకు ఏకాంతముగా చల్లని పర్వత సానువును జేరి కొంత విశ్రాంతిని బడయులాగున, సర్వలోక కుటుంబి యయిన సర్వేశ్వరుడు సత్యప్రస్తుతములనెడు పర్వత ప్రదేశము నాశయించెను. లోకములో శేష శేషీభావము తెలియని వారనేకులుండుటచే, వారి సంరక్షణార్థము అట్లుచేరి నాడనుట: మీదు మిక్కిలి భగవంతుడు సత్యమునే ఆధారముగా జేసికొని యున్నాడని భావము. భగవంతుడు సత్యమునందే యున్నాడు. ఆ సత్యము, చేతనునకు సంబంధించి శేషశేషీ భావము. ఈ భావమునెరిగిన అండాట్ తాను స్వామిలో అంతర్భాగమనియే భావించెను. ఆమె వైష్ణవ సంశేషభావమట్టిది.

స్వరూప స్వభావముల వలన నిజమైన భక్తుడు తాను భగవదను భవము గలిగి ఆనందించుచూ, యితర భక్తులెల్లరు అట్టి అనుభవమును పాందవలయునని కాంక్షించును. ఆతని స్వార్థరహిత భావము, మోక్షసన్యాస యోగములు అట్టివి. నిజమైన భక్తుని యొక్క యిట్టి స్వార్థరహిత్య భావమునకు, మోక్షసన్యాస యోగతత్త్వమునకు

తార్గాణముగా సూచింప దలచిన, శ్రీరామానుజాచార్యునిది ప్రథమ స్థానము. ఈ విషయమును నాచే రచింపబడిన శ్రీరామానుజ దివ్య వైభవమును గ్రంథమున గమనింపగలరు.

20. ఇరువదియవ పాశురము:

“ముప్పది మూడు విధములగు దేవతలకు భయమును లేకుండా జేసి ధైర్యము నిచ్చిన ఓ బలశాలీ! నిదురమేల్కొనుము. ఆశ్రిత రక్షణ సామర్థ్యముగల వాడవా! శత్రువులకు దుఃఖమును జనింపజేయు నిర్మలుడా! నిద్రనుండి తెచ్చు” - (యిట్లు లేప ప్రయత్నించినను శ్రీకృష్ణుడు లేవమిచే గోపకన్యకలు మరలా నీళాదేవిని అర్థించుచున్నారు) “ప్రకాశవర్ధములందు బంగారు కలశముల వంటివిన్ని, మృదువయిన వట్టివిన్ని స్తవములును, ప్రవాహాధరమును, సన్నని నడుముగలట్టి పూర్ణరాలా! ఓ సత్యాదేవి! శ్రీ మహాలక్ష్మి! మేల్కొనుమమ్మా! అలవట్టమును, అద్దమును యిచ్చి, నీ నాయకుని, మమ్ములను యిప్పుడే స్నానము చేయింపుము”.

వివరణము: సత్యాదేవి సాందర్భ వర్ణనము అతిమనోహరము, శృంగార రసభరితము.

నోము సందర్భమున శ్రీకృష్ణుడును, గోపికాకన్యలును యమునో స్నానము చేయుటకు తగిన సహకారమును యివ్యమని సత్యాదేవిని గోపకన్యకలు కోరుచున్నారు. శ్రీకృష్ణుని అర్ధాంగియయిన సత్యను యిట్లు కోరుట సవ్యమే! ఈ వాస్తవము కూడా శృంగార భరితమే.

స్నానానంతరము కేళముల కురుల సవరించుకొనుటకును ముఖమున తిలకమును ధరించుటకును ముకురము (అద్దము) అవసరము. అట్టి తరి చిరుచెమట ముఖముపై పట్టిన దానిని ఆర్పటకు విసనకర (అలవట్టము) అవసరముకదా. కావున ఆ రెండు వస్తువులను యిమ్మని సత్యాదేవిని అడుగుచున్నారు. ఇదియు శృంగార రసభరితము.

సత్యాదేవి శారీరక సాందర్భము, సాష్టవము సంపూర్ణము. అమె మనస్సు కూడా పరిపూర్ణమయినది. అందువలనగదా సత్యాదేవిని “పూర్ణరాలా!” అని గోపికలు సంబోధించినారు.

సారస్వత మెరుగులందు చెఱుకులందు యింపాశురము యొంత రమణీయముగా నున్నదో చదువురులు గ్రహింపగలరు.

ఇక దీని అంతరాధమును, ఆధ్యాత్మిక భావమును గమనించేదము:

“శత్రువులకు దుఃఖమును కలుగజేయు నిర్వలుడవా!” అన్నపుడు యింపాశురులు అరిషట్టుర్దములు. ఈ అరిషట్టుర్దములను పూర్తిగా లేకుండా చేసికొనుటయే శత్రువులను నాశనము జేయుట. ఈ అరిషట్టుర్దములను నాశనము చేసికొన్నవాడు నిర్వలుడు. భగవధ్యక్షి మానవులను అరిషట్టుర్ద రహితులనుగా జేయును. అందువలన వారు నిర్వలులగుచున్నారు. భగవంతుడు నిర్వలుడై, భగవధ్యక్షులు నిర్వలురే.

శ్రీకృష్ణనకును గోపికలకును ఆధారము సత్యాదేవి. సత్యాదేవి అనుగ్రహమున వారు శ్రీకృష్ణని ఆదరమును నంపాదించు కొనవలయును. సత్యాదేవికి తెలియకుండా కృష్ణుడు గోపకణ్ణులను ఆదరింపలేడు. ఇది యిట్లుండనిమ్మ:

“ఓం” అనునది ప్రణవనాదము. ఇదియే భగవంతమే, “ఓం” నందు మూడు శబ్దములున్నవి. అ, ఉ, మ. “అ” కారము దైవశక్తిని చూపుచున్నది. “మ” కారము జీవులను సూచించుచున్నది. “ఉ” కారము విశ్వములో అచిత్తపదార్థమునుగాని, సర్వ భౌతిక పదార్థమును గాని సూచించును. కావున దైవశక్తిని, జీవశక్తికిని భౌతిక పదార్థమే ఆధారమగుచున్నది. జీవము భౌతికపదార్థము నందే ఉత్సవు మగుచున్నది. భౌతిక పదార్థమునందును, జీవము నందును దైవశక్తి యున్నది. ఇదియే తత్త్వతయ జ్ఞానము. తత్త్వతయ జ్ఞానము ప్రకారము చిత్త, అచిత్త, ఈశ్వర అను మూడు తత్త్వములును సమానములు.

ఇందు అచిత్ తక్కిన రెంటికి ఆధారముగానున్నది. ఇట్లే సత్యాదేవి శ్రీకృష్ణునకును, గోపికలకును ఆధారముగా నున్నది. ఇట్లే శాస్త్రియ విషయమును బట్టియే భక్తులు లక్ష్మిద్వారా స్వామిని పాందెదరను సూత్రము వెలువడినది.

21. ఇరువదియొకటువ పాశురము:

“ఉంచిన భాండములన్నియు నిండి పార్లునట్లు విదువక పాలిచ్చునట్టి జోదార్యముగల గోవులను ఆర్థించినట్టి నందుని కుమారా! మాకొరకైనను నిదుర మేల్కౌనుము. దృఢప్రమాణానిద్ధుడవై, దృఢప్రమాణమగు వేదముచేత గూడ తెలిసుకొనుటకు అశక్యమగు మహిమాన్వితుడవై, ధర్మసంస్థాపనకై లోకమంద వతరించిన వాడవును అయిన ఓ కృష్ణో! మేల్కౌనుము. ఓడిన శత్రువులు నీధాటికి సహింప లేనివారై నీవాకిట జేరి నిన్ను నమస్కరించునట్లు, నీ దాసులమగు మేము నిన్ను నుతించుచు నీకు మంగళాశాసనము చేయుచూ వచ్చి ఆశ్రయించి యున్నాము. ఓ దేవా, లెమ్ము”.

వివరణము: ప్రబంధరీత్యా, యిచట శ్రీకృష్ణుని తండ్రి నందుని గృహము యొక్క పశుసమృద్ధి, పాడిసంపదయును, శ్రీకృష్ణుని యొక్క పురుషోత్తమత్వమును, శ్రీకృష్ణ అవతార విశేషమును, శ్రీకృష్ణుని యొక్క నిరాఘాట బలసంపదయు, యితర పాలకులపై శ్రీకృష్ణునికి గల ఆధిక్యమును వర్ణింపబడినవి. శ్రీకృష్ణునికి మంగళాశాసనము వలు కుచూ, గొల్లా భావులు ఆయనను నిదురనుండి మేల్కౌలుపుచున్నారు.

“భోగదశయందు నేనును మీలో నొక్కుతెనేగదా! మనమందరము కలిసి శ్రీకృష్ణుని ప్రార్థింతమురండు”, అని సత్యాదేవి పలుకగా అందరును కలిసి, అనగా సత్యాదేవియును కలిసి శ్రీకృష్ణునకు మంగళాశాసనమును పలుకుచున్నారు.

భగవత్పుక్కి యెల్లప్పుడు సత్యమునే ఆశ్రయించి యుండునని కదా యింతకు పూర్వమే గమనించియున్నాము!

“వర్కనాతీతమగు స్వరూప రూపగుణవిభూతులను గల ఓ కృష్ణ! ఈ లోకమునందలి చేతనులకు ఆదర్శప్రాయుడవై సాక్షాత్తుగా బహుకాలము నుండి తేజస్సును బొందిన ఓనందకుమారా! నీకు శరణాగతులయిన సామంతుల వలె, మేమును నీ గుణసాందర్భములకు నోడి, నిన్న శరణుజొచ్చి నీకు మంగళాశాసనమును పలుకుచున్నాము. మేము - నీయొక్క నిరుపాధిక శేషత్వమునకు ఓడి, నర్వమును త్యజించిన వారమునై - అనగా - దేహత్వాభిమానమును, స్వస్వాతంత్యమును, అన్యశేషత్వమును, స్వాధీన కర్తృత్వమును, భోక్కుత్వమును, బంధువుల యందలి సంబంధ స్నేహములను, యితరోపాయములను, యితర పురుషార్థములను విడిచినవారమై - నీసన్నిధిచేరితిమి. నీవే సకల విధప్రాప్య ప్రాపకములని తలచి, నీకు మంగళాశాసనమును చేయుచున్నాము”, అని ప్రత్యక్షముగా గోపికాకన్యలు స్వామిని సమీపించు చున్నారు. నిజమైన భక్తులు దైవశక్తిని యావిధముగా సమీపించెదరు. ఇదియే శరణాగతి భావము. ఇదియే సర్వసంఘపరిత్యాగిత్వము. ప్రహ్లాదుడు, భీముడు, విభీషణుడు యిత్యాది సూరివర్యులు అవలంబించిన ప్రపత్తి భావములిట్టివి.

ఉపదేశపాత్రులగు శిష్యులు ఆచార్యపదేశముచే పరిపూర్ణ జ్ఞానము గల వారగుదురు. భగవద్గీణాను భవమున పరిపుష్టులగు శిష్యులను అనేకమందిని నంపాదించు కొనగలిగిన ఆచార్యున కు పురుషోత్తముడును విధేయుడే. ఈ భావము “పాలభాండములతో గూడిన నందుని గృహము, నందుని ఆధిక్యత, శ్రీకృష్ణుని ప్రసన్నత అదిగాగల విషయవర్ణనలయందు” వ్యక్తమగుచున్నది.

భగవంతుడు భక్తవత్సులుడే గాక భక్తవిధేయుడును అయియున్నాడు. అనగా భగవత్సుక్కి భక్తునకు స్వాధీనమయియున్నది. ఈ విషయమును శాస్త్రోక్తముగా కారణయుక్తముగా గమనించిన యాక్రింది శ్లోకము సత్యముగానే కన్పట్టునుగదా!

శ్లో॥ దైవాధినం జగత్పుర్వం
మంత్రాధినంతు దైవతం
తన్మంత్రం బ్రాహ్మణాధినం
బ్రాహ్మణ మమదేవతా॥

ఇచ్చట “బ్రాహ్మణ” అన్నపుడు “కులమున బ్రాహ్మణుడు” కాదు బ్రాహ్మణము, సత్యజ్ఞానమును పాందిన వాడు బ్రాహ్మణుడు - ఇతడు శ్రేష్ఠమయిన భక్తుడన్నమాట - “శ్రీభక్తుడు”, కులముననే బ్రాహ్మణులైన కొందరు అజ్ఞానులు ఈ శ్లోకములోని “బ్రాహ్మణ” పదమును తమకు ఆపాదింపజేసికొని, యి శ్లోకరత్నమును అర్థరహితము జేయుచున్నారు. బ్రాహ్మణోత్తములని పురాణమున ప్రసిద్ధిజెందినవారు అనేకులు కులమున బ్రాహ్మణులు గారని నర్వావిదితవే గదా! గుణనామవాచకమును కులనామ వాచకముగా పరిగణించినందున గలిగిన దుస్థితియిది. వ్యాసుడు, వాల్మీకి, విశ్వామిత్రుడు మున్నగు వారు కులమున బ్రాహ్మణులుకారు - గుణముననే బ్రాహ్మణులయిరి. సత్యము యింత బాహోటముగా చెప్పబడి యుండగా యేలనోకో సత్యము మరుగున పదుచూ, మూర్ఖ భావములు పైకి తేలుచూ వచ్చినవి!

పె శోకమున బ్రాహ్మణ” శబ్దమునకు “శ్రీభక్త” శబ్దమునుప యోగించిన, శ్లోకార్థము బహుసత్యముగా కన్పట్టుటయేగాక, మూర్ఖార్థము నకును అతీతముగా నుండును కదా!

శ్లో॥ దైవాధినం జగత్పుర్వం
మంత్రాధినంతు దైవతం
తన్మంత్రం శ్రీ భక్తాధినం
శ్రీభక్త మమదేవతా॥

(అని భగవానువాచ)

“సర్వం విష్ణుమయం, అనగా, భగవత్పుకి సర్వవ్యాపకమునై యున్నది. ఈ విషయము, ఈ సత్యము, ఈ తత్త్వత్రయ జ్ఞానము

మంత్రమునకు అధీనమై యున్నది, అనగా తిరుమంత్రమున, ఆష్టక్షరీ మంత్రమందు గుప్తపరుపబడినది. ఈ తిరుమంత్రము భక్తుడెరుగును గదా, భక్తుని యొక్క అనుభవయోగ్యమయి యున్నదిగదా! కావున అట్టి భక్తుడే పురుషోత్తముడనయిన నాకు దైవమైయున్నాడు”. అని భగవంతుని భాషణము.

ఇందువలననే భారత, రామాయణ, భాగవతాది పురాణము లందు పురుషోత్తములుగాను, అవతార పురుషులుగాను వర్ణింపబడిన శ్రీరామ శ్రీకృష్ణులు నారదాది దివ్యసూరులును, వారి ఆచార్యులను పూజించి యున్నారు. శ్రీరామ శ్రీకృష్ణులు అవతార పురుషులుగా నెరిగియు కూడా దివ్యసూరులు, ఆచార్యులు వారిపూజలను నీవుకరించిరి కదా! ప్రపంచమున మానవుల నడవడి యిట్టిదై యుండవలయును. ఇట్టి సందర్భమున సంఘము నందు అడకువకు, ప్రేమకు, గౌరవమునకు, వాత్సల్యమునకు కొరత లుండునా? ఉండవు.

భగవంతుడు భక్త వత్సలుడన్న విషయమును, భగవత్సన్నిధిన ఆచార్య శిష్యులు సమానమనుటలోను, భక్తులు భగవంతునకు మంగళాశాసనము చేయుటలోను ఉన్న ఉన్నతపత్యములను విశిష్టాధ్వేత సిద్ధాంతము వెల్లుడించును.

“భగవత్కృతో భోగించుటయందు మీలో నేనొక్కతెను గదా!” అని సత్యాదేవి మాటలోని సత్యమిది.

నిజమైన ఆచార్యుడు, నిజమైన భక్తులున్న చోట పాలుపాంగినట్లు భక్తిభావము నెలకొనుననియు, వీరెల్లరు సమాశ్రయ, సమాశ్రేయ భావమున దైవశక్తితో సంశోషించి అనందింతురనియు పాశుర భావము - అనగా పాశుర అంతరాద్ధము.

ఈ పాశురమున తండ్రి నందుడు ఆచార్యునకును, కుమారుడు కృష్ణుడు దైవమునకు, సత్యాదేవి విష్ణుసంశోషమును పాందిన భక్తాగ్రేస రునకును, గోవికలు ఉపదేశపాత్రులగు శిష్యులకును సాంకేతికములు. ఎంతటి అద్భుతము యా ఆండాళ్ కవిత్వము!

22. ఇరువది రెండవ పాశురము:

“ఈ అందమైనట్టియు సువిశాలమైనట్టియు, మహాత్మేనట్టియు భూమిని యేలు పలువురు రాజులు అహంకార మమకార రహితులై గుంపులు గుంపులుగా దేవరవారి సింహసనమును సమీపించి, శరణాగతులై యిన్నవారి వలె, మేమును స్వామిసేవ కొరకై వచ్చియున్నాము. చిన్నగజ్జల యొక్క నోళ్లవలె వికసించినట్టి తామర పుప్పులవలె వాత్సల్యముతో యెర్రనైయుండు నయనములను ఆశ్రితులమగు మాపై వ్యాపింపచేయుము స్వామీ! చంద్రుడును, సూర్యుడును ఊదయించినట్లు సాగైన నీ నేత్రద్వయముతో మా విషయమందు కట్టాక్షించినచో మావ్యసనము లన్నియు నశించి పోవును.” (“ఏలోరెంబావాయ్”).

విపరణము: ఈ పాశురమందు అండాక్ష నాయకత్వమున నున్న తిరువాయప్పాడులోని గోపికాకన్యలందరు స్వార్థరహితులై అహంకార మమకారములను వదలి, స్వామిని సమీపించి, వారి అనన్యర్థ శేషత్వమును వెల్లడించు కొనుచున్నారు.

ఈదే విధమున భగవంతునాశయించు భక్తుడు మొదట అహంకార మమకారములను వదలి, స్వార్థరహితుడు కావలయును. అప్యదే అతడు భక్తుడనని చెప్పుకొనుటకు అర్దాతను పొందగలడు. (భగవద్గీతలోని, 12వ అధ్యాయము, భక్తియోగమునందలి 13, 14, 16 శ్లోకముల భావమును ఒకసారి మరలా గమనింపుడు)

శ్రీకృష్ణని నేత్రసాందర్భమును గోపికలను భవించుట శృంగారరస పోషకము.

శ్రీకృష్ణని నయనములు భక్తులకు సూర్యుని వెలుగువంటి తీవ్ర నిశితజ్ఞానమును, చంద్రుని చల్లుని వెన్నెలవంటి ఆనందమును గులుగ జేయునట్టివని అభివర్ణింపబడినవి. శ్రీకృష్ణని నయనములు దివ్యజ్ఞాన లభ్యకి సాంకేతికములు. సూర్యుడు అంధకారమును పారదోలి అరోగ్యమును కల్గించునట్లును, చంద్రుడు రాత్రి చీకటిని పొగట్టి

ఆనందమును చేకూర్చునట్లు, దివ్యజ్ఞానము, వైష్ణవ సంశోధభావము చేతనునికి మోక్షభావమును కలుగజేయును. మోక్షభావమనగా “బంధరాహిత్యమున ఆనందమయ భావము” అని అర్థము. ఇట్టి మోక్షభావమున గడుపు జీవితమే జీవితము. ఇదియే పురుషార్థము.

నిర్వల భక్తి భావతత్త్వమును పొందు స్థితి లేక మోక్ష భావమును పొందుస్థితి విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతమున మనోహరముగా జ్ఞానోదయ పూర్వకముగా వర్ణింపబడి యున్నది. ఆలోచనాపరులు, భక్తులు దీనిని ఆనందమున స్వీకరింతురుగాక: దేహాత్మాభిమానమును వదలుట, శేషత్వమును గమనించుట, అన్యశేషని వృత్తిని జ్ఞాతృత్వమువలన గలిగిన స్వస్వామి శేషత్వ నివృత్తిని పొందుట, స్వరక్షణమందు స్వస్వయం నివృత్తిని పొందుట, ఉపాయాంతరములను తొలగించుకొనుట, తదేకోపాయము గలవాడగుట, స్వవ్యాపారమందు స్వాధీనకర్తృత్వ నివృత్తిని పొందుట, పారతంత్ర్య ప్రతిపత్తిని పొందుట, అనంతకల్యాణ గుణ పరిపూర్వుడయిన భగవత్పుక్కని అనుభవించుట, (అనంత కల్యాణగుణ పరిపూర్వ భగవత్పుక్కి మూర్తిత్వమే (personification శ్రీమన్నారాయణమూర్తి), అట్టి భగవదనుభవజనిత ప్రీతిచే చేయబడు కైకర్య నిర్వహణము, అట్టి దైవకైకర్య నిర్వహణమున స్వభోక్తృత్వ బుద్ధిని తొలగించుకొనుట, అనుసోపానములను క్రమముగా అధిరోహించిన వాడే పరమభక్తి భావమును, లేక, మోక్ష భావమును పొందును. శ్రీరామానుజాచార్యుల వారి జీవిత చరిత్రను ఆమూలాగ్రముగా క్రమముగా గమనించిన, పై జూపిన సోపానములన్నిటిని వారెట్లు అధిరోహించి, కడకు మోక్షభావమున నుండిరో గమనింపగలము. ఇట్టితరి నాచే రచింపబడి, తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానముల వారిచే ప్రచురింపబడిన “శ్రీరామానుజ దివ్య వైభవము” అను గ్రంథమును చదువవలసినదిగా చదువరులను పోచ్చరించు చున్నాడను.

దేహాత్మాభిమానికి పరమభక్తి కుదరదు. అట్టివానికి పరమభక్తి కలుగజేయుటకు ఆచార్యత్తముడు ప్రయత్నించి శ్రమపడినను వృథాప్రయాస అగును గదా!

“సూర్యచంద్రులు ఆయాకాలముల యందు ఆకాశమధ్యమున జేరి భూమండలమును రమ్యవంతముగా జేయు విధమున, దివ్యజ్ఞాన, దివ్యానందములతో పరిపక్షత పాందిన మమ్ము కట్టాక్షించి, మాకు పరమ భక్తిని కలుగజేయుము ఓ కృష్ణ” అని క్లప్పముగా పాశుర తాత్పర్యమును గమనించేది.

“పరమ భక్తిచే - అవస్య మనుభవింప వలసినదిగా నుండు విశ్లేష వ్యాపనము తీరును”. ఈ భావము శ్శంగారముగా గోపికల పరముగను, భక్తి భావముగా భక్తుల పరముగను అలరారుచున్నది.

“శ్రీకృష్ణుని కట్టాక్షిప్తము సుఖరూపముగను, అజ్ఞాన నివర్తకము గను ఉండును” అనుట.

23. ఇరువది మూడవ పాశురము :

“చలికాలమున, పర్యతగుహయందు, దిట్టముగా శయనించి నిద్రించేదు శౌర్యవంతమయిన సింహము, మేల్గొని ఉగ్రముగా చూచి, వాసనగల వెంటుకలు నిక్కబొడుచుకొని యుండగా, నలుప్రక్కల కొంచెము కదలి, దేహమును ఒక ఊపుతో దులుపుకొని, బాగుగా ఎఱ్ఱావీగి, గర్జించి, వెలుపలికి వచ్చునట్లు, కానుగు పూవులవంటి శరీర శోభగల ఓ కృష్ణ! నీవు నీ శయనగృహము నుండి, యిటు వెడలివచ్చి, సిరిసంపద విజయములకు స్థానమగు యా నీ సింహాసనమున అసీనుండవయి, మేము వచ్చిన కార్యమును విచారించి, కృప చేయుము”.

వివరణము: నిద్రమేల్గొని పర్యత గుహద్వారమును జేరు మృగరాజము యొక్క పరాక్రమము గాంభీర్యము, హవసాందర్యము స్వభావసిద్ధముగా రమణీయముగా వర్ణింపబడినవి. సింహముతో హల్ముబడిన యదుసింహము శ్రీకృష్ణుని యొక్క సాందర్యమును, హవభావమును చదువరులు కళాత్మకముగా ఊహించుకొన వలసినది.

శ్రీకృష్ణుని శరీరసాంపు, శోభ, పరిమళము చదువరులు మనమున తలచి, సంశేష భావమున అనుభవింప వలసినవి.

చలికాలపు రాత్రి వేళంతయు పడకగదియందు వెచ్చని శయ్యపై నుఖనిద్రను అనుభవించు ఆరోగ్యవంతుడు శయ్యనుండి అయిష్టముగా లేచినను, వెంటనే శారీరక ఉపారు, ఉత్సహముల పొందుటకు చేయు హోవభావములు యొంత కన్నులకు గట్టినట్లు వర్ణింపబడినవో గ్రహింపుడు.

సింహము యొక్క గాంభీర్య పరాక్రమములు గుహద్వారమున గదా! గుహలో నొంటరిగా పడినిద్రించుతరి దాని గాంభీర్యమంతయు గుప్తమై యుండునుగదా! విశ్వేశ్వరుడు శయనమున యోగనిద్రను గావించినను, మేల్కొన్నప్పుడు గదా విశ్వమువారిచే శోభిల్లునది?

శ్రీకృష్ణుడు శయనమున సత్యతో యేక శరీరుగా కన్నడెను. సత్యకొలది నిమిషములకు పూర్వము లేచివచ్చి గోపికలతో కలిసి పోయినది గాన, యికస్వామికి సత్యముతో యోగనిద్ర యొక్కడిది? విశ్వమునకు తాను ప్రసన్నుడై విశ్వము తనచే వికసింప బడవలసినదై యుండుగు గదా!

సర్వంతర్యామియగు ఈశ్వరశక్తి ప్రసరణ సంయోగ, ప్రభావముల వలన గదా జడపదార్థము ప్రకోపించి, తేజోవంతమై, నజీవ మగుచున్నది! గుండ్రముగా ముడుచుకొని ప్రాస్వముగా నున్న రోమము, దులుపబడగా, నిక్కపాడుచుకొని దీర్ఘమయినట్లు, ఈశ్వరశక్తి సంయోగముతో గదా జడపదార్థము వికసించి, పరిమాణమున గొప్పదగుట, ఘలప్రదమగుట జరుగుచున్నది!

సింహము తన శిరరమును దులుపుకొన్నపుడు, రోమములు దీర్ఘముగా నిక్కపాడుచుకొని యుండుటయేగాక వానిమధ్యము నుండి వాసనలు నలుప్రక్కల వెదజల్లబడునుగదా! జడపదార్థముతో ఈశ్వరశక్తి

సంయోగ పడినపుడే జడపదార్థము జీవస్పర్శతో పరిమళమున రాజిల్లును.

యోగనిద్రయందున్న పురుషోత్తముడు జ్ఞానార్థన చేయును, నిద్ర నుండి లేవగనే సత్యగుణ ప్రధానమయిన రజోగుణ సంపన్ముడుగా రాజిల్లును. ఇది యంతయు తత్వత్రయములలోని ఈశ్వరశక్తి ప్రభావము గదా!

ఈ శాస్త్రీయమయినట్టియు, సత్యమయినట్టియు విశ్వముయొక్క లీలలు, విశ్వశక్తి యొక్క లీలలు ఈ పాశురమున రమణీయ సంఘటన ద్వారా, స్వామి నిద్రమేల్కొను సంఘటన ద్వారా ప్రదర్శింపబడినవి.

24. ఇరువది నాల్గువ పాశురము:

ఇరువది నాల్గువ పాశురము యొక్క అవతారికను ముందు గమనించి, తదుపరి దాని తాత్పర్యమును గ్రహింతుము గాక-

గోపికలు, తాము ప్రార్థించిన విధమున, శ్రీకృష్ణుడు కృపచేయుటను జాచి, వచ్చిన కార్యమును మరచి, శయనగృహము నుండి వెడలి, దివ్య సింహాసనము వరకు గంభీరముగా అడుగు లిండుచూ నడచి వచ్చి శ్రీకృష్ణుని సౌందర్యము నేత్రోత్సాహముగా నుండగా, ఆ చక్కదనమునకు గోపికలు మంగళాశాసనము చేయుచున్నారు.

ఇక పాశుర భావమును గమనింతము:

“ఆనాడు దేవతల సంరక్షణార్థము ఈ లోకమును కొలిచిన నీ శ్రీపాదయుగళమునకు మంగళమగుగాక! లంకానగరమునకు దండెత్తిపోయి రాక్షసరాజు రావణుని పదునాలుగు వేల రాక్షసులను హతమార్చిన నీ బాహుబల పరాక్రమమునకు మంగళమగుగాక! శకటాసురుని, కట్టువీడి రూపు నశించునట్లు తన్ని సంహరించిన నీయొక్క కీర్తికి మంగళమగుగాక! ఆవుదూడ రూపమున వచ్చిన ఒక

రక్కసుని, వెలగపండు రూపమున వచ్చిన మరియుక రాక్కసుని మీదుగా వేగముగా విసరివేయునపుడు పాంకముగానున్న నీ శ్రీపాదమునకు మంగళమగు గాక! గోవర్ధనగిరిని గౌడుగుగా యొత్తి గోపకులను గోవులను రక్కించిన నీ సుగుణమునకు మంగళమగుగాక! శత్రువాశకమగు దేవరవారి బల్లెమునకు మంగళమగుగాక! ఈ యావిధములుగా దేవరవారి పీరగాథలనే స్తోత్రము చేసి, తమ్యు అనుభవించుకొరకు (బంధువులచే, న్యజనులచే యిప్పటివరకు బహుకాలము శ్రమపడుచున్న మేము) బంధువుల యొక్కయు, ఊరివారి యొక్కయు సమృతమును యానాడు పాందిన వారమై, నేడు (మిమ్ములనెడబాసి జీవించలేక) మీ అనుభవ ఆనందముల కొరకు వచ్చినారము. స్వామీ కృపసేయవలయును. ఏలోరెంబావాయ్”

వివరణము: పురుషోత్తముడు అవతరించుట “దుష్టశిక్షణ కొరకు, శిష్టరక్షణ కొరకు మీదు మిక్కిలి పెడదారిని బడ్డ ధర్మమును రక్కించి బుజు మార్గమున వేయుటకొరకు” అని వచింపబడినది.

ఈ పాశురమున వెమిదట దుష్టశిక్షణను వర్ణించి, కడవట శిష్టరక్షణను దెల్చియున్నారు ఆండాళ్.

పురుషోత్తముడగువాడు సంఘము నుండి అహంకారమును, అహంభావమును, అజ్ఞానమును పారద్రోలి, తన్నాశ్రయించిన వారిని కృపజేయునని చెప్పబడి యున్నది.

ఈ పాశురమున వర్ణింపబడిన పురుషోత్తముని మూడు కార్య విశేషములు వరుసగా యిట్లున్నవి - దుష్టశిక్షణ, శిష్టరక్షణ, ధర్మ సంస్థాపన. ఈ మూడు విషయముల కొరకే పురుషోత్తముడగు వాడు యాలోకమున ఉధ్వావించునని గీతా 4వ అధ్యాయము 8వ శ్లోకమున చెప్పబడియున్నది:

శ్లో॥ పరిత్రాణాయసాధూనాం
వినాశాయచ దుష్టుతామ్॥

థర్మ సంస్థాపనార్థాయ
సంభవామి యుగేయుగే॥

“థర్మసంస్థాపన” అనుటలోనే దుష్టశిక్షణ, శిష్టరక్షణ అనువచ్చి యున్నవి.

ఈ పాశురమున పురుషాత్మముని దివ్యాంగములకు, దివ్యాయుధములకు, దివ్యగుణములకు, దివ్యచేష్టలకు మంగళము చెప్పబడినది. ఇది పెరియోద్యరు (విష్ణువిత్తుడు) గావించిన “తిరుప్పల్లందును” పోలియున్నది. (ఈ గ్రంథములోని 4వ అధ్యాయమును మరలా నాకసారి పరింపుడు)

25. ఇరువది ఐదవ పాశురము:

శ్రీకృష్ణుడు “మీకు గావలసిన దేమి” అని గోపికలను అడుగగా, వారు, “మా ప్రతిబంధకములను, వ్యసనములను నీవేయెరుగుదువు గాన, వానిని నసింపజేసి మమ్ము అంగికరింపుము” అని నుడివెదరు:

“ఓ కృష్ణా! అద్వితీయ నుగుణవతి దేవకీదేవికి పుత్రుడవై అవతరించి, అదే రాత్రి అద్వితీయ తేజోవంతురాలు యోదాదేవికి కుమారుడవుగా రహస్యముగా పెరుగుచూరాగా, కంసుడు తాను భవిష్యత్కూలమున పడబోవు పాట్లనెరుగక, సహింపనివాడై యే విధము చేతనైనను మేనల్లుని, నిన్న, వథింప తలపెట్టి యుండెను. అట్టి కంసుని తలంపును వ్యర్థమగు నట్లు జేసి, వానికడుపున నిష్పమంటవై నిలిచిన ఓ దుష్టశిక్షణా! ఆశ్రితుల యందు అధిక వ్యామోహముగల ఓ స్వామీ! నీ యొద్ద పురుషార్థమును ప్రార్థించి, వచ్చి నిన్న ఆశ్రయించిన వారము. మాకు పురుషార్థమును కృపజేయు వాడవైతివేని, శ్రీమహాలక్ష్మీ కోరుసంపదను, దానిని కాపుడుకొన గలిగిన వీర్యమును, నీ కల్యాణగుణగాన తత్పరతను మాకు లభింపజేసి, యింతవరకు నిన్న యేడబాసినందు వలన గలిగిన శ్రమను తీర్చిమమ్ము సంతోష పెట్టుము - స్వామీ!”

వివరణము: చేతనుడు న్యరూపజ్ఞాననంపదతో తనలోని అపవిత్రతను పారదోలిన వాడై, తరువాత వైర్ముల్యమున తన మనస్సును మోక్షభావమున నుంచుకొనును. ఇదియే దుష్టశిక్షణ, శిష్టరక్షణ యగుచున్నది. వ్యక్తిలోని యిం దుష్టశిక్షణ, యిం శిష్టరక్షణ వ్యక్తియెక్కు తత్వత్రయ జ్ఞానముపై, న్యరూప జ్ఞానముపై, అధారపడియుండును. తత్వత్రయ జ్ఞానమే దైవచింతన. తత్వత్రయ జ్ఞానమే మానవునకు ఆత్మజ్ఞానము నోసంగును. ఆత్మజ్ఞానము వలన ఆత్మనందము కలుగును.

శ్రీకృష్ణ సందర్భము కాగానే, శ్రీకృష్ణుడు వారినంగీకరించి నాడని గమనింపగానే, గోపికలు శ్రీకృష్ణుని కోరిన కోర్కెలేవి? యే భోతిక సంపదలను, భోతిక నుఖములను కోరలేదు! ఇచ్చట యేలాటి ద్వయార్థముల చూపక, ఆండాళ బుపికవయిత్తి, గోపికలను గోపికా కన్యలనుగా నుంచక, హరాతుగా వారిని భక్త శిఖామణులనుగా ప్రదర్శించినారు. శ్లేషార్థములు లేవు.

శ్రీమహాలక్ష్మీ కోరుసంపదయేది? దానిని కాపాడుకొనదగ్గ వీర్యమెద్ది? ... ఇచ్చటనే అధ్యాత్మిక జ్ఞానముంతయు గుఫ్తమై యున్నది! “ఓం” కారము (ప్రణవము) తత్వత్రయ జ్ఞానమును వెల్లడించును. విశ్వము తత్వత్రయము అయి ఉన్నది. అ, ఉ, మ, “ఓం” అగుచున్నది గదా! “అ” దైవశక్తి లేక ఈశ్వరశక్తిని (ఆనగా సర్వంతర్యామి యగు వైష్ణవశక్తిని సూచించును. “మ” జీవమును సూచించును. “ఉ” విశ్వములోని జడపదార్థము, సర్వసంపదను సూచించును. కావున “ఉ” శ్రీ మహాలక్ష్మీకి సూచకము. జడపదార్థము (శ్రీ మహాలక్ష్మీ) యెల్లప్పుడు ఈశ్వరశక్తితో సంయోగమునే కోరును. అప్పుడే గదా జడపదార్థము నుండి జీవము ఉత్సనుమయ్యేది? ఇదియే సృష్టి! జడపదార్థము ఈశ్వరశక్తితో సంయోగ పడుటయేగాక, అది యిశ్వరశక్తి నిల్చుకొనగలగాలి. అప్పుడే ప్రకృతి సంపద పెరుగుదల జరుగును మొదటిది సృష్టి, రెండవది

భక్తుడు కోరునది యూ సత్యజ్ఞానము. ఇక యూ సత్య జ్ఞానము నెరిగిన భక్తుడు కోరునది లేదు. వైష్ణవ సంశేషభావమే. అట్టి భక్తుడు విశ్లేషమును భరింపలేదు, సంశేషమును మరలా పాందుటయే అతనికి స్వస్థి, సుస్థిరస్థితి.

కృష్ణ విశ్లేషముననున్న గోపికలు విశ్లేషముననున్న భక్తునకు సాంకేతికము. శ్రీకృష్ణ దర్శనమును పాందిన గోపికలు విష్ణుసంశేషమును పాందిన భక్తులకు సాంకేతికము.

భక్తుడు భగవద్యుఱ గానమును కోరును, అందు ఆనందించును, అందు ప్రపంచ ఆనందమును చూచును. అందు ప్రకృతి ప్రపంచముల అనందమును కోరును. ఈ భగవద్యుఱ గానము శ్రీవిష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రమునను, భక్తరచయితలు గావించిన అనంఖ్యాక భక్తికీర్తనల యంధును వ్యాపించి యున్నను, ప్రత్యేకించి నర్వమును తిరుమంతమున గుష్టపరుపబడి యున్నది. తిరుమంతమే, “ఓం నమో నారాయణాయ” అను అష్టాక్షరీమంతము. అష్టాక్షరీ మంతోచ్ఛారణ దైవగుణగానమవుతుంది. ఇదియే తిరుమంత ప్రభావము. కదకు గోపికలు (భక్తులు) కోరినది తిరుమంత జ్ఞానము భక్తుడు గానున్నవాడు తిరుమంత జ్ఞానమును ఆర్జిపంచలయుని యిచట సూచింపబడినది. తిరుమంత విషయమై యూ గ్రంథమును అక్కడక్కడ కొంత జ్ఞానమును వెలువరింప జేనినను, 3వ అధ్యాయమున (వాడినేఁ వాడి) విషులముగా తెల్పియున్నాను. “శ్రీరామానుజ దివ్యవైభవ” గ్రంథమునందు కూడా దివ్యముగా, మనోహరముగా తిరుమంత జ్ఞాన సారభమును చదువరులు పాందగలరు.

దైవమును ప్రాణించుట వరముల పాందుటకు, ఆయురారోగ్య బశ్వర్యములను పాందుటకు అని భావించు మూర్ఖులు యూ విజ్ఞానము వలన వారు చీకటి నుండి బయట బడగలరని ఊహింపబడినది.

దైవ జ్ఞానము, దైవప్రార్థనము తత్వత్రయ విచారణ అగును. ఆ విచారమే చేతనునికి మోక్ష భావమును గలిగించును.

26. ఇరువది యారప పాశురము :

“ఆళిత భక్తవత్సులా! ఇంద్ర నీలమువంటి తిరుమేనుగల ఓ కృష్ణా! మార్గశిరమాస స్నానము లాచరించుటకునై పెద్దలు సూచించు కార్యముల ప్రకారము మాకు కావలసినవి మనవి చేయుచున్నాము. భూమియెల్లను కంపించునట్లు ఫోషించు శ్రీపాంచజన్యము వంటి శంఖములను, విస్తారము గలవియై గొప్పగా శబ్దించు వాద్య విశేషములను, మంగళా శాసనకీర్తనల గానము చేయు వారును, మంగళ దీపముల బట్టువారును, ధ్వజమును బట్టువారును, హేలుకట్టును మాకు అవసరములుగాన కృపజేయుము ఓ వటపత్రశాయా!”

వివరణము: గోవికాకన్యకలు నోమునకు కావలసిన ఉపకరణములను ఆపేక్షించుచున్నారు. శ్రీకృష్ణ సంశేషమునం దాశగల గొల్లభామలు యిట్టి ఉపకరణములను కోరుటకు కారణమేయ్యది? శ్రీకృష్ణ సంశేషమునకు అనుకూలమయిన నోమును ప్రస్తావించుట చేతను, శ్రీకృష్ణుని బాగుగా సేవించుటకును, శ్రీకృష్ణ తిరునామముల నోరార గానము చేయుటకును, వారి ఉపకార స్ఫూతి చేతను యాయుపకరణములు వారికి అవసరము లయినవి.

భక్తులును వారి భజన కార్యక్రమమున సంశేషభావమును పాందుటకును, పరమానంద స్థితిని పాందుటకును యిం ఉపకరణము లను అవస్యముగా కోరుదురు.

శ్రీకృష్ణనకున్నది పాంచజన్యము ఒక్కటియే యని తెలిసియు కూడా గోవికల అనేక పాంచజన్యములను కోరుచున్నారు. ఇది యెట్లు శక్యమగును? అంటే, భగవంతునకు అశక్యమేమున్నది అని తాత్పర్యము. వామనుడుగా నుండి విశ్వరూపియై భూగగనములను

కొలిచిన వానికి, ప్రశయకాలమున వటపత్రశాయిగా నున్నవానికి అసాధ్యమేమున్నది? వాసు దేవుడుగదా? సర్వము తనయందు గలవాడు, సర్వము నందును తానుగలవాడును అయియున్నాడు గదా!

క్రింది గీతాశ్లోకమును గమనింపుడు - 8వ అభ్యాసము, 9వ శ్లోకము:

తో॥ కవింపురాణ మమశాసితారమ్
అణోరణీయాంస మనుస్మరేద్యః
సర్వస్వధాతారమ చింత్యరూపమ్
అదిత్యవర్షం తమసః పరస్తాతీ॥

తా॥ “సర్వజ్ఞాడును, పురాణ పురుషుడును, సర్వనియంతయు, అణువునకంటె అణువయినవాడును, సర్వమునకు పొషకుడును, చింతింప శక్యముగాని స్వభావముగలవాడును, అజ్ఞానాంధకారమున కవ్యల నాదిత్యనివలె ప్రకాశించు వాడును అయిన ఆపరమ పురుషుడు..”

ఈ పాశురమందు భగవత్సంశ్లేషమున కు కావలనిన ఉపకరణములు పేర్కొనబడినవి:

“సర్వాధికుడువైయును సర్వసులభుడవైన ఓ కృష్ణ! ఆశ్రిత వ్యామోహమే స్వరూపమై ఆధిక మనోహరమైన విగ్రహడవయిన ఓ వాసుదేవా!” అని భగవంతుడు సంభోదింప బడుచున్నాడు.

నోము (ఏ నోముగాని) కామ్యర్థలకు సాధనముగను, నిష్కాములకు నిత్యముగను, ప్రపన్చులకు భగవత్స్త్రీంకర్యముగను ఉండును.

భక్తులనబడు వారికెల్లరకును గావలనినది అనన్యర్థ శేషత్వ జ్ఞానము. ఈ జ్ఞానము ఏకాక్షరీమంత్రమందు, అనగా “ఓ” కారమందు గుప్తమై యున్నది. ముందు పాశురాధమున విపులీకరింప బడియున్నది.

ఓంకారమునకు శంఖధ్వని చిహ్నము. అందువలన గోపికలు ప్రథానముగా పాంచజన్యము కొరకు శ్రీకృష్ణుని ప్రార్థించినారు. మంగళాశాసనము చేయువారు “సత్యహవాసమునకు చిహ్నము.

భగవంతుని కృష్ణ అనగా దివ్యజ్ఞాన, సంక్లేషభావ, ఆనందభావ ప్రాప్తి యగుచున్నది. భక్తులచే కోరబడునవి యివియే.

27. ఇరువదియేడవ పాశురము:

“శత్రుసంహారుడవగు సుగుణసంపదగల గోరక్షకుడా! నీ అనంత కల్యాణ గుణగానముజేసి, నోమునకు కావలసిన ఉపకరణములను పాంది, (అనగా పురుషార్థములను పాంది), వేము పాందు నన్మానములను లోకులు పొగడునట్టి విధమున, లెన్సగా హస్తాభరణములను, దండకడియములను, కమ్మలను, కర్మపుష్పములను, పాదాభరణములను, మంచి వప్తములను ధరింతుము. తదుపరి పాలన్నము మునుగునట్లు నేఱియుంచి, వోచేయి వరకు ప్రవించునట్లు, దేవరవారితో అందరమును గూడియుండి, సుభించెదముగాక. ఏలోరెంబావాయ్.”

వివరణము: నోమునోచిన తరువాత దాని వలన లభించు పురుషార్థములను గోపికలు వచించుచున్నారు.

గోపికాకన్యకల పక్షమున వారినోము, నోమునకు కావలసిన ఉపకరణములు, వారుపాందు పురుషార్థములు, వారు ధరించు వివిధాభరణములు, వప్తుధారణములు, వారు శ్రీకృష్ణునితో కలిసి అనుభవించు భోజనాదులు అతి మనోహరములు, భోగ్యములు, సుందరములుగా నున్నవి.

ఇక వీనిని భక్తుల పక్షమున పరికించి, అన్యయింపజేసి చూచిన, యివి అతిదివ్యములుగా చదువరులు గ్రహింపగలరు.

భగవంతుడు శత్రుసంహారకుడు, సుగుణసంపన్నుడు, రక్షకుడుగా వర్ణింపబడినాడు - భక్తులకు - ఎట్లు? - నిజమైన జ్ఞాన భక్తి

వైరాగ్యములతో గూడిన భగవత్పుంశేష భావమువలన చేతనుడు, అరిషద్వర్గమును జయించినవాడై, సుగుణ సంపన్ముడై, తాను సంఖమునకు ఆదర్శప్రాయుడుగాను, మార్గదర్శకుడుగాను, రక్షకుడుగాను, పెంపాందును. భగవద్ధక్తుడనగా సుగుణ సంపన్ముడై ఆనంద జీవితమును గదుపువాడనిగదా గీతానిర్వచనము?

గీతాభక్తి యోగము - 13, 14 శ్లోకములు:

శ్లో॥ అద్వేషైసర్వ భూతానాం మైత్రఃకరుణ ఏవచొ
నిర్వమో నిరహంకారస్సమ దుఃఖ సుఖక్షమీ।
సంతుష్టస్పతతం యోగీ యుతాత్మాదృఢ నిశ్చయః
మయ్యోర్పిత మనోబుధ్మిర్యోమద్భుక్తస్సమే ప్రియః॥

తాత్కర్మము: సకలభూతముల యందును ద్వేషము లేక, వానియెడ వైత్రియు కారణ్యమును గలవాడై, మమకారాహంకారములను వదలి నుఖదుఃఖములయందు నమచిత్తుడును, క్షమాశిలుడునై, నిత్యనంతుష్టు డును, నియతాత్ముడును, దృఢనిశ్చయండును, మనోబుద్ధులు రెంటిని నాయందు అర్పించిన వాడెవదో ఆనాభక్తుడు నాకు ప్రియుడు”.

“భగవంతుడు శత్రుసంహారకు” డనగా “భగవద్ధక్తి వలన చేతనుడు అరిషద్వర్గమును చంపుకొనును, శత్రు భావమును అంతరింపజేసి కొనును” అని భావము. భగవద్ధక్తుడే నిజమైన “అజాతశత్రువు”. అజాత శత్రుడనగా “శత్రువులు లేనివాడని” కాదు భావము. శత్రుభావము లేనివాడని అర్థము. (ధర్మరాజును “అజాతశత్రువు” అన్నపుడు “ధర్మరాజు యెడ శత్రుత్వము యెవ్వరికి లేదని కాదు. ధర్మరాజును శత్రువుగా అనేకులు భావించినారు. కాని ధర్మరాజుకు మాత్రం యెవ్వేరియెడను శత్రుభావములేదు.)

భగవత్పుల్యాణ గుణములను గమనించిన భక్తుడు తానును కల్యాణ గుణ యుతుడగును. ఇక యితడు అరిషద్వర్గ రహితుడు.

ఇక భగవత్పుల్యాణ గుణములతో సంశోషపడిన భక్తుని పరమానందము వర్ణనాతీతము.

“సర్వసులభుద్ధవైన వాడవా! గోవిందా! నీ కల్యాణగుణముల అర్థమును తెలిసికొని వానిని ప్రశంసించుట నులభవేంకాదు, సుఖకరమును కూడా. సర్వస్మాత్పరుడైవై, సర్వసులభుదవయిన నిన్న అనుభవించుటచే కలిగిన ప్రీత్యాధిక్యతచే, నిన్న ప్రశింసించుచు గానము చేసిన మాకు పురుషార్థము లభించును. సందేహము లేదు. మేము కోరునట్టియు మేము పొందునట్టియు బహుమానములివి:

1. “శూడగమే” = చేతికి ధరించు ఆభరణము (హాస్తాభరణము)
2. “తోళివశైయే” = భుజమున ధరించు ఆభరణము. (చక్రాంకితము) తులసీదండ.
3. “తోడే” = చెవిని ధరించు ఆభరణము (తిరుమంతము)
4. “శెవిపూవే” = కర్మపుష్పము (భోగరూపమగుటచే భోగము నిచ్చునట్టి ద్వయమంతము)
5. “పాడగమే” = పాదమున కాభరణము (ఆశ్రయణరూప మగుటచే ఉపాయాంతర నిష్టతీ రూపమగు చరమళోకము)

ఈ మూడు రహస్యములచేతను, అనగా, తిరుమంతము, ద్వయమంతము, చరమళోకము అను యా మూటిచే జ్ఞాన, భక్తి, వైరాగ్యముల పొందెదము, ఓ స్వామీ!

తరువాత శేషత్వజ్ఞానమగు వప్తమును ధరింతుము స్వామీ! ఇక దైవకైంకర్యమున భోక్తయగు నీతో భోగ్యమగు మేము సంబంధించి యుండి ఆనందింతుము. ఇదిగదా మాకు నీ సన్మిథిలో లభించు సన్మానము” అని భక్తులు స్వామిని సంబోధించుచున్నారు.

నోము స్వానమునకు బోవు గోవికలు శ్రీకృష్ణుని ఆర్థించిన విషయమును మిషగాగాని, భక్తులయొక్క అభీష్టములను గూర్చి

ఆండ్రా యూ పాశురమున వ్యక్తము జేసిన విధము యెంతటి నుబోధకమో గమనింపుడు. తిరుప్పావై యొక్క సారాంశము యూ పాశురమున నున్నది. ఇది చరమ పాశురమున దగియున్నది. తక్కిన మూడు పాశురముల యందు యూ చరమ విషయము బలపరచ బడియున్నది.

28. ఇరువది యొనిఖిదవ పాశురము:

“పశువులను వెంబడించిపోయి, అడవిని ప్రవేశించి, పశువులను మేఘుకొనుచూ, జీవించువారము. జ్ఞానము కొంచెమైనను లేని గొల్లకులమున బుట్టినవారము. కానీ యూ యాదవకులము నందు దేవరవారు జన్మించుటచే మేము పుణ్యవంతుల మగుచున్నాము. మాకిదే ఉపాయము. సర్వేశ్వర్య సంపన్నుడవగు ఓ గోవిందా! నీతోటి మాకున్న సంబంధము నీకును, మాకును తొలగ ద్రోసి కొనజూచినను తొలగునది కాదు. తెలివిలేని అమాయక బిడ్డలము ప్రేమమున, అతి పరిచయమున దేవరవారివైన నిన్ను తక్కువగా, చిన్నపేరుతో (కృష్ణా, ఓ కృష్ణా, ఓ అల్లరి కృష్ణా, ఓ మాయలకృష్ణా, ఓ చిలిపి కృష్ణా, ఓ నవనీతచోరా... అని) పిలుచుట మొదలగు వానిని గూర్చికోపింపక, సర్వస్వామియైన వాడవా! మా యిష్ట పురుషార్థమును కృపచేయుము. ఏలో రెంబావాయ్”.

వివరణము: ఈ తిరుప్పావై ప్రబంధ మొదటి పాశురమున “నారాయణనే నమక్కే పత్తితరువాణి” (సర్వేశ్వరుడగు నారాయణుడే, మనకు గతియైయుండు వాడే, మనకోరికలను యిచ్చునట్టివాడుగా నున్నాడు) అని సంగ్రహముగా చెప్పబడిన ప్రాప్యప్రాపకములను 28, 29 పాశురములచే వివరించుచున్నారు. ఈ పాశురమున, అనగా 28వ పాశురమున చెప్పబడిన విషయమేమి? “లోక సమ్మతమునకై “నోము” అని ఒక నెపముతో నిన్ను సమీపించితిమి. ఓ స్వామీ! మా ఉద్దేశము అదికాదు. నా పాదారవిందముల యందు కైంకర్యమే మా ఉద్దేశము. అట్టి కైంకర్య రూప పురుషార్థము నిధించుటకు కర్మయోగ,

జ్ఞానయోగాది సాధనములు మాయందు లేవు. నీతోటి సంబంధమును ముందుంచుకొని నీవే ఉపాయము కావలయునని విన్నవించు చున్నాము. మమ్ముల క్రమించి, మన్నించి, ప్రాప్యమగు పురుషార్థమును మాకు లభింప జేయుము, స్వామీ,” అని గోపికలు ప్రార్థించుచున్నారు.

ఇచ్చట గోపికలు కేవలము భక్తులుగా వ్యవహారించుచున్నారు. కర్మ జ్ఞాన యోగముల కంటే భక్తియోగము శ్రేష్ఠమయినదని వక్కాణించు చున్నారు. అట్టి భక్తియోగము విష్ణుసంశేష భావముననే పరిపక్వత జెందుచున్నదని సూచింపబడినది.

బాల్యమునుండి చనువుతో, ప్రేమతో, పరిచయముతో శ్రీకృష్ణుని సంబోధించు చుండిన గోపికలు రానురాను, శ్రీకృష్ణ మహిమాన్విత చేప్పితముల నెరిగిన వారై, వారిని పురుషోత్తమునిగాను, దైవసమానుని గాను, మహాత్మునిగాను అవతరాపురుషునిగాను గుర్తెరిగిరి.

ఇదే విధమున తన నెచ్చెలి బావమరదియైన శ్రీకృష్ణుని అతిచనువుతో నంబోధించుచుండిన అర్జునుడు, విశ్వరూప సందర్భము తరువాత, తన లోపము నెరిగిన వాడై యిట్లు పలికెను: గీతా విశ్వరూప ప్రదర్శన యోగము - 41, 42, 43, 44 శ్లోకములు :

41. శ్లో॥ సఫేతి మత్యాప్రసభ యదుక్తం
హే కృష్ణ! హే యాదవ! హే సఫేతి!
అజానతా మహిమానం తవేదం
మ యా ప్రమాదా త్రణయేనవాపి॥

(తాత్కర్మము: నీయా మహిమను యొరుంగని వాడనగుటచే, పారపాటున వైననేమి, ప్రణయము చేత్తనైన నేమి, నీఖు నా చెలికాడవని, ఓ కృష్ణా! ఓ యాదవా! ఓ నెచ్చెలీ! అని యిష్టము వచ్చిన విధమున పేర్కొని యుంటిని)

42. శ్లో॥ యచ్చాపహస్యార్థ మస త్యుతోఽసి
ఎహరశయ్యా సన భోజనేము

ఎకో ఉధవాప్యచ్యుత త్వయమక్తం
తత్క్షమ యేత్యామహమప్రమే యమ్॥

(తాత్పర్యము: విహార శయనానం భోజనాదుల యందొంటరిగా నున్నప్పుడైన నేమి, పెక్కండ్ర యెదుట్టైన నేమి, పరిహసార్థము నాచే నత్కరింప బడక పోవుటను క్షమింప వలనినదిగా అప్రమేయుడవయిన నిన్ను; ఓ కృష్ణ! ప్రార్థించుచున్నాను.)

43. శ్లో॥ పితాసి లోకస్య చరాచరస్యా|

త్వమస్య పూజ్యశ్చ గురుర్ధరీయా|
సత్యత్వమో ఉ ప్యభ్యధికః కుతో ఉన్యే|
లోకత్రయే ఉప్యప్రతి మప్రభావ॥

(తాత్పర్యము: ఓ అసాధారణ మహిమాన్వితా! ఈ చరాచర జగత్తునకు నీవు తండ్రివి, మరియు పరమ పూజ్యుడవైన గురుదవు. ముల్లోకముల యందు నీకు సమానుడే లేడన్నపుడు, యిక అధికుడు ఎందుండును?)

44. శ్లో॥ తస్మాత్ ప్రణమ్య ప్రణిధాయ కాయం
ప్రసాదయేత్యా మహామీశ మీద్యమ్
పితేవ పుత్రస్య సభేవ సభ్యుః
ప్రియః ప్రియా యార్థసిదేవ సోధుమ్॥

(తాత్పర్యము: నేను నాయా శరీరము నీపాదముల పైపైచి, జగద్దిశ్యరుడవును, స్తోత్రార్థుడవును అయిన నిన్ను ప్రసన్నుడవుగా ప్రార్థించుచున్నాడను. ఓ దేవా! కుమారుని తప్పును తండ్రియు, చెలికాని తప్పును మిత్రుడును, ప్రియురాలి తప్పును ప్రియుడును. వలె నా తప్పును సహింప నీవే అర్థుడవు.)

ఇదే విధముగా, అనగా గోపికలవలె, అర్థునుని వలె నిజమైన భక్తియు, సంశోషభావము గలట్టియు భక్తుడు దైవమును (Personified God) ఏకవచనమునను, బహువచనమునను అభేదముగా

సంబోధించును. ఓ రామా! ఒరే రామా! రే - హరే - రారా! ననుజూడరారా!.... అని పలుకుటలో తప్పేమియు లేదు. గారవ భావమునకు భంగము లేదు. పరిచయ, సన్నిహిత ప్రేమభావములనే చూపును.

యాదవక్యలు యూ భౌతిక సంఘమున వారి పరిస్థితి వారి అమాయకత్వము, వారి అజ్ఞానము, వారి అల్పత్వమును వెల్లడించుటలో నున్న సత్య సాందర్భములను, విధేయత వినము భావములను గమనింప నగును. భక్తుడు యెల్లప్పుడు వినయ విధేయతలతో, సానుభూతితో మెలగు చుండునుగదా! అతని భక్తిమార్గము నర్వబూత ప్రీయత్వమును అభిల మానవ సౌభాతృత్వమును సూచించును.

భక్తుడు తన వినయ స్వభావమునను, అహంభావ రాహిత్వము చేతను, తానేమయినను, తెలియక వైనను తప్పుచేయు చున్నానేమో నని మెలకువగా యుండును: శ్రీ వేంకటేశ్వర స్తోతమున భక్తుడు కడపట యిట్లనుచున్నాడు:

శ్లో॥ అజ్ఞానినా మయాదేషాణ
అశేషాణ విపాతాణ హరే।
క్షమస్వత్యం క్షమస్వత్యం
శేషకైల శిభామజే॥

“కులములో నొకండు గుణవంతు డుండిన కులము వెలయువాని గుణముచేత” అన్నట్లు యదుకులమున పెరిగిన శ్రీకృష్ణుడు యదుకుల తెలకుధుగా ప్రణతి కెక్కుటంజేసి, ఆ వంశమున జన్మించిన తాము వుణ్యవంతులమని గోవికలు పలుకుచున్నారు.

సర్వైశ్వర్య సంపన్నుడగు శ్రీకృష్ణుని రక్షణలో నుండుటంజేసి, శ్రీకృష్ణుని ప్రాపున నుండుటంజేసి, తామును నర్వైశ్వర్య

సంపన్మలమనియు, తమకు యేలాటి కొరతలు లేవనియు గొల్లభామలు తలచుచున్నారు.

“సీతోటి మాకున్న సంబంధము, సీకును మాకును తొలగటోసికొన జూచినను తొలగునదికాదు”, అనుచున్నారు శ్రీకృష్ణసేవలో నున్న గోపికలు. ఇది భక్తాగ్రేసరులు, ఆశ్వారులు అనుభవించి పలుకు విషయము. తత్త్వత్తయ జ్ఞానమును ప్రతిపాదించు వైష్ణవ విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంత రహస్యమంతయు యిం వాక్యరత్నమున యిమిడి యున్నది. ఇందు అర్థపంచక జ్ఞానము తెలుపబడినది. పాంచరాత్రాగమమున గల అర్థపంచక జ్ఞానము, లేక, స్వరూప జ్ఞానము యిదియే. ఈ స్వరూప జ్ఞానమును భక్త శిఖామణులు పై వాక్యమున వెల్లడించినారు.

“సీతోడి మాకున్న సంబంధము సీకును, మాకును తొలగటోసికొన జూచినను తొలగునదికాదు”. అను యిం వాక్యములోని దివ్యజ్ఞానము భగవద్గీతలోని క్షేత్ర క్షేత్రజ్ఞ విభాగ యోగమునందు గీతాచార్యుడు వ్యక్తము జేసియున్నాడు:

శ్లో॥ ఇదంశరీరం కాష్టేయి
క్షేత్రమిత్యభిధీయతే
ఏతద్వేత్తితం ప్రాపుః
క్షేత్రజ్ఞ ఇతి తద్దిదః॥ (13-2)

(తాత్పర్యము: అర్ఘునా! ఈ శరీరము క్షేత్రమనబడును. దీని నెవ్వడు తెలిసికొనుచుండునో వానిని తత్త్వవేత్తలు క్షేత్రజ్ఞదందురు).

శ్లో॥ క్షేత్రజ్ఞం చాపిమాం విధి
సర్వక్షేత్రము భారతా
క్షేత్ర క్షేత్రజ్ఞయో జ్ఞానం
యత్తత్తే జ్ఞానం మతం మమ॥ (13-3)

(తాత్పర్యము: సకలక్షేత్రము లందునుగల ఆ క్షేత్రజ్ఞదను సైతము నేనే యని గ్రహింపుము. క్షేత్రమునకును క్షేత్రజ్ఞనకును సంబంధించిన జ్ఞానమే జ్ఞానమని నా అభిప్రాయము)

ఈ జ్ఞానమునే 28వ పాశురమున గోపికలు (మహాభక్తులు) వెల్లడించి యున్నారు.

శ్లో॥ యథాప్రకాశయ తేకః
కృత్పుం లోకమిమం రవిః॥
క్షేత్రం క్షేత్రీ తథాకృత్పుం
ప్రకాశయతి భారత॥

(13-34)

(తాత్పర్యము: మార్యదాక్షుడే యిం లోకమునంతయు నెట్లు ప్రకాశింప జేయుచున్నాడో, క్షేత్రజ్ఞుడట్లే క్షేత్రమునంబదు శరీరమునంతయును ప్రకాశింప జేయుచున్నాడు)

క్షేత్రజ్ఞుడు సర్వవ్యాప్తమయిన వైష్ణవశక్తి (ఈశ్వరశక్తి) అని గమనించేది. కావున క్షేత్రక్షేత్రజ్ఞ సంబంధము విడివడునది కాదుకదా! ఈ సంబంధము ప్రతి జీవికిని ఈశ్వరశక్తికి ఉండునది. ప్రతిజీవికిని మరియుక్క జీవికిని ఉండునది - ఇదియే తత్త్వతయ జ్ఞానము - విశ్వమంతయు కలిని అచిత్ + చిత్ + ఈశ్వర అగుచున్నది. ప్రతిప్రాణియు అచిత్ + చిత్ + ఈశ్వర అగుచున్నది. ఈ జ్ఞానమునే గోపికలు (భక్తాగ్రేసరులు) వెల్లడించినారు. అనగా యిం జ్ఞానమును అండాక్ తిరుప్పావై ప్రబంధమున వెల్లడించి నారనుట.

ఈ విధముగా క్షేత్రక్షేత్రజ్ఞులకు గల భేదమును సంబంధమును స్వరూప జ్ఞానముచే భక్తుడు తెలిసికొనును. మరియు, యిం ప్రపంచము యొక్క ప్రకృతి బంధమోక్షమును గూడా జ్ఞానియైన భక్తుడెరుంగును. అట్టి భక్తుని గతి పరమగతి, పరమపదము. ఇదియే మోక్షభావము.

ఈ క్షేత్రక్షేత్రజ్ఞ జ్ఞానమే శేషశేషి భావము. భగవత్పుక్కి సర్వవ్యాపిత మయ్యి, సర్వశేషి. అట్టి సర్వశేషితో భక్తుడు సంబంధ పడియుంటాడు.

ఈ తత్త్వజ్ఞానము గీతా పురుషాత్మమ ప్రాప్తి యోగమున గీతాచార్యునిచే విపులీ కరింపబడినది:

శ్లో॥ ద్వావిమౌ పురుషౌ లోకే
క్షర శ్వాక్షర ఏ పచా

క్షర స్వర్యాణి భూతాని
కూటస్థో ఉక్షర ఉచ్చుతే॥

(15-16)

(తాత్పర్యము: లోకములో క్షరుడనియు, అక్షరుడనియు చెప్పబడు పురుషులిద్దరు (తత్త్వములు రెండు) గలరు. అందు క్షరుడు (క్షరము) సర్వభూత స్వరూపుడు (సర్వభూత స్వరూపి = అచిత్). అక్షరుడు (అక్షరమ్) సర్వమూలమయిన కూటస్థుడు (కూటస్థమ్)

ఈ కుటస్థుడు (కూటస్థమ్) ప్రాణము, ఆత్మ అని వ్యవహరింప బడుచున్నది.

శ్లో॥ ఉత్తమః పురుష ప్ర్వన్యః
పరమాత్మై త్యోదా హృతః ।
యోలోకత్రయ మావిశ్య
ఖిభర్త్వయ్యయ ఈశ్వరః ॥

(15-17)

(తాత్పర్యము: పై చెప్పబడిన పురుషులిద్దరు (తత్త్వములు రెండు, చిత్, అచిత్) గాక మరియుక పురుషుడు (శక్తి) ఉన్నాడు. ఇది పరమాత్మ (ఈశ్వర) అనబడును. ఈ యిశ్వరశక్తి సర్వవ్యాపితమై ఆరెంటిని భరించు చున్నది). (ఈశ్వరశక్తి చిత్, అచిత్ రెంటియందును సమముగా వ్యాపించి యున్నది. కావున ఈశ్వరశక్తి అద్వైతము. కాని తత్త్వత్రయములో ప్రతియొక్క దానికిని దాని విశిష్టత యున్నందున యీ అద్వైతతత్త్వము విశిష్టాద్వైత తత్త్వముగా తెలిసికొన బడినది).

శ్లో॥ యస్యాత్మ ర మతీ తేఉహ
మక్షరరాదపి చేత్తమః
అతేఉ స్మిలోకే వేదేచ
ప్రధితః పురుషోత్తమః॥

(15-18)

(తాత్పర్యము: నేను క్షరమునతిక్రమించిన వాడనై (అచిత్) అక్షరమున కంటే (చిత్తు) ఉత్తముడనై యున్నందు వలన, నేను పురుషోత్తముడనని ప్రభాయతి జెందితిని. (పురుషోత్తమవ్ = సర్వశక్తులో శ్రేష్ఠమయినది).

గోవికలు (భక్తులు) శ్రీకృష్ణని పురుషోత్తమునిగా భావించి వానితో సంశేషించిరి.

శ్లో॥ యోమామేవ మసమ్మాఢో
జానాతి పురుషోత్తమమ్ |
ససర్వ విద్యజతి మాం
సర్వభావేన భారత ||

(15-19)

(తాత్పర్యము: ఎవ్వడెతే యిం విధముగా నన్ను పురుషోత్తమునిగా తెలిసికొనుచున్నాడో ఆ సర్వజ్ఞాడయిన చేతనుడు (భక్తుడు) నన్ను సర్వత్కునిగా భజించుచున్నాడు).

భగవచ్ఛక్తి సర్వత్కుమయినపుడు, జీవాత్మకును పరమాత్మకును విడివడుట అనునదేమున్నది? ఈ పరమజ్ఞానమును అండాట మిక్కిలి సులువైన శైలిలో ఇట్లన్నారు - “సీతోటి మాకున్న సంబంధము, సీకును మాకును తొలగ ద్రోసికొన జూచినను తొలగునది కాదు” అని.

ఆత్మకు (ప్రాణమునకు) శరీరము ఆధారమయినటుల, ఈశ్వరశక్తికి శరీరము, ఆత్మలు ఆధారములై యున్నవి. ఇది విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతము చూపు తత్త్వత్రయజ్ఞానము. ఈ సంబంధమున ప్రాణియయిన చేతనునికి ఈశ్వరశక్తికి విడివడుట అనునదేమున్నది? ఇట్టి సంబంధమును గలిగియు, సామాన్య మానవుడు ఈ జ్ఞానమును కలిగి యుండుట లేదు. జ్ఞానియయిన భక్తుడు ఈ జ్ఞానమును గలిగినవాడై, యెరుకతో ఈశ్వరశక్తితో సంశేషించి జీవించుచున్నాడు. తాను ఈశ్వరశక్తికి వేరైనవాడను కాదనియు, ఈశ్వరశక్తి తనకు వేరైనది కాదనియు తెలిసికొన్నవాడై ఈశ్వరశక్తితో (పురుషోత్తమునితో)సంశేషించి జీవించును, భక్తుడయినవాడు. ఎంతటి సత్యముగా, రమణీయముగా, భోగ్యముగా నున్నది. యిం తత్త్వత్రయ జ్ఞానము! ఈ జ్ఞానమున మానవుడు తన బౌన్నత్యమును, కనుగొనును లేక గుర్తించుకొనును. తోటిమానవుని బౌన్నత్యమును లేక విలువను గమనింపగలడు. అట్టి

తరి మానవుడు సర్వభూత ప్రియుడై విశ్వమానవ సాభ్రాత్రమున మనగలదు. మానవునకు ఈజ్ఞానవాసన లేశమయినను ఉన్నయెడల, ఈనాటి ప్రవంచమున, నంఖమున ఉన్న వర్గభేదములు, కులభేదములు, అస్పృశ్యత మున్నగు దురాచారములు కరినత్వము, సానుభూతి రాహిత్యము ఇత్యాది తత్త్వములు ఇంత ఫోరముగా నుండునా? మానవుల యందు సమభావమును, సౌదర భావమును పెంపాందించుటకే, అప్పటి అస్పృశ్యత మున్నగు దురాచారముల నంతరింప జేయుటకే శ్రీరామానుజాచార్యులు తన విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంత ప్రచారమున శాస్త్రీయమైనట్టియు, సత్యమైనట్టియు తత్త్వాత్మయ జ్ఞానమును ప్రతిపాదించి యున్నారు.

భగవద్గీతలోని యూ శ్లోకార్థములను గూడ గమనింపుడు:

శ్లో॥ మత్తః పరతరం నాన్య
త్రైంచి దస్తి ధనంజయ
మయి సర్వమిదం ప్రోతం
సూత్రే మణిగణ ఇవ॥ (7-7)

(తాత్పర్యము: నాకంటే (ఈశ్వరశక్తి కంటే, పురుషోత్తమము కంటే) అతీతమయినది యేదియులేదు. దారమునందు మణిగణము వలె నాయందీ జగత్తుంతయు గూర్చబడి యున్నది.

ఈ జ్ఞానము గలవాడు సర్వమానవ సాభ్రాత్రమున మెలగును. ఈ జ్ఞానములేని పశుతుల్యుడు తోడి మానవులను నీచముగా చూచును, తాను కులమున, ధనమున, అధికారమున ఉన్నతుడనను అజ్ఞానము వలన.

శ్లో॥ చతుర్వీధా భజనై మాం
జనాస్పుకృతి నేఱునవ
అర్థ జిజ్ఞాసు రద్దార్థి
జ్ఞానీ చ భరతర్భభి॥ (7-16)

(తాత్పర్యము: ఆర్థుడును (కష్టములందున్నవాడు), జిజ్ఞాసువును, (తెలిసికొనవలయుననెడి కుతూహలముగలవాడు), అర్ధార్థియయిన వాడును (సంపదలను కోరువాడును), జ్ఞానియయిన వాడును నిజమైన తత్త్వజ్ఞానముతో శోభిల్లు భక్తుడు - ఈ నాల్గుతెగల మానవులు నన్ను (సర్వాంతరాయమి యగు ఈశ్వరశక్తిని, పురుషోత్తముని) భజింతురు.

ఇందు కడపటి వారు, అనగా తత్త్వత్రయ జ్ఞానశోభితులగు భక్తులు శ్రేష్ఠులు - ఈ తెగకు సంబంధించినవారు నోమునోచు గోపికలు, వారి నాయకురాలు ఆండాళ్లి.

ఈ పాశురములోని “నీతోటి మాకున్న సంబంధము, నీకును మాకును తొలగ త్రోసికొన జూచినను, తొలగునది కాదు” అను వాక్యము ఎంత సారవంతమయినదో, యొంతటి అణుశక్తిని మించిన శక్తియుత మయినదో గమనింపుడు! ఈ తత్త్వత్రయ జ్ఞానసత్యమే “అష్టాక్షరి” యనబడు “తిరుమంతము”న ఇమిడి యున్నది. ఒకనాడాక శ్రీవైష్ణవుడు శ్రీరామానుజాచార్యులవారిని నమీపించి యిట్లు ప్రశ్నించినాడు: “స్వామీ! నీవు మానవ సమత్వమును బోధించుచున్నావే, యిది నీవలన అగునా? ఈ దేశములోని యూ కులతత్త్వము, ఈ అస్మీశ్వరు దురాచారము, ఈ అగ్రవర్ధదురహంకారములనెడు చీడపుర్వులకు మందున్నదా? ఈ అస్మీశ్వరు దురాచార వృక్షమును నరకుటకు నీకున్న ఆయుధమేమి? నీ ప్రయత్నము సఫలమగునని నీకైనను విశ్వాసమున్నదా?” అని.

శ్రీరామానుజుడు వెంటనే యూ ప్రత్యుత్తరమును ధీరమనస్సుతో, మందహస వదనార విందముతో పల్గైను:-

“నా ఆయుధము తిరుమంతము! ఈ ఆయుధముతో అస్మీశ్వరు విషవృక్షమును చేధించగలను! నందియములేదు!” అన్నాడు దయాసింధువు రామానుజుడు.

ఇది నిజముగా సత్యమే - మానవులు మూర్ఖులుగా నున్నంత వరకు ఈ దురాచారము మనగలదు - తత్త్వత్రయ జ్ఞానజ్యోతుల

వలన ఏనాడైనను మానవులు విజ్ఞానవంతులు కాకుందురా! దురాచారముల నంతరింప జేయుటకు సాధనము విద్యయే కదా! నిజమైన విద్యయే కదా! ఆ విద్య తిరుమంతమున గుప్తము గానున్నది. హాతువాదముననే దురాచారముల శాశ్వతముగా అంతరింప జేయగలము, భయమున, చట్టమున శాశ్వతముగా అంతరింప జేయజాలము, తాత్కాలిక ఫలితమే పీనివలన, నిజమైన జ్ఞానమే దురాచార అంధకారముల పారదోలగలదు. ఆ నిజమైన జ్ఞానము తిరుమంతమందున్న దని శ్రీరామానుజుడు తెల్పేను. వంశపారం పర్యముగా గురు పీరము పరిమితమై యున్న తిరుమంతమును రామానుజుడు బహిరంగముగా అని జాతులవారికి చాటినాడు, కాని కారక్తమమున ఈ తిరుమంతమును ఆచార్యులను బదువారు, దక్కిణలను గొని, వారి శిష్యులకు చెవులలో ఊదుచున్నారు! చచ్చిన మానవుని కళేబరపు చెవియందు ఊదుచున్నారు! ఈ అంధకార భక్తులు పోవాలి. నిజమైన జ్ఞానము చదువరులకు చేతనులకు అందాలి - అండార్ మంగళాశాసనమున! శ్రీరామానుజుని ఆశీర్వచనమున!

ఈ సందర్భమున, ఈ పాశుర భావమును చదివిన పాశకులు అండార్ గారికి జేజేలు పలుకుదురుగాక!

గోపికలు (భక్తులు) “మాయిష్ట పురుషార్థమును కృపజేయము” అని శ్రీకృష్ణని ప్రార్థించుచున్నారు. వారి యిష్టపురుషార్థం బెయ్యాది? దైవకైంకర్యమని తరువాతి (29 వ) పాశురమున చెప్పబడును.

ఈ పాశుర భావమును బట్టి గోపకన్యల యొక్క (భక్తుల యొక్క) దైవకృప కౌరకైన ఆలోచన క్రమమును పరిశీలించెదము గాక.

“జ్ఞానహీనులైన సంసారుల ననుసరించి, సంసార జీవితమునే ప్రాప్యముగా చేకొని, దేహపోషణమునే కాలక్షేపముగా నుంచుకొని యుంటిమి. నిన్న పాందుటకు మేము చేసిన కర్మానుష్ఠాన మిదియే. అంతకంటే మించినది మాకు వలను పడలేదు గదా! జ్ఞానమును,

జ్ఞాన విశేషమయిన భక్తిని పొందిన వారముకాము. కానీ, యితర అపమార్గము లను, ఉపాయములను పాటించిన వారము గాము. దోషవేగంగని కులమున బుట్టిన వారము వేము”. (శ్రీరామానుజాచార్యుల వారు కూడా పతితులయిన అస్పృశ్యలనబడు అంత్యకులజులను బడు వారి విషయములో కూడా యీ విధముగా ఆలోచించినారు. “వారు అమాయకులు, కష్టజీవులు. అగ్రకులముల వారు చెప్పుకొను విద్యాగౌప్యలు వారికి లేకున్నను, అపరాధము లెరుగని జాతియందు పుట్టిన వారు. కష్టములను, అగోరవమును ఓపికతో తరతరాలుగా భరించుచు వచ్చినవారు. వారు నిజముగా ఉన్నత కులజులు” అని అన్నారు. “వారు దైవ సాన్మిథ్యమునకు ఆర్ఘ్యాలు”).

“జన్మమున తక్కువ కులమున పుట్టినను మేము పురుషార్థమును పొందవలసినదే. దానిని వదలము. పుణ్యములేని వారికి పురుషార్థము లభింపదని అందువేమో? మాకు పుణ్యమునకు కొరతయే మున్నది? ఏ విషయమందును కొరతలేని దేవర వారుండగా మాకిక యే కొరతలును లేవు. (పురుషాత్మముడన బడువాడు శ్రీరాముడు, శ్రీకృష్ణుడు) మానవ సంఘములోని వాడే కావున, యే మానవుడును తాను తక్కువ వాడని భావింప నవనరమేమున్నది? కుల, వర్గ విభేదములు లేక మానవులు సమానముగా భావింప బడవలసినదే అను భావమున శ్రీరామానుజుడు తిరుమంతమును సర్వులకు బహిర్గతము చేసినాడు).

“సర్వేశ్వర్య సంపన్నుడు దేవరవారుండగా మాకు యే కొరత లేదనుచున్నారే, ఉన్నవారు లేనివారి కొరతలను తీర్చువలయు ననెడి నిర్వంధ మున్నదా అని అడిగెద వేమో! స్వామీ! మా కులమందవతరించిన అశరణ్య శరణ్యుడ వగు నిన్నే రక్షణగా మేము శరణుజొచ్చితిమి గాన మాకుగల మీ తోటి సంబంధ మే నిర్వందము అని మనవి చేసి కొనుచున్నాము. (ఉన్నవారికి లేనివారి యేడ, జ్ఞానులకు, అజ్ఞానుల యేడ గురువులకు శిష్యులయేడ, ఉన్నతులకు

పతితుల యొడ యూ నిర్వంధమున్నది. మొదటి తరగతివారు రెండవ తరగతి ఉధరణకు కృషి చేయవలయును. ఈ సూత్రము పాటింప బడియుండె నేని సంఘమున యిన్ని దురాచారములు ఉండనేరవు. మతము యొక్క వైతిక విలువలు అడుగంటుటచే మతము యొక్క (ప్రాముఖ్యత తగ్గుచున్నది.)

“ఏదేని ఒకకారణమును బట్టి వచ్చినది గాదు నీతోటి మాకున్న సంబంధము. ఇది స్వరూప జ్ఞానమును బట్టి వచ్చినది. జీవాత్మ పరమాత్మలకు గల స్వరూప సంబంధ జ్ఞానము గలవారు నీతోటి సంబంధము నెట్లు మరువగలరు? (స్వరూప జ్ఞానమున్న మానవులు యితరులను సోదరుల వలె జూచెదరుగాని, నీచముగా చూడరు! అట్టి సమభావము లేనివాడు స్వరూప జ్ఞానములేని వాడే, యెన్ని చిరుదములను తగిల్చుకొన్నాడు.)

“పురుషార్థమును పాందుటకు భగవద్విషయము నందు ద్వేషభావము లేకుండుట యే సాధనము. భగవద్విషయమందు భక్తి గలవాడు, అనగా, సర్వలను సమభావముగా చూచువాడు పురుషార్థమును పాందును. (పురుషార్థమనగా మోక్ష భావము).

భగవత్త్రైంకర్యమే పురుషార్థ మన్నపుడు, భగవత్త్రైంకర్యమన్నపుడు స్వరూప జ్ఞానముతో పరోపకారార్థ జీవితమును గడపుట యగును. దైవకైంకర్యమని దేవాలయముననో, గృహముననో ఆహార నైవేద్యముల నుంచి నపుడు, వానికి భోక్తలు యితరులే గదా! కైంకర్యకర్త భోక్తకాడు గదా! కాపుననే దేవాలయమున, దైవకైంకర్యమునకు, వండిన అన్నమునే, వినియోగించి, అట్టి ఆహారమును యెల్లరు అనగా అర్పకులు ఆచార్యులు మొదలు భక్తులు, అతిథులు అందరు పుచ్ఛుకొనవలయునని శ్రీ రామానుజుడు బోధించియున్నారు. దైవకైంకర్య జీవితమనగా పరోపకార జీవితమే అగును. పరోపకారియైన వాడు స్వార్థరహితుడుగా నుండును. అట్టివాడు మోక్షభావమున

మండును. గోపికలు (భక్తులు) సూచించిన దైవకైంకర్యమనునది యిదియే. దీనిని తిరువారాధన అంటారు. తత్త్వత్త్రయ జ్ఞానమును గూర్చి ధ్యానించుటయే తిరువాధ్యానమగును.

29. ఇరువది తొమ్మిదవ పాశురము:

“మిక్కిలి ప్రాతఃకాలమందు అందరమును వచ్చి, దేవర వారిని సేవించి, నీయెక్క సేవ్యమగు పాదారవిందములకు మంగళాశాసనము చేయుటయందు మా అభిప్రాయమును విన్నపించు చున్నారము. వినుడు. పశువులను మేపి జీవించు వంశమునందు అవతరించిన నీవు అంతరంగకైంకర్యములను మానుండి అంగీకరింపక పోకూడదు! నేడు ఒక ప్రయోజనమును గొనిపోవుటకు మాత్రము వచ్చిన వారముకావము. అవివేకమునకు తార్కాణముగా వ్యవహారింపబడు గొల్లకులమున పెరిగితివే గాని, స్వామీ! నీవు మా మనోభావముల తెలిసికొన లేకపోదువా? లీలా మానుష విగ్రహా! గోవిందుడైన వాడా! సర్వకాలములందును ఏడేడు జన్మములకును దేవరవారితో శేషభూతులమై యుండ గలవారము. దేవరవారికి మేము దాన్యము చేయగలవారము. మాకు యిక యితర మయిన అభీష్టములు లేకుండా పోవుగాక! ఏలో రెంబావాయ్”.

వివరణము: ఉపాయ న్వరూపము జెప్పి, తమకు ఉచ్ఛేశ్యమయినది కైంకర్యమని అండాళమ్మ ప్రబంధ తాత్పర్యమును చెప్పి నిగమించు చున్నారు. ప్రాప్యమును, ప్రాప్యరుచిని వర్ణించి, దానిని వాడే యిప్పించ వలసిన దనియును, ప్రాప్యవిషయమున తమకున్న త్వరను యూ పాశురమున తెలియ జేయుచున్నారు. ఈ ప్రబంధమున ముందుగా చరమ దశయగు అర్థమును అనుభవించి, అది స్థిరముగా నుండ గలందులకును, దానిని కాచియుండి వృద్ధిపొందించుటకును, ప్రాప్యమును చెప్పి ప్రబంధకర్త (అండాళ) వరినమాఘ ము చేయుచున్నారు.

ఇచ్చట గొల్లభామలు పామరులగు చేతనులకు సాంకేతికము. శ్రీకృష్ణుడు సర్వాంతర్యామియగు వైష్ణవ శక్తికి సాంకేతికము.

భక్తుడయిన చేతనుడు స్వామి పాదములకు మంగళా శాసనము పలికి, స్వామినుండి (తన సంక్లేషభావమున) మంగళా శాసనమును పాంది, అంతరంగ కైంకర్యమును తన జీవితమంతయు స్వామికి దాసుడుగా నుండ వలయునని నిర్ద్ధయించు కొనుటయే గాక తన వారసులు, తన వంశియులు, భవిష్యత్కాలమున యేడేడు జన్మల వరకు, యింకను అనేక అసంఖ్యాక తరముల వరకును ఆచంద్రార్జు తారార్జుముగా స్వామికి దాసులుగా నుండవలయునని కోరుచున్నాడు. ఎట్టి దివ్యమయిన కాంక్ష! (మానవజాతి యెల్లప్పుడును, రాబోవు సర్వకారముల యందునూ, సేవా భావమున మెలగి ప్రపంచమును శాంతియుతము, ఆనందయుతము చేయవలయు ననెడిది భక్తుని యొక్క కోరిక).

శ్రీమద్రామానుజాచార్యుల వారు శరణాగతి గద్యమును సమాప్తి చేయుచూ, తన మతమును గూర్చి పలికినదిదియే:

“అంత్యకాలే స్పృతిర్యాతు తవకైంకర్యకారికా
తామేనాం భగవన్స్నాద్య క్రియమాణాం కురుష్యమే॥

(స్వామీ! నీకార్యమును నన్ను యిప్పుడే చేయనిమ్మి. అదినాకు అంత్యకాలములో గూడా జ్ఞాప్తియందుండు గాక).

“దైవకైంకర్యమనగా నేమో యింతకు పూర్వమే నిర్వచింపబడినది. ఇది సత్కార్యము, పరోపకారార్థ కార్యము అవుతుంది.

“దైవకైంకర్య భావము నామనస్యన యెల్లప్పుడు నెలకొని యుండుగాక” అను ఆండాట్ గారి వాక్యము యింది సూక్తులను మన మనస్సునకు దెచ్చుచున్నది:

1. శ్రీరామానుజ మత వాక్యము, పైననే, బేర్చిబడినది గదా.
2. కుర్యాద్విద్యాం ప్రథాసక్త, శ్చిక్కిర్మార్లోకస భ్రహ్మం.
(గిత: 3-25 ఉత్తరబాగము)
3. ధీమహి ధియోయోనః ప్రచోదయాత
(గాయత్రీమంత ఉత్తర భాగము)

4. Lead me not into temptation. నన్న వ్యానసములలో పడనీయకుము (Christian Daily prayer - a line from it)
5. Show me the straight path - నాకు బుజు మార్గమును జూపుము (the main line from Namaz, Daily prayer of the Mahammadens) etc.,

ఇందు సూచిచబడిన భక్తుల యొక్క ఆలోచనా క్రమమును గమనింపదగి యున్నది:

“మిగుల సాత్యిక కాలమగు ప్రాతఃకాలమందు దేవరవారిని యెడబాసి, సహింపలేక, వచ్చి, దేవరవారిని సేవించి, దేవరవారి తిరువడి గళకు (దివ్య శాదయుగళి) మంగళా శాసనము చేయుట యందు ప్రయోజనమును వినుడు, స్వామీ! జ్ఞానవంతులు కారుణ్యమును ప్రధానముగా గలవారై, యితురల యొక్క కష్టములను చూచి, సహింపలేక, యితురులు ఉళ్ళవించునట్లు మనోవాక్యముల సేవజేయుదురు. దైవకైంకర్యము కొరకు ప్రార్థించుట చేతను, కైంకర్యము కూడా మంగళా శాసనమగుటచేత, మంగళాశాసనమునకు ఘలముగా నీవు యిప్పించ వలసినదియు, మేము పుచ్చుకొనవలసి నదియు మంగళా శాసనమే అగును. రజస్తమోగుణములచే కలత నొంది వేము ఒక వేళ దేహనంబంధమును బట్టి వచ్చిన దృష్టపలములను మాయొక్క కోరిక చేతను, హితపరుదవగు నీవు వినుటకును, యిచ్చుటకును కర్తగా నుండవలసినది లేదు”.

చేతనుడు తత్త్వత్రాయ జ్ఞానసంపదతో, శరణాగతి భావమున, వైష్ణవ సంస్కేష భావమున పరమానంద భరితుడై దైవకైంకర్యమును పరోపకారార్థ కార్యక్రమమున జీవితమును గడపవలసి యున్నది. ఈ సందర్భమున పరోపకారార్థమై దేవాలయసేవ చేయవచ్చును. దేవాలయములు ప్రార్థనా లయములు మున్నగువానిని అర్థయుక్తముగా నిర్మింప వచ్చును, వాని నిర్మాణమునకు యే విధముననైనను సహకరింపవచ్చును, వాని సక్రమ నిర్వహణకు నిరాశములు విరివిగా నివ్వవచ్చును. కాని తాను దైవమునకు

విరాళములు, బహుమానములు, ముడుపులు మున్నగు వానిని చెల్లించుచున్నాననెడి భావమును, నాకు దానినిమ్ము, దీనినిమ్ము అని భగవత్ప్రక్తిని అర్థించుటయును, యెంతటి వ్యధములో అజ్ఞాన యుతములో గమనింప దగియున్నవి. చేతనుడు గావించుచున్న యూ వ్యాపారసరళి - తత్త్వజ్ఞానమునకు, ఆధ్యాత్మ జ్ఞానమునకు యెంత దూరముగా నున్నదో, యెంత విరుద్ధముగా నున్నదో, యెంతటి అసత్యమార్గమున నున్నదో, యెంతటి మూర్ఖనమ్మకమో గమనింప తగి యున్నది.

ఆకాశమున ప్రకాశించుచూ! మనలను ఉత్తేజివరచు తారాగణములో నూర్యచందుల వంటివి తిరుప్పావైలోని పాశురములలో యూ 28, 29 (రెండు) పాశురములు, నవరత్నములలో వజ్రములవంటివి, పుష్పములలో పారిజాతముల వంటివి.

30. ముప్పుదియవ పాశురము:

“ఓడలతో గూడిన సముద్రమును మధనము జేసిన విష్ణువును, కేసిని సంహరించిన స్వామియును, అయిన శ్రీకృష్ణుని, చంద్రముఖు లయినట్టియు, విలక్ష్ణా భరణ శోభితు లయినట్టియు గోవికలు సమీపించి, స్తోతము జేసి, వారి నోమునకు కావలసిన ఉపకరణములను (పురుషార్థములను) పాందిన కథా ప్రకారము ముప్పుది పాశురములు గల తిరుప్పావై ప్రబంధమై అలరారు చున్నయది. ఇయ్యది పుడమికి అలంకారమయిన శ్రీవిల్లిపుత్తారు నివాసియు, శ్రేమహారమగు తామరపుప్ప), తులసీదశ హరములను అనుదినము కట్టి స్వామికి సమర్పించునట్టి వాడును అయిన బ్రాహ్మణోత్తముడు, ద్విజకుల తిలకుడు, విష్ణుచిత్త నామాంకితుడగు పెరియాళ్వర్ల పుత్రికయగు అండార్థ చేత (గోదాదేవి చేత) రమణీయముగా రచింపబడిన ముప్పుది పాశురయుత ప్రబంధ రత్నము. ఇయ్యది ద్రావిడ భక్త, పండిత, విద్యాంసులచే ప్రశంసింప బడినట్టియు, తిరువాయిప్పాడి యందలి (శ్రీ విల్లి పుత్తారు నందలి) గోవికలు పరవశమున గుంపులు గుంపులుగా గూడి బృందగానముగా పరింప బడినట్టియు, భక్తి ప్రబంధ

రాజము. ఈ త్రిదశ ద్రావిడ పాశుర పుష్పమాలను స్వీకరించి, యిందున్న పాశురముల నన్నింటిని, ఒక్కదానిని కూడా వదలక, యింజీవితకాలమున లేక యింసంసార కాలమున, సంపూర్ణ తాత్పర్యమును గ్రహించుచూ పరించిన వారు, చాతుర్వర్యత భుజబలుడును, కంజాక్కుడును, శ్రీముఖుడును, ఉభయ విభూతి నాయకుడును, అయినట్టి శ్రీయః వతియెక్కు ఇహవరములగు ఉభయ విభూతులందు అద్వితీయ పరమక్షపకు పాత్రులై, పరమానందమును పాందురు. “ఎలో రెంబావాయ్”.

వివరణము: “తిరుప్పావై” ప్రబంధ పరిసమాప్తమును, పరిపూర్ణతను పరనా ఫలితమును యింకడపటి పాశురము నిర్విలముగా సూచించు చున్నది.

భగవత్కృతిని, అనగా సర్వంతర్వామియగు వైష్ణవశక్తిని, ఆది విష్ణుమూర్తి నుండి, శ్రీకృష్ణమూర్తి వరకు యిం పాశురము సూచించు చున్నది. శ్రీకృష్ణవతారమునకు ముందున్న భగవదవతారముల నన్నిటిని సూచించునట్లయినది.

ఓడలకు చలనము కలుగకుండునట్లు, పాలనముద్రమును చిలికి, శ్రీమహాలక్ష్మిని లభింపజేసినాడు శ్రీమహావిష్ణువు. అదే విధముగా వైష్ణవభక్తి వైష్ణవ సంక్లేష భావములు గలిగియున్న చేతనుడు, తాను యేలాంటి శరీర కష్టములనుగాని, మనోక్షశములను గాని యొరుగక, ఆత్మజ్ఞానమును ఆత్మానందమును అయిన సంపదను పాందును.

చంద్రముఖులును, విలక్షణాభరణ శోభితులును అయిన గోవికలు, జ్ఞానశోభితులును నకల నద్యణయుతులును అగు వైష్ణవభక్తులను సూచించును. (వైష్ణవభక్తు లన్నపుడు ఏరు ఒక తెగవారని భావింపరాదు. వైష్ణవభక్తుడనగా భగవత్కృతి సర్వవ్యాపితమయి నట్టిదని నమ్మివాడు. అనగా తత్త్వత్రయ జ్ఞానము నెరిగినవాడు. వైష్ణవభక్తు డనబడు వానికి భాష, మత, జూతి, లింగయిత్యాది విచక్షణలు అన్వయింపవు. అతడు విశ్వశారుడు). నిజమైన భక్తుడు దైవశక్తిని గ్రహించిన వాడై, దానిని గూర్చి ధ్యానించినవాడై పురుషార్థమును

పాందును. పురుషార్థ మనగా మోక్ష భావము. సామాన్యముగా కొలది భక్తిమార్గమును అవలంభించిన వాడు దేవాలయమునకు పోవుట, దైవమును స్తోత్రము చేయుట, తన ఈప్రితార్థరమును మనమున వెల్లడించుకొనుట మున్నగు మార్గముల పాటించు వాడగును. ఇది సంఘమున కనబడు విషయము. ఇట్టి సామాన్య ఆచారయుక్తుడగు భక్తుడు నిజమైన భక్తుగ్రేసరుడయి మోక్ష భావమును పాందవలయు ననియే గీతాచారుంధు, విశిష్టాద్వైత నిద్ధాంతా చారుంధు తెలిపియున్నారు.

“తిరుప్పావై” అను ముప్పుడి పాశురముల తమిళ (ద్రావిడ) ప్రబంధమునకు తన కర్తృత్వమును తెలియజేయు సందర్భమున, తన జన్మస్థానము, తన తండ్రి మున్నగు వారిని వర్ణించిన విధము యొంత మనోహరముగా, విషయ భూయిష్టముగా నున్నదో పాతకులు గమనింతురు గాక.

“తిరుప్పావై” గ్రంథము లాక్షణిక సారస్వత ఖండముగాను, భక్తిరస రచనముగాను, శృంగార సంగీత సంకీర్తనల పుంజముగాను, బృందగాన వాట్యప్రేరేపిత ప్రోత్సాహకము గాను ఉండునట్టిదని, రచయిత అండాళ్ గారే పలుగ్గచున్నారు.

ఈ ప్రబంధ పరనా విధానమును సూచించు సందర్భమున, ప్రబంధమును సంపూర్ణముగా ఏ యొక్క పంక్తినికూడా వదలక, అర్థయుక్తముగా పరింపవలయునని అండాళ్ శలవిచ్చుచున్నారు. ఇది చాలా ముఖ్యమును, విశిష్టమును ఇమే యున్నది. కొన్ని ప్రబంధ పరనా ఫలితమును పేర్కొనుచూ, గ్రంథకర్తగాని పీరికకర్తగాని, అర్థరహితముగా నైననుసరే ఒక అధ్యాయమును చదివినను, ఒక శ్లోకమును పరించినను, ఒకపాదమును పలికినను యాయా ఫలితములు చేకూరునని, హస్యాన్పదముగా తమ పీరికలయందు బేర్కొని యున్నారు. భగవద్గీత పీరికయందును యా విధమున ఫలితము సూచింపబడినది, యిక యితర గ్రంథముల గూర్చి చెప్పనేల? సామాన్యముగా సంస్కృత భక్తి రచనల యందెల్లను యావిధముగా

ఫలితార్థము తెల్పగడినది. ఇది మూర్ఖులను, మూర్ఖవిశ్వాసులను యెంతటి కుమార్థములకు త్రిప్పునోకదా! ఈ దురాచార విధమును మొదట నిరసించినవారు వైష్ణవ భక్తులయిన ఆళ్వార్లుగానే కన్నట్టు చున్నారు. ఆళ్వార్ల ద్రావిడ భక్తి ప్రబంధముల యందెల్లను కడపటిగా చెప్పబడిన పరనాఫలితము యిట్లు చెప్పబడినది - “ఈ ప్రబంధమును అర్థయుక్తముగా చదివి, విషయమును మనమునకు దెచ్చుకొని, తదనుగుణముగా సజ్జనభక్తి జీవితమును గడుపువాడు పరమానంద భరితుడై, మోక్ష భావమున నుండును” అని. ఇదే విధమున ఆండాళ్ తన “తిరుప్పావై” ప్రబంధ పరనా ఫలితమును తెలియజేసినారు.

ఈ విధముగా “తిరుప్పావై” ప్రబంధము దివ్యవిషయమును తెల్పుటయేగాక, ఆ దివ్యవిషయమును అవగాహనకు దెచ్చుకొని, తదనుగుణముగా జీవితమును మలుపుకొమ్మని పారకులకు సూచించుచూ వారికి మంగళాశాసనము చేయు చున్నారు ఆండాళ్ గారు.

తిరుప్పావై ప్రబంధ తాత్పర్య విషయము యింది అంశముల గలిగి యున్నది: ప్రపన్న నిష్ఠాక్రమము, సర్వేశ్వరుడు సర్వసులభుతను విషయము, పురుషోత్తముడగు శ్రీకృష్ణుడు పరమేశ్వరుడను విషయము, శ్రీకృష్ణ సంశేషభావము, భగవద్విషయమున ప్రయత్నపదు వారెల్లరు యేలాటి తారతమ్యము లేక సమాన సాదర భావము నందుండ వలసిన విషయమును, ఆచార్యుల యొక్క బాధ్యతలు, ఆళ్వారులు చేతనులపై జూపిన కారుణ్యము, తిరుమంత్రార్థ విషయము, ప్రణవ విషయము, ద్వయమంత్ర విషయము, చరమళ్లోక విషయము, శరణాగతి స్వార్థరాహిత్య సేవాభావములు, శేషశేషీ భావము, క్లైత్ర క్లైత్రజ్ఞ భావము, ప్రమేయ ప్రమాణ ప్రమాతలనంబడు సత్యత్రయజ్ఞము, ఉభయవిభూతులు, అర్థపంచక జ్ఞానము, స్వరూపజ్ఞానము, ప్రాప్యప్రాపకములు, మోక్షభావము మున్నగు పవిత్ర విషయములు.

ఈ ప్రబంధము నందలి మొదటి అయిదు పాశురముల ద్వారా, ఆండాళమృగారు, ప్రపన్చ నిష్ఠాక్రమమును, భగవత్ ప్రాప్య సాలభ్యమును, కృష్ణావతార సారాంశమును, కృపతో తెల్పుచున్నారు.

తరువాతి పదిపాశురముల ద్వారా, ఆశ్వర్ల జ్ఞానానుసారమైన వివిధా చార్య భక్తజన సౌదరభావమును, సేవాభావమును, వైష్ణవ సంక్లేషా నందమును తెలుపబడినవి. వివిధాశ్వర్ల జ్ఞాన సంపద యిం ప్రబంధమున యిమిడి యున్నదని భక్తుల భావము.

ఈ విధముగా భక్తులయి నట్టియు, ముక్కులయి నట్టియు, ఆశ్వరాదులను, (ఇచ్చట ఆశ్వరాదులనుటలో ఆండాళ్కు ముందు వెలసిన తొమ్మిది మంది ఆశ్వరులు, ప్రహ్లాదుడు విభీషణుడు భీష్మదను పురాణాశ్వర్ల త్రయము అగుచున్నది. కాలమానము ననుసరించి ద్వాదశాశ్వర్లలో ఆండాళ్ గారు పదియవవారు. వీరి తరువాతి ఆశ్వర్ల ద్వయము మధురకవి ఆశ్వరు, నమ్మాశ్వరు) నిత్యకెంకర్యమునం దాసక్తి గల నిత్యులను, నిత్యానపాయినియగు శ్రీమహాలక్ష్మీని చేకూర్చుకొని, వీరినందరిని ముందుంచుకొని, నిత్యముక్కాను భావ్యడగు నర్యేశ్వరుని ఆక్రయించు ప్రకారము వివరింపబడినది.

ఈ విధముగా, గురుపరంపరా పూర్వకముగు ద్వయమంత్రము నందు ప్రతిపాదింపబడినట్లు, తిరుప్పావై ప్రబంధమున ఆండాళ్ అనతిచ్చి యున్నారు. ఇందు ప్రవత్తి, విష్ణువంక్లేషభావము, తిరువధ్యానము, తిరువారాధనలు క్రమముగా వెల్లడింప బడియున్నందున, యిం ప్రబంధము నిత్యాను సంధానమునకును, నిత్య తిరువధ్యాన తిరువారాధనలకు ఉత్తమ తమమయిన ఆధార గ్రంథము. ఆశ్వర్లెల్లరు, ఆచార్య పరంపర (లక్ష్మీనాథ సమారంభాం నాథయామున మధ్యమాం అస్కుదాచార్య పర్యంతాం వందేగురు పరంపరాం) సర్వులు వారివారి రచనల యందు వ్యక్తము చేసిన వైష్ణవ విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంత జ్ఞానసారమంతయు, భక్తిసారమంతయు “తిరుప్పావై” యందు యిమిడి యున్నది. తిరుప్పావై ప్రబంధమును

సంపూర్ణ అర్థజ్ఞానముతో అనుసంధించిన యొడల, అది, ద్రావిడ దివ్యవేద సర్వస్వమును (నాలాయిరమ్ సర్వమును) పరించిన దానితో సమానమగును. (శ్రీ స్వతులన్నిటి యందు భగవంతకు యివ్వబడిన స్థానము యిట్టిది గదా! ప్రస్తానత్రయ జ్ఞానమంతయు గీతయం దిమిడియున్నదని గదా నర్వులు విశ్వనించు చున్నారు? సర్వశాస్త్రమయా గీతా-) “సర్వద్రావిడ వేదమయా తిరుప్పావై” “తిరుప్పావై” విశిష్టత మీదు మిక్కిలి యియ్యది: అది ఆధ్యాత్మిక విషయ సంపదను కలిగి యుండుటయే గాక, ఆ యాధ్యాత్మిక విషయ, సత్య, సంపదలను పొందుటకు మార్గమును అనుభవ యోగ్యముగా తేటతెల్లముగా తెల్పుచున్నది. ఈ ఆనిర్వచనీయ మయినట్టియు, అద్వితీయ మయినట్టియు జ్ఞాన సంపదను చిరుతప్రాయ ముననే అండాళ నిర్వచింప గలుగుటను మనమేమని ప్రశంసింప గలము! ఆమె బుపికవయిత్తి!

అందువలనగదా ఉత్సైయవరులు (శ్రీమద్రామానుజాచార్యుల వారు) తిరుప్పావై ప్రబంధమును నిత్యాను సంధానముగా అదరించు కొనుచూ వచ్చిరి!

కనుకనే ఆండాళమృగారికి దాస భూతులగు సమస్తమయిన వారికి తిరుప్పావై ప్రబంధము నిత్యాను నంధేయముగా నుండుట సంప్రదాయమైయున్నది.

తిరుప్పావై ప్రబంధము దైవకైంకర్యమును ప్రేరేపించునదియై, ప్రణవమంతము, పంచాక్షరీ మంతము, అష్టాక్షరీ మంతము, ద్వయ మంతము గీతాచరమ శ్లోకము, మున్నగు దివ్యమంతార్థ శోభితమై అలరారుచున్నయది అని పైన పేర్కొనబడినది గదా. ఇప్పుడిచట ఆ విషయము వివరింప బడుచున్నయది: ఈ వివరణము అతి ముఖ్యమును అవసరమును అయి యున్నది:

1) “ఓం”ను ప్రణవనాదము, ఓంకారము, ప్రణవమంతము, ఏకాక్షరీ మంతము అని పలునామముల భక్తులు పాటించుచున్నారు. ఇది వేదాపనిషత్తుల నుండి గ్రహింపబడినది. “గిరామస్యైకమక్కరమ్”

(పలుకులలో ఏకాక్షరమైన ప్రణవమును నేను) అని గీతా ప్రమాణము గదా (10-25). ఓం = అ, ఉ, మ. “అ” దైవశక్తిని, “మ” జీవరాజిని, “ఉ” అచిత్ పదార్థమును (లేక సర్వసంపదమును, శ్రీలక్ష్మిని) సూచించును. కావున “ఓం” అనునది తత్త్వత్రయ జ్ఞానమును వెల్లడించుచున్నది. ఇట్టి విజ్ఞానమునకు సాంకేతిక మయిన “ఓం” ఏకాక్షరీ మంత్రమే. మంత్రమవనగా, మాత్రము, జ్ఞానము, సలహాయని వివిదార్థముల భావింపబడుచున్నది. “ఓం” అనునది యెట్టి విశిష్ట మంత్రమో గమనింప దగియున్నది. “ఓం” స్వరరూపము. భగవత్పూత్కి స్వరరూపి అన్నారు. పంచ భూతములలో ఒకటయిన ఆకాశము (సూన్యప్రదేశము) స్వరపూర్తిము గదా! ఓంకార ప్రణవ నాదస్వరరూపము భగవత్పూత్కి అని చెప్పబడినది గదా. “విశ్వంతరాళ వివిధ గోళబ్రమణ జనితనాదగాన శ్రవణ వినోదియైన అయ్యేకనాథుడు” అని ఆంగ్లకవి శిఖామణి పేక్షపియర్ భగవంతుని వర్ణిస్తాడు. (“He who alone hears the music of the spheres”) “ఓం” కారమును జపించుట అనగా కేవలము నోటితో అనంతముగా ఉచ్చరించుటగాదు. తత్త్వత్రయ జ్ఞానమును మనస్సునకు దెచ్చుకొని, వినమ్రుదయి, శరణాగతి భావమున నుండుట, ఈ భావము పలుమార్లు తిరుప్పావై ప్రబంధమున కన్నడును.

2) “నమశ్శివాయ” అనునది పంచాక్షరమంత్రము. సర్వంతర్యామి యగు భగవత్పూత్కి (వైష్ణవశక్తి) శివముగాను, రౌద్రముగాను ఉండును. ఇందు అల్పజ్ఞానియు, వరిమిత శక్తియుతుడును అగు నంసారియయిన మానవుడు భగవత్పూత్కియొక్క శివశక్తినే (శివ=శుభస్వరమయిన) గ్రహించి ఆనందింపగలడు. రౌద్రమన్న దానిని అతడు సుస్వాగతింపగలడా? శివ రౌద్రశక్తులను రెంటినీ స్వాగతించి, సంశోధింపగల శక్తి భగవానులయిన ఆశ్వారులకే యొప్పును. కావున సంసారియయిన చేతనుడు పంచాక్షరీ మంత్రమును సేవ్యముగా భావించును. ఇది నహజము కూడాను. అనిర్వచనియమును, అనంతమును, గంభీరమును అయిన విశ్వము నంతటిని మానవుడు అవగాహన చేసికొనగలడా? శివభాగమును, అనగా తనకు

సుఖకరమయిన భాగమునే స్వీకరింప కాంక్షించును. భజించును. అందువలననే విశిష్టాద్యైత సిద్ధాంతము అనంతకల్యాణ గుణప్రపూర్వ మయిన సాకార వైష్ణవశక్తి సేవ్యము, అనందకరము అని భక్తులకు సూచించును. అందువలన పంచాక్షరీ మంత్రము శైవమును, వైష్ణవమును అగుచున్నది. శైవము, రౌద్రము అను రెండు అంశములతో గూడిన వైష్ణవము లోనిదే గదా శైవము! కావున శైవము, వైష్ణవము పరస్యర వ్యతిరేక మలుకాదు. తొక్కు, కండ కలిసి కదళీఫల మగుచున్నది. తొక్కు కదళీ ఫలమునకు అసంబంధమయినది కాదు కదా! పండితులయిన గురుపీర స్థులును శివ, వైష్ణవ భేదములను సృష్టించి, అమాయకులగు మానవులను పెడమార్ఘముల పట్టించినారు. ఈ రెండు పేర్లమీద వేర్యేరు మతము లుండడము, వేర్యేరు గురు పీఠములుండడము, వేర్యేరు సారస్వతములు, గ్రంథములు, దేవాలయములు, ఆరాధన క్రమములు ఉండడము శోచనీయము, అజ్ఞాన సూచకము. సర్వవ్యాపితము “వైష్ణవము” అన్నపుడు వైష్ణవములో చేరనిదేమున్నది? వైష్ణవము దేనికిని విరోధము కానేరదు’ భగవత్పుక్కి శివము, శంకరము అని విష్ణుసహస్రనామ స్తోత్రమున గలదు గదా! ఇది వ్యాస ప్రాక్తము కదా! భగవదవతార పురుషుడగు శ్రీకృష్ణుడు శుభస్వరమైన వాడనియు, మంగళకరుడనియు, సుఖపెట్టువాడనియు తిరుప్పావై ప్రబంధమందు వర్ణింపబడియున్నాడు. అందువలన నీప్రబంధము, పురుషోత్తముని వర్ణించుతరి, పంచాక్షరీ మంత్ర సారభమును వెదజల్లు చున్నయది. “పంచాక్షరీమంత్ర స్వరణ” అనగా అర్థరహితముగా “పంచాక్షరిని” జపించుట కాదు, ఆ మంత్రార్థమును గమనించుకొని ప్రపంచమున సర్వము శుభస్వరముగా నుండుగాక అని మంగళాశాసనము చేయుట యగును. “శివశివ అనరాదా, భవ భయ బాధలనణచుకో రాదా” అను త్యాగరాజస్వామి కీర్తన ప్రకారము, “మనము నర్యల శుభమును కోరుచూ, ద్వేషరహితులముగా నున్నయేడల, మనకు భవభయ బాధలు ఉండవు” అని భావము. “శ్రీకృష్ణుని సేవించిన మనకు భవభయబాధలు వుండవని” ఆండాళ్ తిరుప్పావై గ్రంథమున పలుమార్లు వెల్లడించి యున్నారు. అందువలన

తిరుప్పావై అనుసంధానమున పంచాక్షరీ జప ప్రభావమున్నది అని భక్తులు గ్రహింపగలరు. అదియేదో వైష్ణవతెగకు సంబంధించిన గ్రంథమని తలచుట అపచారమగును.

3. “ఓం నమో నారాయణాయ” అనునది అష్టాక్షరి మంత్రము. దీనిని తిరుమంత్రము అని కూడా అందురు. మంత్రరాజమిది. ఓం + నమో + నారాయణాయ. “ఓం” ను గూర్చి యింతకుముందే తెలిసికొన్నాము గదా! “నారాయణాయ” అను శబ్దము సర్వంతర్యామి యగు వైష్ణవశక్తిని సూచించును. “ఆశక్తికి శరణాగతి యగుచున్నాను” అని “నమో” శబ్దము సూచించును. కావున అష్టాక్షరి మంత్రము యొక్క భావము, “తత్ఫ్యతయ జ్ఞానముతో నేను సర్వంతర్యామి యగు వైష్ణవశక్తికి శరణాగతుడ వగుచున్నాను”, అని. ఇది వైష్ణవ మంత్రము. ఈ మంత్ర సారభముతో అలరారు చున్నయది తిరుప్పావై ప్రబంధము. పంచాక్షరి “శివ మంత్రము” అని పిలువ బదుచున్నది గదా. ఈ వైష్ణవ మంత్రము, శైవమంత్రములకు గల సంబంధమును మనము తెలిసికొని ఆనందింప వలసియున్నది. ఇవి పరస్పర విరోధములయి నట్టివిగావు. “శివమంత్రము నకు “మ” జీవము, మాధవమంత్రమునకు “రా” జీవము” అని త్యాగరాజస్వామి, తనకీర్తనయందు భగవత్పుత్కీని నిర్ద్ధయించి, నిర్వచించు సందర్భమున అంటాడు. ఈ వైష్ణవ, శివ మంత్రముల యొక్క (ఈ అష్టాక్షరి, పంచాక్షరి మంత్రముల యొక్క) బీజాక్షరములను లేక జీవాక్షరములను కలిపిన “రామ” అను శబ్దము యేర్పడును గదా! “రాముడు” అనగా సర్వులను రంజింపజేయవాడని అర్థము. సక్రమమయిన జీవితమును గడపుచూ పరోపకారార్థ కార్యముల నెరవేర్పుచూ, సర్వులను రంజింప జేయువిధమున చేతనుడు జీవయాత్ర చేయవలయును. అందువలన “రామ” మంత్రము యొక్క ప్రాధాన్యతను యిట్లు గమనింప వలయును. ఈ సత్యము ఒకానొక పాశురమున వివరింప బడి యున్నదికదా!

4) ఐక ద్వయమంతమును గూర్చి విచారింతము:

“శ్రీమన్నారాయణ చరణ శరణం ప్రపద్యే
శ్రీమతే నారాయణాయ నమః”

అనునది ద్వయమంత మనబడు చున్నది: “లక్ష్మీ సమేత నారాయణుని చరణములను శరణముగా పాందుచున్నాను. లక్ష్మీ సహాతుడగు నారాయణునకు నమస్కారము” అని ద్వయము యొక్క అర్థము. భగవత్ప్రక్తి సర్వసంపద యుతము, అట్టి శక్తి యొక్క, అనగా, నారాయణుని యొక్క (మూర్తి భావమున, Personification)పాదములను శరణముగా పాందుచున్నాను అనుటలో సత్యమును గమనింప దగియున్నది. “చరణములు” సేవకు సాంకేతికము. “నేను సర్వసంపద యుతమయిన “భగవత్ప్రక్తికి ప్రణమిల్లచున్నాను. ఈ జ్ఞానముతో వినప్రముదనై దాసునిగా మెలగిదను” అని ద్వయము యొక్క భావము. అనగా, “దైవధ్యానము, దైవకైంకర్యము”. ఈ ద్వయమంతము తిరుమంత మునకు సమమయినది. ఆష్టకరీ అనబడు తిరుమంతము వేద ఉపనిషత్తులలో తెల్పుబడినను, ఆళ్ళారులువారి దివ్యపాశుర, కీర్తనములతో గానము చేసినను, ప్రథమ వైష్ణవాచార్యుడయిన శ్రీనాథమునులు యూ తిరుమంతమును శిష్యుల కుపదేశించు ఆచారమును ప్రారంభించి నట్టున్నారు. ఈ మంతమును గుప్తముగానుంచి, ఆచార్యుడు తన ప్రధాన శిష్యునకే ఉపదేశించు ఆచారము పాటింప బడుచుండెను. ఆచార్యుడు, అన్యలెరుగకుండా తనశిష్యునకే రహస్యముగా యూ మంతమును చెవిలో వేయు ఆచారము ఉండినది. ప్రతిమంతము యొక్క విషయము యట్టగానే యుండెడిది. శ్రీరామానుజాచార్యుల వారే మొట్టమొదటటిసారిగా తిరుమంతమును యొక్కరకు బహిర్భూతము చేసినాడు. ఈ తిరుమంతార్థ మయినట్టియు కొలది. విశేషముతో శ్రీరామానుజుడు “ద్వయమంతమును” కల్పించి, శిష్యులకు బోధించి నట్టయినది. ద్వయము నందు తిరువధ్యానము, తిరువారాధన రెండును సూచింపబడి యున్నది. అనగా జ్ఞాన, పరోపకార జీవితమును అది

సూచించును. ఇదియే దాని ప్రత్యేకత. ఈ ద్వయ మంత్రార్థము తిరుప్పావై ప్రబంధమున విపులీకరింపబడి యున్నది.

5) ఇక కడపటిది యగు చరమళ్లోక విషయమును గమనింతము:

“సర్వధరా పరిత్యజ్య, మామేకం శరణంప్రజా

అహం త్యా సర్వపాపే భ్వ్య, మోక్షయామి మాపుచః॥”

అనునది గీతాచరమ శ్లోకము. “నాచే చెప్పబడిన యిం అనేక ధర్మములను పాటింపలేక పోయినను, ఈ ధర్మమును మాత్రము తప్పక పాటింపుము: ఒక్కడైన నాకు శరణు జెందుము. అట్టి యెడ నేను నిన్ను సకల పాపముల నుండి విముక్తుని జేయుదును. శోకింపకుము” అని చరమ శ్లోకభావము. కానీ, దీని ఫలితార్థమును గమనింప దగియున్నది. “సర్వధర్మములలో శ్రేష్ఠమయిన ధర్మము స్వార్థరాహిత్యము. ఇయ్యది నిన్ను సకలపాపముల నుండి దూరముగా నుంచును. శోకింపకుము”, అని ఫలితార్థము. ఇది ఈపాయ అభయములతో గూడినది. ఇదియును ఒక భావమున కొందరిచే ద్వయమనబడుచున్నది. చరమశ్లోకము వెల్లడించు ప్రపత్తి, మోక్ష భావములు తిరుప్పావై ప్రబంధమున సవిస్తరముగా తెల్పుబడి యున్నవి.

తిరుప్పావై ప్రబంధ ప్రాశస్త్యము ఇట్టిది. వైష్ణవ భక్తులు దీనిని భగవద్గీతకు సమానముగా భావింతురు. సర్వజ్ఞాదయిన గీతాచార్యుడు స్వధర్మ నిర్వహణను త్రోణి పుచ్ఛ ప్రయత్నించుచున్నట్టి ఇమ్మయనకు ఆత్మజ్ఞానమును కల్పించి, స్వధర్మ నిర్వహణకు కర్మఫల త్యాగమునకు పురికొల్పుచూ చేయబడిన బోధనామృతము గీత. ఆత్మజ్ఞానమును పొందిన చేతనుడు భగవచ్ఛక్తిని స్వీకరించు తెరగును తెల్పునది తిరుప్పావై. జ్ఞాని, అజ్ఞానికి చేసిన బోధ గీత - జ్ఞాని తన్న భగవతున కెరింగించుకొని ఆనందించు క్రమము తిరుప్పావై.

అందాల్ తిరువడిగళే శరణమ్

తిరువాంగపాటి
రాఘవయ్యగారు
బుచ్చిరెడ్డి పాతెం,
నెల్లారు జిల్లాలో
ఆధ్యాత్మకులుగాను,
ప్రిన్సిపాలుగాను
పనిచేసి రిటైర్
అయ్యరు. విశిష్టాద్యైతాన్ని ప్రతిపాదన
చేసే పలు గ్రంథాలు రచించారు.
రామానుజ దివ్యవైభవం, వాస్తవం,
ఆళ్యారుల దివ్యవైభవం వాటిలో కొన్ని
మాత్రమే. ఏటిని అంగ్గంలో ఆయనే
అనువదించారు కూడా.

నాలాయిర దివ్యప్రబంధంగా
ప్రసిద్ధిచెందినటువంటి పాశురాలలో
నిత్యాను సంధానం చేసే కొన్నింటిని
గ్రహించి భావ వివరణ ఇచ్చారు.
తీండరడిప్పాడి ఆళ్యారు, తిరుప్పుణి
ఆళ్యారు, తిరువుంగె ఆళ్యారు,
పెరియాళ్యారు, ఆండ్రా మొదలగు
వారు పరవళించి గానం చేసిన
పాశురాల విషయ వివరణ వున్న
గ్రంథవేం ఈ భక్తిసారం ప్రథమ
భాగము.

